

ART EXHIBITION

FRIENDSHIP FOR PEACE 2

BY

SATHIT THIMWATBUNTHONG

AT THE SILOM GALLERIA 25th FEBRUARY -7th MARCH 2004

ART EXHIBITION

FRIENDSHIP FOR PEACE 2

BY

SATHIT THIMWATBUNTHONG

AT THE SILOM GALLERIA 25th FEBRUARY -7th MARCH 2004

ART EXHIBITION

FRIENDSHIP FOR PEACE 2

BY

SATHIT THIMWATBUNTHONG

AT THE SILOM GALLERIA 25th FEBRUARY -7th MARCH 2004

ART EXHIBITION

FRIENDSHIP FOR PEACE 2

BY

SATHIT THIMWATBUNTHONG

AT THE SILOM GALLERIA 25th FEBRUARY -7th MARCH 2004

ART EXHIBITION

FRIENDSHIP FOR PEACE 2

BY

SATHIT THIMWATBUNTHONG

AT THE SILOM GALLERIA 25th FEBRUARY -7th MARCH 2004

สาส์นจากประธาน

ศิลปะบ่งบอกถึงวัฒนธรรมอันงดงามของมนุษยชาติ เช่นเดียวกับความงามของดอกไม้ แสดงถึงคุณภาพของดินซึ่งรากเหง้าของมันหยั่งลงเพื่อดูดซับแร่ธาตุ ผลงานจิตรกรรมก็เปรียบเสมือนดอกไม้ซึ่งบอกเล่าความงามของวัฒนธรรมของสังคมหนึ่งๆ ณ ช่วงเวลานั้น อันแสดงออกด้วยสีซึ่งแม้จะอยู่บนระนาบสองมิติแต่ก็ไร้ซึ่งขอบเขตของการสร้างสรรค์

สีสันและท่าทีของฝีแปรงที่ปรากฏในผลงานจิตรกรรมลัทธิอิมเพรสชันนิสม์ ทำให้ทราบถึงบริบทของสังคมในยุคนั้นว่า มนุษย์ต้องการหลุดพ้นจากกรอบของสังคม โดยมุ่งแสวงหาความเป็นปัจเจกมากขึ้น และ ณ ปัจจุบัน ความเคลื่อนไหวของศิลปินไทย ก็เป็นอีกกระจกบานใหญ่ซึ่งสะท้อนวิถีชีวิตของคนไทยว่า เกิดความเปลี่ยนแปลงอะไรขึ้นบ้างในสังคมไทย เช่น ผลงานของ อ.สาธิต ทิมวัฒนบรรเทิง เป็นการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมอันเกี่ยวโยงกับลักษณะเฉพาะของความเป็นตัวตนของศิลปินผลงานที่มีเอกลักษณ์และน่าสนใจในเรื่องของการเลือกใช้สีสันและการวางสีลงบนพื้นที่ว่างบนผืนผ้าใบ และท่าทีของฝีแปรงทำให้เกิดแรงสั่นสะเทือนขึ้นต่ออารมณ์ความรู้สึกของผู้ดู เช่น ภาพวาดทัศนียภาพทำให้เห็นวิถีของชนบท และสภาพความเป็นอยู่อย่างเรียบง่ายแต่น่ารื่นรมย์ ภาพวาดชุดหน้าพระ แสดงความงามในเรื่องของการเคลื่อนไหวของโมเลกุลสี ได้อย่างน่าสนใจและชวนให้เกิดจินตนาการต่อเนื่องจากจักรวาลสัมผัส โดยศิลปินใช้มุมมองที่เรียบง่ายแต่กลับลงตัวด้วยจังหวะของเส้นและสีสัน

ฉนั้นเป็นโอกาสอันดีที่ได้มีโอกาสได้ชื่นชมงานจิตรกรรมอันทรงคุณค่าในครั้งนี้ และได้คาดหวังว่า ผลงานที่นำมาแสดงในครั้งนี้จะได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี

2 10. 62 17

(นายบุญชัย เบญจรงค์กุล)

ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่

บมจ.ยูไนเต็ดคอมมูนิเคชั่นอินดัสตรี

SOLO EXHIBITION

2529 / 1986

* FRIENDSHIP FOR PEACE

ประธานเปิดงาน :

รองศาสตราจารย์ทรงศักดิ์ ศรีกาฬสินธุ์

สถานที่ : ณ THE AUA LANGUAGE
CENTER

2532 / 1989

* COLORFUL NATURE

ประธานเปิดงาน :

คุณชนะ รุ่งแสง

สถานที่ : ณ โรงแรมแลนด์มาร์ค

2535 / 1992

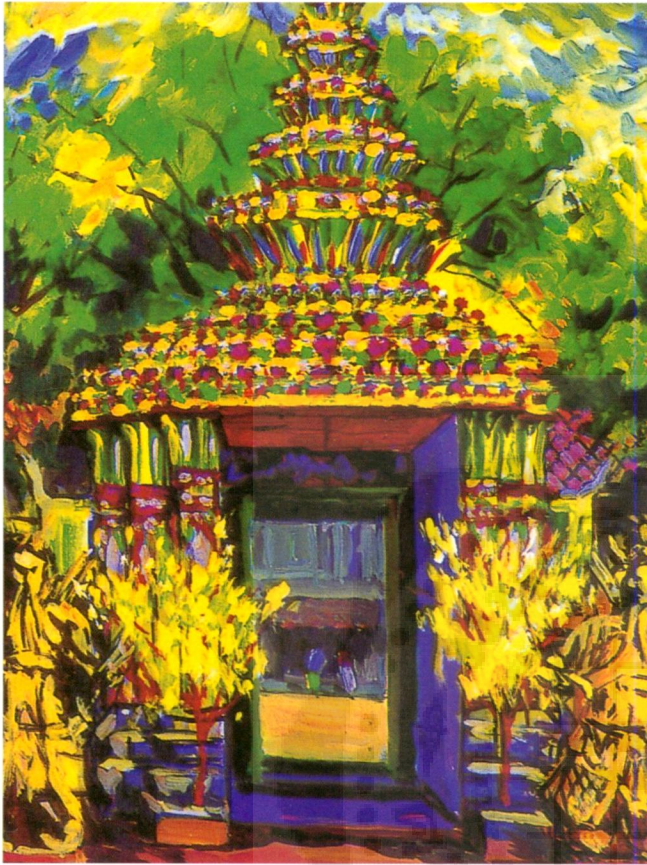
* COLORFUL WATER COLORS

ประธานเปิดงาน :

คุณนวลศรี หลีอาภรณ์

สถานที่ : ณ ART IMAGE GALLERY

2540 / 1997

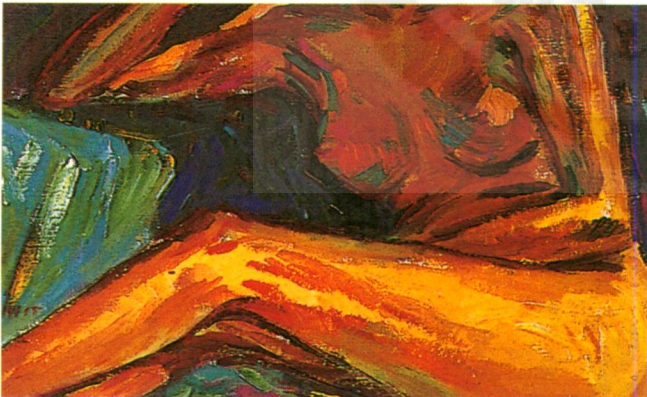
*** COLORFUL OF SIAM**

ประธานเปิดงาน :

Mr. Alvin Goldfarb

สถานที่ : ณ ILLINOIS STATE UNIVERSITY

2540 / 1997

*** NUDE IS BEAUTIFUL**

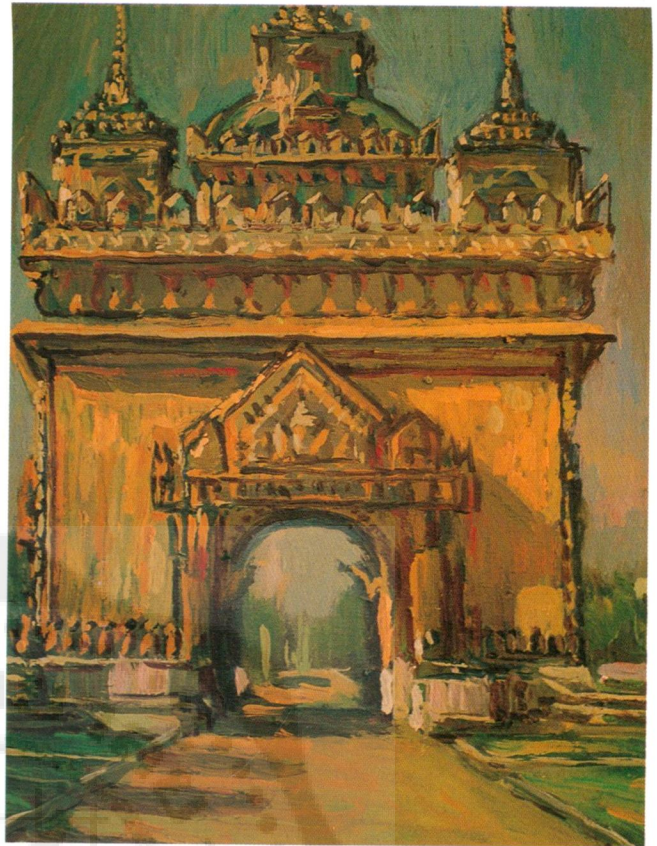
ประธานเปิดงาน :

ดร.ชุมพล พรประภา

สถานที่ : ณ มณฑลเชียร พลาซ่า

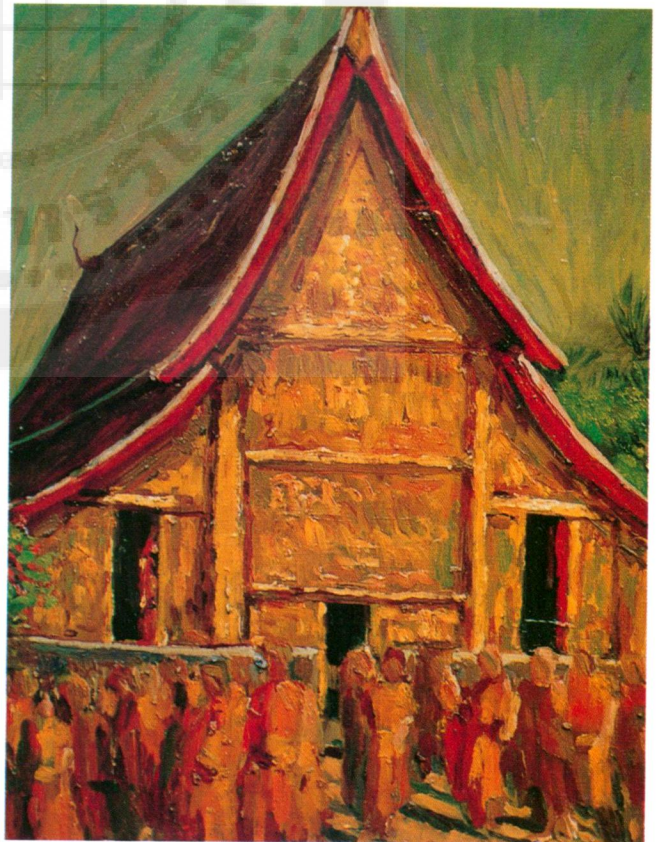
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สีน้ำมัน 200 x 150 ซม.

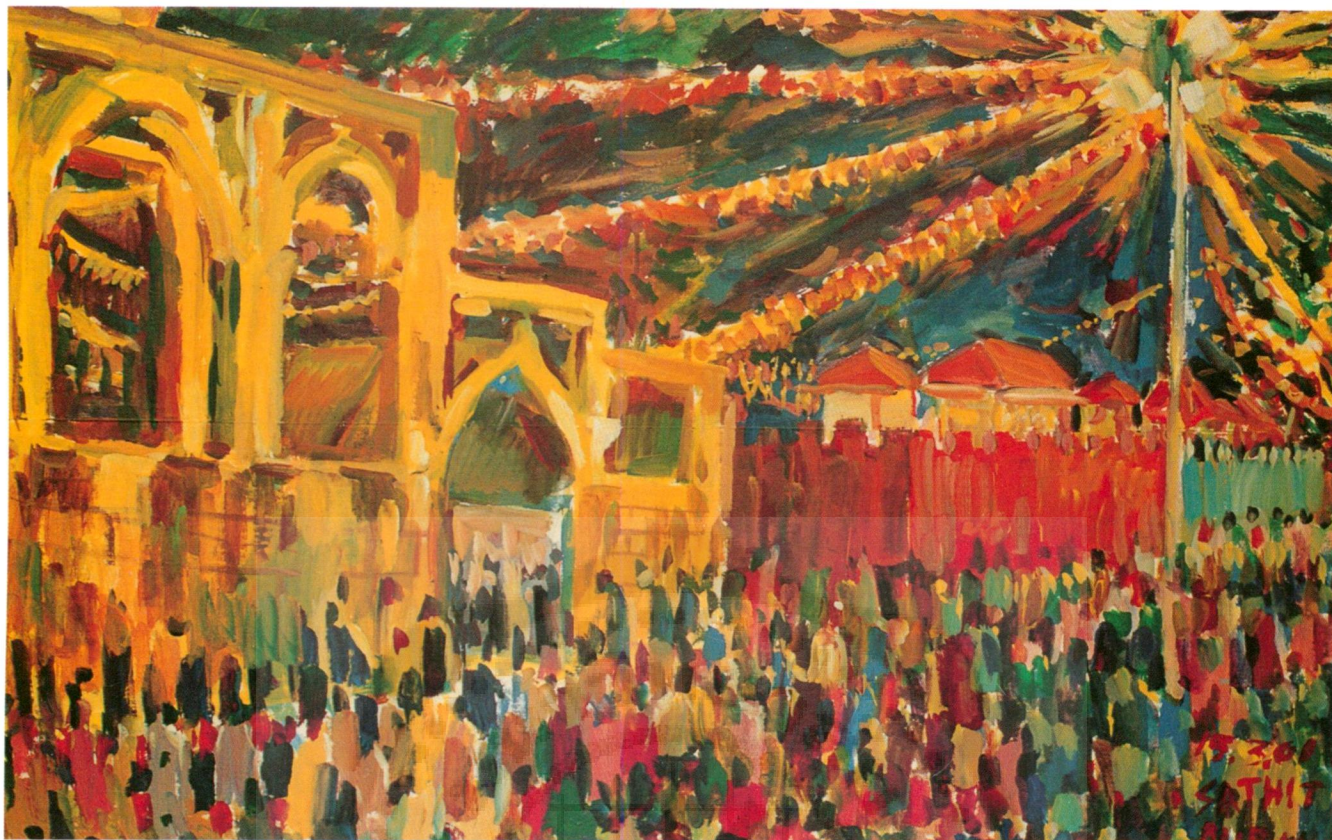
กรุงเวียงจันทน์ สีน้ำมัน 45 x 40 ซม.

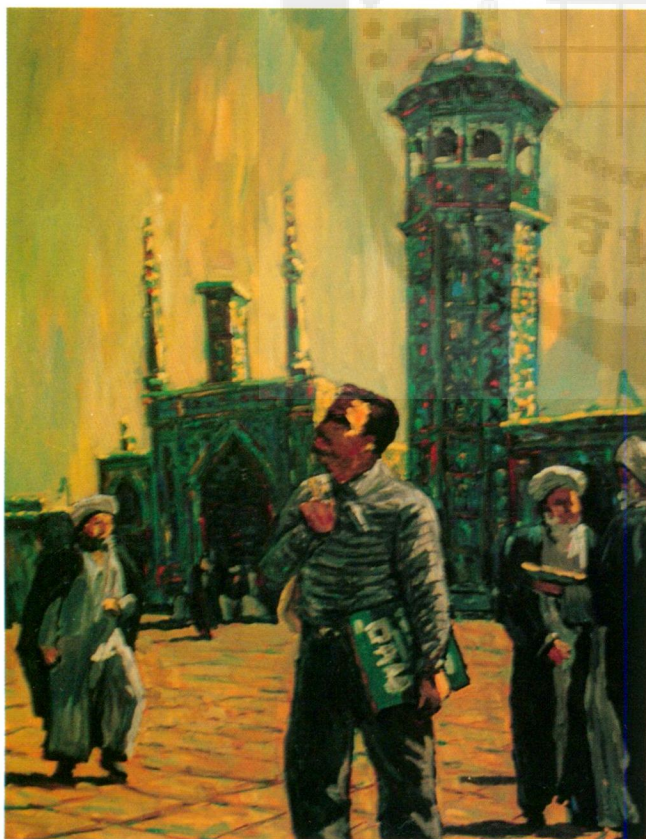
พระพุทธบาท ศรีลังกา สีน้ำมัน 60 x 50 ซม.

หลวงพระบาง สีน้ำมัน 45 x 40 ซม.

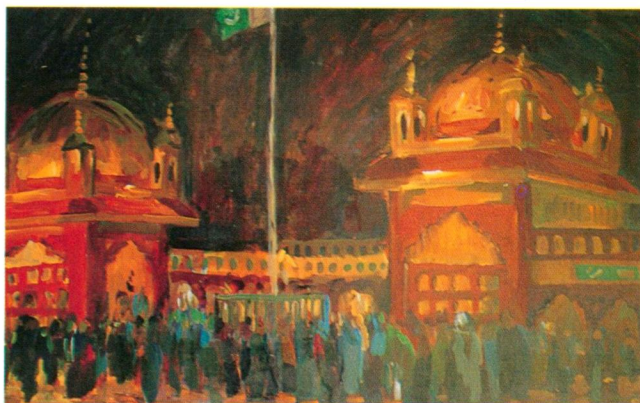
เทศกาลดูใบ 2 สีอศาลิค 120 x 90 ซม.ม.

แสงแดดที่เมืองกุม สีน้ามัน 90 x 60 ซม.ม.

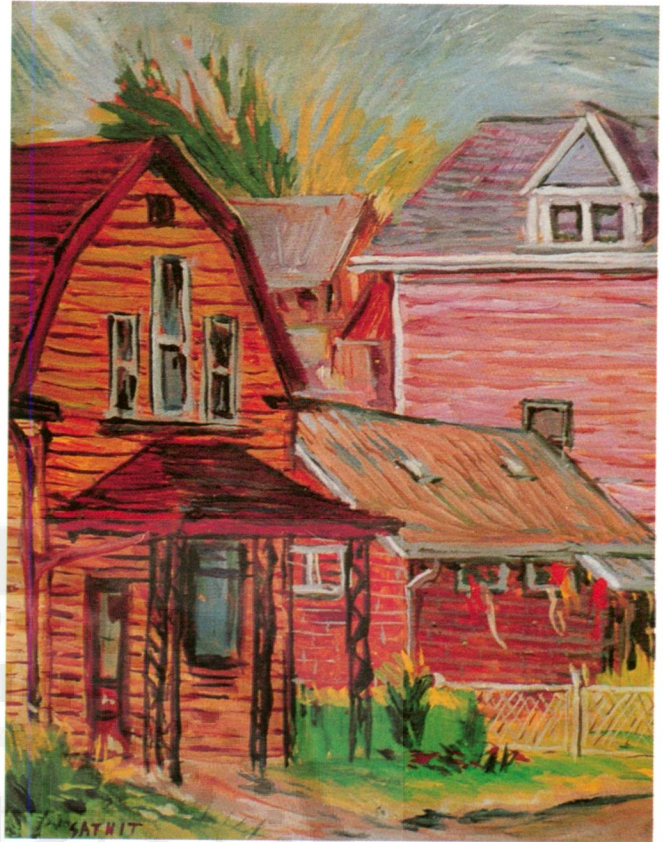
เทศกาลดูใบ 1 สีอศาลิค 120 x 90 ซม.ม.

หมู่บ้านปากีสถาน สีอศาลิค 120 x 90 ซม.ม.

เทือกเขาที่ Iceland สีน้ำมัน 90 x 60 ซม.ม.

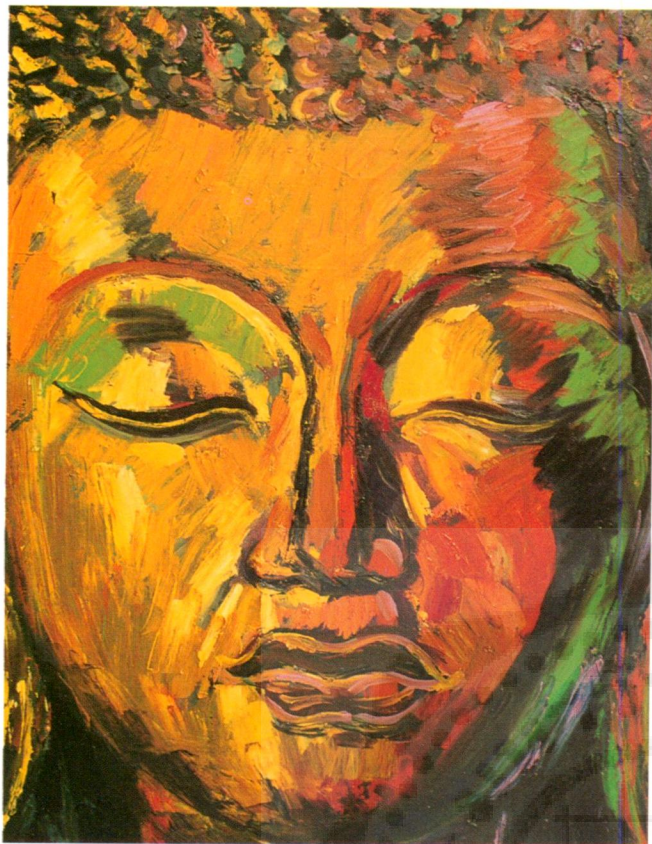
บ้านในเพนซิวาเนีย สีอากาลิค 60 x 50 ซม.ม.

เพื่อนบ้านวัดไทยเดนมาร์ค สีน้ำ 40 x 30 ซม.ม.

ทิวทัศน์ที่โอลินอย สีน้ำมัน 60 x 50 ซม.ม.

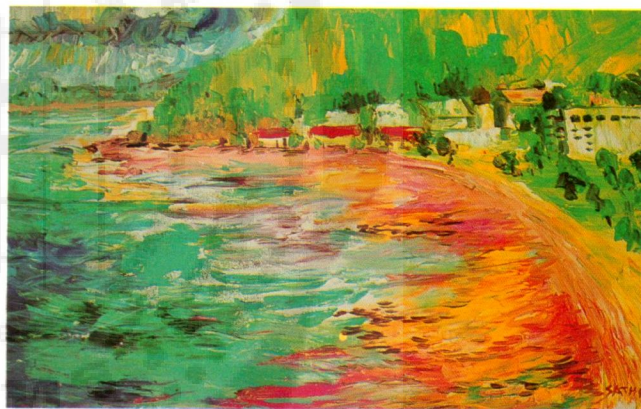
แสงธรรมแห่งพุทธศาสนา สีน้ำมัน 100 x 80 ซม.

หุ่นนิ่งที่ มศว สีน้ำมัน 120 x 120 ซม.

ยามเช้าที่บางสะพาน สีน้ำมัน 120 x 40 ซม.

มุมมองแห่งบางสะพาน สีน้ำมัน 80 x 70 ซม.

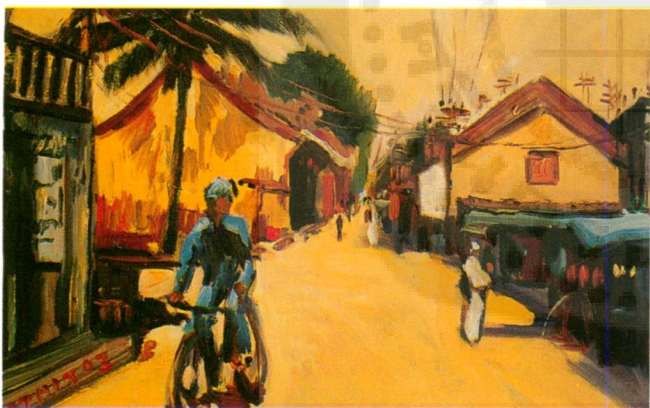
เขียนภาพที่บางแสน สีน้ำมัน 45 x 40 ซม.

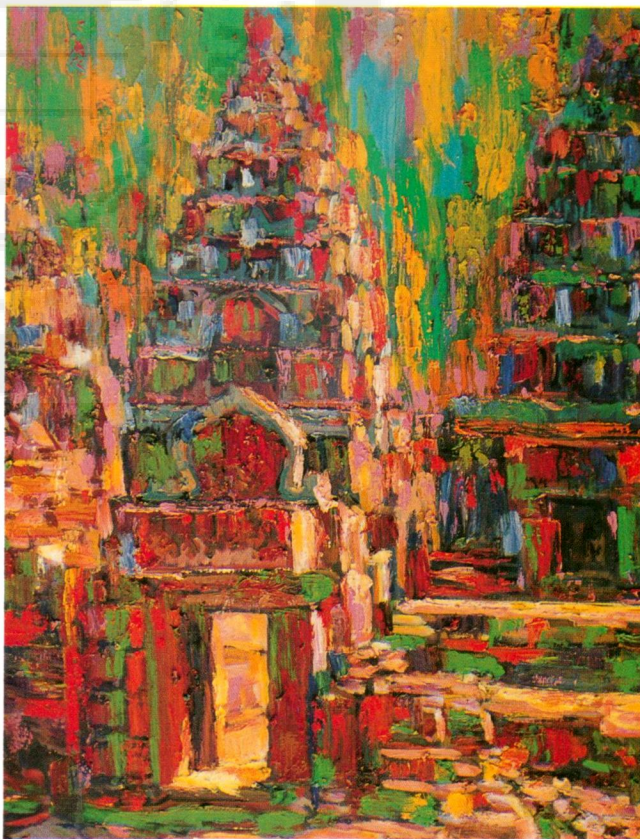
เวียดนาม 1 สีนํม้น 45 x 40 ซม.

ปราสาทบายุน สีนํม้น 130 x 110 ซม.

เวียดนาม 2 สีนํม้น 45 x 40 ซม.

ปราสาทบันทายศรี สีนํม้น 80 x 60 ซม.

การเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทยในวโรกาส เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

สาธิต ทิมวัฒนบรรเทิง*

ในวโรกาสมหามงคลสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช ทรงเฉลิมพระชนมพรรษาครบ 6 รอบ ในวันที่ 5 ธันวาคม 2543 นี้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ร่วมกับ มูลนิธิ KTB (THE KING OF THAKLAND BIRTHPLACE FOUNDATION) จัดโครงการแสดงศิลปวัฒนธรรมไทย ด้านนาฏศิลป์และดนตรีไทย ณ มลรัฐแมสซาชูเซตส์ ประเทศสหรัฐอเมริกา (ระหว่างวันที่ 13 ตุลาคม - 5 พฤศจิกายน 2542) โดยมีผู้ร่วมเดินทางไปแสดงการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมครั้งนี้ จำนวน 41 คน ประกอบด้วย อาจารย์ ข้าราชการ และนักเรียนจากโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช เสด็จพระราชสมภพ ณ โรงพยาบาลเมาท์ออเบิร์น (Mount Auburn) เมืองเคมบริดจ์ (Cambridge) รัฐแมสซาชูเซตส์ (Massachusetts) ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อวันจันทร์ เดือนธันวาคม ขึ้น 12 ค่ำ ปีมะเส็ง นพศกจุลศักราช 1289 ตรงกับ วันที่ 5 ธันวาคม พุทธศักราช 2470 มีพระนามเดิมว่า พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภูมิพลอดุลยเดช เป็นพระโอรสพระองค์เล็กในสมเด็จพระราชบิดา เจ้าฟ้ามหิตลอดุลยเดช กรมหลวงสงขลานครินทร์ (พระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว) และ สมเด็จพระราชชนนีศรีสังวาลย์ ซึ่งภายหลังทั้งสองพระองค์ได้รับการเฉลิมพระนามาภิไธย เป็นสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร-อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี มีพระเชษฐภคินีและสมเด็จพระบรมเชษฐาธิราช คือสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ประสูติเมื่อวันอาทิตย์ 6 พฤษภาคม พุทธศักราช 2466 ณ กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษกับพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล เสด็จพระราชสมภพ เมื่อวันอาทิตย์ ที่ 20 กันยายน พุทธศักราช 2468 ณ เมืองไฮเดลแบร์ก ประเทศเยอรมนี

ในการเดินทางไปเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมในครั้งนี้ ผมเป็นหนึ่งหนึ่งในจำนวน 41 ชีวิต ที่ได้ร่วมเดินทางไปในครั้งนี้ โดยรับหน้าที่ในการจัดนิทรรศการและกิจกรรมทางศิลป โดยได้ร่วมเดินทางไปกับการแสดงนาฏศิลป์และดนตรีไทย ในสถาน

ที่ที่ได้ไปจัดแสดง มีดังนี้

1. HAVARD UNIVERSITY 1 วัน
2. EXPO INTERNATIONAL FESTIVAL 6 วัน
3. CMAC/มหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ 2 วัน
4. โรงเรียน (อยู่ใกล้กับที่พัก) 3 วัน
5. วัดชิโรธรรมประทีป ณ LONGS ISLAND และวัดไทยที่ BOSTON 2 วัน

ในการแสดงเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมของคณะจาก มศว ประสานมิตร นั้น สิ่งที่เป็นจุดสนใจอย่างยิ่งก็คือ การแสดงโขนของเด็กนักเรียนจากโรงเรียนสาธิตฯ จะได้รับความสนใจจากผู้ชมและสื่อมวลชนของสถานที่ที่ไปแสดงทุกครั้ง โดยเฉพาะเครื่องแต่งกายของแต่ละชุดสร้างความตระการตาต่อสายตาผู้ชมอยู่เสมอ พร้อมกับเสียงดนตรีไทยที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของเราที่ประสานสัมพันธ์กับท่วงท่าของการรำของเด็กตัวน้อย ๆ ยิ่งเพิ่มความมีเสน่ห์เพิ่มมากขึ้น

ความน่ารักและความเบิกบานของเด็กสามารถเป็นสื่อสถานที่ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีต่อกันระหว่างเด็กไทยกับเด็กต่างชาติที่เข้ามาชมการแสดงนาฏศิลป์ของไทยในโอกาสต่าง ๆ ที่กล่าวมา

โดยเฉพาะการแสดงที่ EXPO INTERNATIONAL FESTIVAL ณ เมือง BOSTON นั้น จะเป็นการแสดงที่ทางผู้จัดได้จัดรายการต่าง ๆ ไว้ ให้แต่ละประเทศได้มาแสดงศิลปวัฒนธรรมของตนตามที่ได้จัดเตรียมมา ซึ่งในบริเวณงานนั้นจะมีเนื้อหาต่าง ๆ แบ่งเป็น 3 โซน ประกอบด้วย

1. เวทีการแสดงศิลปวัฒนธรรมของแต่ละชาติ (CULTURE ZONE)

2. การจัดบูธของที่ระลึก (GIFT ZONE) โดยแต่ละประเทศจะนำของที่ระลึกมาจัดจำหน่ายแต่ละบูธนั้นจะตั้งมุมวัฒนธรรมของชาตินั้น ๆ ร่วมแสดงอยู่ด้วย ซึ่งถือเป็นข้อบังคับกฎกติกาของการจัดงาน EXPO ประเทศไทยของเราได้จัดรถสามล้อ ซึ่งนำไปจากกรุงเทพฯ แล้วไปประกอบโดยวิศวกรที่นั่นนำไปจัดแสดงด้วย ซึ่งได้รับความสนใจเป็นอย่างดี

3. บูธต่อมาเป็นบูธของอาหารประจำชาติ (FOOD ZONE) ชาติต่าง ๆ ก็จัดอาหารประจำชาติของตนมาแสดงและจำหน่าย เพื่อให้ครบวงจรเมื่อได้ขึ้นชมการแสดงนาฏศิลป์ ดนตรี ชื่อของที่ระลึกติดไม้ติดมือแล้ว ก็จะมีอาหารของแต่ละชาติมาเปิดบริการให้เลือกชิม

เนื่องจากในปีนี้เป็นปีมหามงคลสมัยที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช ทรงเฉลิมพระชนมพรรษาครบ

* อาจารย์ประจำภาควิชาศิลปะจีนตัทศน์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

6 รอบ ทาง KTBF ได้จัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติขึ้นในงาน EXPO INTERNATIONAL FESTIVAL นี้ด้วย โดยได้จัดเนื้อหาเกี่ยวกับพระราชประวัติ และพระราชกรณียกิจในด้านต่าง ๆ ที่พระองค์ท่านมีต่อปวงชนชาวไทย

สถานที่สุดท้ายที่คณะเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทยจาก มศว ประสานมิตร ได้ไปแสดง คือ ที่วัดชิรธรรมประทีป ณ LONGS ISLAND อยู่ห่างจากเมืองนิวยอร์กไปประมาณ 3 ชั่วโมง ซึ่งที่เมืองนิวยอร์กนี้ เมื่อย้อนกลับไปในอดีตนั้น เมื่อปี พ.ศ. 2503 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จพระราชดำเนินเยือนสหรัฐอเมริกา อย่างเป็นทางการพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ การเสด็จเยือนสหรัฐอเมริกาในครั้งนั้น ทรงได้รับการต้อนรับจากรัฐบาลและประชาชนชาวอเมริกันอย่างสมพระเกียรติยิ่ง

เกียรติภูมิของชาติและพระเกียรติยศของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระราชินีนาถ เป็นที่ยอมรับและได้รับการยกย่องสดุดีอย่างสูงเด่น เช่น คำกล่าวของ เอ.เค. วิอตสัน ประธานแผนกการค้าทั่วโลก ของบริษัท ไอ.บี.เอ็ม. เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2503 ณ นครซานฟรานซิสโก ที่กล่าวว่า

“ไม่เคยเห็นว่า มีประมุขของชาติในโลกเสด็จพระองค์ไหนที่จะมีความองอาจและสง่างามยิ่งไปกว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระองค์นี้” และนอกจากนั้น หนังสือพิมพ์ นิวยอร์กไทม์ และนิวยอร์ก เฮอรัลด์ทริบูน ได้เสนอข่าวกล่าวถึงการเสด็จเยือนสหรัฐอเมริกา และการต้อนรับของชาวนิวยอร์กว่า “มีประชาชนชาวอเมริกันมาเฝ้าอยู่สองข้างทางประมาณ 7 แถว 5 หมื่นคน ตามสองข้างทางถนนบรอดเวย์ มีประชาชนแน่นขนัดเต็มไปหมด คนอเมริกันทั้งกระดาศยาว ๆ และถูกปาลงมาเต็มถนนหนทาง เป็นธรรมเนียมของเมืองนิวยอร์กเวลามีแขกสำคัญมาเยือนเมืองนี้”

การได้มาเมืองนิวยอร์กของผมในครั้งนี้มีความผูกพันอยู่ 2 ลักษณะ คือ เมื่อปี พ.ศ. 2530 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มีพระชนมพรรษาครบ 60 พรรษา ทางธนาคารกสิกรไทยได้จัดการประกวดจิตรกรรมเฉลิมพระเกียรติ ผมเป็นผู้หนึ่งที่ได้ส่งผลงานเข้าประกวดในครั้งนี้ด้วย โดยให้ภาพนี้ชื่อ “พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช เสด็จเยือนประเทศสหรัฐอเมริกา” สื่อวัสดุสีน้ำมัน ขนาด 200 x 150 เซนติเมตร ซึ่งมาถึงวันนี้ที่พวกเราและผมเองได้มีโอกาสมาเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมอันเป็นมรดกของชาติ ณ เมือง MASSACHUSETTS ซึ่งเป็นสถานที่ประวัติของราชวงศ์

การเดินทางมาครั้งนี้ ผมได้มีโอกาสไปเยี่ยมชมสถานที่

ที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ อาทิเช่น โรงพยาบาลเมาท์ออเบิร์น (MOUNT AUBURN), ภูมิพลสแควร์ (BHUMIBAL SQUARE), บ้านเลขที่ 15 ซึ่งเป็นบ้านที่สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เคยพำนัก และผมได้สังเกตภาพ สถานที่ต่าง ๆ ที่กล่าวมานี้ตามเวลาและโอกาสต่าง ๆ และเมื่อคณะจาก มศว ประสานมิตร เดินทางกลับมาแล้ว ได้จัดกิจกรรมต่อเนื่องโดยมีเนื้อหาประกอบด้วย

1. นิทรรศการผลงานการแสดงตามโครงการแสดงศิลปวัฒนธรรมด้านนาฏศิลป์ และดนตรีไทย ณ เมือง BOSTON

2. นิทรรศการจิตรกรรมเทิดพระเกียรติ ในวโรกาสเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

3. การแสดงหุ่นเชิด การแสดงนาฏศิลป์และการแสดงดนตรีไทย

4. การสาธิตงานฝีมือ การแกะสลักผักผลไม้ และสมุนไพร

5. สาธิตการเขียนภาพจิตรกรรมไทย

6. การสังเกตภาพคนเหมือน

7. การแสดงสินค้า / ของที่ระลึก / ออกร้าน

กิจกรรมดังกล่าวได้จัดขึ้น ณ อาคารวิจัยและการศึกษาต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดย ฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ เป็นประธานในพิธีเปิดเมื่อวันที่ 15 - 16 พฤศจิกายน 2542 ที่ผ่านมา ในการเดินทางเพื่อทำกิจกรรมดังกล่าวทุกคนจะมีบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างกันไป ตามความรู้ ความสามารถ และความถนัดที่นำมาร้อยรวมกันเป็นพลังอันยิ่งใหญ่ที่จะนำมาสู่ตนเอง และสังคมอันจะเป็นประโยชน์ต่อชาติสืบไป

.....

บรรณานุกรม

กรมการปกครอง. (2530). พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

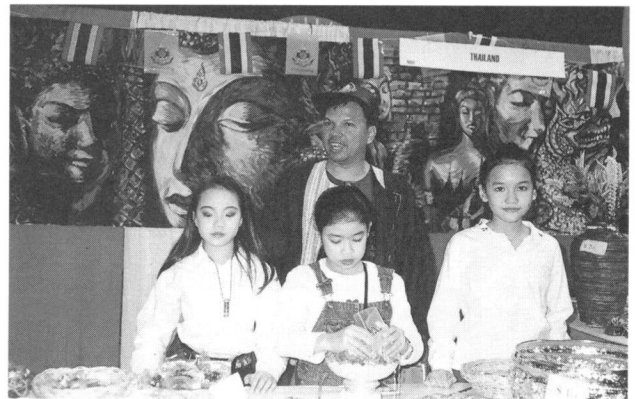
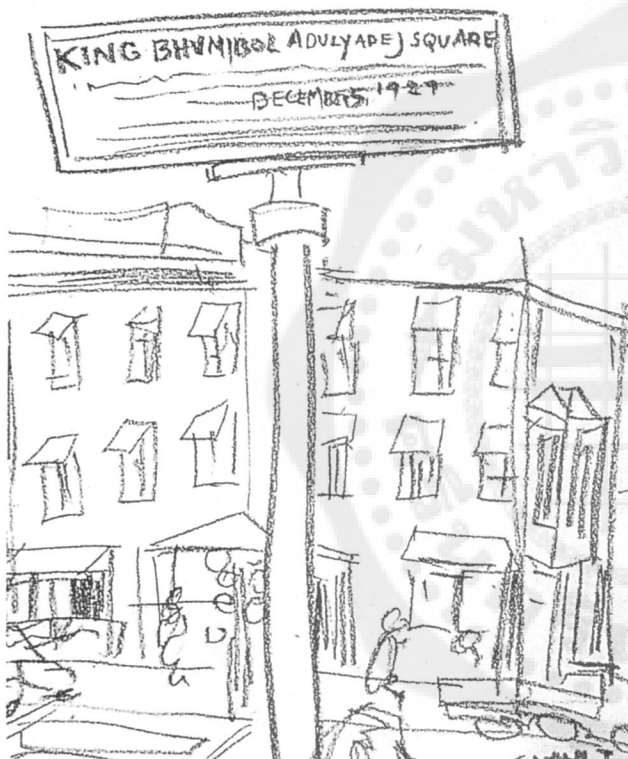
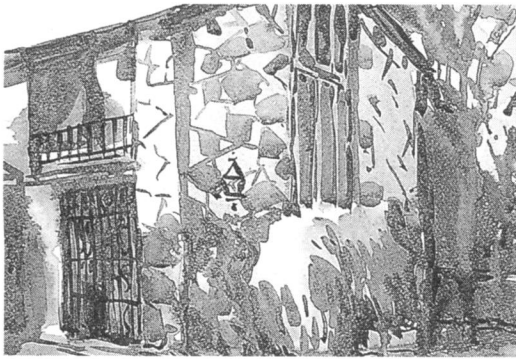
ภูมิพลอดุลยเดชมหาราช กับการปกครองไทย.

กรุงเทพฯ : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

ถาวร ชะนะภัย. (2530, ตุลาคม - ธันวาคม). “พระเจ้าอยู่หัวกับการต่างประเทศ.” ความรู้คือประทีป.

4 (30) : 3-9

สาธิต ทิมวัฒนบรรเทิง. (2530). พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช เสด็จเยือนประเทศสหรัฐอเมริกา. (ภาพสีน้ำมัน) ในการประกวดจิตรกรรมเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ รัชกาลที่ 9 เนื่องในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษาครบ 60 พรรษา ในปีที่พุทธศักราช 2530. กรุงเทพฯ : ธนาคารกสิกรไทย.

SHOT - TERM TRAINING

สาริต ทิมวัฒน์บรรเทิง**

เมื่อวันที่ 4 มีนาคม - 30 พฤษภาคม 2540 ข้าพเจ้าได้รับเชิญจาก Illinois State University ให้ไป Short-Term Intensive training in Visual Art and Art Education Proposed Project เป็นเวลา 3 เดือน การเดินทางไปครั้งนี้ ข้าพเจ้าได้นำผลงานจิตรกรรมชุด **"Colorful Siam"** จำนวน 49 ภาพ ไปเปิดแสดงที่ Illinois State University (ISU) และในโอกาสเดียวกันนี้ข้าพเจ้าได้รับเชิญจากสมาคมนักเรียนไทยใน ISU ให้ไปเขียนภาพประกอบเพลงบัวขาว (Performance) ในงาน Thai's Night (วันสงกรานต์ของคนไทยในอเมริกา) และข้าพเจ้าได้นำผลงานส่วนหนึ่งไปแสดงในงานนี้ด้วย

ส่วนผลงานภาพเขียน Nude (ภาพเปลือย) และ Figure (ภาพเปลือยเต็มตัว) จำนวน 89 ภาพ ข้าพเจ้าได้เขียนขึ้นในระหว่างเดือนมีนาคม - พฤษภาคม 2540 ใน Course วิชา Life Drawing (การเขียนภาพสิ่งมีชีวิต) ซึ่งจะมีการเรียนทุกวันอังคารและวันพฤหัสบดี วันละ 6 ชั่วโมง ซึ่งผลงาน ชุดนี้ข้าพเจ้าจะนำออกแสดง ณ มณฑลเพียรพลาซ่า ถนนสุริวงศ์ โดยมีอาจารย์ Kenneth Holder และ Jackson.R. เป็นผู้สอน ซึ่งมีจำนวนนักศึกษาประมาณครั้งละ 15-20 คน ทุกคนจะแต่งตัวอย่างอิสระมาตามเวลาหรือบางคนจะมาก่อนเวลาเรียนเล็กน้อย การเรียนจะเริ่มและเลิกเรียนตรงตามเวลา ข้าพเจ้าเป็นหนึ่งในนักศึกษาและอาจารย์ต่างชาติที่เข้าไปร่วมเรียนอยู่ด้วย การเรียนการสอนอาจารย์ได้ให้ชมภาพสไลด์ผลงานของศิลปินที่มีชื่อเสียงในรูปแบบและมุมมองต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาพ Nude และ Figure เพื่อเป็นการนำเข้าสู่บทเรียนในการเรียนที่จะเขียนภาพ Nude และ Figure หลังจากนั้นจึงเข้าสู่บทเรียนภาคปฏิบัติ โดยใช้หุ่นผู้หญิงและผู้ชายวัยหนุ่มสาวมาเป็นแบบให้ศึกษา โดยหุ่นดังกล่าวนี้มาจากนักศึกษาในมหาวิทยาลัยจากภาควิชาอื่น ๆ ซึ่งทำให้นักศึกษามีรายได้จากการเป็นแบบเพื่อเป็นทุนการศึกษาได้อีกทางหนึ่ง ตลอดระยะเวลา 3 เดือน ข้าพเจ้าได้เขียนภาพ Nude และ Figure ในลักษณะรูปแบบต่าง ๆ ตามที่อาจารย์จะจัดวางท่าทางต่าง ๆ

โดยจะกำหนดเวลาให้เขียนในลักษณะของ Gesture (การเขียนท่าทางอย่างฉับพลัน) ใช้เวลาวาดรูปละประมาณ 5-20 นาที และในวันสุดท้ายของการเรียนอาจารย์ได้นำอาหารว่างมาเลี้ยงนักศึกษาเป็นการปิด Course เพื่อพบกันใหม่ในตอน Summer หรือภาคเรียนฤดูร้อน

ข้าพเจ้าได้เชิญอาจารย์ให้มาวิจารณ์ผลงานของข้าพเจ้า ซึ่งอาจารย์ก็แนะนำให้ควรทำเป็นโทนสีดูบ้าง เช่น Nude สีเหลือง สีฟ้า สีแดง เป็นต้น ถึงแม้จะสื่อสารกันค่อนข้างจะลำบากหน่อยแต่ก็สามารถคุยกันรู้เรื่องและเข้าใจกันดี และในวันเดียวกันนั้น อาจารย์ก็ได้พาข้าพเจ้าไปชมผลงานของศิลปินที่ทำงานศิลปะในเนื้อหาของ Landscape (ภาพทิวทัศน์) เกี่ยวกับชนบทในรัฐ Illinois ชื่อ Harold Gregor ซึ่งกำลังเขียนภาพขนาดประมาณ 15 x 1.50 เมตร ซึ่งจะไปติดตั้งในเมืองชิคาโก ผู้เขียนภาพเป็นศิลปินที่มีชื่อเสียงอยู่ในอเมริกา คนหนึ่งมีผลงานตีพิมพ์ในนิตยสารศิลปะอยู่เสมอ เคยสอนอยู่ที่ Illinois State University (ISU) ปัจจุบันได้เกษียณอายุไปแล้ว

ระหว่างที่ฝึกงานที่ ISU ข้าพเจ้าได้ไปช่วยสอนที่ Chesterbrook Academy Spring Break Special โดยคุณครูหมี หรือ อาจารย์ภาวิณี คงคากุลวิณห์ ได้เชิญให้ไปสอน ซึ่งเป็นการเรียนการสอนที่เปิดกว้างเป็นการเรียนเพื่อฝึกปฏิบัติพัฒนาการทางอารมณ์และจิตใจด้วยการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ข้าพเจ้าได้สอนการเขียนภาพด้วยสีน้ำในภาพชนบทไทย จากประสบการณ์ดังกล่าวและในฐานะที่ข้าพเจ้าเป็นครูผู้สอนคุณประโยชน์ ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ที่ได้รับในครั้งนี้ ถือเป็นสิ่งที่มีค่าอย่างยิ่งต่อการเรียนการสอน การจัดการต่อวิชาชีพของตนเองและงานทางด้านศิลปกรรมในบ้านเรา ซึ่งศิลปินควรจะต้องแสวงหาความรู้ เพื่อให้มีโลกทัศน์ที่เปิดกว้างอันจักนำไปสู่การพัฒนาตนเองและสังคมต่อไป

* อาจารย์ประจำภาควิชาศิลปะจินตทัศน์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

จิตรกรรมแท่นสี่ลามาแม่น้ำโขง

สาริต ทิมวัฒนบรรเทิง*

ด้วยการรวมตัวของกลุ่มคณาจารย์จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยการดำเนินการของสถาบันเอเชียแปซิฟิกศึกษา ทำให้การเดินทางเพื่อไปศึกษาลุ่มแม่น้ำโขงได้เริ่มขึ้น พวกเราเดินทางออกจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้วยรถตู้ตั้งแต่ยามเช้าจนถึงปลายทางที่อำเภอเชียงของ ในเวลาเย็น ซึ่งกว่าเราจะได้ที่พักตามที่เราปรารถนา ก็ได้เวลาค่ำ ณ บ้านของคุณโสภภาพรรณ เธอเป็นสาวใหญ่ที่มีกิริยาอาการที่ยังดำรงความเป็นชาวเหนือไว้ทุกกระเบียดนิ้ว และเป็นเจ้าของกิจกรรมที่นุหุรา แต่ยังคงดำรงเอกลักษณ์ของการตกแต่งด้วยศิลปะของชาวเหนือ โดยจะใช้ไม้ในการตกแต่งเป็นส่วนใหญ่ บ้านของเธออยู่ติดกับแม่น้ำโขง ซึ่งสามารถมองเห็นฝั่งลาวได้อย่างชัดเจน อาหารในค่ำคืนนั้นเธอจัดการต้อนรับด้วยอาหารที่อร่อยถูกใจ และพอถึงตอนดึกเธอก็ติดซีดีให้พวกเราฟังก่อนนอนอีกด้วย

เช้าวันรุ่งขึ้น ภายหลังจากที่รับประทานอาหารเช้าแล้ว คุณโสภภาพรรณ ก็ได้ขับรถปิ๊กอัพไปส่งเราที่ท่าเรือเชียงของ บรรยากาศเต็มไปด้วยความซาบซึ้งในไมตรีจิตที่เราคอนไทยมีต่อกัน หลังจากนั้นพวกเราก็นั่งเรือหางยาว 2 ลำ พาพวกเรามุ่งสู่ชายฝั่งประเทศลาว เมื่อเราไปถึงด้านห้วยทรายบรรยากาศที่พบเห็นก็จะเปลี่ยนไปทันทีเพียงแค่มองแม่น้ำโขงกัน ซึ่งใช้เวลาข้ามฝั่งมาไม่ถึง 10 นาที ทุกอย่างก็เปลี่ยนไป รถสองแถวพาเราไปที่ท่าเรือที่พวกเราจะต้องนั่งเรือจากด้านห้วยทรายไปหลวงพระบาง การจราจรก็เริ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เพราะถ้าหากช้าไปกว่านั้นจะทำให้ไปถึงที่หมายเวลาค่ำมืด การต่อรองในเรื่องของราคาค่าพาหนะและการเลือกประเภทของเรือที่จะใช้ในการเดินทางว่าจะใช้ในลักษณะไหน เพราะมีให้เลือกอยู่ 2 ประเภท คือ ประเภทแรก เป็นเรือลำใหญ่มีหลังคา ใช้เวลาในการเดินทาง 2 วัน ประเภทที่สอง เป็นเรือหางยาวขนาดสั้น นั่งได้เพียง 6 คน รวมคนขับ ผู้โดยสารจะต้องสวมชูชีพและสวมหมวกนิรภัย และใช้เวลาเดินทางประมาณ 7-8 ชั่วโมง

ปรากฏว่าเสียงส่วนใหญ่ต้องการให้ถึงที่หมายให้เร็วที่สุด เพราะเรามีเวลาไม่มากนัก ทุกคนพร้อมที่จะเดินทางโดยเรือหางยาวลำเล็กซึ่งสามารถบรรทุกผู้โดยสารได้เพียง 5 คน พร้อมสัมภาระ พวกเรามีความรู้สึกไม่ต่างกันเพราะรู้กันดีว่ามัน

อันตราย แต่ทุกคนก็ไม่ได้แสดงออกมา เมื่อทุกคนพร้อมเรือก็เริ่มติดเครื่อง เสียงของเรือดังสนั่นหวั่นไหวมาก เสียงดังไปทั่วแม่น้ำโขง ถึงแม้ทุกคนจะใส่หมวกนิรภัย และคนขับเรือจะแจกสำลีให้แล้วก็ตาม เราเล่นเรือตาม ๆ กันไป มองไปทั้งสองฝั่งแม่น้ำโขงจะเต็มไปด้วยภูเขาโอบล้อมแม่น้ำโขงโดยตลอด ในบางช่วงจะเป็นเกาะแก่ง คนขับเรือก็ขับเลาะเลี้ยวไปเรื่อย ๆ อย่างชำนาญเส้นทาง และเมื่อเรือเดินทางมาถึงประมาณครึ่งทางก็จอดเพื่อนำหนังสือ เดินทางไปตรวจที่ด่าน ซึ่งเป็นสถานที่แบบง่าย ๆ ต่อจากนั้นก็มาถึงจุดที่จะต้องเปลี่ยนเรือ เพื่อให้เรือลำเก่าเดินทางกลับไปที่เดิม และพวกเรา ก็มาพบกับเรือลำใหม่ คนขับคนใหม่ จนมาถึงถ้ำตั้งซึ่งเป็นสถานที่สำคัญๆของเส้นทางแม่น้ำโขงอีกแห่งหนึ่ง เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ที่มีผู้คนนำพระพุทธรูปมาบูชา โดยวางไว้อยู่ทั่วไป ซึ่งขณะนี้มีอยู่เป็นจำนวนมาก มีทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ เป็นสถานที่ที่มีชื่อเสียงอีกแห่งหนึ่งของประเทศลาว เส้นหน้ของถ้ำตั้งก็คือ อยู่ติดกับลำแม่น้ำโขงและจะต้องเดินทางมาโดยทางน้ำเท่านั้น ทางอื่นไม่สามารถมาได้ สภาพแวดล้อมยังดำรงความเป็นธรรมชาติไว้อย่างสมบูรณ์ ระหว่างทางจะมีชาวบ้านนำสิ่งของเครื่องใช้ที่เป็นของเก่ามาวางขาย ก็ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวเป็นอย่างดี ได้เวลาพอสมควร พวกเราได้เดินทางมุ่งสู่หลวงพระบางซึ่งใช้เวลาประมาณไม่เกิน 1 ชั่วโมง เราก็มายังหลวงพระบาง ดินแดนซึ่งได้รับการยอมรับให้เป็นมรดกโลก พวกเรานั่งรถสองแถวต่อเข้าไปในตัวเมือง ระหว่างทางก็ผ่านสนามบินเมืองหลวงพระบาง ซึ่งทราบว่ารัฐบาลไทยเป็นผู้สร้างให้พวกเราได้ไปพักในโรงแรมขนาดกลาง มีบรรยากาศเรียบง่าย สะอาด สวย พนักงานเรียบร้อย และมีความสุภาพเป็นอย่างยิ่ง ในช่วงเวลาก่อนอาหารเย็น ผมได้เดินออกไปดูตลาดของชาวบ้าน ซึ่งดูคล้ายตลาดนัดบ้านเรา สินค้าส่วนใหญ่จะเป็นพืชพันธุ์ธัญญาหารของคนพื้นเมือง บรรยากาศหน้าโรงแรม ที่พักจะมีชาวเขานำสินค้าซึ่งออกแบบตามแบบศิลปะชาวเขา มีรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์

เช้าวันรุ่งขึ้นพวกเราได้เดินทางไปหมู่บ้านผานม ซึ่งมีศิลปะการถักทอสิ่งของเครื่องใช้ อาทิเช่น เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม ยาม เป็นต้น ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่ผลิตสิ่งของในลักษณะเดียวกัน ที่หมู่บ้านพวกเราใช้เวลาอยู่เป็นเวลานานพอสมควร เพราะสิ่งที่ได้รับนั้นมีอยู่หลายอย่าง เช่น ความงดงามของการใช้ศิลปะในการสร้างสรรค์สิ่งของเครื่องใช้ เครื่องนุ่งห่ม ที่มีความสวยงาม มีเอกลักษณ์และรูปแบบเฉพาะ และ

* อาจารย์ประจำภาควิชาศิลปะจีนดัทช์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

มีการทำเป็นกิจการรูปแบบอุตสาหกรรม โดยได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวเป็นอย่างดี และมีราคาไม่สูงมาก ขึ้นอยู่กับการเจรจาต่อรอง

ต่อจากนั้นได้ไปเยี่ยมชมสุสาน ม.ปาวี ซึ่งเพิ่งจะได้รับการบูรณะจากรัฐบาลที่ได้ให้ความสนใจต่อบุคคลชาวต่างชาติคนหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญต่อประวัติศาสตร์ของชาวลาว และได้รับความสนใจจากผู้ไปเยือน สถานที่ที่ตั้งสุสานนั้นอยู่บนเนินเขาติดกับลำธาร มีโขดหินเรียงรายอยู่โดยรอบ

เช้าวันต่อมาได้ไปเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ซึ่งเคยเป็นพระราชวังของเจ้ามหาชีวิตลาว เป็นสถาปัตยกรรมที่มีรูปทรงแบบลาวผสมยุโรป คล้ายพระที่นั่งจักรีมหาปราสาทของเรา แต่ของเขจะมีลักษณะรูปทรงไม่สูง เป็นอาคารยกพื้นทอดยาว สามารถเดินเชื่อมต่อกันอย่างทั่วถึง แต่มีความสว่างมาก ภายในมีการประดับประดาด้วยกระจกสี เล่าเรื่องราวในอดีต เป็นงานที่มีลักษณะศิลปะบริสุทธิ์ ภายในห้องบางห้องจะตกแต่งด้วยภาพเขียนสีน้ำมัน ซึ่งทราบว่าผู้เขียนเป็นชาวต่างชาติ เนื้อหาในภาพเป็นการเล่าเรื่องชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนชาวลาวในอดีตด้วยมุมมองที่หลากหลาย อีกห้องหนึ่งจะเป็นภาพเขียนสีน้ำมันขนาดใหญ่มาก เป็นภาพเจ้าของมหาชีวิตและภาพพระมเหสี ซึ่งทราบว่าเขียนมาจากประเทศรัสเซีย พร้อมด้วยภาพเขียนอื่น ๆ ซึ่งเข้าใจว่าเป็นเครื่องบรรณาธิการจากประเทศอื่น ๆ ที่มอบให้แก่เจ้ามหาชีวิต โดยเฉพาะภาพนครวัด ที่เขียนด้วยสีน้ำมันในโทนสีเขียว มีต้นตาลอยู่ด้านหน้าและมีคนยืนมองดูนครวัด เป็นผลงานที่

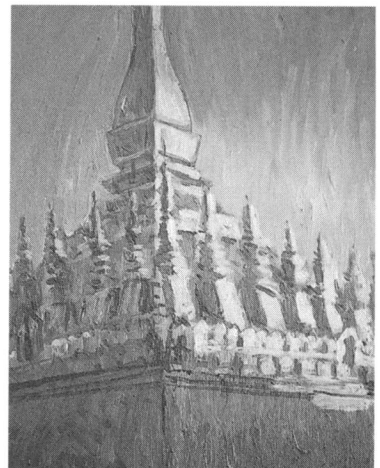
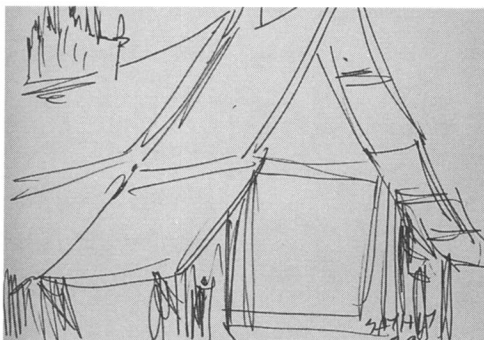
มีความงดงามแบบร่วมสมัย สิ่งของอื่น ๆ ก็จะเป็นสิ่งของเครื่องใช้ประดับตกแต่งอยู่โดยทั่วบริเวณของห้อง

ต่อจากนั้นได้เดินทางไปยังวัดที่มีชื่อเสียงอีกแห่งหนึ่งของหลวงพระบาง คือ วัดเชียงทอง ลักษณะรูปทรงของโบสถ์และอาคารเป็นสถาปัตยกรรมแบบล้านนา ถึงแม้จะไม่ใช่ใหญ่ด้วยการก่อสร้าง แต่ให้ความรู้สึกถึงความวิจิตรและละเอียดอ่อนด้วยการตกแต่ง ตามแบบของศิลปะล้านนา โดยรอบของวัดจะมีอาคารอื่น ๆ ที่มีความงดงามแตกต่างกันไป

เมืองหลวงพระบางเป็นเมืองที่มีพื้นที่ไม่กว้างใหญ่มากนัก ใช้เวลาเพียง 2 วัน ก็สามารถชื่นชมความงามได้อย่างทั่วถึง แต่จุดที่สำคัญของเมืองหลวงพระบางก็คงอยู่ที่การรักษาขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมดั้งเดิมไว้อย่างเหนียวแน่น ชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนกับสภาพสิ่งแวดล้อมมีความผสมกลมกลืนกันได้เป็นอย่างดี

ถึงแม้ว่าเมืองหลวงพระบางจะได้รับการยอมรับจากองค์การยูเนสโก ให้เป็นมรดกโลกแล้วก็ตาม แต่สิ่งที่ผู้คนที่จะมาท่องเที่ยวเพื่อที่จะได้มาชื่นชมความงามร่วมกันเป็นห่วงก็คือ การแปรเปลี่ยนของชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนชาวลวงพระบาง ซึ่งรัฐบาลคงต้องมีวิธีการที่จะให้ความเจริญที่เกิดขึ้นในกระแสโลกปัจจุบันมาพัฒนาเมืองหลวงพระบางในลักษณะของการพัฒนาแบบร่วมสมัย ก็คงจะเป็นการรักษา

มรดกที่ดีถือว่าเป็นสิ่งที่ทุกคนร่วมกันเป็นเจ้าของ

การแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมไทย - อิหร่าน

สาธิต ทิมวัฒนบรรเทิง*

ตามที่สถาบันเอเชียแปซิฟิกศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับเชิญจาก CULTURE & ISLAMIC RELATIONS ORGANIZATION ไปแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรม และการแพทย์ ระหว่างวันที่ 28 สิงหาคม - 4 กันยายน 2543 โดยประกอบด้วยรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ คณบดีคณะสังคมศาสตร์ ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ ผู้อำนวยการสถาบันเอเชียแปซิฟิกศึกษา หัวหน้าภาค และอาจารย์จากภาควิชาต่าง ๆ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รวมทั้งหมด 15 ท่าน ซึ่งจะมีเนื้อหาของแต่ละกลุ่มวิชาประกอบด้วย กลุ่มวิชาประวัติศาสตร์ การแพทย์ ภูมิศาสตร์ หนังสือเด็กและศิลปะ รวมไปถึงหน้าที่ตามมุมมองของแต่ละสาขาวิชาในอันที่จะเรียนรู้เพื่อนำมาแลกเปลี่ยน เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและอิหร่านที่ได้จัดแจงไป ซึ่งในอดีตเรามีความสัมพันธ์กันอย่างลึกซึ้งในสมัยอยุธยาเป็นต้นมา แต่ในทางประวัติศาสตร์แล้วอาณาจักรเปอร์เซียมีอายุมากกว่า 2,500 ปี ซึ่งเป็นประเทศที่น่าติดตามร่องรอยของประวัติศาสตร์ศิลปะจากโบราณสถานและโบราณวัตถุ ที่ถูกปิดกั้นมาโดยตลอด ไม่มีสื่อสาร ประเทศใดที่จะนำเสนอให้เห็นถึงความยิ่งใหญ่ โดยเฉพาะที่เมือง ซีราส หรือความงดงามของเมือง ISFAHAN และเมืองศาสนาอย่างเมืองกุม การได้มีโอกาสมาสัมผัสอิหร่านในครั้งนี้ได้สร้างความรู้สึกใหม่ ๆ และได้เปลี่ยนความคิดความเข้าใจอะไรต่าง ๆ ไปอย่างสิ้นเชิง ซึ่งผมจะขอเล่าถึงการเดินทางไปในครั้งนี้ให้รู้และเข้าใจตามช่วงเวลาที่คุณของเราได้พำนักอยู่ในอิหร่านเป็นเวลา 8 วัน ดังนี้

เดินทางสู่อิหร่าน

พวกเรามาพร้อมกันที่สนามบินดอนเมืองด้วยความตื่นเต้นเพราะการเดินทางไปครั้งนี้เราไม่ทราบว่าจะเป็นอย่างไกันบ้างเมื่อไปถึงเมืองอิหร่าน เพราะหมายกำหนดจากเมืองไทยนั้นเป็นกำหนดการโดยรวม ๆ ยังไม่รู้ว่าจะไปกิน ไปนอนกันที่ไหน อย่างไร

เมื่อทุกคนพร้อมกันแล้ว ซึ่งก็เป็นที่พักสร้างแปลกตา ก็คือ ผู้หญิงทุกคนก็แต่งตัวตามขนบธรรมเนียมเป็นของชาวมุสลิมคือจะต้องคลุมผ้าบนศีรษะ ทุกคนก็ดูสวยแปลกตากันไปอีกแบบ ได้เวลาประมาณ 09.00 น. ของเช้าวันนั้น

เราก็บินสู่อิหร่านโดยสายการบิน MAHAN AIR เป็นสายการบินของเอกชน และเป็นสายการบินใหม่ เริ่มบินมาเมื่อเดือนมิถุนายน 2543 และจะบินเฉพาะวันจันทร์ โดยจะนำผู้โดยสารมาส่งที่กรุงเทพฯ และรับจากกรุงเทพฯ ไปเมืองเตหะราน ที่เที่ยวที่พวกเราเดินทางไปนั้นผู้โดยสารไม่มากนัก ด้านหลังเครื่องบินที่นั่งว่างอยู่มากจะเป็นพวกสูบบุหรี่เป็นส่วนใหญ่ เมื่อเครื่องบินผ่านแถบทะเลทรายพวกเราตื่นเต้นกันพอสมควร โดยเฉพาะ ผู้ช่วยศาสตราจารย์กวี วรรกวิณ ได้นำกล้องมาถ่ายภาพพร้อมตอบข้อซักถามถึงความเป็นมาของหินต่าง ๆ เส้นทางของน้ำ ทำให้ได้ความรู้ทางภูมิศาสตร์ไปพร้อม ๆ กัน และเมื่อใกล้ถึงสนามบินเมเฮราบาส สิ่งที่เราพบเห็นสิ่งแรกก็คือบ้านที่อยู่อาศัยจะมีลักษณะเป็นกลอง ๆ สูง ต่ำเรียงกันไปจากที่ราบไปถึงเชิงเขาพร้อมด้วยแสงแดดที่สาดส่องทำให้เห็นน้ำหนักของแสงและเงาได้อย่างชัดเจน บรรยายภาพของสนามบินเมเฮราบาส ภายในของบริเวณโดยทั่วไปไม่มีการตกแต่งอะไรมากนัก ทุกอย่างดูเรียบง่ายไม่หรูหรา

หลังจากที่เราได้ขนสัมภาระออกมานอกห้องแล้ว ได้พบกับผู้รับผิดชอบในการดูแลพวกเราตลอดเวลาที่พำนักอยู่ในประเทศอิหร่าน ซึ่งมีด้วยกัน 3 คน คือ คุณโมเชม คุณเรซา และคุณซาร่า ได้นำพวกเราขึ้นรถบัส โดยมีคุณมาบุญทำหน้าที่เป็นไซเฟอร์พาไปพักที่โรงแรม

พบผู้อำนวยการศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทยและผู้บริหารระดับสูง

ในการไปพบผู้อำนวยการศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทยอิหร่านในครั้งนี้ก็นับว่าเป็นงานสำคัญและเป็นเกียรติแก่คณะของเราเป็นอย่างยิ่ง เริ่มตั้งแต่สถานที่ที่เราไปนั้นจะต้องผ่านหน่วยรักษาความปลอดภัยที่จะต้องมีคนนำพวกเราเข้าไป จึงจะอนุญาตให้เข้าไปได้ และเมื่อเข้าไปในตัวอาคารก็ให้ความรู้สึกโอ่อ่าอลังการ ตัวเสาสูงโปร่ง มีเก้าอี้ทำด้วยไม้แกะสลักสวยงามตั้งเรียงเป็นรูปตัว U พวกเรานั่งกันตามตำแหน่งที่เหมาะสม โดยท่านรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ท่านผู้อำนวยการสถาบันเอเชียแปซิฟิกศึกษา และคณบดีคณะสังคมศาสตร์ จะนั่งอยู่แถวหน้าเพื่อจะได้สนทนากับท่านผู้อำนวยการ พวกเรามา 15 คน ทุกคนนั่งกันเรียบร้อยระหว่างนั้นจะมีการเสิร์ฟอาหารว่างซึ่งประกอบด้วยน้ำชาและขนมหวาน โดยเฉพาะแก้วที่ใช้ใส่น้ำชา นั้น ปากแก้วจะเคลือบด้วยทองและตัวแก้วก็อยู่ในกรวยทอง ลายฉลุ มีที่จับเป็นเส้นลวดลายฉลุ สัมผัสได้ถึงความสะดวกสบายละเมียดละ

* อาจารย์ประจำภาควิชาศิลปะจินตทัศน์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

มัยต่อการดื่มน้ำชาเป็นอย่างยิ่ง ผู้ที่มาทำหน้าที่ในการบริการนั้นเป็นผู้ชายทั้งหมด

เยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ และหอศิลป์

ถึงแม้ว่าสภาพบ้านเมืองของเมืองเตหะรานจะดูไม่หรูหรา มีลักษณะเป็นตึกเก่า ๆ ยวดยานพาหนะก็เป็นรุ่นโบราณ ซึ่งยังใช้กันอยู่ทั่วไป แต่สิ่งที่สร้างความภาคภูมิใจให้แก่ประชาชนให้ตระหนักถึงคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมที่สามารถแสดงออกให้เห็นเป็นรูปธรรมได้ ก็คือการที่ภาครัฐได้สร้างพิพิธภัณฑ์และหอศิลป์เพื่อจะได้เก็บสะสมผลงานศิลปอันทรงคุณค่าของชนชาตินั้น ๆ

สถานที่แห่งแรกที่ได้เข้าชมคือ พิพิธภัณฑ์พรม (CARPET) ซึ่งเป็นศิลปประจำชาติของอิหร่านที่มีรูปแบบการในอาคารชั้นเดียว การเข้า-ออกสะดวก ณ ภายในจะมีพรมขนาดต่าง ๆ นำมาจัดแสดง มีลวดลายแตกต่างกันออกไป ในระหว่างชมจะมีเจ้าหน้าที่บรรยายเนื้อหาสาระของพรมแต่ละชิ้นว่ามีเรื่องราวความเป็นมาอย่างไร พวกเราให้ความสนใจกันเป็นอย่างมาก และมีคำถามตามมาว่า “ทำไมบ้านเราไม่ทำอย่างนี้บ้าง?” บ้านเรามีผ้าที่สวยงามจากทั่วทุกภูมิภาค และมีผ้าที่ควรจะให้คนรุ่นหลังได้ชื่นชม เพื่อจะได้ตระหนักถึงคุณค่าของความเป็นไทยให้มากยิ่งขึ้น แต่ที่มีการเก็บสะสมกันอยู่ทุกวันนี้ก็จะเป็นในลักษณะของส่วนตัว ซึ่งจะเป็นภาคเอกชนเสียส่วนใหญ่ ถ้าเราสามารถนำผ้าขนานชนิดของทุกภาคของประเทศไทยมาจัดแสดงอยู่ที่เดียวกันก็ควรจะสร้างความตื่นตาตื่นใจให้ทั้งแก่คนไทยและคนต่างชาติได้เป็นอย่างดี

เมื่อเดินออกมาอีกสักพักก็จะถึง Contemporary Art ซึ่งเป็นอาคารชั้นเดียว มีห้องแสดงผลงาน 6 ห้อง วันที่เราไปนั้นเป็นช่วงที่ปิดทำการ แต่เจ้าหน้าที่ก็ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการช่วยประสานงานเพื่อให้พวกเราได้เข้าไปชม จนในที่สุดพวกเราก็ได้เข้าไปเยี่ยมชม Contemporary Art ของอิหร่าน ซึ่งผมคิดว่าคนที่อยู่ในวงการศิลปะอาจไม่เชื่อก็ได้ว่าอิหร่านจะมีสถานที่แสดงผลงานอย่างเป็นทางการลักษณะ และบริเวณโดยรอบอาคารก็จะมีผลงานประติมากรรมติดตั้งตลอดแนว ถึงแม้ว่าพวกเราจะได้ชมเพียงห้องเดียว แต่ก็สามารถจินตนาการได้ว่าอิหร่านให้ความสำคัญต่อศิลปะสมัยใหม่เป็นอย่างยิ่ง และโดยเฉพาะมุมขายหนังสือ และของที่ระลึกก็ไม่ธรรมดา มีหนังสือศิลปะเล่มใหญ่ ๆ ปกแข็งใส่กล่องอย่างดีอยู่หลายเล่ม ผลงานต่าง ๆ ที่พิมพ์ก็เป็นผลงานของศิลปินอิหร่าน พร้อมด้วยโปสเตอร์ภาพเขียนในลักษณะต่าง ๆ มากมาย ผมเองก็ซื้อหลายเล่ม มาถึงตรงนี้ก็ทำให้คิดถึง

บ้านเรา จนถึงทุกวันนี้เรายังไม่มีพิพิธภัณฑ์หรือหอศิลป์ที่สมบูรณ์กับเขาเสียที ที่มีอยู่ทุกวันนี้ก็เป็นตึกเก่า ๆ ตึกหนึ่งที่ว่างอยู่ และเราก็มาปรับปรุงตกแต่งให้เป็นพิพิธภัณฑ์และหอศิลป์

ในช่วงสุดท้ายก็ไปเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของชาวอิหร่าน ซึ่งในช่วงนี้ ผศ.พลับพลึง คงชนะ ทำหน้าที่อธิบายได้อย่างมีรสชาติ ทำให้เข้าใจและตระหนักถึงชนชาติที่มีประวัติศาสตร์เก่าแก่มากตั้งแต่สมัยเมโสโปเตเมีย ซึ่งทำให้เกิดการอยากรู้อยากเข้าใจที่จะต้องกลับมาทำการศึกษาหาความรู้ให้มากขึ้นในลำดับต่อไป

เข้าพบท่านทูตไทย ณ สถานทูตไทยในเตหะราน

สถานทูตไทยตั้งอยู่ในตัวเมืองเตหะราน รถมอเตอร์ไซด์พาพวกเราเข้าไปในถนนขนาดไม่กว้างนัก อยู่ห่างจากถนนใหญ่พอสมควร ตัวตึกเป็นอาคารโบราณสี่เหลี่ยม เจ้าหน้าที่พาพวกเราเข้าไปในห้องรับรอง ของท่านทูต บนผ้าม่านด้านหลังโต๊ะทำงานของท่านทูตมีพระสาทิสลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ติดตั้งอยู่ เป็นภาพสีชาวดำ แต่เคลือบด้วยสีเหลืองในบางส่วน ทำให้บรรยากาศในขณะนั้นเหมือนเราอยู่เมืองไทย ท่านทูต สุพจน์ ไชมุก ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับอิหร่านที่มีมา ยาวนานถึงทุกวันนี้แล้ว เราควรที่จะประสานความสัมพันธ์ให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น และก็เปิดโอกาสที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้มาแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ซึ่งตรงกับจุดประสงค์ของทางสถานทูต จึงขอให้มีการประสานงานในเรื่องต่าง ๆ ตามลำดับ ซึ่งทางรองฝ่ายวิชาการคือ รองศาสตราจารย์ศักดิ์ชัย นิธิญทวี ได้สนทนารับทราบในการที่จะดำเนินการในโอกาสต่อไป

คารวะคณาจารย์ ณ เตหะราน UNIVERSITY

วันที่คณะของเรามาเยี่ยมเยียนมหาวิทยาลัยเตหะรานนั้น เป็นช่วงวันหยุด แต่ทางผู้บริหารก็จัดการต้อนรับเราเป็นอย่างดี คณะของเราได้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกเป็นอาจารย์และผู้บริหาร กลุ่มที่สองเป็นกลุ่มของคณะแพทย์และคณะวิทยาศาสตร์ ก็ได้แยกย้ายไปตามความสนใจของแต่ละกลุ่ม การต้อนรับเป็นบรรยากาศการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันของนักวิชาการทั้ง 2 ประเทศ ทางเจ้าหน้าที่ได้จัดการต้อนรับพวกเราด้วยน้ำชาในแก้วกรวยสีทอง เช่นเคย และตามด้วยผลไม้ 2-3 ชนิด แต่ที่พิเศษสุดคือเตงกวาสีเขียวเข้มข้นขนาดพอเหมาะ ซึ่งเป็นสิ่งที่แปลกสำหรับสายตาของพวกเรา แต่ก็มีรสชาติกลมกล่อมดี จากนั้นผมได้

ขออนุญาตไปเยี่ยมชม VISUAL ARTS DEPARTMENTS ซึ่งตามโปรซัวร์ที่แจกมานั้นมีสาขาวิชาที่น่าสนใจอยู่มาก และมีหลายสาขาวิชาที่เหมือนกับคณะศิลปกรรมของเรา คือ

- PERFORMING ARTS, PERFORMING LITERATURE, ACTING, DIRECTING, STAGE DESIGN PUPPET THEATER
- MUSIC
- VISUAL ARTS : PAINTING, PHOTOGRAPHY, GRAPHIC DESIGN, INDUSTRIAL DESIGN, SCULPTURE AND ART STUDIES

ผมได้ขออนุญาตที่จะไปเยี่ยมชมอาคารสถานที่ แต่ทางผู้ประสานงานแจ้งว่าเป็นช่วงวันหยุด ผมจึงขอชมเพียงภายนอกก็จะจินตนาการได้ ทางผู้ประสานงานซึ่งเป็นฝ่ายกองวิเทศจึงได้พาไปชม เมื่อไปถึงบริเวณพื้นที่ของการเรียนการสอนทางศิลป บรรยากาศของคนที่นี่เรียนศิลปจะมีลักษณะคล้าย ๆ กัน หรือเหมือน ๆ กัน ที่ไหน ๆ ก็จะเป็นลักษณะนี้ ตั้งแต่สภาพของห้องเรียน ห้องปฏิบัติงานถึงแม้จะเป็นวันหยุดก็มีนักศึกษามาทำงาน และที่ผมได้สัมผัสนั้นนิสัยกำลังสร้างงานประติมากรรมอยู่ระหว่างขั้นตอนหลังจากผลงานที่สร้างขึ้น เมื่อเดินขึ้นไปบนตึกก็ได้พบนักศึกษากำลังซักซ้อมกันอยู่ ในโอกาสเดียวกันนี้ก็ได้พบกับ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. NASSER AGHAI ซึ่งทราบว่าเป็นผู้มีชื่อเสียงมาก การพบกันครั้งนี้ไม่ได้มีการนัดกันไว้ก่อน แต่ทางฝ่ายต้อนรับถือเป็นโอกาสที่ดีที่จะได้พบสนทนากันถึงแม้ว่าเราจะต่างสาขากันก็ตาม ถึงแม้ว่าจะไม่ได้ไปเยี่ยมชมผลงานทางด้าน VISUAL ARTS แต่ก็ได้เห็นถึงบรรยากาศโดยรอบที่แสดงความโอ่อ่า รูปทรงของตัวตึกมีลักษณะเป็นอาคารรุ่นเก่าที่แสดงความโปร่งและเปิดกว้าง ซึ่งเหมาะมากสำหรับการเรียนศิลป นิสิตที่ได้พบมีลักษณะสุขุม เรียบร้อย และสะอาดสดใส

เยี่ยมบ้านอิหม่ามโคโมนี

คณะผู้ดูแลเราได้นำพวกเราเดินขึ้นจากพื้นล่าง ทางเดินมีลักษณะเป็นเขาคดเคี้ยวเหมือนตรอกซอกซอย เมื่อมาถึงบริเวณทางเข้าบ้านโคโมนี มีทหารตรวจตราเล็กน้อยก็สามารถเข้าได้ ก่อนจะถึงบ้านโคโมนีจะต้องผ่านสถานที่สำหรับสวด มีคนหนุ่มจำนวนมากพอสมควรนั่งกันเป็นกลุ่ม มีผู้นำในการสวด โดยชายหนุ่มจะใช้มือขวาตบไปที่หน้าอกด้านซ้ายพร้อมเปล่งเสียงตามกันเป็นจังหวะ ส่วนผู้หญิงที่แต่งกายด้วยชุดดำและมีผ้าคลุมศีรษะ ก็จะนั่งกันเป็นกลุ่มอยู่

อีกส่วนหนึ่ง จะไม่มานั่งปะปนกันเป็นอันขาด จากนั้นเดินไปด้านหลังของสถานที่ดังกล่าวก็จะเป็นบ้านที่ท่านโคโมนีเคยพำนักอยู่ ซึ่งจะมีสะพานเชื่อมต่อจากอาคารที่สวนมนต์ ถ้าเปิดประตูออกก็สามารถมองเห็นบ้านของท่านโคโมนีและก็ได้เดินมาได้ด้วย บรรยากาศของบ้านพักเป็นเรือนยกพื้นชั้นเดียว มีกระจาก บ้านใหญ่ 2 บ้าน กันไว้แต่สามารถมองเห็นภายในห้องได้ทั้งหมด ซึ่งจะประกอบด้วยโซฟา เครื่องใช้เล็กน้อย และภาพเขียนสีน้ำมัน 2 รูป เข้าใจว่าเป็นภาพที่จะได้ระลึกถึงท่านโคโมนี ภาพแรกเป็นภาพเหมือน Portrait ใช้โทนสีน้ำเงินในลักษณะของสีเอกราช ภาพที่ 2 เป็นภาพสุดท้ายเหมือนจริงเป็นลักษณะ Photo Realism และในสถานที่ดังกล่าวก็ยังมี Gallery แสดงภาพเขียนของศิลปินอิหร่านอยู่ในสถานที่เดียวกันอีกด้วย ทางเจ้าหน้าที่ได้ให้เกียรติพวกเราเป็นอย่างยิ่ง โดยเชิญให้ไปชั้นบนของอาคารที่ประกอบกิจทางศาสนา โดยได้นำหนังสือมาแจกแก่พวกเราเป็นจำนวนมาก

เยี่ยมชมพระราชวังชาร์

เมื่อรถบัสพาพวกเรามาถึงพระราชวังของชาร์ ก็ได้เห็นถึงความสดใสของต้นไม้สีเขียวที่คงจะผ่านกาลเวลามาพอสมควรจึงมีลำต้นที่ใหญ่โตเช่นนี้ได้ สภาพโดยรวมของต้นไม้ ณ บริเวณพระราชวังชาร์ จึงเป็นมุมที่พิเศษกว่าสถานที่ต่าง ๆ ทางเข้าวังเป็นตึกสถาปัตยกรรมที่แปลกตา แต่สะท้อนให้เห็นถึงความยิ่งใหญ่ในอดีตที่ผ่านมา เมื่อรถบัสพาพวกเราจอดที่หน้าอาคารแห่งหนึ่งที่ยังไม่ได้บูรณะ แต่ได้รับการบูรณะคงจะสวยงามเป็นอย่างยิ่ง จะเห็นต้นไม้ที่สูงใหญ่โอบล้อมตัวอาคารไว้อย่างพอเหมาะ ใบไม้ที่ร่วงหล่นอยู่ตามพื้นโดยทั่วไป ให้ความรู้สึกโดดเดี่ยว หงอยเหงาและว่าเหว่ประชาชนที่มาชมนั้นจะต้องเดินมาจากเนินเขาเพื่อมาชมพระราชวังฤดูร้อนเป็นตึกสูง 2 ชั้น มีห้องใต้ดิน ภายในตกแต่งด้วยกระจกสีระยิบระยับ แต่ในบางห้องก็จะเน้นเป็นความเรียบง่าย ห้องที่สวยงามมาก คือ ห้องสีเทอค้อย เป็นสีฟ้าผสมสีเขียว มีพื้นสีครีมผสมผสนาน ด้านหน้าของอาคารจะมองเห็นภูเขาหินที่แห้งแล้งติดกับต้นไม้ที่เขียวชอุ่ม พร้อมด้วยต้นไม้ขนาดใหญ่มีอายุหลายสิบปี มีให้เห็นอยู่ โดยทั่วไป

ด้านหน้าทางเข้าวังมีร้านขายของที่ระลึกและหนังสือ ศิลป ก่อนจะออกสู่บริเวณภายนอกมีพระราชวังอีกหนึ่งแห่งเป็นที่ประทับของเจ้าชายและเจ้าหญิงฟารา มีห้องพระบรรทมห้องจัดเลี้ยงและเครื่องบรรณาการจากประเทศต่าง ๆ มาจัดแสดงอยู่ตามห้องต่าง ๆ โดยรอบ

จากเตหะรานสู่เมืองกุ่ม

รถบัสพาพวกเราออกจากเตหะรานมุ่งสู่เมืองกุ่ม สองข้างทางมีบรรยากาศคล้ายอยุธยาบ้านเรา แต่พอรถวิ่งไปอีกสักพักก็จะพบกับความแตกต่างอย่างสิ้นเชิง โดยจะเป็นพื้นที่ทะเลทรายที่โล่งราบเรียบ มีภูเขาเป็นระยะ ๆ ในบางช่วงมีการจอดรถเพื่อเติมน้ำมันและซื้อน้ำแข็ง และเป็นจุดที่มีน้ำแข็งมาเปิดจำหน่ายอย่างเป็นจริงเป็นจัง เพราะถ้าผ่านจากจุดนี้ไปแล้วก็จะไม่มีร้านค้าขายอีก ๆ อีก

เมื่อรถมาถึงเมืองกุ่ม ซึ่งเป็นเมืองศาสนา พวกเราทุกคนได้รับทราบกันมาว่าจะต้องแต่งตัวให้เรียบร้อยเป็นพิเศษ ซึ่งทุกคนก็ปฏิบัติตามกันเป็นอย่างดี สถานที่แห่งแรกที่ได้เข้าไปเยี่ยมชมคือหอสมุดชื่อ The Public Library of Ayatallah Al-Uzma Al-Marashi Al-Nagafi เมือง Qom ที่ตั้งอยู่ใจกลางเมืองย่านชุมชน มีตลาดมีคนมาขายของอยู่มากมาย แต่เมื่อได้เข้าไปในหอสมุดก็จะเห็นว่าการเก็บรักษาหนังสือที่สะท้อนให้เห็นถึงความตั้งใจและความจริงจังในการศึกษาหาความรู้ ในห้องแรกจะเป็นที่เก็บหนังสือเก่า มีหนังสืออยู่เล่มหนึ่งมีอายุถึง 700 ปี ทำด้วยหนังวัวมีขนาดประมาณ 24 x 15 นิ้ว ซึ่งยังมีสภาพที่ดีอยู่ ภายในเป็นตัวหนังสือยาวที่ที่ยังมองเห็นได้อย่างชัดเจน แต่ในห้องนี้ห้ามถ่ายรูป ผู้อำนวยการสถาบันเอเชียแปซิฟิกศึกษาจึงให้ผมสังเกตภาพหนังสือนี้ไว้ เพื่อจะนำมาจัดแสดงนิทรรศการในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2544 ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งจะเป็นหนึ่งในหลาย ๆ ภาพของการแสดงนิทรรศการในครั้งนี้

ต่อจากนั้นได้นำชมห้องต่าง ๆ ได้แก่ ห้องอ่านหนังสือในแต่ละห้องได้ผ่านการออกแบบตกแต่งมาอย่างดี มีความทันสมัย สีล้นสะอาดตาเหมือนกับเพิ่งจะผ่านการซ่อมแซมมาใหม่ ๆ จากชั้นบนลงสู่ห้องใต้ดิน ทางเจ้าหน้าที่ให้ผู้นำนั่งลงในห้องใต้ดินด้วยลิฟท์ แต่ผู้ขายให้เดินลงบันได เพราะลิฟท์มีขนาดไม่ใหญ่มาก แต่ใช้ระบบคอมพิวเตอร์ ตัวลิฟท์มีกระจกมองเห็นกันได้ ภายในห้องใต้ดินมีเครื่องมือในการซ่อมแซมหนังสือ ถ่ายเอกสาร และเครื่องมือที่ทันสมัยอีกหลายชนิด โดยเฉพาะห้องที่ซ่อมแซมหนังสือนั้น สร้างความสนใจเป็นอย่างยิ่ง มีเจ้าหน้าที่ในห้องนี้อยู่ 3 คน จะทำหน้าที่ในการซ่อมแซมหนังสือด้วยความละเอียดละมัดและแนบเนียน ทราบภายหลังว่าหนึ่งในกลุ่มนี้เคยมาสาธิตการซ่อมหนังสือในประเทศไทยมาแล้ว แต่อย่างไรก็ตามถึงแม้ภายนอกห้องสมุดจะเป็นบรรยากาศของการค้าขาย การเดินทางของคนทั่วทุกสารทิศ แต่เมื่อเข้าห้องสมุดแล้วก็จะ

บรรยากาศห้องเรียนรู้และแสวงหาได้ทันทีเช่นกัน

มัสยิดแห่งเมืองกุ่ม

พวกเราเดินทางจากหอสมุดไม่นานนักก็มาถึงสุเหร่าของเมืองกุ่ม แต่พวกเราไม่สามารถเข้าไปภายในได้เพราะอยู่ระหว่างการซ่อมแซม จึงได้เพียงแต่ชมอยู่ที่หน้าประตูทางเข้าซึ่งผมเองได้สังเกตภาพไว้ 1 ภาพ ตัวอาคารสุเหร่าแห่งนี้ตั้งตรงเป็นรูปทรงสี่เหลี่ยมประดับด้วยโมเสกลวดลายระยิบระยับถือเป็นลักษณะศิลปประจำชาติของชาวมุสลิมก็ว่าได้ ด้านหน้าตัวอาคารจะเป็นพื้นที่กว้าง เข้าใจว่า จะเป็นที่ประกอบกิจกรรมทางศาสนา หน้าบริเวณทางเข้าจะมีร้านขายของที่ระลึกโดยเฉพาะแหวน มีสีล้นต่าง ๆ ได้รับความสนใจจากพวกเราเป็นอย่างยิ่ง หลังจากนั้นมาพวกเราก็กินขนมจากเมืองกุ่มกันทุกคน

จากเมืองกุ่มมุ่งสู่เมือง ISFAHAN

จากเมืองกุ่มซึ่งเป็นเมืองศาสนา มุ่งสู่เมือง ISFAHAN เมืองแห่งศิลปวัฒนธรรมและความชุ่มชื้นร่มเย็น คณะของเราใช้บริการเครื่องบินภายในประเทศ ใช้เวลาเพียง 45 นาที ก็ถึงแล้ว พวกเรามาพักกันที่โรงแรม AZADY เป็นโรงแรมที่อยู่ในชุมชน ผมได้พักห้องคนเดียวเพราะไม่มีห้อง 3 เตียงเข้าวันรุ่งขึ้นได้ไปเยี่ยมชมโบราณสถานหลายแห่งแต่ที่สวยงามมากคือพระราชวังมีเนื้อที่พอ ๆ กับสนามหลวงบ้านเรา แต่มีตัวอาคารโอบล้อมโดยรอบ มีสุเหร่าขนาดใหญ่ตั้งเด่นเป็นสง่าอยู่ตรงกลาง โทนสีของโมเสกจะเป็นสีฟ้าอมเขียว ซึ่งส่วนใหญ่สีที่นำมาใช้ในการตกแต่งจะเป็นสีฟ้าอมเขียวคล้ายสีเทอค้อย ซึ่งเป็นสีของสวรรค์ มาจากที่สูง ทางด้านขวาจะเป็นวังของพระมหากษัตริย์ในอดีตที่พวกเราจะต้องขึ้นบันไดไปเป็นเส้นทางที่มีผู้คนไปเที่ยวมาก เมื่อไปถึงจุดสูงสุดก็จะเป็นเฉลียงมีหลังคาและต้นเสาเปิดกว้างมองเห็นทัศนียภาพได้อย่างทั่วถึง

เมือง ISFAHAN เป็นเมืองที่มีสถานที่เก่าแก่อยู่หลายแห่งเป็นเมืองแห่งการอนุรักษ์ ซึ่งในขณะนี้จะอยู่ในระหว่างซ่อมแซมและโดยทั่วไปสถานที่ทุก ๆ แห่งกำลังอยู่ระหว่างการบูรณะเพื่อให้สถานที่แห่งนั้นกลับมามีชีวิตชีวากครั้งและให้ชาวต่างชาติได้ร่วมชื่นชมโบราณสถานอันทรงคุณค่าในทางประวัติศาสตร์ที่สะท้อนให้เห็นถึงความยิ่งใหญ่ในอดีตที่ชนรุ่นหลังจะได้ตระหนักถึงคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมของตนเอง และเกิดความภาคภูมิใจในบรรพชนที่ได้สั่งสมตกทอด

มาจนถึงทุกวันนี้ ซึ่งชนทุกชาติต่างมีรากเหง้ามาเป็นอย่างไร คนรุ่นต่อ ๆ ไปควรที่จะต้องรู้และเข้าใจในความเป็นมาของชนชาตินั้น ๆ

จาก ISFAHAN สู่มืองชีราส (SHIRAZ)

เครื่องบินภายในประเทศพาพวกเราจากเมือง ISFAHAN สู่มืองชีราส ใช้เวลาประมาณ 45 นาที มาพักที่โรงแรม AZADI INTERNATIONAL HOTELS เป็นโรงแรมที่ค่อนข้างจะหรูหราเป็นพิเศษมาถึงโรงแรมประมาณ 2-3 ทุ่มแล้ว หลายคนอยากพักผ่อนแต่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วี วรรกวิณ อยากออกไปถ่ายภาพ แต่ทางคณะผู้ดูแลก็อยากจะให้พักเพราะพรุ่งนี้จะต้องเดินทางไปชมปราสาท ซึ่งจะต้องเดินทางกันแต่เช้า แต่ในที่สุดก็ตกลงที่จะออกไปข้างนอกโรงแรม โดยมีผู้ดูแล 4 คน คณะของเราอีก 4 คน รวมผมด้วย ในการออกไปชมเมืองชีราสยามราตรีนี้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วี วรรกวิณ มีจุดประสงค์ที่จะถ่ายภาพบรรยากาศของตลาด ชีวิตความเป็นอยู่ของคนพื้นเมืองโดยทั่วไป โดยทางคณะผู้ดูแลก็ได้พาเราเดินไปได้เห็นสภาพบ้านเมืองยามค่ำคืนในอีกมุมมองหนึ่ง แต่ที่พวกเราประหลาดใจเป็นอย่างมากก็คือ สถานที่ได้มาเห็นนี้เป็นสุเหร่าที่ประดับไฟมีผู้คนเข้าออกอยู่ตลอดเวลา ผู้หญิงที่ไปด้วยจะต้องสวมเสื้อผ้าให้เรียบร้อย โดยต้องไปยืมเสื้อคลุมจากหน่วยบริการมาสวมใส่จึงจะเข้าไปได้ และเมื่อเขาไปในบริเวณภายในแล้ว ทางคณะผู้ดูแลก็เปิดโอกาสให้พวกเราได้เที่ยวชมกันตามอัธยาศัย แต่จะต้องมาพบกันที่หน้าประตูทางเข้าในเวลา 11.30 น. พวกเราก็แยกกันเดินชมตามสบาย ส่วนผมก็เดินเข้าไปในตัวอาคารของสุเหร่า ด้วยความตื่นเต้นว่าจะทำอะไรผิดพลาดไปหรือไม่ ผมเดินเข้าไปด้วยความสับสนและสังเกตว่าเขาก็ปฏิบัติกันอย่างไรบ้าง เมื่อเดินไปถึงประตูเขาจะจับที่ประตูและใช้นิ้วลากตะขอยับประตูในการเข้ามาทำพิธีกรรมทางศาสนานี้พื้นจะแบ่งเป็นฝั่งของผู้ชายและฝั่งของผู้หญิง จะไม่มาปะปนกันแต่อยู่ในอาคารเดียวกัน เมื่อเดินเข้าไปภายในตัวอาคารจะมีลักษณะการตกแต่งด้วยกระจกสีขาวเต็มไปหมด แพร้วพราวตระการตาเป็นอย่างมาก สามารถสะกดอารมณ์ให้ได้พิศมัยพิจารณาอยู่นานพอสมควร และเมื่อเดินไปอีกนิดก็จะพบสถานที่ของผู้นำศาสนาที่เสียชีวิตไปแล้ว โดยมีเส้นลวดสลักเป็นช่อง ๆ คลุมเอาไว้ ผมเห็นคุณชาเร ยีนมือจับเส้นลวดด้วยอาการสงบและศรัทธาต่อผู้ที่เคารพไม่ห่างจากบริเวณนั้นมากนักก็พบกับคุณเรชา ซึ่งในขณะนั้นใบหน้ามีอาการโคกเศร้าแววดาแสดงถึง

ความรักความศรัทธาเป็นอย่างยิ่ง และเดินมาทางซ้ายพบคุณโมเชมกำลังแสดงความเคารพต่อพระเจ้า ซึ่งเป็นที่เคารพนับถือด้วยท่าทีที่เคร่งขรึมเป็นสง่าอย่างยิ่ง

จากความรู้สึกที่ได้สัมผัสดังกล่าว ทำให้นึกถึงเยาวชนไทยของเราที่นับวันจะเหินห่างกับศาสนา โดยที่เขาสั่งสอนและการประกอบกิจกรรมทางศาสนา ถึงเวลาแล้วหรือยังที่การแก้ปัญหาต่าง ๆ ของเยาวชนไทยหรือคนไทยควรที่จะต้องนำหลักธรรมคำสั่งสอนขององค์สัมมาสัมพุทธเจ้ามาไตร่ตรองเพื่อนำมาใช้ในชีวิตประจำวันให้พบความสุขสงบที่แท้จริง

ในคำคินั้นจึงเป็นคินแห่งการจุประกายความสำนึกในคุณค่าข้อควรปฏิบัติ ในพุทธศาสนา อันเป็นศาสนาประจำชาติของเรา ที่จะนำสิ่งที่ติงามมาสู่ตัวตน เพื่อกำหนดชีวิตในสิ่งที่ติงามตลอดไป

ตื่นแต่เช้า มุ่งสู่ปราสาทหินเปอร์เซียโปลิสแห่งเมืองชีราส

เช้าวันนี้นักท่องเที่ยวตื่นเช้ากันเป็นพิเศษ และพิเศษไปกว่านั้นก็คือรถบัสคันใหญ่ยาวมากที่จะนำพวกเราไปชมปราสาทหิน ภายในรถตกแต่งอย่างหรูหราที่นั่งจะเป็นเก้าอี้สำหรับนั่งคนเดียวเรียงรายกันไป มีจำนวนพอดีกับพวกเรา ด้านหลังรถเป็นที่นั่งทรงโค้งไปกับตัวรถ พื้นล่างปูพรมลวดลายสวยงามสีแดง ผสมผสานพวกเราไปถึงเป็นช่วงสายของวันนั้นตรงไปสู่ปราสาทหินเปอร์เซียโปลิส ที่ตั้งเด่นเป็นสง่าอยู่บนเนินเขา แสดงให้เห็นถึงร่องรอยของความยิ่งใหญ่ในอดีตของศิลปะเมโสโปเตเมีย ซึ่งทุกอย่างอยู่ระหว่างการบูรณะ ถ้าเสร็จสมบูรณ์เมื่อไรและประชาชนสัมพันธ์ให้ทราบอย่างทั่วถึง คงจะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดีทีเดียว ต่อจากนั้นได้ไปชมสถานที่ของกวีคนสำคัญหลายคนของอิหร่าน ที่ทางรัฐบาลได้อนุรักษ์เป็นอนุสรณ์สถานไว้ ซึ่งให้ความรู้สึกซาบซึ้งและรุ่มเย็นเป็นอย่างยิ่ง

ความเป็นมาของ เปอร์เซียโปลิส

ผมจึงขอนำเรื่องราวและความเป็นมาซึ่งได้ข้อมูลมาจากนิตยสาร ต่วยตูน ซึ่งได้มีการเรียบเรียงไว้ 3 ฉบับด้วยกัน ผมจึงจะขออนุญาตนำมาเรียบเรียงใหม่เพื่อเผยแพร่ความรู้ต่อผู้สนใจต่อไป

เปอร์เซียโปลิสสร้างโดยมหาราชดาริอุสผู้เลื่องพระนาม แต่ในปัจจุบันเปอร์เซียโปลิส (Persepolis) นครของมหาราชผู้สร้างสรรคความรุ่งเรืองอันยิ่งใหญ่ให้กับอาณาจักร

แห่งนี้ นับแต่จะปรักหักพังทรุดโทรมลงไปทุกขณะ ทั้งไว้ก็แต่เค้าของความยิ่งใหญ่เกรียงไกรที่ไม่มีวันหวนกลับมาอีกแล้วเท่านั้น

นครยิ่งใหญ่ของจอมราชันย์ถูกทิ้งให้ปรักหักพังโดยปราศจากคนเหลียวแลมาตั้งแต่วันที่ถูกเผาทำลายด้วยน้ำมืออริราชศัตรู นานนับพันปี และนำมาประโคนข้าวให้ชาวโลกได้รับรู้กันต่อมา

ประมาณปลายคริสต์ศตวรรษที่ท่านเอกอัครราชทูตอิตาลีประจำเปอร์เซีย ได้ไปเห็นซากนครเปอร์เซียโปลิสเข้า ความที่ท่านทูตเป็นชนชาติศิลปินอยู่แล้ว ก็ตื่นตาและตื่นเต้นในซากอารยธรรมความงามที่เห็นอยู่ตรงข้างหน้าอย่างเหลือเชื่อ ท่านทูตยังได้แจ้งเรื่องราวบอกเล่าให้ชาวยุโรปด้วยกันรับรู้ด้วย ทำให้ชาวยุโรปที่รักศิลปะโบราณคดีพากันทิ้งไปตาม ๆ กัน แต่ยังมีน้อยรายที่เดินทางมาสำรวจซาก เปอร์เซียโปลิส เพราะว่าการเดินทางมาสู่ตะวันออกกลางในยุคนั้นค่อนข้างจะยุ่งยากหลายด้าน เปอร์เซียโปลิส จึงถูกละเลย ต่อมาอีกร่วมสองร้อยปีจึงมีชาวฝรั่งเศสคนหนึ่งชื่อ ฌอง ชาร์แดง เดินทางมาเยือนเมืองนี้ และได้พบกับสิ่งที่ใหญ่หลวง เขาได้สังเกตภาพซากมหาธาณีนี้นึกแง่มุมอย่างละเอียด แล้วจดบันทึกทุกสิ่งที่พบเห็นไว้เขียนเป็นหนังสือออกมา และเพื่อพิมพ์ออกเผยแพร่ในยุโรป ก็สร้างความสนใจต่อผู้รักงานศิลป์ จึงทำให้พากันมาชื่นชม

การสำรวจเปอร์เซียโปลิสในต้นศตวรรษที่ 19 จึงเป็นไปได้อย่างกระตือรือร้นพอสมควร แต่ก็ยังไม่ได้เริ่มอย่างจริงจัง เนื่องจากการขาดทุนทรัพย์อุดหนุนการขุดสำรวจ และอาจเนื่องมาจากสถานการณ์ทางการเมืองของอิหร่านในระบายนั้นที่ไม่เอื้ออำนวย เปอร์เซียโปลิสจึงถูกปล่อยปละละเลยมาอีกจนข้ามศตวรรษทีเดียว จนกระทั่งถึง ค.ศ. 1931 อิหร่านจัดการปกครองภายในของตนเรียบร้อยแล้ว ผู้ครองประเทศในยุคนั้นก็เล็งเห็นความสำคัญของซากเปอร์เซียโปลิส พอที่จะออกทุนให้นักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญชาวตะวันตกมาทำการขุดสำรวจและขุดแต่งซากเมืองนี้

ผู้ครองอิหร่านที่เล็งการณ์ไกลท่านนั้นมีใคร คือ เรชาซาร์ ปาเลวี พระเจ้าแผ่นดินอิหร่าน ผู้เป็นต้นราชวงศ์ปาเลวี พระเจ้าซาร์องค์นี้ได้ครองราชย์อยู่ระหว่างปี 1925-1941 และทรงเป็นผู้เปลี่ยนชื่อประเทศของพระองค์จากชื่อ “เปอร์เซีย” มาเป็นชื่อ “อิหร่าน” ที่เรารู้จักกันทุกวันนี้

สถานศึกษาภาคตะวันออกแห่งชิคาโก ได้รับทุนสำรวจจากพระเจ้าซาร์แล้วก็เริ่มงานของเขาย่างยากเย็น

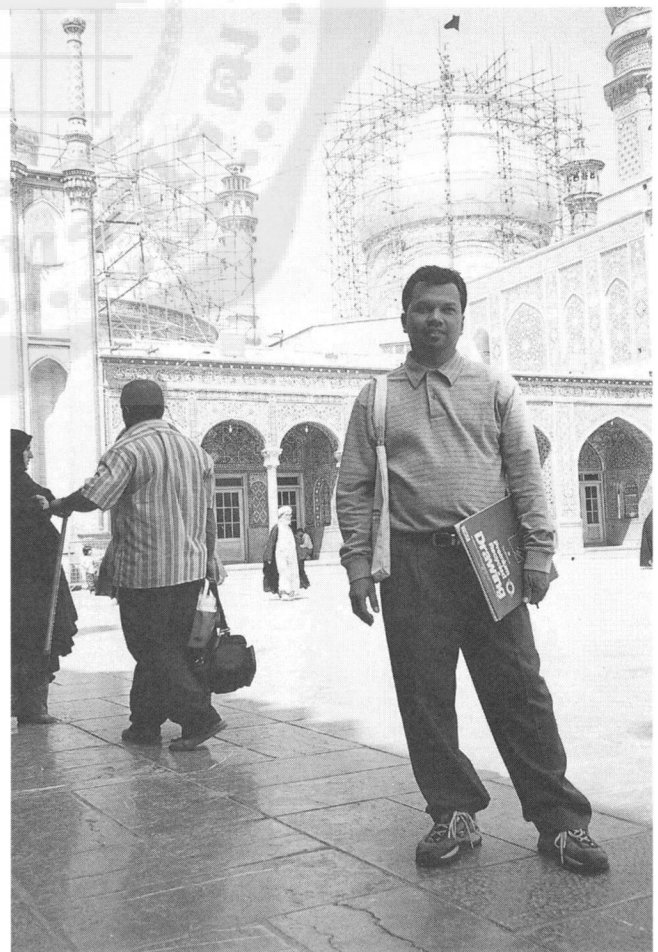
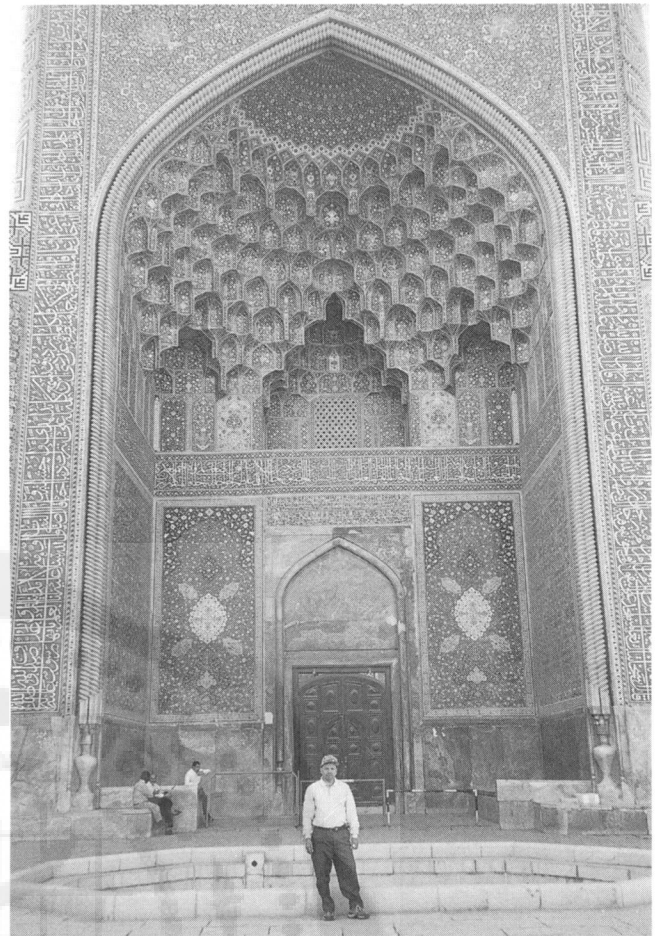
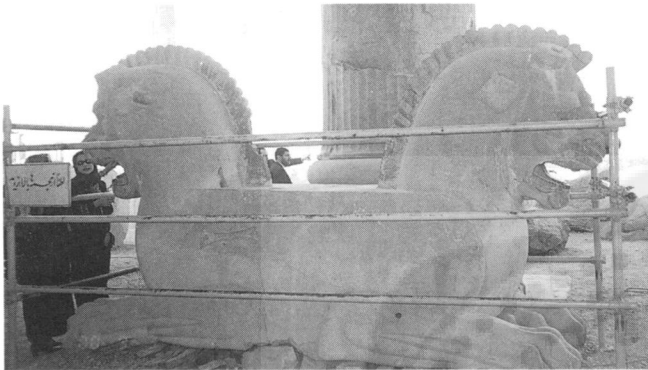
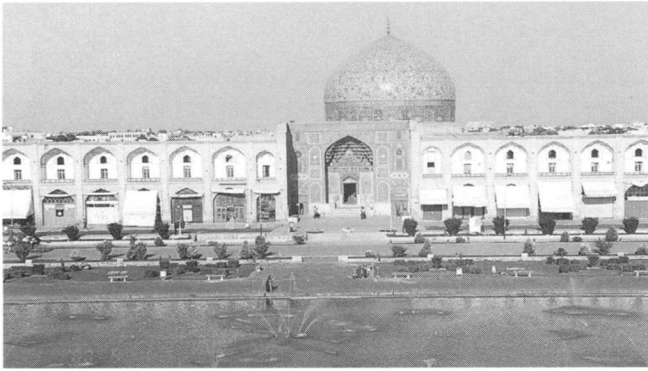
เพราะว่าเปอร์เซียโปลิสในตอนนั้นปรักหักพังมากเหลือเกิน แต่ยังมีเค้าของความสง่างามและความใหญ่โตมหึมาพอเห็น ยิ่งกระตุ้นให้คณะผู้เชี่ยวชาญมานะหนักขึ้น ขุดได้ไม่นานก็พบแผ่นดินเผาจารึกอักษรคูนีฟอร์มตั้งเกือบบนชั้น บอกล่าเรื่องราวของดาริอุสมหาราช, เซอร์ซีส และอแท็กเซอร์ซีส อันเป็นราชันย์แห่งมหาอาณาจักรนี้ทั้งนั้น คณะผู้เชี่ยวชาญก็ทวีความตื่นเต้นยิ่งขึ้น ดังนั้น ครั้นเวลาผ่านไปไม่กี่ปี เปอร์เซียโปลิสก็ได้รับการขุดแต่งบูรณะปฏิสังขรณ์เสียใหม่ ถูกต้องตามหลักวิชาการและตรงกับหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้มากยิ่งขึ้น

ในบรรดาอาคารสถานอันปรักหักพังของเปอร์เซียโปลิสที่ยังคงรูปรอยมีเค้าโครงดีที่สุด ได้แก่ ส่วนที่เรียกเป็นภาษาเปอร์เซียว่า “อาพัดนา” (Apadana) หรืออาคารรับรองแขกเมืองหรือผู้มาขอเข้าเฝ้า ฝรั่งเศสเรียกว่า “Audience Chamber” เป็นอาคารใหญ่โตมหึมา ตั้งอยู่บนฐานสูง 9 ฟุต มีบันไดนำขึ้นไปสู่ท้องพระโรงใหญ่ข้างบน สองข้างบันไดสลักภาพนูนต่ำเป็นรูปบรรดาเจ้าเมืองประเทศราชร้อยแปดนครกำลังเดินเรียงแถวนำเครื่องราชบรรณาการมาถวายแด่จอมราชันย์แห่งเปอร์เซีย บันไดอันกว้างใหญ่นี้สร้างอย่างมั่นคงแข็งแรงมาก จึงอยู่ยงยืนมาถึงบัดนี้ในสภาพค่อนข้างดีอย่างที่ท่านเห็น วิศวกรสมัยใหม่พิจารณาฐานรากการรับน้ำหนักของบันไดและฐานอาคารนี้แล้วลงความเห็นว่าน่าจะสร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เข้าเฝ้าขึ้นมาขึ้นไปได้ก็เป็นได้

เหนือบันไดคือท้องพระโรงที่สำหรับแขกเมืองขอเข้าเฝ้า มีจำนวนเสาที่ค้ำยันเพดานถึง 36 เสา แต่ละเสาสูง 65 ฟุต หรือ 19.5 เมตร บนหัวเสาทุกต้นมีบัวหัวเสาเป็นรูปวัวอันเป็นศิลปะแบบเปอร์เซียแต่อย่างงดงาม

เดินทางกลับจากเตหะรานสู่กรุงเทพฯ

เรามาถึงโรงแรมที่เตหะรานในช่วงบ่ายแก่ ๆ ได้พบกับผู้อำนวยการศูนย์วัฒนธรรมอิหร่าน และคณะกรรมการได้มีการซักถามถึงประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้พบเห็นในอิหร่าน และสิ่งที่ จะจัดทำกันต่อไปเมื่อเดินทางกลับสู่ประเทศไทย ก็คือการจัดนิทรรศการ IRAN FESTIVAL โดยรวบรวมผลงานบทความ ภาพถ่าย หนังสือเด็ก ความรู้ทางการแพทย์ และอื่น ๆ นำมาจัดแสดงเพื่อแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างไทยกับอิหร่านให้แน่นแฟ้นสืบต่อไป

DUBAI : ONE WORLD ONE FAMILY ONE FESTIVAL

สาธิต ทิมวัฒนบรรเทิง*

สถาบันเอเชียแปซิฟิกศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับเชิญจากสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงอาบูดาบี และสถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองดูไบ ประเทศสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ให้นำคณะไปร่วมงานเพื่อเผยแพร่การแสดงผลงานวัฒนธรรม การสาธิตศิลปะและหัตถกรรม พร้อมกับการประชาสัมพันธ์ประเทศไทย ในงาน DUBAI SHOPPING FESTIVAL 2001 (DSF) ระหว่างวันที่ 1 - 31 มีนาคม 2544 มีผู้เดินทางประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถาบันเอเชียแปซิฟิกศึกษา นักวิชาการจากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (สวช.) อาจารย์และนิสิตจากคณะศิลปกรรมศาสตร์ นักเรียนจากโรงเรียนเม้งรายมหาวิทยาลัยรวม 11 ท่าน นับเป็นเทศกาลที่ยิ่งใหญ่ของภูมิภาคอาหรับประมาณว่ามีคนต่างชาติเดินทางไปเที่ยวดูไบในช่วงงาน DSF มากกว่า 1 ล้านคน ครั้งนี้จะเป็นการจัดงานครั้งที่ 5 ซึ่งใช้คำขวัญว่า “ONE WORLD, ONE FAMILY, ONE FESTIVAL” การจัดหมู่บ้านนานาชาติเป็นกิจกรรมหลักของงาน DSF โดยเป็นการออกร้านจำหน่ายสินค้าหัตถกรรมและ สินค้าพื้นเมืองของชาติต่าง ๆ รวมทั้งการจัดรายการแสดงศิลปวัฒนธรรม และออกร้านอาหาร ในส่วนของประเทศไทยได้เข้าร่วมงานมาแล้วเป็นปีที่ 3 และในปีนี้ได้จากภูมิภาคเอเชียตะวันออก ได้แก่ จีนและชาติจากภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ คือ ไทย และเวียดนาม ได้เข้าร่วมงานอย่างเป็นทางการ(ที่เข้าร่วมเป็นปีแรก) และสำหรับในปีนี้ได้มีหน่วยราชการหลายแห่ง เช่น สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมราชทัณฑ์ กรมพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมสหกรณ์ การเกษตร กับภาคเอกชน รวมจำนวน 44 คูหา และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยให้ความร่วมมือจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวและวัฒนธรรมไทยช่วงสัปดาห์แรกของงาน 25 ประเทศร่วมงาน ONE WORLD ONE FAMILY ONE FESTIVAL

ประเทศที่เข้าร่วมประกอบด้วย

สาธารณรัฐกรีซ, อิรัก, จอร์แดน, ซีเรีย, คูเวต, ตุรกี, FAREAST INDIA, โมร็อกโก, อิหร่าน, เลบานอน, ไทย,

ปากีสถาน, SENEGAL, AFRO ARAB, บังคลาเทศ, เยเมน, ศรีลังกา, อินเดียแดง, ซูดาน, จีน, เวียดนาม, ปาเลสไตน์, มาเลเซีย

ในการจัดงานครั้งนี้ ผู้จัดได้จัดเตรียมเวทีใหญ่ไว้เพื่อเป็นเวทีศูนย์กลางสำหรับการแสดงของแต่ละชาติ ซึ่งประเทศไทยได้วางรายการแสดงไว้ในวันที่ 8 มีนาคม 2544 เรียกว่าวัน “THAILAND DAY” ซึ่งทุกชาติก็จะได้รับเชิญให้ไปแสดงศิลปะประจำชาติของตน และได้รับเชิญไปออกรายการทีวีอยู่หลายครั้ง ซึ่งลักษณะการจัดงานครั้งนี้จะเป็นการจัดแบบมีเครือข่ายทั่วเมืองดูไบ และส่งสัญญาณถึงประเทศไทย เคียง จึงเป็นโอกาสดีที่จะประชาสัมพันธ์ประเทศไทย และเพื่อการนำไปสู่ความเข้าใจอันดีที่จะส่งผลถึงการทำการค้า การลงทุน เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของเราให้ดีขึ้นอีกทางหนึ่งด้วยเช่นกัน

ในส่วนการจัดการ การสร้างหมู่บ้านนานาชาติ ซึ่งแต่ละประเทศจะมีลักษณะรูปแบบที่แตกต่างกันตามแบบแผนศิลปะประจำชาติของตน ตามแนวความคิด CONCEPT ของงาน ที่มีเป้าประสงค์ที่จะให้มนุษย์เป็นหนึ่งเดียว เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน ถึงแม้ว่าจะแตกต่างกันในเรื่องของชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม แต่ก็สามารถอยู่ร่วมกันได้ภายใต้ความเคารพในกฎ กติกา อันเป็นพื้นฐานที่เป็นสากลที่จะนำไปสู่ความเข้าใจกันให้มากยิ่งขึ้น โดยมีพื้นฐานมาจากการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวที่เป็นสถาบันแรกที่มนุษย์ควรตระหนักถึงความสำคัญที่จะหล่อหลอมชีวิตจิตใจของคนแต่ละคนให้มีพื้นฐานในอันที่จะไปปรับใช้สังคมในลำดับต่อไป

ในส่วนของพื้นที่ของการสร้างหมู่บ้านขึ้นอยู่กับการจับจองของแต่ละชาติตามที่ตกลงกัน สิ่งที่น่าสนใจก็คือพื้นที่ของหมู่บ้านอินเดีย พื้นที่จะมีขนาดใหญ่ที่สุด ทราบภายหลังว่าในประเทศสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ มีประชากรชาวอินเดียมาอาศัยทำมาหากินกันมากที่สุด จึงมีพ่อค้าและองค์กรต่างๆ ให้การสนับสนุนในการใช้พื้นที่ในการเผยแพร่สินค้าต่างๆ จากประเทศของตนมาเป็นอย่างดี โดยตลอด

สำหรับประเทศไทยได้พื้นที่ขนาดประมาณ 2 เท่าของสนามบาสเก็ตบอล ซึ่งอยู่ในทำเลที่ดี สามารถเดินเข้าได้สองทาง เพราะมีถนนผ่านด้านหน้าและด้านหลัง ด้านหน้าของหมู่บ้านจะมีรูปเรือสุพรรณหงษ์ ตั้งเด่นเป็นสง่าอยู่ด้านบนของประตูทางเข้าหมู่บ้าน ซึ่งผู้สร้างสรรคสามารถจำลองได้ดีมีฝีมือละเอียดอ่อนเป็นอย่างยิ่ง ถึงแม้จะพำนักอยู่ในต่าง

* อาจารย์ประจำภาควิชาศิลปะจีนดัทช์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ประเทศก็ตาม และถนนฝั่งตรงข้ามมีร้านอาหารไทย ตั้งบริการขายอาหารไทย ประกอบด้วยก๋วยเตี๋ยว ข้าวราดแกง และส้มตำ อาหารยอดฮิต คือ ต้มยำกุ้ง บริเวณหัวมุมของร้านอาหารไทยจะเป็นมุมขายผลไม้ไทย ผลไม้ไทย เช่น มะม่วง ฝรั่ง มะพร้าว ทุเรียน เป็นผลไม้ที่ชาวอาหรับนิยมรับประทานกันอย่างยิ่ง ซึ่งในบางวันนั้นสามารถขายมะม่วงได้ วันละ 100 กิโลกรัม บรรยากาศการขายผลไม้ไทยเป็นการขายกันแบบสด ๆ คือ มีการปอกมะม่วง หรือฝรั่ง พร้อมกับจิ้มพริกเกลือ กินกันตรงนั้นเลย มีผู้มาเยือนอยู่โดยตลอด คณะเผยแพร่วัฒนธรรมไทย ได้รับการเอื้อเฟื้ออาหารไทยมีมูลค่าจากท่านเอกอัครราชทูตไทย ท่านเอกอัครราชทูตนั้นชาติเทพหัสดิน ณ อยุธยา ทุกวัน ตลอดเวลา 1 เดือน ที่ทำหน้าที่อยู่ที่หมู่บ้านไทย ซึ่งเป็นയാอายุวัฒนะอย่างหนึ่งของพวกเราที่จะได้รับประทานอาหารไทยกันทุกวัน

การแสดงนาฏศิลป์ ดนตรี

คณะนาฏศิลป์ และดนตรีไทย จากภาควิชาดุริยางคศาสตร์ไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-วิโรฒ มีหน้าที่ในการแสดงในหมู่บ้านไทยกันทุกวัน ไม่มีการหยุดถึงแม้ว่าบางวันจะสามารถหยุดได้ แต่ด้วยพลังงานของคนหนุ่มสาว และการเฝ้ารอจากพี่น้องชาวอาหรับที่จะแวะเวียนมาถามอยู่เสมอ ถึงช่วงเวลาการแสดงของพวกเราแต่ละช่วง ซึ่งโดยภาพรวมแล้วเกือบทุกหมู่บ้านก็นำศิลปะการแสดงประจำชาติของตนมาแสดง แต่ความแตกต่างที่พอสังเกตได้คือ ความอ่อนช้อย ความละเอียดละไม โดยเฉพาะเสียงดนตรีไทย และรูปแบบเครื่องดนตรีไทยก็จะได้รับความสนใจเป็นอย่างยิ่ง ถึงแม้จะฟังกันไม่รู้เรื่องก็ตาม แต่จังหวะของเพลงแต่ละช่วงแต่ละตอนก็สามารถสื่อความหมายให้อารมณ์สุนทรีย์ต่อกันได้ ผสมผสานกับความเป็นวัยหนุ่มสาวที่มีความสดใสและคล่องตัวในการทำงาน ก็คงเป็นอีกส่วนหนึ่งที่คณะนาฏศิลป์และดนตรีไทยได้รับการชื่นชมอยู่เสมอ สังเกตได้จากการเข้าชมของ ประชาชนในแต่ละหมู่บ้านของแต่ละประเทศในหมู่บ้านไทยนั้นจะแน่นอยู่เสมอ

การสาธิตศิลปหัตถกรรม

กิจกรรมในหมู่บ้านไทยของแต่ละวันนั้น นอกจากจะเป็นการแสดงนาฏศิลป์ และดนตรีไทยแล้ว สิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นชาติที่มีความศิวิไลซ์มาแต่เก่าก่อนที่ได้ตกทอดมาถึงปัจจุบัน คือการแสดงการสาธิตศิลปหัตถกรรม

- การทำปลาตะเพียน ซึ่งได้นำผู้สาธิตมาจากพระนครศรีอยุธยา มาปฏิบัติการให้เห็นถึง วิธีการตามกระบวนการต่าง ๆ จนสำเร็จเป็นชิ้นงาน

- การแกะสลักสบู่ เป็นการโชว์ให้เห็นถึงความละเอียดอ่อน ประณีต ถึงแม้ว่าสบู่จะเป็นสบู่ที่ใช้อยู่ทั่วไป แต่ก็สามารถนำมาทำเป็นผลงานหัตถศิลป์ที่มีคุณค่าขึ้นมาได้

- การทำดอกไม้จากกระดาษสา เป็นการนำกระดาษสาที่มีคุณสมบัติที่อ่อนนุ่ม มีพื้นผิวที่สวยงามแปลกตา นำมาประดิษฐ์ตามจินตนาการ พร้อมกับเติมแต่งสีสันให้สวยงาม

- การสร้างของเด็กเล่นจากวัสดุธรรมชาติ อาทิเช่น ไม้ไผ่ เชือก เศษไม้โดยทั่วไป โดยนำมาจักสานในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้เป็นของเด็กเล่น

ศิลปหัตถกรรมเหล่านี้ ผู้สร้างสรรค์จะต้องคิดค้นรูปแบบต่าง ๆ ขึ้นมาเอง อาจจะมีเพียงชิ้นเดียวก็ได้ เป็นการนำวัสดุจากธรรมชาติที่หาได้โดยทั่วไปมาประสานความคิดและจินตนาการสร้างสรรค์ชิ้นงานขึ้นมาใหม่

ปัญหาของคนไทย

ข้อสังเกตอีกประการหนึ่งคือ ผู้ที่เคยรู้จักประเทศไทยมาก่อนจากการได้มาเที่ยวในประเทศไทยหรือเคยมาทำกิจการค้าในประเทศไทย โดยส่วนใหญ่จะมีภาพพจน์กับประเทศไทยไปในทางที่ดี ถึงขนาดดีมาก คำพูดที่ชาวอาหรับทักทายอยู่เสมอเมื่อเดินเข้ามาหมู่บ้านไทย ก็คือ “สบายดี” หรือ “ขอบคุณ” (เขาจะไม่พูดว่า “สวัสดี”) และจะแสดงความเป็นกันเอง แม้แต่เวลาขึ้นรถแท็กซี่ (TAXI) ถ้าบอกว่าเป็นคนไทย ดู ๆ แล้ว อะไร ๆ มันก็จะดีไปหมด ตามเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ได้ประสบมา

อย่างไรก็ตาม เสียงสะท้อนจากคนไทยบางส่วนได้เกิดความหนักใจกัน กับคนไทยบางกลุ่มที่ไปใช้ชีวิตอยู่ที่นั่น โดยขาดระเบียบวินัยในการดำเนินชีวิต ปัญหาที่ตามมาก็คือ ยาเสพติด และการพนัน ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ของสังคมไทยเราในปัจจุบัน ซึ่งอาจจะติดนิสัยได้นำไปใช้ในการทำงานในต่างประเทศ

ถึงแม้ว่าคนส่วนใหญ่จะชอบอุปนิสัยใจคอของคนไทยที่เขามีทัศนคติที่ดีอยู่แล้ว แต่ถ้าปัญหาต่าง ๆ ที่มีแว่วจะก่อเกิดเป็นปัญหาใหญ่ต่อไปนั้น เราคนไทยที่ทำงานอยู่ ณ ที่นั้นคงจะต้องเหนื่อยขึ้นอีก จากการรับผิดชอบในหน้าที่การงานแล้วยังต้องเผื่อระวังความไม่ดั่งใจต่าง ๆ จากพวกเราตนเองอีกด้วย เพราะถึงอย่างไรเราควรจะต้องคำนึงถึงประโยชน์

ของชาติเป็นสิ่งสำคัญที่จะส่งผลถึงพวกเราที่จะใช้ชีวิตในการประกอบกิจการค้าทำมาหากินได้ดีต่อไปด้วยเช่นกัน

PUBLIC DAY FAMILY DAY LADIES DAY

ธรรมชาติอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่จะมีปฏิสัมพันธ์ ติดต่อกันได้ด้วยโมตรจิตที่มีต่อกัน ถึงแม้จะรู้จักกันเพียงระยะเวลาสั้น ๆ ก็ตาม ฉะนั้น การสร้างความสัมพันธ์อันดีมิตรต่อกันนั้น จึงควรเริ่มต้นด้วยการให้เกียรติซึ่งกันและกัน ให้ความเคารพนับถือต่อกันตามความเหมาะสมของสาธนากรูป ถึงแม้เราจะมี ความแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ ก็ตาม ซึ่งที่ดูโดดเด่นและแตกต่างจากสิ่งที่เราพบเห็นอยู่อย่างหนึ่ง ก็คือการแต่งกายของประชาชนโดยทั่วไป โดยเฉพาะการแต่งกายของผู้หญิงจะมีลักษณะพิเศษเป็น อย่างยิ่งคือ ผู้หญิงอาหรับทุกคนจะสวมชุดทั่วไปไว้ภายใน แต่ทุกคนจะมีผ้าคลุมสีดำคลุมตั้งแต่ศีรษะถึงปลายเท้า แต่บางคนก็อาจจะคลุมไบหน้าให้มองเห็นแต่ดวงตา แต่บางคนก็อาจจะเปิดหน้า

ในงาน (DSF) นี้ก็เช่นกัน ในเวลา 1 เดือน เขาจะจัดให้ผู้เข้าชมมาเที่ยวชมได้ตามวันต่าง ๆ ซึ่งจะมีอยู่ 3 วัน คือ

- วัน PUBLIC DAY เป็นวันที่ใคร ๆ ก็สามารถเข้ามาเที่ยวได้กันทุกวัน

- วัน FAMILY DAY เป็นวันครอบครัวที่ใครจะเข้ามาเที่ยวจะต้องมากันเป็นครอบครัว คือ มี พ่อ แม่ ลูก ซึ่งเป็นวันที่สร้างปัญหาอยู่ที่บริเวณทางเข้างาน เพราะผู้ที่เข้ามาชมบางกลุ่มมากันเฉพาะกลุ่มผู้ชายล้วน ๆ ก็ไม่สามารถเข้าได้ จึงทำให้มีคนเฝ้ารออยู่นำทางเข้าเพื่อหาโอกาสที่จะทำความรู้จักกับผู้หญิงสักหนึ่งคน แล้วเดินควงกันเข้าไป ถ้าเจ้าหน้าที่ถามกับออกไปว่าเป็นลูก เป็นแฟน หรือเป็นแม่ ดูตามความเหมาะสม ก็จะสามารถเข้ามาเที่ยวในบริเวณงานได้ แต่เมื่อเข้ามาแล้วก็แยกย้ายกันได้ตามความพอใจ

- วัน LADIES DAY เป็นวันของผู้หญิงเท่านั้น จะมีผู้ชายก็จะเป็นเด็กเล็ก อายุไม่เกิน 12 ปี ที่มากับญาติผู้หญิงเท่านั้น จึงจะสามารถเข้ามาได้ วันนี้จึงเป็นวันพิเศษจริง ๆ เพราะบริเวณทั่วไปของงานจะมีแต่สีดำเต็มไปหมด เพราะผู้หญิงจะแต่งชุดประจำชาติของตน ซึ่งก็คือการคลุมตัวด้วยผ้าสีดำ

จึงมีเหตุการณ์หนึ่งที่ผมประสบมาด้วยตัวเองก็คือ ในค่ำคืนวันนั้น ด้วยความที่อยากจะดื่มกาแฟกับขนมปัง จึงเข้าไปใช้บริการอย่างที่เคยปฏิบัติมา ขณะที่กำลังนั่งดื่มอยู่นั้นมองไปรอบ ๆ โต๊ะข้างเคียง มีแต่ผู้หญิงหลายวัยนั่งดื่มกันอยู่เต็มไปหมด ก็ไม่ได้คิดอะไร สักพักหนึ่งก็มีพนักงานชาย

คนหนึ่งมาพูดถึงเรื่องต่าง ๆ ให้ฟัง สรุปใจความว่า วันนี้เป็นวันผู้หญิง คุณไม่ควรเข้ามาดื่มในบ้านนี้ ควรจะกลับไปอยู่กับพวกผู้หญิง ผมก็รับทราบด้วยความเข้าใจในเจตนาของพนักงานชายคนนั้น แต่สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงการมีระเบียบวินัยในการจัดการกับกิจกรรมที่มีคนมาเที่ยวเป็นหมื่นเป็นแสนคนต่อวัน และเขาก็ทำได้ดี หน่วยรักษาความปลอดภัยเข้มแข็ง ดูแลพวกที่มาเที่ยวเป็นอย่างดี

ทีมงานที่ทำหน้าที่ในการปกป้องดูแล จะมีประจำทุกหมู่บ้าน และที่สำคัญพวกเขาจะไม่แต่งเครื่องแบบ แต่เขาจะแต่งกายด้วยชุดประจำชาติ ซึ่งจะมีอยู่ 2 ลักษณะเด่น ๆ คือ

- เป็นชุดสีขาวคอกลม แขนยาว ปลอกชายผ้าถึงตาตุ่ม โปกผ้าสีขาว และจะใส่รองเท้าเปิดสัน

- เป็นชุดสีขาวเหมือนกัน แต่จะโปกผ้าลายจุดสีแดง และมีรูปแบบคล้ายมงคลครอบอยู่ 2 เส้น บนศีรษะ

ข้อสังเกตอีกประการหนึ่งก็คือ ประชาชนส่วนใหญ่ทั้งหญิงและชายจะแต่งกายในชุดประจำชาติของตน (ซึ่งเป็นการแต่งกายของประชากรกลุ่มอาหรับ) แม้แต่คนหนุ่มสาวก็จะแต่งกายในลักษณะดังกล่าว เข้ามาเที่ยวในงานด้วยความเบิกบานและสดใส ถึงแม้สภาพสังคมในด้านต่าง ๆ ของเมืองดูไบ จะมีดีที่ร่ำรวยของ ห้างสรรพสินค้า สินค้าแบรนด์เนมมีให้เห็นเต็มไปหมด แต่เขาก็นิยมที่จะแต่งกายด้วยชุดประจำชาติของเขาต่อไป แม้แต่เขาเดินทางไปต่างประเทศก็จะนิยมแต่งกายในลักษณะเช่นนี้ด้วยความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมของตน จึงอยากจะให้คนส่วนใหญ่เปิดใจรับในความแตกต่างของวัฒนธรรมที่ต่างกัน

สถิติการวาดภาพ...และการแสดงของแต่ละหมู่บ้าน

ลักษณะของการเขียนภาพต่าง ๆ เช่น ภาพหุ่นนิ่ง ภาพทิวทัศน์ ภาพคนเหมือน โดยใช้วัสดุด้วยดินสอ กระดาษ ผ้าใบ สีอะคริลิก สีเทียน และสีไม้ อีกทั้งการนำเสนอในรูปแบบของศิลปศึกษา โดยเปิดโอกาสให้เด็ก ๆ ที่มาเที่ยวในงานได้แสดงออกทางศิลปะ โดยทางเราจะแจกอุปกรณ์ให้วาดภาพตามชอบใจ รวมทั้งบุคคลโดยทั่วไปก็สามารถเข้าร่วมกิจกรรมการเขียนภาพกับทางเราได้โดยตลอด เพราะได้จัดเตรียมอุปกรณ์ไว้อย่างเพียงพอ

ภาพทิวทัศน์ที่เขียนโดยส่วนใหญ่ผมจะเขียนภาพหมู่บ้านที่อยู่ใกล้ ๆ กับหมู่บ้านไทย อาทิเช่น หมู่บ้านอินเดียแดง, ชูदान, จีน และเวียดนาม เป็นต้น

เวลา 1 เดือน ที่ทำการสาธิตอยู่นั้น หมู่บ้านที่อยู่ใกล้มากที่สุด คือ อินเดียแดง กับชูदान จึงทำให้ผมได้ภาพของ

2 หมู่บ้านนี้มา 2 - 3 ภาพ ด้วยสีอะคริลิคและสีน้ำ ในส่วนของภาพหมู่บ้านอินเดียแดง นั้น ได้รับความพึงพอใจจากนักแสดงและผู้จัดการการแสดงของหมู่บ้าน โดยได้มาติดต่อขอซื้อ ซึ่งบังเอิญเป็นภาพที่ถูกใจจึงไม่ขาย และนำกลับมาเก็บไว้ที่เมืองไทย ซึ่งอาจจะนำมาแสดงในโอกาสอื่น ๆ ต่อไป แต่ความสัมพันธ์ที่คณะนาฏศิลป์ไทยกับนักแสดงจากอินเดียแดง มีความสัมพันธ์กันมากยิ่งขึ้น จะมีลักษณะถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน สังเกตได้จากช่วงจังหวะของการแสดง จะไม่มาซับซ้อนต่อกัน ทำให้ผู้ชมไม่สับสนเป็นการดีทั้งสองฝ่าย จนในที่สุดทางผู้จัดการได้มาติดต่อซื้อเชิญคณะของเราไปจัดแสดงที่ประเทศของเขา จะเป็นไปได้มากน้อยอย่างไรนั้นเป็นอีกเรื่องหนึ่ง แต่สิ่งที่สำคัญมากกว่านั้นก็คือ มิตรภาพที่เกิดขึ้นจากการเข้าร่วมงานในครั้งนี้

ในส่วนของหมู่บ้านชูดานนั้น ต้องนับถือใน Spirit ในการเข้าร่วมในงานครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง ถึงแม้ภายในหมู่บ้านเท่าที่สังเกตก็ไม่ได้มีสินค้าที่น่าสนใจมากนัก แต่เขาก็มาร่วมงานด้วยความภาคภูมิใจในความเป็นชาติของเขา เสน่ห์ของหมู่บ้านชูดาน ก็คือ เสียงเพลง ที่เขารู้สึกว่าจะให้ความจริงจังกับการร้องรำทำเพลงมากกว่าตัวสินค้าเสียอีก พวกเขาจะร่วมร้องร่วมเต้นไปกับนักร้องนำของเขาอย่างสนุกสนานไร้กังวลเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งผมได้เขียนภาพหมู่บ้านชูดาน มา 2 - 3 ภาพ ด้วยสีอะคริลิค และสีน้ำ

อย่างไรก็ตาม หมู่บ้านที่อยู่ไกลจากหมู่บ้านไทย ซึ่งมีกิจกรรมการแสดงที่น่าสนใจ อาทิเช่น หมู่บ้านปาเลสไตน์ การแสดงออกของการเต้นและร้องเพลงของเขาจะมีลักษณะอีกหิมนะเราใจ มีระเบียบ เป็นจังหวะ จะเป็นผู้ชายเสียส่วนใหญ่ที่ให้ความสนุก ตื่นเต้นต่อผู้ชม แต่ขณะเดียวกันก็ไม่ลืมความทุกข์กับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นต่อประชาชนของตน โดยทำขบวนของการแสดงความบันเทิงจึงเป็นการเดินขบวนจำลองเล็ก ๆ ที่จะเรียกร้องให้ชาวโลกเห็นถึงความทุกข์ที่เขาประสบอยู่ และในขณะเดียวกันก็ไม่ให้ประชาชนของเขาหลงระเหิดไปกับความสนุกสนานอย่างเดียว ควรที่จะต้องกลับมามองปัญหาและความทุกข์ยากของเพื่อนร่วมชาติด้วย

ส่วนในหมู่บ้านศรีลังกา จะเป็นการนำเสนอในรูปแบบของศิลปะการแสดงที่สะท้อนความเป็นอดีต โดยเฉพาะความเป็นตัวตนที่แท้จริงของเขาจากการแต่งกายที่ไม่มีการปรุงแต่งรูปแบบสมัยใหม่ใด ๆ เข้าไปทั้งสิ้น เป็นการรักษารูปแบบและวิธีการไว้อย่างมั่นคง

หมู่บ้านมาเลเซีย จะเป็นหมู่บ้านที่ไม่เน้นสินค้าพื้นเมือง แต่จะนำเสนอในรูปแบบของความเป็นสมัยใหม่ทางเทคโนโลยี

จึงเป็นกลุ่มประเทศมุสลิมประเทศเดียวที่นำเสนอในรูปแบบที่แตกต่างจากหมู่บ้านอื่น ๆ เป็นอย่างยิ่ง โดยภายในหมู่บ้านจะมีเครื่องคอมพิวเตอร์ มีการบริการทางอินเทอร์เน็ต และมีรถเก๋งไกวอยู่ด้วย สินค้าพื้นเมืองพอมีให้เห็นเพียงเล็กน้อย รูปแบบศิลปะการแสดงของหมู่บ้านมาเลเซีย จะเป็นในลักษณะคล้ายอคาซา หรือทฟฟานี ของบ้านเรา เครื่องดนตรีใช้วิธีการเป่าแผ่น โดยมีผู้แสดงประมาณ 14 คน เครื่องแต่งกายหรูหราตระการตา โดยผู้จัดการมีเป้าประสงค์ที่จะประชาสัมพันธ์ประเทศของตน เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศมาเลเซีย ในโอกาสต่อไป มาเลเซีย (MALAYSIA) เป็นประเทศเพื่อนบ้านของเรา และจะเป็นคู่แข่งที่สำคัญของเราต่อไปในอนาคต ซึ่งในอดีตเราเป็นประเทศที่เป็นผู้นำ แต่ปัจจุบันชักไม่แน่ใจแล้ว ซึ่งเราควรที่จะสร้างความเข้มแข็งเพื่อพัฒนาประเทศของเราต่อไป ตามแนวความคิดของประเทศที่มีวัฒนธรรม ซึ่งนั่นก็คือ การอนุรักษ์และการพัฒนาควรเดินควบคู่กันไป ควรแยกแยะให้เห็นอย่างชัดเจน ยังมีประเทศเวียดนาม อีกประเทศหนึ่งเช่นกันที่เขาเพิ่งจะผ่านสงครามมาแท้ ๆ แต่เขาก็ก้าวหน้ารวดเร็วเหลือเกิน จึงเป็นสิ่งที่เราคนไทยคงต้องตระหนักที่จะมาร่วมคิดร่วมทำ เพื่อการสร้างสรรค์จะดีกว่า

การแสดงของหมู่บ้านอิหร่านนั้น จะเน้นที่การบรรเลงดนตรี และมายากล หมู่บ้านอิหร่านให้ความสำคัญกับการตกแต่งด้านหน้าของหมู่บ้านเป็นอย่างยิ่ง โดยจำลองพระราชวังโปตีโปลิศแห่งเมืองชีราส มาไว้ในงาน แต่จุดเด่นของหมู่บ้านนอกจากจะเป็นผลงานศิลปะ เช่น ภาพเขียนพรม เครื่องแก้ว พลอย ก็คงจะอยู่ที่บริเวณที่ขายถัวนานาชนิด อุ่นแห้ง อินทผลัม ซึ่งนิสัยใจคอของคนอิหร่าน จะเป็นคนใจดี มีความเกรงใจ และมีนิสัยที่ต้อนรับผู้มาเยือน ซึ่งเป็นนิสัยที่เหมือนคนไทยตั้งแต่เก่าก่อน ฉะนั้นที่ร้านขายถั่วจึงเป็นสถานที่ที่ทุกคนสามารถหยิบชิมได้ฟรี เพราะอาจจะเป็นไปได้ว่าเขามีมากจริง ๆ จะเรียกว่า ชื้อบ้างกินฟรีบ้างก็ไม่เป็นไร ร้านขายใช้เนื้อที่ยาวมาก ประมาณ 10 เมตร ก็เป็นไปได้

หมู่บ้านอิหร่าน (IRAN) เป็นหมู่บ้านที่ให้ความสำคัญต่อศิลปินเป็นอย่างยิ่ง เพราะในหมู่บ้านจะมีการสาธิตการเขียนภาพของศิลปินอยู่ 4 - 5 ท่าน ถือว่ามากที่สุดของการนำศิลปินมาสาธิตการสร้างสรรค์ผลงานของแต่ละคน อาทิเช่น

MAZAHERI เป็นศิลปินที่เขียนภาพสีน้ำมัน ในเนื้อหาของภาพหนึ่ง ภาพทิวทัศน์ ฝีมือ ไม่ธรรมดา ได้นำผลงานมาโชว์ไม่มากนัก มีความสนใจที่จะมาเที่ยวเมืองไทย

NOORI เป็นศิลปินที่เขียนภาพที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องราวในอดีต สะท้อนสภาพชีวิตของผู้คน การแต่งกาย อาคาร สิ่งก่อสร้างในบรรยากาศของภาพชีวิตการเป็นอยู่ของคนอิหร่านในอดีตที่ ผ่านมา

SHAKGRIAN เป็นศิลปินที่สร้างสรรค์งานในรูปแบบของงานหัตถศิลป์ ที่เป็นการระบายสีลงบนภาชนะที่ทำด้วยสังกะสี จะต้องใช้ความละเอียดเป็นอย่างมาก ให้อุปกรณ์ขนาดเล็ก โดยเฉพาะการระบายใบหน้าคนด้วยพู่กันขนาดเล็ก ซึ่งจะต้องใช้สายตาในการทำงานด้วยความพิถีพิถันพิจารณาเป็นอย่างยิ่ง

ทั้ง 3 คน ที่กล่าวมานั้น เป็นศิลปินหนุ่ม อายุสามสิบต้น ๆ มีอีกท่านหนึ่งคือ คุณ MAJDI เป็นศิลปินอาวุโส ทำที่สุฆุมเยือกเย็น รูปร่างสูงใหญ่ ผมสีดำดกหนา จะทำหน้าที่ในการสาธิตการเขียนภาพทุกวัน ลักษณะผลงานเป็นรูปแบบประจำชาติของอิหร่าน คือ จะใช้สีสดและกลุ่มสีเทาเป็นตัวหลักพร้อมด้วยการใช้ลายเส้นที่อ่อนไหว บิดพลิ้ว โดยมีเนื้อหาเป็นเรื่องในวรรณคดี แต่ที่พิเศษที่สุดก็คือผู้ชมอยากจะชมให้ถึงที่สุด เพื่อให้เห็นถึงความลึกซึ้ง ละเอียดอ่อนที่แท้จริงแล้วจะต้องใช้เลนส์ขยายในการชมภาพ ในขณะที่เดินชมอยู่นั้น ผู้ช่วยศิลปินจึงเดินมาแจกเลนส์ขยายภาพเพื่อให้ชมภาพได้เต็มตา ยิ่งขึ้น

ศิลปินท่านนี้พำนักอยู่ที่เมืองเตหะราน (TEHRAN) ส่วนศิลปิน 3 ท่าน ที่กล่าวมาแล้วนั้นพักอยู่ที่เมืองอิสฟาฮาน (ISFAHAN)

หมู่บ้านที่สร้างความแปลกใจต่อภาพลักษณะที่ปรากฏเมื่อเปรียบเทียบกับภาพที่รับทราบข่าวสารต่าง ๆ จากสำนักข่าวต่างประเทศตลอดมา ถึงความสับสนในสังคมอิรัก ที่มีแต่สงครามและการต่อสู้ แต่ภาพที่ปรากฏในหมู่บ้านอิรัก ที่ผมได้เห็นก็คือ การนำผลงานศิลปะหลายรูปแบบมาจัดแสดงพร้อมขายด้วย ผลงานศิลปะมีอยู่เป็นจำนวนมาก เช่น มีร้านขายพรม ที่ได้จัดเตรียมพรมมาเป็นจำนวนมาก มีสีล้นหลากหลาย โดยเฉพาะผลงานภาพเขียนก็มีอยู่เป็นจำนวนมาก และยังมีศิลปินรุ่นใหม่ใหญ่มานั่งวาดภาพเหมือน อีกด้วย

หมู่บ้านอิหร่าน และหมู่บ้านอิรัก จะมีผลงานภาพเขียนสีน้ำมัน มาจำหน่ายเป็นจำนวนมาก โดยอิหร่าน ผลงานส่วนใหญ่จะใส่กรอบมาเรียบร้อย รูปแบบของกรอบจะมีลักษณะวิจิตรตระการตา จะใช้สีทองเป็นส่วนใหญ่ แต่ของหมู่บ้านอิรัก จะไม่ใส่กรอบ จะนำมาเฉพาะผืนผ้าใบซ้อน ๆ กันมา มีอีกประเทศหนึ่งที่นำผลงานศิลปะที่เป็นผลงานภาพเขียนมาจัดแสดงในลักษณะการแสดงผลงานกลางแจ้ง ก็คือ หมู่บ้าน

ประเทศไทย เนื่องจากทางสถานเอกอัครราชทูต ได้ขอผลงานของผมไปจัดแสดง ผมได้นำผลงานภาพเขียนสีอะคริลิกจำนวน 15 ภาพ เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับภาพวัดในกรุงเทพฯ และภาพชีวิตของชาวอ่างศิลา รวมทั้งผลงานชุดพิเศษ ชื่อภาพ “AMAZING” มีเนื้อหาเกี่ยวกับสถานที่สำคัญ ๆ ในประเทศไทย ซึ่งมีความยาว 10 เมตร พร้อมกับภาพที่เขียนขึ้นในวัน “THAILAND DAY” คือภาพเขมรไทยโคก ซึ่งเป็นการเขียนประกอบการแสดงดนตรีไทย ได้นำมาร่วมแสดงกลางแจ้งด้วยเช่นกัน

นอกจากนั้นยังมีหมู่บ้านคูเวต ที่นำผลงานศิลปะ และผลงานทางด้านศิลปศึกษา มาจัดแสดงอยู่ด้วย และก็ยังมียี่สิบหลายประเทศที่นำผลงานศิลปะมาจัดแสดงเพื่อสื่อให้เห็นถึงความงดงามอีกมุมมองหนึ่งของศิลปินที่มีอยู่ในทุก ๆ ประเทศในโลกนี้ ไม่ว่าสถานการณ์บ้านเมืองของตนจะเป็นอย่างไร แต่ศิลปินก็ดำเนินไปตามพลังการสร้างสรรค์ที่ไร้ขอบเขตของศิลปินในการแสดงออกทางศิลปะ การจัดงานครั้งนี้จึงเป็นภาพสะท้อนให้มองเห็นได้อีกทางหนึ่ง

น้ำใจจากชาวอิหร่าน

ระหว่างที่พวกเราอยู่ในช่วงการแสดงศิลปวัฒนธรรม นั้น ในค่ำคืนวันหนึ่งพวกเราได้รู้จักกับคุณ Enayatollah Abunajemi (PETER) ซึ่งได้มาติดต่อเกี่ยวกับการทำวีซ่าเข้าประเทศไทย โดยได้ประสานงานกับคุณเฉลิมพล ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ประจำอยู่ที่สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงอาบูดาบี ซึ่งพวกเราแปลกใจกันอย่างมาก ที่คุณ Peter พูดภาษาไทยได้ชัดเจนนิดเดียว และเมื่อแรกพบการทักทายก็เริ่มด้วยการไหว้พร้อมกับก้มศีรษะอย่างอ่อนน้อม ทราบต่อมาว่าคุณ Peter เป็นชาวอิหร่าน มีบ้านอยู่ที่เมืองชีราซ (SHIRAZ) ได้ทำธุรกิจที่เมืองดูไบ มาเกือบ 10 ปีแล้ว ธุรกิจที่ทำงานนี้เกี่ยวกับการค้าขายเสื้อผ้า และสิ่งของจำเป็น มีร้านอยู่ในเมืองดูไบ จำนวน 3 ร้าน ชื่อว่า “SILVER SHOES SPORTS GOODS (L.L.C.)” และในวันนั้นคุณ PETER ก็ได้เชื้อเชิญพวกเราให้ไปเที่ยวที่ร้าน ซึ่งอยู่ใกล้ ๆ กับพิพิธภัณฑ์ดูไบ และในเที่ยงวันนั้น คุณ PETER ได้พาพวกเราไปเลี้ยงอาหารไทยที่ร้านอาหารไทย ซึ่งเจ้าของร้านเป็นคนอาหรับ ที่แต่งงานกับผู้หญิงไทย และต่อจากนั้นมา คุณ PETER ก็จะทำให้ความอุปการะและเกื้อกูลมาโดยตลอด จนกระทั่งในวันเดินทางกลับก็ได้มีโอกาสกลับมาพบพร้อมกับพวกเราคนไทยด้วยกัน ซึ่งได้มีส่วนในการอำนวยความสะดวกให้กับคนไทยบางส่วน ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเมื่อมาถึงเมืองไทย ท่านผู้

อำนวยการสถาบันฯ ก็ได้จัดเลี้ยงต้อนรับพร้อมกับพาเที่ยวชมจังหวัดอยุธยา ซึ่งเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีสืบไป

และอีกท่านหนึ่งคือ คุณ M. SAEED. A ซึ่งเป็นชาวอิหร่าน และเป็นเพื่อนกับคุณ PETER ได้เชิญพวกเราไปเยี่ยมชมร้านของเขา ชื่อว่า “BABY CENTRE (FASHION) อยู่ในเมืองอาบูดาบี ซึ่งพวกเราได้รับเชิญจากคณะแม่บ้านภรรยาทูตของนานาประเทศ ให้ไปแสดงนาฏศิลป์ จึงได้มีโอกาสได้ไปเยี่ยมเยียนที่ร้านของคุณ M. SAEED. A โดยมีท่านสนั่นชาติ เทพหัสดิน ณ อยุธยา เอกอัครราชทูต ณ กรุงอาบูดาบี ได้ร่วมเดินทางไปด้วย โดยคุณ M. SAEED. A ไม่ได้ทราบล่วงหน้ามาก่อน เมื่อไปถึงจึงทำให้คุณ M. SAEED. A มีความประทับใจกับเหตุการณ์นี้เป็นอย่างมาก ก่อนที่จะกลับคุณ M. SAEED. A ได้มอบน้ำหอม และสิ่งละอันพันละน้อยแก่คณะของเราทุกคน ซึ่งเป็นการแสดงถึงความมีน้ำใจของคนอิหร่าน ที่มีต่อพวกเราที่เป็นคนไทยทุกคน

ร้านอาหารไทยในเมืองดูไบ

ภายหลังจากที่คณะนักแสดงได้เสร็จจากการแสดงที่งาน ONE WORLD ONE FAMILY ONE FESTIVAL แล้ว พวกเราได้รับเชิญให้ไปแสดงที่ร้านอาหารไทย ชื่อ RUAN THAI เป็นร้านที่ทราบว่าติดอันดับสอง ของร้านอาหารไทย จำนวนประมาณ 24 ร้าน ที่มีอยู่ในเมืองดูไบ เจ้าของร้านเป็นระดับเจ้าเมือง บรรยาภาค และการตกแต่งหรูหราในลักษณะไทยคลาสสิก แต่สิ่งที่โดดเด่นที่สุดของร้านอาหารคือ รสชาติของอาหาร ซึ่งอยู่ในความดูแลของ คุณนิทา ฝ่ายขาวนา (NITA FHAICHOWNA) ซึ่งให้การต้อนรับพวกเราเป็นอย่างดี พร้อมเล่าเรื่องต่าง ๆ ของชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยในเมืองดูไบแก่พวกเรา ซึ่งได้ความรู้เป็นอย่างมาก ซึ่งเหมาะสำหรับคนรุ่นใหม่ที่จะคิดจะไปทำงานในต่างประเทศ โดยเฉพาะแถบตะวันออกกลาง ซึ่งมีข้อควรปฏิบัติที่แตกต่างกันไป อีกทั้งยังเป็นการจุดประกายให้เห็นถึงความสำคัญของนาฏศิลป์ และดนตรีไทย ที่ได้รับความสนใจจากชาวต่างประเทศเสมอมา

DUBAI MUSEUM

ถึงแม้ว่าประเทศสาธารณรัฐอาหรับเอมิเรตส์ จะได้รับอิสระภาพมาเมื่อ ค.ศ. 1971 เพียงระยะเวลา 30 กว่าปีเท่านั้น การพัฒนาของเมืองดูไบ ซึ่งเป็นเมืองแห่งการทำธุรกิจการค้า แต่เมืองดูไบก็ให้ความสำคัญกับประวัติศาสตร์ของตนเอง พิพิธภัณฑ์แห่งเมืองดูไบจึงได้เกิดขึ้น เพื่อที่จะเรียบเรียงเรื่องราวของตนว่ามีความเป็นมาอย่างไร

สถานที่ตั้งพิพิธภัณฑ์เมืองดูไบ ตั้งอยู่ใจกลางเมืองดูไบ โดยมีรูปทรงอาคารเก่า เข้าใจว่าเป็นรูปทรงเดิมจากอดีตที่ผ่านมากาลเวลามานาน โดยรูปแบบจะเป็นลักษณะคล้าย ๆ ประภาคาร ซึ่งมองดูจากภายนอกแล้วจะดูธรรมดาเหมือนมีตึกร้างตั้งอยู่ใจกลางเมือง แต่เมื่อซื้อตั๋วเข้าไปชมแล้ว ต้องยอมรับว่ารูปแบบการจัดนั้นสมัยใหม่จริง ๆ โดยลักษณะการจัดนั้นจะเริ่มเล่าเรื่องจากอดีตมาถึงปัจจุบัน โดยใช้พื้นที่ทั้งหมดของห้องนิทรรศการต่าง ๆ อยู่ใต้ดินทั้งหมด ซึ่งผู้ชมจะไม่รู้สึกเลยว่ากำลังเดินชมความเป็นมาต่าง ๆ ในหลายรูปแบบ และวิธีการที่อยู่ใต้ท้องถนนของเมืองดูไบ

พูดถึงพิพิธภัณฑ์ของดูไบแล้ว ก็ทำให้คิดถึงพิพิธภัณฑ์ของบ้านเรา ทุกสิ่งทุกอย่างยังเหมือนเดิม เราเป็นชาติที่มีวัฒนธรรมเก่าแก่ชาติหนึ่งของโลก เรามีสิ่งต่าง ๆ ที่เราคิดว่าสามารถนำมาจัดระบบเพื่อแสดงให้ชาวโลกได้ทราบถึงชาติกำเนิดของเรา เพื่อเป็นพื้นฐานที่จะไปชื่นชมในสิ่งอื่น ๆ ต่อไป

ถึงแม้ว่าการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจะทำการรณรงค์เพื่อดึงนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวเมืองไทยให้มากยิ่งขึ้นซึ่งได้ทำอยู่แล้วก็ตาม แต่มีนักท่องเที่ยวบางส่วนที่คงจะต้องสนใจในประวัติศาสตร์ความเป็นมาของประเทศไทย ในรูปแบบที่ทันสมัย มีความน่าสนใจกว่าที่เป็นอยู่ ซึ่งเราควรมีมาตั้งนานแล้ว แต่ทุกวันนี้เรายังใช้อาคารเก่า ๆ ที่บังเอิญมันว่างอยู่ แล้วเราก็เข้าไปปรับปรุงเล็กน้อย แล้วก็อุปโลกตั้งชื่อว่า พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ที่กล่าวมานี้ยังไม่ได้พูดถึงการบริหารจัดการ เจ้าหน้าที่ การเก็บรักษา การเฝ้าระวัง เป็นต้น ที่กล่าวมานี้ ด้วยความเป็นห่วงในสมบัติของชาติที่ประเมินค่ามิได้ แต่จะไปตกอยู่กับภาคเอกชนอย่างที่เห็นอยู่ในปัจจุบันว่า ตามห้างสรรพสินค้าบางแห่งในกรุงเทพฯ ได้จัดปรับปรุงจนกลายเป็นพิพิธภัณฑ์วัตถุโบราณไปแล้ว อาจจะเป็นของจริงบ้าง ของปลอมบ้างก็ตามปัญหาอย่างหนึ่งของความภาคภูมิใจในความเป็นไทยนั้น ควรจะต้องใช้เวลาตกผลึกกับการสั่งสมในความภาคภูมิใจในศิลปะและวัฒนธรรมในชาติของตน ซึ่งเป็นหน้าที่ที่ภาครัฐไม่ควรมองข้ามซึ่งมองเห็นแล้วเรื่องราวแบบนี้อาจจะดูไม่น่าสนใจ แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าเราจะทำอย่างไรให้มันน่าสนใจ ก็คงขึ้นอยู่กับพวกเราทุก ๆ คนต้องช่วยกัน

DUBAI INTERNATIONAL ARTS CENTRE

เป็นสถาบันของเอกชนที่เปิดรับสมาชิก โดยทำกิจกรรมทางด้านศิลปะหลายรูปแบบ โดยมีวิชาที่เปิดสอน อาทิ

เช่น WATER COLOUR (INTERMEDIATE), OIL PTG (BEG), POTTERY WHEEL EARTHENWARE, WATER COLOUR FOR BEGINNERS, ADVANCED WATERCOLOUR, MIXED MEDIA, CHINESE BRUSH PAINTING, GLASS PAINTING WITH COLLAGE, REALISTIC OIL PAINTING, ETCHING & COLLOGRAPHY, SCULPTURE FOR ALL, PHOTOGRAPHY ON LOCATION (TWO), THAI COOKING, MODERN SPOKEN ARABIC (BEG), SPANISH LEVEL 2, FRENCH CONVERSATION (BASIC)

เป็นสถานที่ที่ไม่กว้างมากนัก เป็นอาคารชั้นเดียว มีห้องเรียนสำหรับปฏิบัติงานอยู่หลายห้อง เช่น ห้อง PAINT, ห้อง DRAWING, ห้องเซรามิกส์ ซึ่งเป็นห้องปฏิบัติงานที่มีขนาดไม่ใหญ่โตมาก มีเตาเผาขนาดพอเหมาะ และมีการบริการใส่กรอบ เป็นห้องที่แยกออกจากตัวอาคาร เป็นอาคารไม้ มีขนาดประมาณ 3x5 เมตร ซึ่งจะรับบริการใส่กรอบ มีไม้รูปแบบต่าง ๆ อยู่มาก และสถานที่เดียวกันนี้มีร้านขายอุปกรณ์เครื่องเขียน มีสี กระดาษผ้าใบคุณภาพดี ๆ ให้เลือกซื้อ พร้อมด้วยหนังสือศิลปะจากต่างประเทศไว้จำหน่ายอีกด้วย

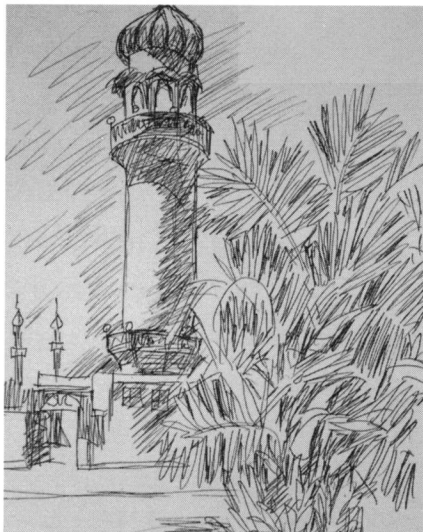
ซึ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงความสนใจของประชากรส่วนหนึ่งที่สนใจในการใช้เวลาว่างมาศึกษาหาความรู้ด้านการสมัครเข้ามาเรียนตามรายการต่าง ๆ ที่ทางสถาบันจะมีโปรแกรมการเรียนจัดไว้อยู่เสมอ

ผู้ที่มีความพร้อมที่จะสอนในวิชาดังกล่าว ก็สามารถมาสมัครได้ ถ้าได้รับเลือกก็จะได้เป็นอาจารย์สอนในวิชาที่

ท่านมีความสามารถ ซึ่ง 1 ในอาจารย์ที่สอนอยู่ที่ ART CENTRE แห่งนี้ มีผู้หญิงไทยคนหนึ่งทำหน้าที่สอนศิลปะ ในวิชาศิลปะศึกษา เธอชื่อ คุณเจริญพร ได้ติดตามสามีมาทำงานในต่างประเทศ แต่คุณเจริญพร จบมาทางด้านสัตวแพทย์ แต่ที่สุดแล้วคุณเจริญพร มีความสามารถในการเขียนสีน้ำที่มีวิธีการที่โดดเด่นคนหนึ่ง ก่อนหน้าที่ได้จัดแสดงผลงานภาพเขียนสีน้ำ ที่ประเทศซาอุดีอาระเบียมาแล้ว ปัจจุบันเป็นอาจารย์อยู่ที่ ART CENTRE พร้อมกับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวทางศิลปะอยู่เสมอ

รูปแบบการบริหารจัดการของ ART CENTRE จึงเป็นรูปแบบที่สังคมไทยเราสามารถนำมาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมเพื่อบริการสังคมได้อีกทางหนึ่ง เพื่อที่จะส่งเสริมให้ประชาชน บุคคลทั่วไป ได้มีโอกาสมาเรียนเพื่อพัฒนาความคิด จินตนาการ และเหนือสิ่งอื่นใดเป็นทางออกที่ดีทางหนึ่งในการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ อีกทั้งเป็นการช่วยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้ได้สัมผัสในสิ่งที่เป็สิ่งจริงใจจริงใจได้อีกทางหนึ่ง

ในการสื่อสารที่มนุษย์มีต่อกันก็คือ ภาษาพูด นอกจากภาษาพูด ก็เป็นภาษากาย แต่ภาษาที่เป็นสื่อที่ทำให้มนุษย์เข้าใจกันมากยิ่งขึ้นก็คือ ภาษาใจ ตัวแทนของภาษาใจก็คือ สื่อได้ด้วยรูปแบบของผลงานศิลปะ ศิลปะจึงเป็นภาษาสากลที่ไม่มีพิกษัยต่อมวลมนุษยชาติ

หน่วยแพทย์เคลื่อนที่สันทภาพ ไทย - กัมพูชา

สาธิต ทิมวัฒนบรรเทิง*

สถาบันเอเชียแปซิฟิกศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้จัด “โครงการประสานความร่วมมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และสร้างสันติภาพระหว่างประเทศไทยและราชอาณาจักรกัมพูชา” ระหว่างวันที่ 11 - 17 กุมภาพันธ์ 2544 ณ ราชอาณาจักรกัมพูชา โดยเดินทางร่วมกับคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการออกหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ ณ วัดภูน้ำเกลี้ยง อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว วัดสามัคคีชัยคลรุกราม จังหวัดอุดรธานี และวัดอินทโกษา จังหวัดเสียมราฐ ประเทศกัมพูชา โดยมีผู้ร่วมเดินทางประกอบด้วย

1. นายแพทย์ธรรมบุญ วานิชะพงศ์ คณบดีคณะแพทยศาสตร์
2. ศาสตราจารย์พิเศษ นายแพทย์นคร สมบุญณวิทย์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภัทรเพ็ญ ทิพยมนตรี รองคณบดีฝ่ายบริหาร คณะแพทยศาสตร์
4. รองศาสตราจารย์ ดร.ปานสิริ พันธุ์สุวรรณ รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัยพรีคลินิก
5. ทันตแพทย์กมลศักดิ์ เรียมรัตนกร รองผู้อำนวยการฝ่ายสนับสนุนบริการโรงพยาบาลศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพฯ
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธณวัฒน์ สุวรรณจรัส อาจารย์ภาควิชาสัตวศาสตร์
7. นายแพทย์นภดล พนอำพน อาจารย์ภาควิชาออร์โธปิดิกส์
8. นายแพทย์อนุรักษ์ ดาวลอย อาจารย์ภาควิชาสัตวศาสตร์
9. นางสมจิตร สมบุญณวิทย์ หัวหน้าฝ่ายพยาบาล โรงพยาบาลศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพฯ
10. เกสัชกรหญิง พรณี เกตุมนี หัวหน้าฝ่ายเภสัชกรรม โรงพยาบาลศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพฯ
11. รองศาสตราจารย์ ดร.โกสุม จันทรศิริ หัวหน้าภาควิชาชีวเคมี คณะแพทยศาสตร์
12. คุณนที แสงทองศรีกมล เลขานุการคณะ

แพทยศาสตร์

13. คุณอัจฉรา พันธุ์ศรีมังกร หัวหน้าฝ่ายการเงิน
14. คุณชัชวาล พรธาดาวิทย์ หัวหน้าฝ่ายวางแผน
15. คุณศุภวรรณ พันธุ์ภักดี หัวหน้าฝ่ายบุคคล
16. คุณสุภาพร วิวัฒนากุล ภาควิชาพยาธิวิทยา
17. อาจารย์บุญศักดิ์ พันธุ์สุวรรณ

สถาบันเอเชียแปซิฟิกศึกษา

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พลบลัง คงชนะ ผู้อำนวยการสถาบันเอเชียแปซิฟิกศึกษา
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกสร เจริญรักษ์ อาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
3. รองศาสตราจารย์มานพ วิสุทธิแพทย์ อาจารย์ภาควิชาดุริยางคศาสตร์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์
4. รองศาสตราจารย์กาญจนา อินทรสุนานนท์ อาจารย์ภาควิชาดุริยางคศาสตร์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์
5. อาจารย์พนอ อัศวจุจันท์ อาจารย์ภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์
6. อาจารย์สุศักดิ์ จ้างค์สาร อาจารย์ภาควิชาดุริยางคศาสตร์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์
7. อาจารย์สาธิต ทิมวัฒนบรรเทิง อาจารย์สาขาวิชาศิลปจิตทัศน์ คณะศิลปกรรมศาสตร์

รวมผู้เดินทาง เป็นพระสงฆ์ 2 รูป คือ พระคุณท่านสุพรรณ พระคุณท่านวิบุรณ์ และชรวาส 24 คน รวมผู้ร่วมเดินทางในครั้งนี้ทั้งหมด 26 ชีวิต

อนึ่ง สำหรับพระ 2 รูปนี้ มีความเป็นมาจากที่พระคุณท่านกิมลง จนทปญญ ซึ่งปัจจุบัน เรียนอยู่ที่มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้มาร่วมงานกับสถาบันเอเชียแปซิฟิก มีความประสงค์ที่จะนำหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ไปรักษาพยาบาลประชาชนชาวเขมร ณ วัดที่ท่านพำนักอยู่ คือ วัดสามัคคีชัยคลรุกรามทางสถาบันเอเชียแปซิฟิกจึงประสานงานไปยังคณะแพทยศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จึงทำให้มีโครงการนี้ขึ้น ดังกล่าว

จาก มศว ประสานมิตร - จังหวัดสระแก้ว

คณะผู้เดินทางมาพร้อมกันที่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เวลาประมาณ 06.00 น. โดยคณะจะเดินทางด้วยรถบัสสี่ล้อคันงามของเรา เมื่อทุกคนพร้อมก็เริ่มขบวนและสัมผัสภาระประจำตัวของแต่ละคน

* อาจารย์ประจำภาควิชาศิลปจิตทัศน์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

และที่ขาดไม่ได้ก็คือการรักษาโรคต่าง ๆ มีจำนวนหลายสิบกล่อง ซึ่งได้นำมาจัดวางไว้ท้ายรถบัส รถเดินทางมาถึงที่ โรงพยาบาลองค์กรักษ์ เพื่อนำสิ่งของบางอย่างเพิ่มเติม และได้ออกเดินทางจากโรงพยาบาลองค์กรักษ์ เมื่อเวลาสาย ๆ ของวันนั้น รถของคณะผู้เดินทางก็ได้มาถึงวัดภูน้ำเกลี้ยง อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว เมื่อเวลาประมาณเที่ยงกว่า

การปฏิบัติงานของหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ ได้เริ่มขึ้น

คณะผู้เดินทางและชาวบ้านช่วยกันขนกล่องยาแต่ละชนิด และได้นำมาจัดวางไว้ที่ศาลา วัดภูน้ำเกลี้ยง เพื่อจะได้แจกจ่ายแก่ชาวบ้านต่อไป โดยคณะผู้เดินทางก็จะทำหน้าที่ตามบทบาทของตน ทีมงานของแพทย์ก็จะทำหน้าที่ตรวจเช็คร่างกายและถามถึงอาการของโรคต่าง ๆ ของคนไข้ที่ประสบอยู่ เพื่อจะได้สั่งยาได้ถูกต้องตรงกับอาการของคนไข้ที่เป็นอยู่ ในส่วนของการแจกจ่ายยา ก็จะรับใบสั่งยาจากคนไข้ แล้วจ่ายยาตามใบสั่งนั้น ๆ ถึงจะครบวงจรการรักษาพยาบาลเบื้องต้น โดยผมนั้นได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่เรียกชื่อคนไข้เพื่อมาชั่งน้ำหนัก ก่อนที่จะไปเข้าแถวรอพบแพทย์ต่อไป

มีผู้มารักษา มีจำนวนหลายร้อยคน โดยทางวัดไปประสานงานกับผู้ใหญ่บ้านในการนัดแนะเพื่อให้มารับการรักษา และช่วงหลังจากการรักษาคนไข้แล้วนั้น ชาวบ้านได้นำมะม่วงมันมาเลี้ยงคณะหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ครั้งนี้อย่างทั่วถึงกัน

ในช่วงของเย็นวันนั้น คณะผู้เดินทางได้นำพวกเราไปชมตลาดโรงเกลือ ซึ่งเป็นตลาดที่ขายของมือสองที่ใหญ่มาก มีสินค้า อาทิเช่น เสื้อผ้า กระเป๋า (ยี่ห้อดัง ๆ) รองเท้า และของใช้ปะทะอีกมากมายและช่าง ๆ ตลาดโรงเกลือ นั้น มีพื้นที่จอดรถกว้างขวางมาก สำหรับรถที่จอดอยู่นั้นก็เป็นรถของผู้ที่มาเล่นการพนันที่ด่านปอยเปตนั่นเอง ในช่วงที่ผมไปเดินอยู่แถวชายแดนนั้น เป็นช่วงเวลาใกล้ 5 โมงเย็น ซึ่งเป็นเวลาที่ทหารที่ทำหน้าที่อยู่ตามเขตชายแดนนั้นกำลังจะปิดช่องทางด้วยลวดหนามอยู่พอดี ทหารท่านหนึ่งได้ถามผมว่า รวยไหม? เป็นอย่างไรบ้าง? ก็คงมีหมายความว่า ผมได้ไปเล่นที่ปอยคาสีโนมานั้น ได้-เสียอย่างไรบ้าง ผมเลยตอบไปว่า ผมไม่ได้ไปเล่น แต่เข้าไปยืนดูภาพชีวิตของผู้คนในขณะนั้น ซึ่งจะเต็มไปด้วยคนเขมรที่ถูกลูกจอกเดินทางออกจากแผ่นดินไทยให้ทันเวลา และในขณะเดียวกันก็จะมีคนไทยที่แต่งตัวดูดี มีระดับ ก็จะรีบเดินหรือวิ่งออกมาจากแผ่นดินเขมรเพื่อให้ทันเวลากำหนดเช่นกัน จึงเป็นภาพที่ขัดแย้งกันอย่างยิ่ง ถึงแม้จะเป็นอาการเดียวกัน แต่มีจุดประสงค์ที่แตกต่าง

กันอย่างสิ้นเชิง

ค่าคืนในวันนั้นพวกเราได้ไปรับประทานอาหารเย็นที่มีชื่อเสียงในเมืองสระแก้ว และได้ไปพักกันที่โรงแรมอรัญพาร์ค เพื่อเตรียมตัวเดินทางกันต่อไปในวันรุ่งขึ้น

จากอรัญประเทศ - ปอยเปต

ภายหลังจากที่รถของคณะผู้เดินทางได้ไปรับพระ 2 รูป ที่วัดแห่งหนึ่งใน อ. อรัญประเทศ แล้ว รถของมหาวิทยาลัยก็กลับกรุงเทพฯ และจะมารับพวกเรากลับในวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2544 ตามกำหนดการที่วางไว้

สัมภาระต่าง ๆ คณะของเราได้ใช้บริการรถลากของพี่น้องชาวเขมรที่ใช้แรงงานคนเป็นหลักในการลากรถขนสัมภาระ ทางไกด์คนไทย 2 คน ได้จัดเตรียมรถไว้ให้เรา 3 คัน คือ รถมินิบัส รถตู้ และรถกระบะเพื่อขนสัมภาระ อากาศในขณะนั้นร้อนมากและเป็นไปด้วยฝุ่น สภาพบ้านเมืองของเมืองปอยเปต แตกต่างจากฝั่งประเทศไทยอย่างสิ้นเชิง แต่สิ่งที่มีความแตกต่างและโดดเด่นเป็นอย่างยิ่งคือ บ่อนคาสีโน ซึ่งขณะนี้มียู่อประมาณ 7 บ่อนด้วยกัน คือ บ่อนสตาร์เวกซ์, บ่อนทรอปิคาน่า, บ่อนปอยเปตริสอร์ท, บ่อนอรัญ ปอยเปต, บ่อนโกเลเดนควาร์นคลับ, บ่อนปรีสส์เชส และบ่อนฮอลลิเดย์ ซึ่งบ่อนส่วนใหญ่จะมีคนไทยร่วมทุนกับชาวเขมร พร้อมป้ายโฆษณาขนาดประมาณ 2 เมตร มีเนื้อความในการเชิญชวนให้มาแทงหวยใต้ดิน ซึ่งเป็นการเชิญชวนอย่างเปิดเผย บรรยายกาศชายแดน อ. อรัญ-ประเทศ กับ อ. ปอยเปต จึงเป็นดินแดนแห่งการพนันและความลึกลับลึกลนของผู้คน ที่มีเจตนาในการที่จะเดินทางไปมาหาสู่กัน โดยมีสะพานมิตรภาพเป็นตัวเชื่อมระหว่างประเทศทั้งสองให้มีความเข้าใจอันดี ตามเจตนารมณ์ของการสร้างสะพานมิตรภาพแห่งนี้ขึ้น

จากปอยเปต - บันเตีย เมียนเจย

การเดินทางจากปอยเปต ไปบันเตียเมียนเจย หรือจังหวัดศรีโสภณ ระยะทางประมาณ 100 กิโลเมตร เส้นทางส่วนใหญ่จะเป็นถนนลูกรัง และเป็นหลุมเป็นบ่อไปตลอดเส้นทาง พร้อมกับสะพานข้ามคลองเล็ก ๆ แต่จะมีสะพานอยู่มาก บริเวณข้างถนนจะเป็นทุ่งนา มองออกไปไกลลิบ เป็นที่ราบ แห้งแล้ง ต้นไม้พอมือให้เห็นบ้าง แต่ต้นตาลแทบจะไม่มีให้เห็นเลย ถึงแม้ว่าถนนหนทางจะขรุขระ รถวิ่งไปกระโดดไปตลอดทาง แต่บรรยากาศภายในรถมีแต่ความสนุก พวกเราก็นั่งไปกับความสนุกสนาน แต่เต็มไปด้วยเสียงโอดครวญผสมเสียงหัวเราะไปตลอดทาง

รถมาถึงตัวเมืองศรีสะเกษ ในช่วงเวลาบ่ายแก่ ๆ บริเวณวงเวียนของเมืองศรีสะเกษ จะมีรูปประติมากรรมของนางอัปสร ตั้งอยู่ พร้อมด้วยศาลหลักเมือง พวกเราได้มาพักกันที่โรงแรม NAK MEAS เป็นโรงแรมที่มีลักษณะเรียบง่ายเป็นอาคาร 2 ชั้น ในบริเวณลอบบี้ของโรงแรม มีภาพเขียนสีน้ำมัน ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับนครวัด-นครทอง ภาพการแสดงศิลปะของนางอัปสร ติดอยู่ที่ผนัง จำนวน 2-3 ภาพ ด้านหน้าโรงแรมมีร้านอาหารตามสั่งทั่ว ๆ ไป แบบเดียวกับบ้านเรา

ภายหลังจากนำสิ่งของและสัมภาระเข้าห้องพักกันเรียบร้อยแล้ว คณะผู้เดินทางก็ได้นัดแนะ ที่จะไปเดินชมตลาดสด ซึ่งอยู่ไม่ไกลจากที่พักมากนัก ระหว่างทางที่เดินไปนั้น ได้ผ่านร้านที่เปิดบริการอินเทอร์เน็ต ที่มีผู้คนชาวเขมรใช้บริการกันอยู่พอสมควร ลักษณะอาคารโดยทั่วไปจะเป็นอาคารคอนกรีตสองชั้นเป็นส่วนใหญ่ บรรยากาศของตลาดสดส่วนใหญ่จะขายสินค้าประเภทเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม และร้านขายแผ่นเทปเพลง ซึ่งก็มีเพลงไทยวางขายอยู่ด้วยเช่นกัน บริเวณตลาดสดจะเป็นอาหารจำพวกพืช ผัก ปลา ซึ่งก็คงเก็บมาจากสภาพบ้านเมืองที่มีอยู่ แต่สิ่งที่ได้รับความสนใจจากบรรดาคณะผู้เดินทางอย่างยิ่งเห็นจะเป็นผ้าพื้นเมือง ซึ่งเป็นสินค้าที่มีเอกลักษณ์ และทรงคุณค่าในตัวของมันเอง ซึ่งก็ได้ซื้อติดไม้ติดมือมาอีกหลายผืน

เย็นวันนั้น คณะผู้เดินทางได้ไปรับประทานอาหารไทยที่เจ้าของร้านเป็นคนไทย รสชาติอาหารใช้ได้ บรรยากาศโปร่งโล่งสบาย หลังจากกลับมาถึงที่พัก ทีมงานคณะแพทย์ได้ทำการแบ่งแยกประเภทของยาแต่ละประเภท เพื่อความสะดวกตัวในการนำไปใช้ในวันรุ่งขึ้น ทางด้านพระสุพรรณกับคณะแพทย์ และคนขับรถ ได้มีการประชุมกลุ่มย่อยที่จะหาเส้นทางที่สะดวกและเร็วที่สุดที่จะเดินไปวัดสามัคคีชัยมงคลภูษาราม จ. อุดรธานี ซึ่งจะมีพระภิกษุ รอคอยอยู่แล้ว โดยมีการประสานงานที่จะใช้รถปิกอัพ จำนวน 4 คัน ในการขนส่งของของคนจำนวน 26 คน จึงได้ตกลงกันว่า จะออกเดินทางกัน 6 โมงเช้าของวันรุ่งขึ้น

จากศรีสะเกษ - จังหวัดอุดรธานี

พวกเราตื่นนอนกันก่อนตีห้า เพื่อเตรียมเดินทางไปวัดสามัคคีชัยมงคลภูษาราม ให้ถึงก่อนเวลาเที่ยงของวันเดียวกัน รถปิกอัพ จำนวน 4 คัน พร้อมสัมภาระ (กระเป๋า, ยารักษาโรค) พร้อมด้วย พระ 2 รูป ขวาวาส 24 คน โดยมีเงื่อนไขว่าให้ผู้หญิงทั้งหมดและอาจารย์ชายอาวุโสนั่งภายในรถ

ส่วนผู้ชายทั้งหมดให้นั่งด้านหลังท้ายรถ ซึ่งรวมทั้งพระสุพรรณและวิบูรณ์ ด้วย ก่อนการเดินทางได้มีการแจกผ้าที่มีที่เกี่ยวหูขนาดพอเหมาะ เพื่อใช้สำหรับปิดปาก ชุดแต่งกายของผู้ที่นั่งด้านหลังคือจะต้องมีผ้าปิดปาก ใส่แว่นตา พร้อมด้วยผ้าขาวม้าหรือผ้าขนหนูโพกศีรษะอีกทีหนึ่งจึงจะสมบูรณ์ ซึ่งจะช่วยป้องกันปัญหาเรื่องฝุ่นละอองได้ในระดับหนึ่ง ตลอดระยะการเดินทางถนนจะขรุขระเช่นเดิม แต่สะพานบางสะพานชำรุด บางสะพานมองดูแล้วไม่น่าจะขับรถผ่านไปได้เลย เพราะบางแห่งจะเป็นท่อนไม้ 2 ท่อน วางพาดเอาไว้แบบลวก ๆ แต่ด้วยฝีมือและความชำนาญของคนขับก็สามารถพาพวกเราผ่านไปได้ทุกครั้ง

ในบางช่วงของการเดินทางจะต้องผ่านเข้าไปในหมู่บ้าน ซึ่งจะได้เห็นนักเรียนที่กำลังไปเรียนหนังสือ บ้างก็เดินไป บ้างก็ขี่จักรยานไป แต่ที่น่าสังเกตคือ การแต่งกายของนักเรียนจะมีรูปแบบ Uniform คือ นักเรียนชายใส่เสื้อสีขาว กางเกงสีเข้ม ผู้หญิงใส่เสื้อสีขาว กระโปรงคล้ายผ้าถุงสีน้ำเงินเข้ม ดูแล้วก็น่ารักดี ถึงแม้สภาพสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ จะปล่อยไปตามสภาพความเป็นจริงพื้น ๆ แต่การแต่งกายของนักเรียนที่อยู่ไกลจากสังคมของความเจริญ ก็ยังดำรงสิ่งนี้ไว้

ตลอดระยะทางที่ขบวนรถของเราวิ่งเข้าไปในหมู่บ้านแต่ละแห่ง สังเกตได้จากสภาพชีวิตและการเป็นอยู่ของชาวบ้านแทบจะมองหาสิ่งที่เป็นเทคโนโลยีไม่เห็นเลย พวกเขายังคงชีวิตในรูปแบบดั้งเดิมของเขาไว้อย่างนั้น และที่สร้างความตื่นเต้นให้กับพวกเราเป็นอย่างยิ่ง ที่มาทราบว่ามีหมู่บ้านต่าง ๆ ที่เราผ่านมานั้น คือหมู่บ้านของเขมรแดง ที่ครั้งหนึ่งมีบทบาทในการทำสงครามเป็นอย่างยิ่ง เหมือนที่เราได้เคยชมจากภาพยนตร์ในเรื่อง คิลลิงฟิวส์ หรือจาก เดียร์ฮันเตอร์ แต่ตลอดระยะทางที่ผ่านมา ในช่วงแรกที่รถหยุดพักเพื่อให้หลายคนได้ทำธุระส่วนตัวในช่วงเช้า ซึ่งผมจำได้ว่ามีกลุ่มผู้หญิงกลุ่มหนึ่งประกอบด้วยอาจารย์ปานศิริ และอาจารย์โกสุม และอีก 2-3 คน ได้นำผ้าผืนใหญ่พอสมควร เพื่อนำไปทำกระโสม ในการทำธุระส่วนตัว หรือแม้แต่พวกผู้ชายที่ทักิจกรรมส่วนตัวที่อยู่ใกล้ ๆ รถที่จอดอยู่นั้น แม้เมื่อเข้าไปในใจกลางของหมู่บ้าน สิ่งที่ผมได้มองเห็นก็คือ มีผู้ชาย 1 คน นั่งอยู่ใกล้ ๆ กับถนน ระยะห่างกันประมาณ 5-6 เมตร ใส่หมวกกากพลสดโปร่งใส และข้าง ๆ นั้นมีรูปเครื่องหมายหัวกะโหลกติดอยู่จึงทำให้รู้ว่ามีมีการกักบริเวณกันอยู่ในปัจจุบันนี้ และจากนั้นเราก็จะเห็นสภาพอย่างนี้เป็นระยะ ๆ ซึ่งทำให้ความรู้สึกในการเดินทางครั้งนี้แตกต่างไปจากเดิม หลายคนเริ่มไม่กล้าที่จะทำอะไรโดยพลการ ถ้ามีใครจะทำอะไรโดย

พลการแล้ว ก็จะมีเสียงคนขับรถตะโกนว่า “ระเบิด..ระเบิด..”

หน่วยแพทย์เคลื่อนที่ ณ วัดสามัคคีชัยมงคลวราราม

เมื่อขบวนรถได้มาหยุดที่ปั๊มน้ำมันแห่งหนึ่ง ใจกลางอำเภอ ทางพระสุพรรณ ไปบอกกับพวกเราว่าระยะทางจากปั๊มน้ำมันไปอีกประมาณ 3 กิโลเมตร ก็จะถึง เมื่อพวกเราทราบดังนั้น รถแต่ละคันก็วิ่งตาม กันไป รถที่ผมนั่งอยู่นั้นด้านหลังประกอบด้วยนายแพทย์กฤษฎา ศักดิ์ นายแพทย์นพดล และคุณชัชวาล พวกเรา 4 คน ต่างก็ไม่รู้เส้นทางอะไรใด ๆ ทั้งสิ้นแล้วแต่คนขับรถจะเป็นผู้นำเราไป ผลปรากฏว่ารถคันที่ผมนั่งกับรถอีกคันซึ่งมีท่านคณบดีฯ และท่านผู้อำนวยการศูนย์การแพทย์ได้มารวมตัวกันที่บ้านท่านผู้ว่าฯ แต่วันนั้นไม่พบท่านผู้ว่าฯ ได้พบแต่ภรรยาผู้ว่าฯ ซึ่งท่านก็เป็นคนไทย จากบ้านผู้ว่าฯ รถเรา 2 คัน ก็วิ่งตรงไปที่วัดสามัคคีชัยมงคลวราราม ซึ่งบรรยากาศในวัดขณะนั้นเต็มไปด้วยผู้คนจำนวนมาก รอคอยอยู่ในบ้านที่มุงหลังคาด้วยจาก ฝาบ้านทำด้วยไม้ไผ่ขัดแตะ ซึ่งบ้านหลังนี้เองที่เขาบอกว่าเป็นสิ่งก่อสร้างแห่งเดียวของวัดแห่งนี้ เมื่อเราไปถึงผู้คนก็เข้ามาล้อมที่จะให้ตรวจรักษา โดยเฉพาะเด็กเล็ก ๆ ที่มีแม่อุ้มมานั้น มีอยู่เป็นจำนวนมาก

ทางวัดได้จัดเพิงให้พวกเราใช้เป็นที่รักษาคันไข้ พวกเราได้นำอุปกรณ์เครื่องมือและกล่องยามาจัดวางอยู่ในเพิงแห่งนี้ และพวกเราใช้เพิงแห่งนี้เป็นที่รักษาคันไข้ แต่ในขณะนั้นมีสิ่งที่ไม่คาดคิดเกิดขึ้นก็คือ รถอีก 2 คัน ยังมาไม่ถึง ณ ที่รักษาคันไข้ แต่ที่มาถึงแล้วนั้นมีหมอครบทุกคน ทางท่านคณบดีฯ จึงตัดสินใจดำเนินการรักษาคันไข้ทันที ซึ่งคนไข้ต่างก็วิ่งเข้ามาที่จะได้รับการรักษาก่อน จึงทำให้บรรยากาศเกิดการขุมนุม อาจารย์พนอ จึงทำหน้าที่ในการจัดระบบ โดยให้คนไข้เข้าแถวได้อย่างเรียบร้อย ในการรักษานั้นทางวัดได้ส่งพระเข้ามาช่วยอยู่ 2-3 รูป ที่เข้าใจภาษาไทย บรรยากาศในวันนั้นจึงเป็นบรรยากาศแห่งความประทับใจที่คนต่างชาติต่างภาษา ต่างวัฒนธรรม ที่มีบทบาทอยู่ในสังคม เช่น นายแพทย์ พระ อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของบ้านเมือง ต่างก็ร่วมไม้ร่วมมือกัน เพื่อที่จะช่วยให้พี่น้องชาวอุดรมีชัยมีสุขภาพที่ดีขึ้น

เวลาผ่านไปเกือบ 2 ชั่วโมง รถ 2 คันที่หายไป ก็กลับมาด้วยความสวัสดิภาพ ทราบภายหลังว่าได้หลงไปถึงชายแดนด้านจอมทอง มองเห็นธงชาติไทยมาแล้ว เมื่อมาถึงพวกเราก็นำอาหารที่ติดไปกับขบวนรถที่หลงไป มากินกันอย่างเอร็ดอร่อย ถึงแม้ว่าอาหารจะมีรสชาติแปลก ๆ ไปบ้าง

ก็ตาม และเมื่อเวลาบ่ายแก่ ๆ เมื่อทุกอย่างพร้อมแล้ว ขบวนรถของพวกเราก็มุ่งสู่จังหวัดเสียมราฐ ทันที

โรงแรม NEAK PEAN จังหวัดเสียมราฐ

โรงแรมที่พวกเรามานั้น ทราบว่าราคาห้องพักคืนละประมาณ 2 พันกว่าบาท ถ้าเป็นเมืองไทยคุณภาพในระดับนี้ พันกว่าบาทก็จะเป็นราคาที่แพงแล้ว ราคาที่พักระดับโรงแรมจะเป็นราคาที่แพงกว่าปกติทั่วไปเพราะเขาจะต้องปั๊มไฟฟ้าเอง ในโรงแรมจะมีระบบไฟฟ้า 2 ระบบ เพื่อป้องกันไฟฟ้าดับ กระทันหัน ก็สามารถนำระบบไฟฟ้าสำรองมาใช้ได้ทันที อีกทั้งสิ่งของต่าง ๆ ที่ใช้ในโรงแรมก็ต้องนำมาจากต่างประเทศหรือเป็นสิ่งของที่หายากในประเทศของเขา จึงทำให้ราคาห้องพักแพงกว่าปกติ แต่ถึงแม้ชีวิตของคนภายในโรงแรมจะดำเนินไปอย่างไรก็ตาม แต่เมื่อพ้นจากรั้วของโรงแรมไปแล้วก็จะเป็นสภาพชีวิตจริงของคนเสียมราฐ ที่มีชีวิตความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย ร่มเย็น หรือแม้แต่การพักผ่อนของคนเสียมราฐ อย่างหนึ่งที่เหมือนคนไทยก็คือ สุนัขอาหาร มีนักร้องมาร้องเพลงคาราโอเกะ จนถึงเรียกมานั่งคุยได้ การชมทีวีของคนเขมรเขาก็จะชมทีวีจากประเทศไทย ซึ่งคนไทยไปเขมรก็จะได้ชมภาพข่าวต่าง ๆ จากเมืองไทย เหมือนเราอยู่เมืองไทยได้เหมือนกัน

หน่วยแพทย์เคลื่อนที่ ณ วัดอินทโกษา จังหวัดเสียมราฐ

ภายหลังจากนอนพักที่โรงแรม NEAK PEAN เป็นเวลา 1 คืนแล้ว เช้าวันรุ่งขึ้นคณะแพทย์-ศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้นำพวกเราเดินทางไปออกหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ ณ วัดอินทโกษา ซึ่งอยู่ไม่ไกลจากวัดมากนัก ใช้เวลาเดินทางประมาณครึ่งชั่วโมงก็ถึงแล้ว สภาพวัดโดยทั่วไปอยู่ในสภาพที่ดีตามสภาพที่เป็นอยู่ ได้พบกับหญิงไทยวัย 50 กว่า ๆ ออกมาต้อนรับ ทราบว่า คุณพี่มาอยู่ที่วัดแห่งนี้านพอสมควรแล้ว แต่ก่อนที่อยู่ในเมืองไทยนั้น มีอาชีพทำธุรกิจการค้า ซึ่งมี กิจการที่ดีในระดับหนึ่ง แต่ปัจจุบันนี้เกิดความเบื่อสังคม จึงขอลาครอบครัวมาอยู่ในดินแดนแห่งความสงบเงียบ ซึ่งมีแต่ความสุขใจ จึงขอเลือกการใช้ชีวิต ณ ที่วัดอินทโกษา แห่งนี้ด้วยความศรัทธาต่อพระคุณเจ้า และอยากที่จะช่วยเหลือพี่น้องชาวเขมรตามที่สามารถจะช่วยให้

นอกจากนั้นได้พบกับพระพรพินท์ ตัวงลอย ซึ่งเป็นพระไทยที่มาศึกษาหาข้อมูลการทำวิทยานิพนธ์ โดยศึกษาสภาพความเป็นอยู่ของชาวเขมรจากอดีตมาจนถึงปัจจุบัน พระ

รพินทร์ ปัจจุบันศึกษาอยู่ที่คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทของพระสงฆ์ในสมัยพอลพต ซึ่งท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์พลปลึง คงชนะ ได้รับเป็นประธานในการทำวิทยานิพนธ์ พร้อมกับหาทุนสนับสนุนให้เพื่อไปพำนักอยู่ในประเทศกัมพูชา เป็นเวลา 1 ปี เพื่อศึกษาวัฒนธรรมประเพณีและภาษา อันจะเป็นประโยชน์ในการที่จะเป็นกำลังของชาติไทยต่อไป

ทางวัดได้จัดให้คณะแพทย์จาก มศว ประสานมิตร ทำการรักษาคนไข้ที่เป็นชาวบ้าน ซึ่งได้มารอที่ศาลา ที่เป็นตัวอาคารไม้ทรงสูง มีต้นเสาที่ทำด้วยไม้อยู่โดยรอบของอาคาร ซึ่งมีสภาพทรุดโทรม แต่ยังใช้งานได้ดีอยู่ ทีมงานคณะแพทย์ และพวกเราได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ต่าง ๆ กันไปโดยมีแพทย์นั่งเรียงเป็นลำดับ เริ่มต้นจากท่านคนบิณฑบาต ท่านผู้อำนวยการศูนย์การแพทย์ และแพทย์ในสาขาต่าง ๆ อีก 3 ท่าน โดยมีล้าที่เป็นพระ และล้าจากโรงแรมที่เราได้ไปพัก ได้อาสาช่วยเป็นล้าให้พวกเราด้วยความเต็มใจ พระสุพรรณ ทำหน้าที่เป็นโฆษก ในการชี้แจงให้พี่น้องชาวเขมรเข้าใจถึงสิ่งต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี การรักษาคนไข้ของการออกหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ครั้งนี้ บรรยากาศเป็นไปด้วยความราบรื่น มีผู้คนเข้ามาช่วยเหลือเกื้อกูลต่อกันและกันเป็นอย่างมาก จึงทำให้ผมใช้เวลาที่มีอยู่นั้นมาวาดภาพเพื่อบันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในขณะนั้น ซึ่งเป็นภาพแห่งความประทับใจ ภายหลังจากชาวบ้านที่เต็มไปด้วยเด็กคนหนุ่ม คนสาว และคนแก่แล้ว ในช่วงสุดท้ายของการรักษาก็จะเป็นการรักษาให้กับพระและสามเณร ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมากเหมือนกัน ทีมารอคอยการตรวจรักษาจากหน่วยแพทย์ของเรา ทำให้ผมได้ภาพในเหตุการณ์ดังกล่าวนี้มา 3-4 ภาพ ด้วยส้อมวัสดุสีน้ำที่จัดเตรียมไปจากกรุงเทพฯ

ชื่นชมความเงี้ยวเงี้ยวของทะเลสาบน้ำจืด

ภายหลังจากเสร็จภารกิจการออกหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ตามที่ได้กำหนดไว้เรียบร้อยแล้ว ต่อจากนั้นจึงเป็นการทัศนศึกษาสถานที่สำคัญ ๆ ซึ่งมีความหมายต่อชาวกัมพูชาเป็นอย่างยิ่ง การเดินทางไปที่ทะเลสาบน้ำจืด สภาพถนนตลอดเส้นทางเป็นถนนที่ขรุขระ รถที่นำเราไปนั้นจะกระโดดกระเดกตลอดเวลา เมื่อรถแล่นเข้าไปใกล้ ๆ จะถึงบริเวณที่จะต้องไปต่อเรือนั้น สองข้างทางจะเป็นที่ที่ชาวบ้านปลูกบ้านพักอาศัยอยู่ตลอดแนว และมีชาวบ้านนำปลาตัวเล็ก ๆ มาตากแห้งอยู่ตามข้างถนน ซึ่งจะมีให้เห็นอยู่โดยตลอด เมื่อรถมาถึงจุดที่จะต้องลงเรือต่อไปอีกประมาณ 2 กิโลเมตร ภาพ

ของหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ริมคลองตลอดเส้นทางที่มุ่งเรือไปสู่ทะเลสาบน้ำจืด เป็นภาพชีวิตที่หาชมได้ยากในสังคมปัจจุบัน ซึ่งการดำเนินชีวิตของคนที่นี่อาศัยอยู่ในบ้านและที่อาศัยอยู่ในเรือทราบว่าเป็นคนส่วนหนึ่งเป็นคนเวียดนาม ซึ่งจะอาศัยอยู่ในเรือเป็นส่วนน้อย เรือได้พาเรามาถึงบริเวณปากอ่าวของทะเลสาบ และได้พาพวกเราแล่นเรือออกไปในทะเลสาบในระยะไม่เกิน 1 กิโลเมตร เพื่อชมบริเวณทะเลสาบในมุมมองที่เปิดกว้างยิ่งขึ้น เมื่อได้เวลาอันสมควรก็พาพวกเรากลับมาที่ปากทางแม่น้ำที่เป็นจุดท่องเที่ยว โดยให้คณะของเราได้ซื้อของที่ระลึกและสัมผัสกับชีวิตของชาวบ้าน แต่มีสิ่งหนึ่งที่ทางร้านได้จัดไว้เพื่อให้ได้ชื่นชม และเพื่อให้เข้ากับบรรยากาศของท้องทะเลก็คือการนำนกจำนวนมากมาจัดโชว์ไว้ แต่สิ่งที่ทำให้เสียอารมณ์ไปบ้างก็คือ นกทุกตัวจะถูกผูกขาเพื่อไม่ให้บินหนีไป ซึ่งเป็นภาพที่สะท้อนอารมณ์ที่ขัดแย้งกันเป็นอย่างยิ่ง หรือแม้แต่การนำงูเหลือมมาคล้องคอเพื่อสร้างความตื่นเต้นเร้าใจ ให้แก่แขกที่ไปเที่ยวก็ตาม ในส่วนตัวผมคิดว่าล้าพวงธรรมชาติอันบริสุทธิ์ และการใช้ชีวิตตามสภาพความเป็นจริงก็เพียงพอแล้วสำหรับการได้มาชื่นชมความเงี้ยวเงี้ยวของทะเลสาบเขมรครั้งนี้

สภาพบ้านเมืองของเสียมราฐ

ถ้าจะมีการกล่าวถึงการท่องเที่ยวในประเทศกัมพูชา ก็คงต้องนึกถึงเมืองเสียมราฐ เพราะเป็นเมืองเดียวในประเทศที่มีสรรพสิ่งต่าง ๆ ในเชิงการท่องเที่ยวรวมไว้อย่างเสร็จสรรพ เมืองเสียมราฐ ซึ่งเป็นสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ ทั้งยังมีโบราณสถานและโบราณวัตถุ พร้อมกับความทันสมัยของโรงแรมในระดับต่าง ๆ ไปจนถึงเกสเฮาส์ ที่เปิดบริการสำหรับนักท่องเที่ยวแนวผจญภัย แต่อย่างไรก็ตาม สภาพความเป็นอยู่ของประชาชนทั่วไปก็ยังดำเนินไปในรูปแบบดั้งเดิม จึงเป็นภาพ 2 ภาพ ที่รวมกันอยู่ในเรื่องเดียวกัน

สถานที่ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมมาแต่สมัยอดีตของพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 ที่ประชาชนยังได้รับอันานิสงส์มาจนถึงทุกวันนี้ก็คือ “อโรคยาศาล” หรือ โรงพยาบาล ที่ตั้งอยู่ริมถนนใหญ่ ใจกลางเมืองของเมืองเสียมราฐ ที่ด้านหน้าของโรงพยาบาล มีรูปแกะสลักเฉพาะศีรษะ ขนาดประมาณ 2 x 3 เมตร จากการสังเกตด้วยสายตา ตั้งเด่นเป็นสง่าหน้าเกรงขามอยู่ด้านหน้าของโรงพยาบาล ซึ่งจะเปิดบริการ รับใช้ประชาชนผู้ยากไร้ โดยการให้ความร่วมมือจากรัฐบาลประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ซึ่งถือว่าเป็นสถานที่ที่มีความร่วมมือสมัยจากอดีตมาจนถึงปัจจุบันมากที่สุด ถึงแม้ว่าความคิดนี้จะผ่าน

ล่องเลยมาถึง 1,000 ปี แล้วก็ตาม

สภาพร้านค้าที่โดดเด่นอีกอย่างหนึ่งก็คือ ลักษณะร้านค้าขายเหล้า เบียร์ แบบสไตล์ฝรั่งเศส ที่มักจะไปเปิดขายอยู่ภายใต้อาคารตึก 2 ชั้น ทรงยุโรป ซึ่งยังพอมีให้เห็นอยู่บ้าง ลักษณะคล้ายกับแบบของอาคารที่เมืองหลวงพระบาง โดยภายในร้านจะเต็มไปด้วยชาวต่างชาติ อาทิเช่น ชาวยุโรป หลายชาติ รวมทั้งชาวญี่ปุ่น นักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่น เท่าที่สังเกตโดยทั่วไปจะมีอยู่เป็นจำนวนมาก และจะมีทุกวัย แต่ส่วนใหญ่จะเป็นวัยผู้ใหญ่ วัยรุ่นญี่ปุ่นจะนิยมเดินทางมาทางบกอย่างที่ได้พบที่เมืองพระตะบอง ซึ่งจะมากันเป็นกลุ่ม โดยการเดินทางมาทางบกนั้น ใครที่ได้มาในเส้นทางนี้จะมีความประทับใจไปอีกแบบหนึ่ง ซึ่งจะแตกต่างจากการเดินทางโดยเครื่องบิน ที่มีความสะดวกสบายอย่าง ครบครัน

การจะเข้าชมโบราณสถาน และโบราณวัตถุของเมืองเสียมเรียบ จะต้องซื้อบัตรเข้าชมจากบริษัทที่ได้สัมปทานจากรัฐบาลเขมร ซึ่งเป็นบริษัทของชาวเวียดนาม ได้เข้ามาทำการบริหารจัดการโดยนักท่องเที่ยวจะต้องทำบัตร และทุกคนจะต้องถ่ายรูป เพื่อทำบัตร ซึ่งจะใช้เวลาเพียงคนละไม่ถึง 5 นาที โดยมีราคาเข้าชมคนละ 20 ดอลลาร์ ถ้าเข้าชมเกินกว่า 2 วัน เก็บเหมารวม 40 ดอลลาร์ ในปีหนึ่ง ๆ นั้นจะมีนักท่องเที่ยวเข้าชมประมาณ 2 ล้านคน ทางรัฐบาลจึงได้เงินจากการเก็บค่าเข้าชมส่วนหนึ่งมาบริหารประเทศอยู่ในปัจจุบัน

รากต้น Spong ที่เลื้อยอยู่โดยรอบของปราสาทตาพรหม

นั่งรถออกจากตัวเมืองมาปราสาทตาพรหม ประมาณ 20 กิโลเมตร จะได้พบปราสาทที่ รากต้นไม้โอบล้อม และลำต้นของต้นไม้ นั้น เลื้อยทอดยาวไปตามซอกของช่องอาคารต่าง ๆ ตามที่ ปักหลักพังกันอยู่ ซึ่งต้นไม้ต่าง ๆ ที่มีลักษณะผูกมัดอยู่กับซากปรักหักพังของตัวอาคารนั้น ย่อมหมายถึง ระยะเวลาของความเก่าแก่ของตัวปราสาทที่ถูกทอดทิ้งไปอยู่ในป่าดงที่ถูกปกคลุมมายาวนาน จึงทำให้เกิดสภาพเช่นนี้ได้ ในด้านของความรู้สึกนั้น เมื่อแรกเห็นก็จะสร้างความแปลกตาต่อผู้พบเห็น ที่ธรรมชาติกับโบราณวัตถุสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างผสมกลมกลืน ซึ่งในทางกลับกันต้นไม้เหล่านั้นอาจจะต้องตายไปตามกาลเวลา ซึ่งขณะนี้ก็ได้ตายไปบ้างแล้วในบางต้น ตัวอาคารของปราสาทก็อาจจะพังทลายลงมากก็เป็นได้ แต่อย่างไรก็ตามความผสมผสานของธรรมชาติกับก้อนหิน ที่ถูกนำมาร้อยเรียงเป็นปราสาทอยู่นั้น เป็นความงามที่สร้างความแปลกตา แปลกใจ และความฉงนสนเท่ห์ได้อย่างไม่รู้ลืม

หินทรายสีชมพู กับปราสาทบันทายศรี

ความงดงามของปราสาทบันทายศรี ก็คงอยู่ที่ปราสาทที่แกะสลักจากหินทรายสีชมพู ลวดลายการแกะสลักละเอียดอ่อน ประณีต บรรจง เป็นอย่างยิ่ง ถึงแม้ว่าตัวปราสาทจะมีขนาดไม่ใหญ่มาก แต่ความสมดุลงาม ความพอเหมาะของการก่อสร้างอย่างมีระบบ ภายในมีบรรณาลัยสองด้านขนาดปรางค์ 3 องค์ ทางเดินมีเสานางเรียงอยู่ตลอดแนว มีกำแพง 3 ชั้น คูน้ำล้อมรอบ 2 ชั้น ความงดงามของปราสาทที่สร้างความตะลึง และติดตรึงใจแก่ผู้พบเห็นเป็นอย่างยิ่ง ก็คงจะเป็นการนำหินทรายสีชมพูมาแกะสลักเหมือนการแกะสลักผลไม้ให้งดงาม และสามารถคัดเลือกสรรหาจำนวนของหินทรายมาแกะสลักได้อย่างมีเอกภาพเป็นที่สุด

รูปจำหลักหน้าพระ 54 ปรางค์ กับปราสาทบาเยน โพรธัสต์วอโลกิตเศศวร

ความน่าอัศจรรย์ของปราสาทบาเยน ก็คงอยู่ที่การนำหินมาแกะสลักเป็นรูปในหน้าพระโพรธัสต์วอโลกิตเศศวร ซึ่งมีอยู่ถึง 54 ปรางค์ เรียงรายอยู่โดยรอบ ลดหลั่นกันไปตามลำดับ ทำให้นึกถึงช่างผู้แกะสลักที่สามารถแกะสลักใบหน้า แต่ละใบหน้าได้มีความเหมือนกันไปหมด ทุก ๆ ใบหน้าจะอยู่ในอากัปกิริยาเดียวกันเป็นส่วนใหญ่ มีอยู่เพียงใบหน้าเดียวที่แยกตัวออกมาอยู่บริเวณด้านข้างแนวทางเดิน จะเป็นรูปที่พิเศษกว่ารูปใบหน้าอื่น ๆ คือ จะเป็นใบหน้าที่มีลักษณะอมยิ้มนิด ๆ จึงเป็นมุมที่นักท่องเที่ยวนิยมถ่ายภาพมากเป็นพิเศษ

นอกจากนั้น ด้านข้างของตัวปราสาทเป็นผนังหินขนาดใหญ่ สูงประมาณ 3-4 เมตร ยาวประมาณ 8-10 เมตร เป็นการบันทึกประวัติศาสตร์อารยธรรมเขมร เป็นการเล่าเรื่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น จากอดีตที่หลงเหลือให้เห็นเป็นสิ่งยืนยันถึงสภาพชีวิตของชาวเขมรในอดีตได้เป็นอย่างดี เช่น ภาพแกะสลักวิถีชีวิตของกษัตริย์ในปราสาทบาเยน / ภาพแสดงจากการสู้รบกับกองทัพชาวจามของ กองทัพเขมร / ภาพอาชีพเกษตรกรรม ควายเทียม เกวียนบรรทุกข้าวไปขาย / ภาพชีวิตของชาวเขมรในการเดิมพัน “ชนไก่”

การได้สัมผัสปราสาทบาเยน ที่แสดงถึงความยิ่งใหญ่ ทรงพลัง ให้ความรู้สึกที่น่าเกรงขาม ในขณะที่เดินชมอยู่นั้น เหมือนมีคนมองเราอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าเราจะหันหน้าไปทางไหนก็จะพบแต่ใบหน้า ที่กำลังมองเราอยู่ ทำให้รู้สึกเหมือนถูกสะกดด้วยสายตา อยู่ตลอดเวลาก็เป็นได้

เมื่อมาถึงนครวัด

สถานที่ถือว่าเป็นสุดยอดของการเที่ยวชมเมืองเขมรก็คือ การได้มาถึงนครวัด ซึ่งเป็นโบราณสถานที่สร้างขึ้นในสมัย พระเจ้าสุริยวรมันที่ 2 เพื่อต้องการให้เป็น “สุสานกษัตริย์” ส่วนกลุ่มปราสาทในนครวัดที่มีอยู่จำนวนมากมายหลายองค์นั้น จุดประสงค์เพื่อให้เป็นศาสนสถาน

ตัวอาคารโบราณสถานของนครวัด เป็นรูปทรงปราสาท 5 ยอด โดยมีปราสาทขนาดใหญ่อยู่ตรงกลางและมีบริวารอีก 4 ปราสาท รอบ ๆ มีอาคารที่เป็นระเบียบโดยรอบ พร้อมกับ ภาพแกะสลักนูนต่ำ เล่าเรื่องราวในอดีต ถ้าจะให้ชื่นชมกัน ทุกจุด ทุกตอน จะต้องใช้เวลากันเป็นสัปดาห์ เพื่อทำความเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ อย่างพิถีพิถัน เพราะความสง่างามของนครวัด เกิดจากการวางผังเมืองของสถาปนิกในอดีต ที่เข้าใจถึงลักษณะของการจัดวางเพื่อให้เกิดมุมมองที่งดงาม เป็นที่สุด เพราะแรกเริ่มที่ได้พบภาพของนครวัดอยู่ตรงหน้านั้น จะเป็นภาพที่มีลักษณะของ Perspective ที่เด่นชัดที่ผู้ชม สามารถชื่นชมความงามได้ทุกมุมมอง แต่มุมมองที่ดีที่สุดน่า จะอยู่ตรงมุมมองที่อยู่ในลักษณะ 45 องศา โดยเฉพาะ จะทำให้มองเห็นปราสาท 5 ยอด พร้อมกับเงาตกกระทบลง บนหนองน้ำที่พอให้เห็นอยู่บ้าง รวมทั้งต้นตาลที่พอมองอยู่บ้าง ที่จะเข้ามาเสริมตัวองค์ปราสาท 5 ยอด ในระดับต่าง ๆ กันไป ทำให้ภาพรวมทั้งหมดมีความสมดุลอย่างเป็นธรรมชาติที่สุด

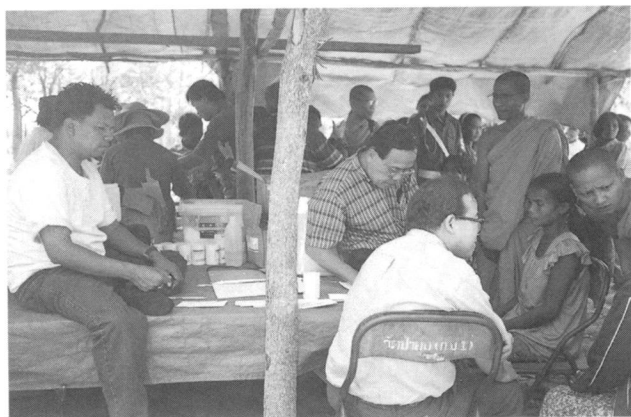
ระยะทางจากจุดเริ่มต้น ที่เป็นตัวถนนเพื่อเดินไปสู่ องค์พระปราสาทของนครวัดนั้น เป็นการจัดจังหวะของอารมณ์ เพื่อนำไปสู่สิ่งที่สำคัญที่สุดของแนวความคิดในอดีต ที่มีความ ศรัทธาต่อสิ่งที่ได้สร้างขึ้น และเมื่อไปถึง ณ จุดนั้นแล้วก็จะ ต้องขึ้นบันไดไปอีก 2-3 ระดับ ซึ่งจะมีความสูงขึ้นไปตามลำดับ

และที่สุดของที่สุดที่ทุก ๆ คนปรารถนา ก็คือ สุดยอดของ ปราสาทที่สูงที่สุด ที่ตั้งอยู่บริเวณตรงกลาง เป็นอันว่าได้มาถึงที่สุดของเขมรแล้ว

ลาก่อน...พระอาทิตย์อัสดง...เขาพนมมาเค็ง

พวกเราส่วนหนึ่งได้ขึ้นไปบนเขาพนมมาเค็ง เพื่อชม พระอาทิตย์อัสดง และได้ชื่นชมภาพทิวทัศน์ในมุมกว้าง ของ เมืองเสียมเรียบ ที่มองเห็นนครวัด และปราสาทอื่น ๆ อีกมากมาย การขึ้นไปชมพระอาทิตย์อัสดงในยามเย็น บรรยากาศโพล้เพล้ของวันนั้น จึงเป็นการส่งลากับการที่ได้ มาเที่ยวเขมรในครั้งนี้ บนเขาพนมมาเค็ง มีปราสาทอยู่บ้าง และมีรูปนางอัปสร ที่ยืนยิ้มละไม ทำท่ายั่วยวนมาเยยชม คุณสีทา ไกด์ของเราแนะนำให้ผมถ่ายรูปคู่กับนางอัปสร ไว้ เป็นที่ระลึก เพราะถ้าคราวหน้ามาใหม่รูปทรงต่าง ๆ ของ นางอาจจะเปลี่ยนไปแล้วก็เป็นได้

การได้มาออกหน่วยแพทย์เคลื่อนที่กับคณะแพทย์ พร้อมกับการได้มาชื่นชมความงดงามยิ่งใหญ่ อลังการของสิ่ง ที่ได้รับการยกย่องให้เป็นสิ่งมหัศจรรย์ของโลกนั้น ได้สร้าง ความรู้สึกประทับใจเป็นอย่างยิ่ง แต่เหนือสิ่งอื่นใด ความ ประทับใจที่แท้จริงคงเกิดจากการได้มาสัมผัสวิถีชีวิตของพี่น้อง ชาวเขมร ที่ยังดำรงชีวิตอยู่ในรูปแบบดั้งเดิมไว้ และได้เห็น สภาพความเป็นอยู่ที่สูงบ ราบเรียบ ซึ่งเป็นสิ่งที่ปรารถนา อย่างยิ่งของสังคมไทย ที่นับวันก็จะหายหาความสุข ความสงบ จากภาพในอดีตที่ยังพอหาได้จากประเทศกัมพูชา เพื่อนบ้าน ของเราเอง

ประตูสู่อินโดจีน มุกดาหาร - สะหวันนะเขต - เวียดนาม

สาริต ทิมวัฒนบรรเทิง*

ตามทีสถาบันเอเชียแปซิฟิกศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้จัดโครงการวิจัยชุมชนลุ่มแม่น้ำโขง เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน : ชุมชนเมืองสุวรรณเขต ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ในระหว่างวันที่ 31 สิงหาคม ถึง 9 กันยายน 2544 ณ เมืองสุวรรณเขต ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

โครงการนี้ได้จัดขึ้นเพื่อศึกษาข้อมูลแต่ละด้านของพื้นที่ที่ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปกรรมศาสตร์ รวมทั้งวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อเตรียมงานวิจัยโครงการ ในอนาคต โดยมีผู้ร่วมเดินทางไปทำการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พลับพลึง คงชนะ
2. รองศาสตราจารย์ ดร.โกสุม จันทศิริ
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภัทรภัทรเพ็ญ ทิพยมนตรี
4. รองศาสตราจารย์กาญจนา อินทรสุนานนท์
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษร เจริญรักษ์
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จินดา จำเริญ
7. อาจารย์พนอ อัครจวนนท์
8. ดร.พจณี เทียมศักดิ์
9. อาจารย์สัญญา ชีวะประเสริฐ
10. อาจารย์สุศักดิ์ จำนงค์สาร
11. อาจารย์ชัยณรงค์ ศรีพงษ์
12. นายธวัชชัย พรหมณะ
13. อาจารย์สาริต ทิมวัฒนบรรเทิง

เดินทางแบบดิบ ๆ

ผู้ร่วมเดินทางทุกคนมาพร้อมกันที่สถาบันเอเชียแปซิฟิกศึกษา ในช่วงเย็นของวันที่ 31 สิงหาคม 2544 เพื่อขึ้นรถตู้ไปที่สถานีขนส่งสายเหนือ หลายคนยังไม่เคยมาสถานที่แห่งนี้มาก่อน ทำให้การนัดหมายค่อนข้างจะซุกซลักพอสมควร บรรยากาศของสถานีขนส่งสับสนอลหม่าน รุนแรงและร้อนมาก แต่เมื่อได้ขึ้นไปนั่งบนรถบัสคันใหญ่ตามที่

นั่งที่จองตัวไว้ทุกคนก็รู้สึกดีขึ้น เมื่อทุกคนเข้าที่เข้าทางเรียบร้อยแล้ว รถก็ออกจากสถานีเมื่อเวลา 2 ทุ่มกว่า ขนาดของเก้าอี้มีขนาดใหญ่ นั่งสบาย แอร์เย็นฉ่ำ มีทางเดินกว้าง คนขึ้นรถขับได้นิ่มนวลมาก และในเวลารุ่งอรุณของวันใหม่ พวกเราก็เดินทางมาถึงมุกดาหาร

มุกดาหาร - สะหวันนะเขต - ประตูสู่อินโดจีน

จังหวัดมุกดาหารเป็นจังหวัดที่อยู่ตรงข้ามกับเมืองสุวรรณเขต ถือได้ว่าเป็นประตูเมืองที่จะนำไปสู่อินโดจีน ซึ่งในขณะนี้โครงการสร้างสะพานมิตรภาพแห่งที่ 2 ได้ดำเนินการไปแล้ว และจะเสร็จสิ้นในอีก 3 ปีข้างหน้า นั่นหมายถึงการทำธุรกิจการค้าจะดีขึ้น และจากเมืองสุวรรณเขตไปเวียดนาม มีระยะทางเพียง 250 กิโลเมตร แต่ปัจจุบันถนนหนทางไม่ค่อยดี จึงต้องใช้เวลา 1 วันเต็ม ๆ แต่ขณะนี้ถนนดังกล่าวได้รับการสนับสนุนการก่อสร้างจาก 3 ประเทศ คือ ญี่ปุ่น เวียดนาม และไทย ที่จะให้การช่วยเหลือประเทศเพื่อนบ้านด้วยกัน ในการก่อสร้างถนนคอนกรีตอย่างดี ซึ่งในขณะนี้ก็ได้ดำเนินการไปบางส่วนแล้ว ถ้าถนนเสร็จเรียบร้อยแล้ว เมื่อไร พร้อมกับสะพานมิตรภาพที่จะสร้างเสร็จในอีก 3 ปีข้างหน้า คำกล่าวที่ว่า ประตูสู่อินโดจีน ก็คงเกิดขึ้นอย่างแท้จริง และนั่นหมายถึงความเป็นเพื่อนบ้านของเราทั้ง 3 ชาติ ก็คงเป็นนิมิตรหมายที่ดีที่จะนำไปสู่การค้าและการลงทุนในการประกอบธุรกิจต่าง ๆ รวมทั้งการท่องเที่ยวที่เน้นการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับผู้ที่มีความชื่นชอบในธรรมชาติที่ถือว่ายังดิบ ๆ อยู่ ซึ่งประเทศลาวเป็นอีกประเทศหนึ่งที่ยังคงอุดมสมบูรณ์ไปด้วยธรรมชาติ และไร้ซึ่งสิ่งที่เป็นสถานเริงรมย์ที่ไร้สาระ นอกจากนี้ผู้ร่วมเดินทางยังมีโอกาสได้พบชาวบ้านที่เป็นชาวเขาที่ยังมีวิถีชีวิตในรูปแบบดั้งเดิม อีกทั้งค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ก็ไม่สูงมาก ซึ่งเหมาะสมสำหรับสภาพของสังคมไทยและสังคมโลกเป็นอย่างยิ่ง ในการที่จะแสวงหาสถานที่สงบ สะอาดบริสุทธิ์ และได้สัมผัสกับความงดงามของธรรมชาติที่ไร้การปรุงแต่ง ผู้คนเต็มไปด้วยมิตรไมตรี ซื่อตรง ไร้มายา ซึ่งเป็นความต้องการของสังคมโลกในปัจจุบันเป็นอย่างยิ่ง

วิทยาลัยสร้างครูสุวรรณเขต

ในการไปทำชุดโครงการวิจัยของคณะกรรมการจากสถาบันเอเชียแปซิฟิกศึกษา ซึ่งจะร่วมกับคณาจารย์จากวิทยาลัยสร้างครูสุวรรณเขต เพื่อพัฒนาชุมชนลุ่มแม่น้ำโขง

* อาจารย์ประจำภาควิชาศิลปวัฒนธรรม คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ให้มีการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเลือกชุมชนเมืองสุวรรณเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นกรณีศึกษา โดยการประสานงานกับอาจารย์วินัย สุขราช ซึ่งเป็นอาจารย์ประจำ ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง..... ของวิทยาลัยสร้างครู สุวรรณเขต

อาจารย์วินัย สุขราช สำเร็จการศึกษาในระดับมหาบัณฑิต สาขาบริหารศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรจากสมเด็จพระเทพฯ รัตนราชสุดาฯ เมื่อปลายปี 2543 ที่ผ่านมา ปัจจุบันเป็นกำลังสำคัญคนหนึ่งในทีมคณะผู้บริหาร เป็นอาจารย์ที่มีความคิดกว้างไกล มีบุคลิกที่คล่องแคล่ว ว่องไว ใช้ภาษาอังกฤษ และเครื่องคอมพิวเตอร์ได้เป็นอย่างดี ซึ่งเป็นบุคลิกและความสามารถเฉพาะตัวของ อาจารย์วินัย สุขราช ซึ่งถือว่าเป็นบุคลิกลักษณะในรูปแบบใหม่ของคนลาวในยุคปัจจุบัน

คงจะไม่มีชนชาติไหนในโลกนี้มีอะไรต่าง ๆ คล้ายคลึงกันเหมือนลาวกับไทยอีกแล้ว เราต่างมีอะไรหลาย ๆ อย่างเหมือนกันเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะภาษา เราคนไทยสามารถอ่านภาษาลาวได้ในระดับรู้เรื่อง และเข้าใจ เช่นเดียวกับลาวก็อ่านภาษาไทยได้รู้เรื่องเช่นเดียวกัน และโดยเฉพาะนิสัยใจคอแล้วเรากลายกันมาก รวมทั้งชีวิตการเป็นอยู่ก็คล้ายคลึงกัน ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าเรานับถือศาสนาพุทธเช่นเดียวกัน จึงทำให้ปรัชญาในการดำเนินชีวิตของคนในสังคมของทั้งสองประเทศเป็นครรถ้องเดียวกันก็ย่อมเป็นไปได้ แต่สิ่งที่ประเทศลาวควรจะต้องพัฒนาเป็นอย่างยิ่งก็คือ คุณภาพทางการศึกษา เพราะการศึกษาจะเป็นบันไดไปสู่ความเจริญงอกงามของสิ่งทั้งหลายทั้งปวง

การได้มาทำวิจัยครั้งนี้จึงเป็นการถ่ายทอดความรู้ซึ่งกันและกัน เป็นการสร้างรากฐานขององค์ความรู้ และการคิดค้นแสวงหาสิ่งใหม่ เพื่อนำมาสร้างสรรค์สังคมของคนในประเทศ ให้มีความทัดเทียมกันและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขในสังคมของตนเองและสังคมโลก

สาระสำคัญของโครงการวิจัย

ภายหลังจากที่คณะผู้วิจัยได้เดินทางมาถึงวิทยาลัยสร้างครูสุวรรณเขต ทางคณาจารย์ได้จัดเตรียมการต้อนรับพวกเราไว้ตามอัธยาศัย โดยมีทีมผู้บริหารกล่าวต้อนรับ และผู้อำนวยการสถาบันเอเชียแปซิฟิก กล่าวขอบคุณ ต่อจากนั้นเป็นการประชุมเชิงปฏิบัติการกลุ่ม ประกอบด้วยกลุ่มประวัติศาสตร์ / ชาติพันธุ์ศึกษา / นิทานพื้นบ้าน ดนตรี

และศิลปะพื้นบ้าน / วิทยาศาสตร์ และในวันต่อมาเป็นการประชุมทางวิชาการไทย-ลาว ซึ่งดำเนินงานโดยคณะวิจัยของสถาบันเอเชียแปซิฟิกศึกษา และวิทยาลัยสร้างครูสุวรรณเขต และในช่วงบ่ายเป็นการบรรยายเรื่อง “วิธีวิจัยแบบสหวิทยาการ” โดยผู้ช่วยศาสตราจารย์พลับพลึง คงชนะ ผู้อำนวยการสถาบันเอเชียแปซิฟิกศึกษา และในช่วงสุดท้ายก็เป็นการลงภาคสนามในพื้นที่ที่ศึกษา โดยแต่ละกลุ่มได้มีการจัดสรรบุคคลลงในพื้นที่ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล โดยมีแผนงานวิจัยดังนี้

โครงการวิจัยชุมชนลุ่มแม่น้ำโขงเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน : ชุมชนเมืองสุวรรณเขตสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (ชื่อโครงการวิจัยมีดังนี้ คือ)

1. การศึกษาประเพณี วัฒนธรรมประจำปีของชนเผ่า “บรู” (ลาวเทิง) แขวงสุวรรณเขต
2. ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเมืองคันธบุรี
3. การค้าผ่านแดน : การสำรวจและการประเมินความเป็นไปได้ในเชิงการส่งสินค้า และการผ่านแดน
4. การสำรวจและประเมินองค์ความรู้ของนิทานพื้นบ้านลาว ในแขวงสุวรรณเขต
5. การศึกษาดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้าน หมู่บ้านนอกเมือง คันธบุรี แขวงสุวรรณเขต สปป. ลาว
6. การวิจัยศิลปะลายลาวที่ปรากฏอยู่ที่พระธาตุอิงฮัง แขวงสุวรรณเขต
7. การจัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาในเขตเมือง และเขตชนบท เมืองคันธบุรี แขวงสุวรรณเขต ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
8. โครงการวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของดัชนีมวลกายและสัดส่วนของรูปร่างของนักศึกษาวิทยาลัยครูสุวรรณเขต และผู้ใหญ่สุวรรณเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
9. การศึกษาข้อมูลภูมิศาสตร์ สาธารณสุขของโรคติดต่อที่สำคัญ ในแขวงสุวรรณเขต สปป. ลาว

สุวรรณเขต - ด้าน LAO BAD เวียดนาม

เมื่อขบวนรถตู้ของเรามาถึงชายแดน สปป. ลาว ซึ่งเป็นด่านที่อยู่ติดกับชายแดนเวียดนาม หลังจากทำหน้าที่ตามระเบียบการข้ามแดนเรียบร้อยแล้ว พวกเราได้เดินทางด้วยรถตู้อีกครั้ง เมื่อไปถึงชายแดนก็มีไกด์ชาวเวียดนาม ชื่อ คุณ NGUYEN DINH SON ซึ่งเป็นข้าราชการคนหนึ่งของทางรัฐบาลเคยไปศึกษาในประเทศยุโรปในช่วงสงคราม ปัจจุบัน

ทำหน้าที่ในการต้อนรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ พูดได้หลายภาษาโดยเฉพาะภาษาไทย และเคยมาเที่ยวเมืองไทยหลายครั้ง มีความคุ้นเคยกับคนไทยเป็นอย่างดี

คุณ NGUYEN DINH SON ได้นำรถมารับพวกเรา และได้แจกอาหารกลางวันในแบบ Picnic Lunch เป็นอาหารพื้นบ้าน โดยเฉพาะอาหารชนิดหนึ่งที่คล้ายกับข้าวต้มมัดบ้านเรา แต่รูปทรงเป็นแท่งสี่เหลี่ยม ใครได้กินก็จะอึ้งไปในทันที บรรยากาศสองข้างทางเป็นภูเขา ลำธาร และต้นไม้ ซึ่งมีความอุดมสมบูรณ์เป็นอย่างยิ่ง ในระหว่างการเดินทาง จะมีฝนตกพรำ ๆ ตลอดการเดินทาง ทำให้บรรยากาศในการเดินทางมีความเพลิดเพลินไปอีกรูปแบบหนึ่ง

เยี่ยมชมฐานทัพเขซาน : KHE ZANH COMBAT BASE ฐานทัพของทหารสหรัฐอเมริกา

ท่ามกลางบรรยากาศของฝนที่ตกลงมาตลอดการเดินทาง แต่ก็ไม่ได้เป็นอุปสรรคต่อการเดินทางไปชมฐานทัพเขซาน (KHE ZANH) แต่อย่างใด ผู้ร่วมเดินทางทุกคนยังคงสนใจและอยากที่จะสัมผัสด้วยสายตาตนเอง เมื่อเดินทางมาถึงถนนที่จะเข้าสู่ฐานทัพก็จะเห็นเป็นถนนที่แยกจากถนนใหญ่ที่ภายหลังจากที่เราเดินทางมาจากชายแดนได้ประมาณ ชั่วโมงกว่า ๆ และจะต้องเดินด้วยเท้าอีกประมาณ 1 กิโลเมตร ในสภาพที่ฝนตกพรำ ๆ อยู่ตลอดเวลา ทำให้ถนนเฉอะแฉะมาก เเท้าที่สังเกตเส้นทางสายนี้ไม่ค่อยมีการใช้งานหรือมีการสัญจรไปมามากนัก

สภาพโดยทั่วไปของฐานทัพเขซาน ตั้งอยู่ท่ามกลางป่าไม้ และหุบเขา ไม่ค่อยจะเห็นชาวบ้านมากนัก โดยสภาพของพื้นที่จะเป็นพื้นที่ราบโล่งมีซากของเครื่องบินอุปกรณ์และอาวุธยุทโธปกรณ์ ที่ตกค้างให้เห็นอยู่บ้างแต่ไม่มากนัก ลักษณะตัวอาคารเป็นตึกขนาดประมาณ 10 x 5 เมตร มีสภาพเก่า และมีรูปแบบเรียบง่ายอยู่หนึ่งแห่ง ซึ่งที่ผ่านมาเป็นเสมือนพิพิธภัณฑ์ของฐานทัพแห่งนี้ ภายในตัวอาคารเป็นบรรยากาศการลำดับเรื่องราวของสงครามที่เกิดขึ้น และข้อมูลการปฏิบัติการของฐานทัพเขซาน ที่ผ่านมาในอดีต

อย่างไรก็ตาม มีอยู่สิ่งหนึ่งที่ภาครัฐบาลได้เล็งเห็นถึงคุณค่าของความสำคัญที่จะสะท้อนให้คนรุ่นหลังได้ตระหนักถึงพิษร้ายของสงคราม ที่ไม่ได้ช่วยให้อะไรดีขึ้น มีแต่จะทำให้ทุกคนเกิดความหดหู่ อาฆาตแค้น และที่สุดก็คือการพลัดพรากจนถึงการจากกันอย่างชั่ววินาที คือความตาย ถึงแม้ว่าทุกสิ่งทุกอย่างจะรู้และเข้าใจในปัญหาดังกล่าว แต่ก็ปฏิเสธ

ไม่ได้ว่าบนโลกใบนี้จะไม่มีความสงบสุขเกิดขึ้นอีก トラบที่มวลมนุษย์บนโลกใบนี้ยังไม่รู้จักกับคำว่าพอดี ซึ่งตามหลักทางพุทธศาสนาก็คือ การเดินทางสายกลาง หรือแม้แต่การที่มนุษย์อยู่ร่วมโลกเดียวกันนี้ จนถึงถึงหลักของพุทธศาสนาที่สอนให้มนุษย์ ไม่อาฆาตต่อกัน ควรให้อภัยและให้อภัยต่อกัน ซึ่งจากหลักของพุทธศาสนาดังกล่าว เชื่อว่าจะนำมนุษย์ไปสู่ความสุขสงบที่แท้จริงได้

จากที่กล่าวมาตั้งแต่ต้นในสิ่งที่ทางรัฐบาลได้มีโครงการสร้างพิพิธภัณฑ์ของฐานทัพเขซานแห่งใหม่เกิดขึ้นในพื้นที่เดิม ซึ่งอยู่ใกล้ ๆ กับของเดิม แต่สังเกตจากโครงสร้างของตัวอาคารแล้วพอประมวลได้ว่าเป็นอาคารที่มีรูปแบบทันสมัย กว้างใหญ่กว่าเดิมหลายสิบเท่า เข้าใจว่าทางรัฐบาลมีวัตถุประสงค์ที่จะเก็บรักษาข้อมูลทางประวัติศาสตร์ไว้เพื่อให้คนรุ่นหลังได้ศึกษาไว้เป็นกรณีตัวอย่างก็ว่าได้ และคิดว่าในอีก 2-3 ปีข้างหน้า พิพิธภัณฑ์แห่งใหม่ของฐานทัพเขซานคงเสร็จสมบูรณ์ และเปิดให้นักท่องเที่ยวและผู้สนใจโดยทั่วไป โดยเฉพาะประชาชนชาวเวียดนาม ได้มาศึกษาหาความรู้มากยิ่งขึ้น และผมทราบว่าคนเวียดนามในยุคปัจจุบันเป็นคนที่กำลังสร้างชาติ คงไม่มีใครอยากให้เหตุการณ์เช่นนั้นเกิดขึ้นอีก ขอให้มันเป็นเพียงประวัติศาสตร์ของชาติและของชาวโลกไว้เท่านั้นก็เพียงพอแล้ว

เยี่ยมชมอุโมงค์วินม็อค (VINH MOC TUNNELS)

ในการเดินทางไปทัศนศึกษาในประเทศเวียดนามนั้น ในความรู้สึกนึกถึงผู้คนที่ได้มีโอกาสไปสัมผัสและพบเห็นธรรมชาติชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนหรือการเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ ซึ่งเป็นรูปแบบของการนำเที่ยวโดยทั่วไปที่ผู้ไปเยี่ยมชมเยือนทุกชาติจะต้องได้สัมผัสมาแต่การไปเยี่ยมชมอุโมงค์วินม็อค (VINH MOC TUNNELS) ได้สร้างความรู้ที่ต่างไปจากการเยี่ยมชมสถานที่อื่น ๆ ที่ผ่านมาอย่างสิ้นเชิง อุโมงค์วินม็อคเป็นสัญลักษณ์ของความอดทน มุมานะ แฝงไว้ด้วยความเฉลียวฉลาดของมนุษย์ ที่คิดค้นวิธีการต่อสู้กับการถูกล่าชีวิต ที่ใช้วิธีการนั่งสงบ รวบรวม แต่ซ่อนความตื่นเต้น ซ่อนความเร้นลับได้เป็นอย่างดี ผู้ที่ได้ไปเยี่ยมชมจะมีความรู้สึกคล้ายกันคือ ซึ้นชมในความเพียรพยายามศรัทธาในพลังความรักและสามัคคีที่มีต่อแผ่นดินยอมรับในความเฉลียวฉลาด ภายหลังจากได้เยี่ยมชมโดยทั่วแล้วทำให้เราคนไทยด้วยกันเกิดความสำนึกถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยด้วยกันเอง ที่จะต้องทบทวนสภาพชีวิต

ความเป็นอยู่ที่ค่อนข้างจะฟุ่มเฟือย ฟุ้งเฟ้อ ไร้ทิศทาง ก็คงจะเป็นไปได้ที่เราอาจจะเอากรณีของอุโมงค์ดินม็อคเป็นตัวอย่าง โดยตั้งคำถามว่า เขาอยู่กันได้อย่างไร ภายในอุโมงค์เป็นเวลาแรมปี และมีการบริหารภายในถ้ำด้วยวิธีการที่เป็นรูปแบบและหลักการที่ถูกต้อง ภายในถ้ำจะมีห้องต่าง ๆ เช่น ห้องประชุม ห้องพยาบาล ห้องนอน ห้องครัว เขาสามารถปรับตัวให้เป็นมนุษย์อุโมงค์ ซึ่งเป็นอุโมงค์ดิน มีความลึกเป็นลำดับชั้น มีทางออกหลายทาง แต่สามารถเชื่อมต่อกันได้ พวกเขาหลบหนีจากพิษภัยของสงครามมาอยู่ภายในอุโมงค์ และมีการดำเนินชีวิตไปตามปกติเช่นเดิม นอกจากนี้ยังมีเด็กหลายคนด้วยกันที่เกิดภายในอุโมงค์แห่งนี้ ขนาดของอุโมงค์จะมีขนาดที่คนเดินสวนกันเกือบได้ ถ้าเป็นคนตัวเล็ก ๆ ภายในห้องแต่ละห้องจะมีหน้าต่างประมาณ 100 เซนติเมตร ลึกประมาณ 170 เซนติเมตร ภายในมีอากาศเย็นพอเหมาะ ความสามารถที่พิเศษอย่างยิ่งของผู้ที่สร้างอุโมงค์แห่งนี้คือ การคำนวณลักษณะของดินที่จะทำอย่างไรไม่ให้มีการถล่มลงมา โดยภายในอุโมงค์จะไม่มีโครงสร้างใด ๆ ทั้งสิ้น

การได้ไปเยี่ยมชมอุโมงค์ จึงเหมือนกับการได้ไปในสถานที่ที่ทำให้พวกเราเกิดความรู้สึกที่ส่งผลถึงอารมณ์และความคิดที่มีต่อพิษภัยของสงครามและการต่อสู้ ว่าควรจะทำอย่างไรให้อยูรอดจากภาวะสงคราม แล้วหันมาหาทางต่อสู้ด้วยวิธีการที่ละเอียดลึกซึ้ง และส่งผลให้คู่ต่อสู้พ่ายแพ้ไปในที่สุด ซึ่งเป็นชัยชนะของปวงชนที่เกิดจากความสมัคสมานสามัคคีอย่างแท้จริง จึงทำให้พลังแห่งการสร้างชาติเป็นเป้าหมายเดียวกัน และทำให้ประเทศของตนมีความเจริญขึ้นได้ในเวลาที่รวดเร็วที่สุด พลังของมวลชนจึงเป็นพลังที่ยิ่งใหญ่อยู่เสมอ

เมืองเว้ (HUE)

ถ้าใครเคยไปเยี่ยมชมจัตุรัสเทียนอันเหมิน พระราชวังโบราณที่เมืองปักกิ่ง ซึ่งมีพื้นที่กว้างใหญ่มาก ต้องใช้เวลาเป็นวันจึงจะชมได้อย่างทั่วถึง ซึ่งพระราชวังเก่าเว้ (HUE) มีความคล้ายคลึงกันเป็นอย่างยิ่ง แต่เป็นขนาดย่อส่วนมา เมืองเก่าแก่ของเวียดนามอีกเมืองหนึ่งคือ เมืองเว้มีพระราชวังเก่าเว้ (IMPENAL CITADEL) ซึ่งเป็น 1 ใน 4 มรดกโลกของประเทศเวียดนาม เมืองเว้เป็นอดีตเมืองหลวงของเวียดนาม ตั้งแต่ช่วงปี ค.ศ. 1802 - 1945 ปกครองโดยกษัตริย์ถึง 13 พระองค์ เมืองเว้แห่งนี้ได้รับการยกย่องให้เป็นศูนย์กลาง

วัฒนธรรม ศาสนา และการศึกษาที่สำคัญของประเทศเวียดนาม ความยิ่งใหญ่ของพระราชวังเก่าเว้ นี้ จะสังเกตเห็นได้จากร่องรอยของซากปรักหักพังบางส่วนที่ยังพอหลงเหลือให้เห็นได้ ถึงแม้ว่าส่วนใหญ่ของพระราชวังจะได้รับการบูรณะตกแต่งให้มีความสวยงามเหมือนเช่นเดิมแล้วก็ตาม แต่ก็ทำให้นึกถึงภาพในอดีต สถานที่แห่งนี้มีความยิ่งใหญ่ตระการตา เป็นสถาปัตยกรรมที่มีความงดงาม มีรูปแบบเฉพาะตน ถึงแม้จะได้รับอิทธิพลมาจากศิลปะของจีนมาบ้างก็ตาม โดยภาพรวมมีความละม้ายคล้ายคลึงกัน ก็ถือเป็นเรื่องราวของการที่ชนชาติหนึ่งถูกปกครองโดยคนอีกชาติหนึ่ง สิ่งที่จะสร้างความผูกพันกันไว้ทางด้านอารยธรรมก็คือ ศิลปวัฒนธรรมในหลาย ๆ ด้านที่เข้าไปมีส่วนในศิลปกรรมของชาตินั้น เพราะประเทศเวียดนามได้ถูกประเทศจีนปกครองมากกว่าพันปี นั่นเอง

อากาศสดใสที่เมืองดานัง

การเดินทางไปเมืองดานัง เป็นช่วงเวลาที่มีอากาศสดใสมาก ธรรมชาติสองข้างทางเต็มไปด้วยภูเขาและท้องทะเลอันกว้างใหญ่ ทำให้นึกย้อนไปถึงภาพของสงครามเวียดนามในอดีต ที่เรามักจะเคยชินกับภาพลักษณ์ของความโหดร้าย รุนแรง ซ้ำซาก และหดหู่ แต่การได้มาเมืองดานังแห่งนี้ทำให้นึกถึงหาดทรายหลายหาดของบ้านเราว่าจะสวยสู้เขาได้หรือเปล่า หรือว่าของเราสู้เขาไม่ได้แล้ว เพราะมีแต่การทำลายทุกรูปแบบที่กำลังเป็นอยู่

เมืองดานังจึงเป็นเมืองที่ยังดำรงความเป็นธรรมชาติไว้อย่างสมบูรณ์เป็นอย่างยิ่ง ในปัจจุบันมีคนต่างชาติเข้ามาทำธุรกิจด้านโรงแรม ที่พิกัดขึ้น ถือว่าเป็นเรื่องปกติที่จะต้องเป็นไปอย่างนั้น ปัจจุบันเมืองดานังจึงเป็นภาพสะท้อนมิติใหม่ของคนเวียดนาม ในอันที่จะร่วมกันสร้างสรรค์สังคมเพื่อนำประเทศไปสู่มิติใหม่ที่เต็มไปด้วยความมุ่งมั่นสดใส เพื่อลบภาพแห่งความเลวร้ายในอดีตให้หมดสิ้นไป

ศิลปะจามที่ถูกลืม

การที่ได้มาเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์จามในครั้งนี้ ได้สร้างความแปลกใจต่อสิ่งที่ได้พบเห็นเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะโบราณวัตถุรูปทรงต่าง ๆ อาทิ รูปพระศิวะ, พระวิษณุ, ศิวลึงค์จาม, โลกะปาละ และภาพหุ่นดำและหุ่นสูงอีกมากมาย ซึ่งเป็นศิลปะที่มีรูปแบบมาจากศิลปะอินเดีย แต่ทำไมถึงได้มาอยู่ในพื้นที่ตอนกลางของประเทศเวียดนาม จึงเกิดคำถาม

อยู่ในใจว่า มันเป็นไปได้อย่างยิ่ง จึงขอนำคำกล่าวของผู้ช่วยศาสตราจารย์พลับพลึง คงชนะ และจงบกลณี คงชนะ ในหนังสือบันทึกการเดินทาง “เยือนถิ่นจาม 2538” ได้กล่าวไว้ว่า

เผ่าหลิน อี้ และเผ่าनावิเกอร์ วงศา ได้รับการสันนิษฐานว่าเป็นต้นกำเนิดของชาวจาม และ อาณาจักรจามปา โดย สไตน์ (R.Stein) สันนิษฐานว่าพวกหลิน อี้ ที่อยู่ทางตอนเหนือ ได้ทำการปกครองชนเผ่าที่อยู่ทางตอนใต้ การรวมตัวกันระหว่างชนเผ่าทั้งสอง เป็นเพียงข้อสันนิษฐาน จึงยังบอกไม่ได้ว่าเริ่มรวมตัวกันเมื่อไร แต่เมื่ออ่านข้อมูลจากเอกสารจีนจะพบเรื่องราวที่ทำให้ทราบว่าชนเผ่า หลิน อี้ บางครั้งก็ยอมสวามิภักดิ์ต่อจีน บางครั้งก็ทำการต่อต้านแล้วตั้งเมืองเป็นอิสระ ดังเช่น ในปี ค.ศ. 137 หัวหน้าเผ่าหลิน อี้ ได้รวมสมัครพรรคพวกต่อต้านข้าราชการจีนซึ่งพำนักอยู่ใกล้กับเมืองฮานอยในปัจจุบัน เอกสารจีนฉบับอื่น ๆ ได้ให้ข้อมูลว่า กษัตริย์หลิน อี้ หลายองค์ได้ส่งราชทูตไปราชการสำนักจีน ดังเช่นในปี ค.ศ. 284 จากเวลานี้เป็นต้นไปมีเรื่องราวทั้งการเป็นมิตรและการขัดแย้งระหว่างหลิน อี้ กับจีนเรื่อยมา (พลับพลึง คงชนะ . 2538 : 3)

จากการสรรหาข้อมูลจากสถานที่ต่าง ๆ เพื่อนำมาประกอบในการยืนยันถึงความเป็นมาในอดีตของชนชาติจามที่ได้สร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรมที่โดดเด่นเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการแกะสลักหินทราย ในรูปแบบต่าง ๆ ที่เป็นอยู่ ณ พิพิธภัณฑ์จาม แห่งเมืองดานัง โดย มาราย ในคอลัมน์มัมคัมภีร์จากแผ่นดิน ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 16 ธันวาคม 2544 ได้กล่าวไว้ว่า

“นักสะสมประติมากรรมสัมฤทธิ์เขมรทั่วไป มักรู้จักความแตกต่างระหว่างเทวรูปเขมรกับเทวรูปศิลปะจัมปา ที่มีแหล่งกำเนิดจากถิ่นฐานของชาวจามเป็นอย่างดี

ช่วงเวลาศิลปะจามรุ่งเรืองและล้มตามวัฏจักรของชาติพันธุ์ ก่อนข้างสิ้น ประติมากรรมศิลปะจัมปาจึงมีน้อย เทวรูปนอกจากมีน้อยชิ้น ยังน้อยแบบ

แบบที่คุ้นตา คือพระอิศวร-อุมาทรงโค เห็นรูปพรรณก็ชี้ได้ทันทีว่า จัมปา ปัญหาต่อมาก็คือ ดูยังงี้ก็ได้ให้เป็นของแท้เข้าไว้ เพราะของศิลปะจามอายุสูง ไม่สวยงามนัก แต่ราคาก็ดีมีมือที่เดียว

คนที่รู้จักศิลปะจาม แต่ก็ไม่ค่อยแน่ใจนักว่า รู้จักชาวจามแคไหน ดูเผิน ๆ ก็คือชาวญวน แต่ดู ๆ ไปก็ไม่น่าจะใช่ พระบริหารเทพธานี เขียนไว้ในประวัติศาสตร์ไทยเล่ม 1

พ.ศ. 1765 ญวน กู้อิสรภาพจากจีนได้เป็นหนที่สาม ยกทัพไปตีเมืองหิรัญนครเงินยาง (เชียงแสน)

ขุนชิน พระปิตุลา ขุนเจือง ผู้นำเผ่าไทยยกทัพไปช่วยตีทัพญวนแตกพ่าย ขุนเจืองได้ตียกทัพตามไปปราบญวนเสียราบคาบ ปราบดาภิเษก พระองค์เป็นกษัตริย์ญวน พระนามพระยาจักรราช

พ.ศ. 1773 จักรพรรดิจีนพระราชทานยศจีนให้เป็นอ๋องถิ่นฐานเดิมจริง ๆ ของญวนอยู่ทางเหนือของอ่าวตังเกี๋ย เรียกว่าญวนเหนือ ดินแดนแถบนี้แหละคือถิ่นฐานเดิมของประเทศที่ชื่อจัมปา ที่จริงก็คือญวนเชื้อไทย มีกษัตริย์ไทยนับแต่สมัยขุนเจือง ปกครองติดต่อกันมาหลายพระองค์

อ่านจากหนังสือพระบริหารเทพธานี ชาวจัมปามีอยู่เดิมเชื้อสายปนกับญวน เมื่อไทยเป็นใหญ่ก็ปนกับไทย

แต่สารานุกรมไทย อธิบายเรื่องจามได้ละเอียดกว่า จามเป็นชาติชาติหนึ่งเคยรุ่งเรืองอยู่แถบลุ่มแม่น้ำโขงระหว่าง พ.ศ. 735 ถึง 2003 เชื้อชาติ ภาษามาเลย์-โปลีนีเซียน อาศัยในอาณาจักรจัมปา แบ่งเป็นสามแคว้น อมราวดี อยู่ทางเหนือ บัดนี้คือเมืองกวางนาม วิชัย อยู่ภาคกลาง บัดนี้คือเมืองบินดิห์ ปาณทังคะ หรือบันรัง อยู่ทางใต้ บัดนี้คือเมืองบิณฑวน

นับถือศาสนาพุทธมหายาน ผสมพราหมณ์ นับถือพระศิวะ ต่อมาเมื่อมะลายุเผยแพร่ศาสนาอิสลาม ชาวจามส่วนใหญ่เปลี่ยนไปนับถืออิสลาม

นอกจากทำสงครามกับจีนประเทศใหญ่ที่ชายแดนติดกันแล้ว ก็ยังเป็นเจ้าจ่านำทำสงครามยึดเอื้อหลายร้อยปีกับกัมพูชา ผลัดกันแพ้ผลัดกันชนะ ศิลปะจามกับเขมรจึงมีเค้าถ่ายทอดกันไปมาตามกระแสอำนาจที่มักผลัดเปลี่ยน

นับแต่ พ.ศ. 735 ถึง 2003 จามมีกษัตริย์ 14 ราชวงศ์ รวม 75 พระองค์ ราชสำนักจามมีอยู่จนถึง พ.ศ. 2263

กษัตริย์จามองค์สุดท้ายหนีการกดขี่ของชาวอานัมผู้ยึดครอง ไปอยู่กัมพูชาเชื้อสายกษัตริย์องค์สุดท้ายสิ้นพระชนม์เมื่อกลางพุทธศตวรรษที่ 25 นี้เอง

ไทยเคยยกทัพไปตีเขมร เมื่อชนะก็กวาดต้อนครอบครัวจามติดมาอยู่ในเมืองไทย ส่วนใหญ่เป็นชาวจามนับถือศาสนาอิสลาม ใช้เป็นทหาร เรียกว่ากองอาสาจาม

ถึงรัชกาลที่ 5 ในบรรยากาศของการปฏิรูประบบราชการใหม่ กองอาสาจามก็ถูกย้ายไปเป็นทหารเรือ

ถึงวันนี้ ชาวจามเหล่านี้ก็กลายเป็นคนไทยเรียบร้อยแล้ว”

ในปัจจุบันได้มีนักวิชาการของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ให้ความสนใจศึกษาหาข้อมูลเพื่อความกระจ่างชัดในข้อมูลความเป็นมาของศิลปะจามให้มากยิ่งขึ้น โดยผู้ช่วยศาสตราจารย์พลับพลึง คงชนะ และอาจารย์จงกลณี คงชนะ ได้กล่าวถึงข้อมูลอื่น ๆ ไว้ว่า

สำหรับข้อมูลอื่น คือ จารึกเก่าที่สุดของจาม ประมาณ ค.ศ. 400 ซึ่งจารึกเป็นภาษาสันสกฤต ได้ปรากฏพระนามภัทรวรมัน ผู้สร้างเทวสถานบูชาพระศิวะที่เมืองมิเชิน ซึ่งเป็นสถาปัตยกรรมจาม ที่ได้รับการยกย่องว่างดงามมาก ในสมัยเดียวกันนี้ยังมีจารึกจามที่ใช้ภาษามาลาโย-โพลินีเซียน ซึ่งถือว่าเป็นตัวอย่างของภาษามาลาโย-โพลินีเซียน ที่เก่าที่สุด จารึกนี้กล่าวถึงการบัญชาให้เคารพนาที่ป้องกันรักษาสระน้ำ

ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าเรื่องของชนชาติจามเริ่มจะปรากฏชัดขึ้นในต้นคริสต์ศตวรรษที่ 5 ส่วนใหญ่ในเอกสารจีนซึ่งกล่าวถึงหลิน อี้ มาตั้งแต่ต้นคริสต์ศตวรรษ ได้เปลี่ยนชื่อเรียกเป็นอย่างอื่น จนกระทั่งในคริสต์ศตวรรษที่ 9 จึงปรากฏชื่อที่หมายถึง จามปาปุระ จีนได้เรียกชื่อนี้มาจนกระทั่งศูนย์กลางของอาณาจักรจามปาถูกยึดครองในปลายคริสต์ศตวรรษที่ 15 และในความเป็นมาของภาษาและวัฒนธรรมของจามนั้น เอกสารทั้ง 2 ได้ให้ข้อสรุปไว้ว่า

“จามถูกจัดอยู่ในชาติพันธุ์ที่พูดภาษามาลาโย - โพลินีเซียน เช่นเดียวกับพวกอินโดนีเซีย มลายู และชาวเกาะในมหาสมุทรแปซิฟิก โดยแยกสาขาออกไปเป็นกลุ่มภาษาออสโตรเนเซียน (Austronesian) ซึ่งได้แก่ภาษาจามมิก ชาวมลายู เอเด และจาราย เป็นต้น ชนชาตินี้มีประวัติความเป็นมายาวนานต่อเนื่องนับเป็นพันปี โดยเริ่มจากชุมชนบริเวณชายฝั่งทะเลแคบ ๆ ตั้งแต่ตอนใต้ของที่ราบตั้งแต่มาถึงตอนกลางของเวียดนาม จนกระทั่งได้มีการตั้งราชธานีลิหปุระ (เมืองจาแกว) เมื่อปลายคริสต์ศตวรรษที่ 4 โดยพระเจ้าภัทรวรมัน ชาวจามเชื่อว่าชนชาติของตนมีเชื้อสายสืบเนื่องมาจากฤๅษีท้าวปาณฑุ ซึ่งเป็นบรรพบุรุษของพวกเการพและปาณฑพในเรื่องมหาภารตยุทธ์ หรือแม้กระทั่งเกี่ยวข้องกับราชวงศ์คุปตะของอินเดียตอนเหนือ แม้ว่าไม่อาจสรุปได้แต่อิทธิพลของอารยธรรมอินเดีย เห็นชัดขึ้นในช่วงเวลานี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านปรัชญาและความเชื่อเกี่ยวกับเทพเจ้าของศาสนาพราหมณ์ที่ส่งเสริมสถานภาพของกษัตริย์ให้สูงส่งดังเทพเจ้า อีกทั้งการนำภาษาสันสกฤตซึ่งเป็นภาษาศักดิ์สิทธิ์ที่ใช้เขียนคัมภีร์พระเวทมาจารึกเรื่องราวของกษัตริย์ด้วย ต่อมาในคริสต์ศตวรรษที่ 9

กษัตริย์จามยังรับคติพุทธศาสนาหายาน มาใช้ผสมกลมกลืนกับศาสนาพราหมณ์ มีการนำตัวอักษรบาลีเข้ามาใช้ความเชื่อที่ได้รับอิทธิพลจากอารยธรรมอินเดียได้ปรากฏให้เห็นเป็นรูปธรรมจากสถาปัตยกรรมของปูชนียสถานประติมากรรม เช่น ที่เมืองจาแกว มิเชิน กวางหน่า และญาง ซึ่งตั้งอยู่บริเวณตั้งแต่ที่ราบเว้งไปจนถึงดำนัง ดังนั้นนักวิชาการทั่วไปจึงสรุปว่าอาณาจักรจามปาเป็นอาณาจักรที่*ได้รับอิทธิพลอินเดีย*” (พลับพลึง คงชนะ. 2538 : 3-7)

ความโดดเด่นของศิลปกรรมของจาม ที่ถูกถ่ายทอดให้เป็นรูปแบบของโบราณวัตถุด้วยการแกะสลักจากหินทรายนั้น ถือว่าเป็นความงดงามที่ละเอียดและลึกซึ้งเป็นอย่างยิ่ง แต่กลับไม่ได้รับการเผยแพร่เท่าที่ควรจะด้วยเหตุใดก็ตามแต่ จึงขอเชื้อเชิญให้ผู้สนใจในความงดงามของวัตถุโบราณและประวัติศาสตร์อันลึกซึ้งของชุมชนชาวจามในอดีต ที่มีอายุเป็น 1,000 ปีขึ้นไป แม้แต่ในภาพสลักที่ฝาผนังของปราสาทบายนก็ได้นำเรื่องราวของประชาชนชาวจามในอดีตที่ได้ประกอบกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ไว้ รวมทั้งกองทัพของชาวจามก็มีปรากฏให้ได้ชมเช่นเดียวกัน

อย่างไรก็ตาม ศิลปกรรมของชาวจามและชุมชนชาวจามที่ยังมีให้เห็นอยู่ที่เมืองดำนัง รวบรวมเวลาของผู้ไปเยี่ยมชมถึงแม้ว่าสถานที่อื่น ๆ จะได้รับการคัดเลือกให้เป็นมรดกโลกไปแล้วก็ตาม อาทิเช่น สุโขทัย หลวงพระบาง เชียงราย และเว้ ที่ปัจจุบันได้มีการดำเนินการการท่องเที่ยวให้ทั่วถึงกันได้อย่างสะดวก ซึ่งในอนาคตการได้มาเยี่ยมชมศิลปวัตถุของจามก็คงจะเป็นอีกรายการหนึ่งที่ถูกบรรจุอยู่ในรายการท่องเที่ยวที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งก็เป็นแน่

ภาพอดีต...เมืองรอยอัน

ความน่ารักของสภาพบ้านเมืองของรอยอัน ก็คงอยู่ที่รูปแบบของการวางผังเมืองในลักษณะเรียบง่าย มีลักษณะเป็นห้องแถวอยู่ติด ๆ กัน แต่ละห้องก็จะมีตกแต่งอย่างมีเอกลักษณ์เฉพาะตน แต่ก็สามารถอยู่รวมกันได้อย่างมีเอกภาพ ส่วนลักษณะที่โดดเด่นก็คือการค้าขายสินค้าพื้นเมืองโดยเฉพาะโคผไฟ จะเป็นสินค้าที่แสดงถึงความเป็นเวียดนามได้อย่างแท้จริง

ผมได้มีโอกาสไปเดินชมในเวลาเพียงวันเดียว เห็นสภาพบ้านเมืองที่ได้รับการอนุรักษ์ไว้เป็นอย่างดี ชุมชนก็ยังประกอบอาชีพได้ตามปกติ ในขณะเดียวกันก็สามารถดำรงรักษารูปแบบอาคารที่อยู่อาศัยไว้เช่นเดิม จึงเป็นวิถีชีวิตที่

ร่วมสมัยได้เป็นอย่างดี ปัจจุบันเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีเสน่ห์อีกแห่งหนึ่งของเมืองดานัง ขณะเดียวกันก็ทำให้เกิดถึงประเทศไทยของเราโดยเฉพาะกรุงเทพฯ ที่มีอายุประมาณ 200 กว่าปีแล้ว เรามีชุมชนจากอดีตที่ย้ายถิ่นฐานมาตั้งที่อยู่อาศัยในกรุงเทพฯ ไว้หลายแห่ง อาทิเช่น ชุมชนชาวจีน

ชุมชนชาวจีนที่มีปรากฏอยู่ในกรุงเทพฯ มีสิ่งก่อสร้างที่เป็นตึกเก่ารูปทรงโบราณ มีอยู่ให้เห็นมากมาย ถ้าสังเกตให้ดีจะมีตั้งแต่ทำเตียนจนถึงถนนตก สถาปัตยกรรมรูปทรงของตึกในอดีตจะมีลักษณะเป็นแบบยุโรปเสียส่วนใหญ่ ซึ่งปัจจุบันคงไม่มีใครที่จะสร้างในรูปแบบนี้อีกแล้ว ด้วยเงื่อนไขทางเศรษฐกิจและเรื่องของประโยชน์ใช้สอยเป็นสำคัญ

ผมจึงเห็นว่าเราควรมีการอนุรักษ์และบูรณะตึกเก่าๆ ที่ยังพอใช้ได้อยู่ให้แข็งแรง และถ้าเป็นไปได้ก็ควรจัดเป็นพื้นที่ย้อนอดีต จัดให้มีกิจกรรมของสังคมในอดีตเพื่อให้ดำรงไว้ซึ่งสามารถทำได้หลายจุด โดยเริ่มตั้งแต่ตลาดทำเตียนจนถึงถนนตก ซึ่งจะมีรูปทรงอาคารสถาปัตยกรรมหลงเหลือให้เห็นอยู่ตลอดเส้นทางนี้ ซึ่งรูปทรงตึกยังสวยงามอยู่ ไม่ชำรุดมาก หรือที่บริเวณคลองหลอดก็เป็นพื้นที่ที่ยังมีคลองให้เห็นอยู่บ้าง ถ้าเป็นไปได้ควรทำการบูรณะตกแต่งให้สดใสในบรรยากาศที่ร่วมสมัยกว่านี้ สถานที่แห่งนี้ก็จะยังเป็นอีกแห่งหนึ่งที่จะทำให้กรุงเทพฯ มีชีวิตชีวาขึ้นมาได้เป็นอย่างดี

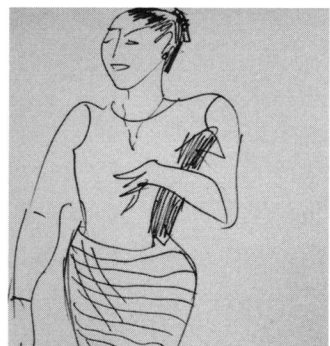
อย่างไรก็ตามจะต้องได้รับความร่วมมือกับประชาชนที่อาศัยอยู่เดิม แต่ก็คงต้องใช้เวลา และหาวิธีการที่จะประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนเข้าใจถึงคุณค่าของแผ่นดิน ที่จะเป็นประโยชน์ต่อคนส่วนใหญ่ ได้รู้จักและซึมซับในความงดงามของสังคมในอดีตที่ตกทอดมาถึงปัจจุบัน และเป็นการสะท้อนความสุขสงบ เรียบง่าย ได้อีกทางหนึ่งด้วย

กลางหุบเขา กับมรดกโลก มิเชิน

อาณาจักรของอุทยานมิเชินนั้น ตั้งอยู่ท่ามกลางหุบเขา โดยมีภูเขาโอบล้อมรอบตัวโบราณสถาน ทำให้นึกถึงความรุ่งโรจน์ในอดีตของความยิ่งใหญ่อีกแห่งของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

เฉียงใต้ มีซาก ปรักหักพังของโบราณสถานอยู่โดยทั่ว ซึ่งยังพอมีให้เห็นอยู่บางส่วนที่ได้รับการบูรณะให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ เป็นโบราณสถานที่ได้รับอิทธิพลมาจากศิลปอินเดีย ถือว่าเป็นสถานที่ที่ตั้งอยู่ในตำแหน่งที่สมบูรณ์แบบ แต่น่าเสียดายที่โบราณสถานบางส่วนได้ถูกพิชภัยของสงครามซึ่งบางแห่งถูกถูกระเบิด ทำให้ความยิ่งใหญ่และงดงามต้องสูญหายไป เหลือไว้แต่ความทรงจำของคนรุ่นหลังที่ได้ทำหน้าที่เล่าสู่กันฟังต่อ ๆ ไป เพื่อให้คนรุ่นต่อ ๆ มา ได้รู้และเข้าใจถึงความสมบูรณ์ในทุก ๆ ด้านของโบราณสถาน มิเชิน แห่งนี้

การได้มาเยือนประเทศเพื่อนบ้านคือ ลาวกับเวียดนามในครั้งนี้ จึงเป็นประสบการณ์ที่จะ ตอกย้ำถึงความสัมพันธ์ของคนบ้านใกล้เรือนเคียง ซึ่งควรที่จะมีความสัมพันธ์กันในระดับพิเศษกว่าที่เป็นอยู่ ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาเราเห็นห่างตอกันมากจะด้วยเหตุผลใดก็ตาม แต่มาถึงวันนี้วันที่ทุก ๆ ประเทศควรตระหนักถึงความเป็นมิตร มิตรที่ไม่มีคำว่าตาย นอกจากความตายเท่านั้นไม่ใช่หรือ ความต่างในเรื่องของเชื้อชาติ ศาสนา หรือวิถีชีวิตความเป็นอยู่จึงไม่ใช่อุปสรรคอันแท้จริง เพียงขอให้เรามาเริ่มต้นกันใหม่ในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีให้ยาวนานสืบไป

ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน ณ วัดไทยเดนมาร์ก พรหมวิหาร กรุงโคเปนเฮเกน

สาริต ทิมวัฒนบรรเทิง*

ตามที่สถาบันเอเชียแปซิฟิกศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้จัด “โครงการจัดตั้งศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน ณ วัดไทยเดนมาร์กพรหมวิหาร” ซึ่งได้รับเชิญจาก พระสุทธิพงศ์ สุทธิวิไล หัวหน้าพระธรรมทูตวัดไทยเดนมาร์กพรหมวิหาร กรุงโคเปนเฮเกน ให้ไปทำการสอนและส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ในประเทศเดนมาร์ก ระหว่างวันที่ 1 เมษายน - 31 พฤษภาคม 2545 ทางสถาบันเอเชียแปซิฟิกศึกษา จึงได้จัดตั้งคณะอาจารย์ที่จะไปทำหน้าที่สอนและเผยแพร่วัฒนธรรมไทย โดยมีรายนามคณะผู้ร่วมเดินทางดังนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พลับพลึง คงชนะ ผู้อำนวยการสถาบันเอเชียแปซิฟิกศึกษา
2. รองศาสตราจารย์กาญจนา อินทรสุนานนท์ ประธานโครงการ
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จินดา จำเริญ คณะมนุษยศาสตร์
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษร เจริญรักษ์ กรรมการสถาบันเอเชียแปซิฟิกศึกษา
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เริไร ไพรวรรณ สถาบันราชภัฏธนบุรี
6. อาจารย์พนอ อัครจุจันนท์ คณะวิทยาศาสตร์
7. อาจารย์สาริต ทิมวัฒนบรรเทิง คณะศิลปกรรมศาสตร์
8. อาจารย์ชัยณรงค์ ศรีพงษ์ คณะสังคมศาสตร์
9. อาจารย์เรวดี อึ้งโพธิ์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
10. อาจารย์ยุทธกร สรียกานนท์ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา

ความเป็นมาของ วัดไทยเดนมาร์กพรหมวิหาร กรุงโคเปนเฮเกน

ด้วยสำนึกของความเป็นคนไทย ไม่ว่าจะอยู่ ณ ที่แห่งใดของโลกใบนี้ ความเป็นพุทธศาสนิกชนที่ยึดถือในคำสั่งสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ที่มีศาสนาพุทธเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ และเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตโดยเฉพาะ

การใช้ชีวิตในต่างแดน ซึ่งคนไทยในประเทศเดนมาร์ก และประเทศใกล้เคียง เช่น สวีเดน นอร์เวย์ เยอรมนี เป็นต้น ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของพุทธศาสนา จึงได้รวมตัวกันก่อสร้างวัดไทยขึ้น ซึ่งก่อนหน้านี้ก็มีสมาคมอยู่แล้ว คือ สมาคมสวัสดิ์ไทย โดยรวมตัวกันในนามของพุทธสมาคม และพร้อมด้วยเงินทุนจำนวนหนึ่ง เพื่อที่จะก่อตั้งวัดไทยในประเทศเดนมาร์ก และได้ก่อตั้งสำเร็จเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม พุทธศักราช 2533 โดยตั้งอยู่เลขที่ 3-5 ถนน H.P. Hansensvej, 3660 Stenluse, Denmark. โดยมีชื่อว่า วัดไทยเดนมาร์กพรหมวิหาร กรุงโคเปนเฮเกน (Wat Thai Denmark Brahmavihara Buddhist Monastery)

ต่อมาทางพุทธสมาคมได้นิมนต์พระธรรมทูตมาปฏิบัติศาสนกิจ ณ วัดไทยเดนมาร์กพรหมวิหาร คือ พระสุทธิพงศ์ สุทธิวิไล สังกัดวัดพระไกรสิทธิ์ แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร เป็นหัวหน้าพระธรรมทูต โดยพระบัญชาของ เจ้าประคุณสมเด็จพระพุฒาจารย์ (เกี่ยว อุปเสโณ) ขณะดำรงสมณศักดิ์ที่พระพรหม คุณภรณ์ เจ้าอาวาสวัดสระเกศ และเป็นผู้นำเสนอในที่ประชุมมหาเถรสมาคม เพื่อเป็นผู้นำพุทธบริษัทในการก่อตั้งวัดไทยในประเทศเดนมาร์ก ซึ่งผมขอยกข้อความบางตอนในเอกสารที่ทางวัดได้จัดทำเผยแพร่ไว้ดังนี้

“ในระยะแรก วัดมีศาสนสถาน คือ มีอาคาร 3 หลัง แต่ใช้การได้เพียงหลังเดียว อีก 2 หลัง เป็นโรงม้า และที่เก็บของใช้ต่าง ๆ ต่อมาได้ชักนำผู้มีจิตศรัทธาสละกำลังทรัพย์พร้อมด้วยวัยรุ่นทั้งชายหญิงที่ติดตามมารดามาว่านัก ณ ประเทศเดนมาร์กและประเทศใกล้เคียงร่วมกันสละแรงงานซ่อมแซม บูรณะอาคารที่ทรุดโทรมให้ใช้การได้ โดยดัดแปลงเป็นที่พักสงฆ์ ห้องสมุด โรงทาน พร้อมก่อสร้างวิหารเรือนไม้หลังเล็ก ๆ ครบรอบรอยพระพุทธบาทจำลอง ซึ่งต่อมาได้ดัดแปลงเป็นอุโบสถ ซึ่งเจ้าประคุณสมเด็จพระพุฒาจารย์เมตตามาเป็นประธานในพิธีผูกพัทธสีมา เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2534 พร้อม คณะสงฆ์ 15 รูป นับว่าเป็นการปฏิบัติศาสนกิจที่ต่างประเทศครั้งแรกในสมณศักดิ์สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ของท่าน ภายหลังมีพิธียกข่อฟ้าขึ้นในวันที่ 7 กรกฎาคม 2534 โดยมี พระครูเวฬุวันพิทักษ์ เจ้าอาวาสวัดพระพุทธบาทตากผ้า อ.ป่าซาง จ.ลำพูน มาเป็นประธาน และเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2543 (อีก 10 ปี ต่อมา) ทางวัดได้จัดซื้ออาคารและที่ดินของเพื่อนบ้านที่อยู่ติดกับวัด จำนวน 690 ตารางเมตร รวม

* อาจารย์ประจำภาควิชาศิลปวัฒนธรรม คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

กับของเดิมที่มีอยู่ 1,408 ตารางเมตร รวมเป็นอาณาเขตทั้งหมด 2,098 ตารางเมตร เพื่อที่จะได้มีเนื้อที่เพียงพอต่อการขอ บูรณ์และขยายอุโบสถตามข้อบังคับของเทศบาล การ ดำเนินการก่อสร้างและขยายพระอุโบสถซึ่งมีขนาดความกว้าง 5.40 เมตร และความยาว 8 เมตร โดยมีแนวพัทธสีมาเดิม แนบไปกับฝาผนังอุโบสถใหม่ พื้นอุโบสถใช้แผ่นความร้อน เพื่อให้มีความอบอุ่นภายในตลอดเวลา ตัวอาคารเป็น สถาปัตยกรรมไทย ก่ออิฐไม่ฉาบปูน หลังคาจตุรมุข ลวดลาย ภายนอกเป็นปูนปั้นตามศิลปะไทย”

วัดไทยเดนมาร์กพรหมวิหาร อยู่ห่างจากกรุง โคเปนเฮเกน เพียง 27 กิโลเมตร การเดินทางสะดวกทั้ง ทางรถรางไฟฟ้า รถเมล์ และรถยนต์ โดยเฉพาะรถราง ไฟฟ้านั้นถือว่าการเดินทางที่สะดวกที่สุด เพราะสถานีรถ รางไฟฟ้าอยู่ห่างจากวัดไม่มากนัก ซึ่งใช้เวลาเดินเพียงแค่ 4-5 นาที ก็ถึงสถานีรถรางไฟฟ้าแล้ว จึงนับเป็นทำเลที่ตั้ง ของวัดที่ดีมาก เหมาะสำหรับญาติโยมที่เดินทางมาโดยรถ รางไฟฟ้า บางท่านก็อาจจะเดินทางมาจากสวีเดน ซึ่งอยู่ใกล้ กับเดนมาร์ก หรือจากประเทศใกล้เคียงอื่น ๆ รถรางไฟฟ้า สามารถเชื่อมต่อกันได้อย่างสะดวก แต่ราคาค่าตัวอาจจะ แพงหน่อย แต่ถ้าเปรียบเทียบกับรายได้ของเขาแล้วก็ถือว่าเป็น ราคาค่าที่ปกติ โดยรถรางไฟฟ้าจะเริ่มให้บริการตั้งแต่เวลา ประมาณตี 5 ครึ่ง ไปจนถึงเที่ยงคืนครึ่ง ของทุกวัน แต่ถ้า ใครที่พลาดขบวนรถรางไฟฟ้าแล้วคิดจะใช้บริการรถแท็กซี่ (TAXI) ก็ขอบอกไว้ก่อนว่าแพงมาก เพราะฉะนั้นขึ้นรถราง ไฟฟ้าจะดีที่สุด มากี่ตรงเวลา นอกจากนั้นบนรถรางไฟฟ้ายัง มีหนังสือพิมพ์ภาษาเดนมาร์กให้อ่าน (คล้าย ๆ ภาษาอังกฤษ) อีกด้วยและตลอดสองข้างทางของการเดินทางโดยรถราง ไฟฟ้านั้น ก็ยังได้ชมทัศนียภาพที่สวยงามไปตลอดเส้นทาง

วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งวัดไทยเดนมาร์กพรหมวิหาร คือ

1. เพื่อเป็นศูนย์รวมและประสานความสมัครสมาน สามัคคีของพุทธศาสนิกชนชาวไทยในประเทศเดนมาร์ก และ ประเทศใกล้เคียง
2. เพื่อเป็นบ้านหลังที่สองของชาวไทยในต่างแดน
3. เพื่อเป็นศูนย์อบรมและส่งเสริมเยาวชนให้เป็นผู้มี ความรับผิดชอบตนเอง ครอบครั้ว สังคม และประเทศชาติ โดยอาศัยหลักกรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นเครื่องดำเนินชีวิต
4. เพื่อเป็นสถานศึกษาค้นคว้าหลักกรรมทางพระพุทธ ศาสนาและศิลปวัฒนธรรม ประเพณีอันดีงามแก่ชาวไทยใน ต่างประเทศ และผู้สนใจ

5. เพื่อเป็นสถานที่ปฏิบัติธรรมเจริญสมาธิภาวนา วิปัสสนากัมมัฏฐานแก่พุทธศาสนิกชนและผู้สนใจในการปฏิบัติ

6. เพื่อเป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา

7. เพื่อเป็นแหล่งศึกษานอกโรงเรียนสำหรับชาวไทยที่ อยู่ในต่างประเทศ

8. เพื่อเป็นศูนย์รวมธรรมะทางไปรษณีย์ สำหรับพุทธ ศาสนิกชนที่สนใจด้านธรรมะ

พระภิกษุที่อยู่ปฏิบัติศาสนกิจ จำนวน 7 รูป มีราย นามดังต่อไปนี้

1. พระสุทธิพงษ์ ฉายา สุทธิวิโส นามสกุล แสงสุข สังกัดวัดพระไกรสิทธิ์ เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร
2. พระมหาสุนทร ฉายา สุนทรธมโม นามสกุล ทาดี สังกัดวัดม่วง แขวงหลักสอง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร
3. พระปลัดเกษม ฉายา เขมจิตโต นามสกุล ใจเปะ สังกัดวัดป่าสัทธิธรรมาราม ต.แม่บึง อ.พร้าว จ.เชียงใหม่
4. พระมหาประสิทธิ์ ฉายา สิริธโร นามสกุล บุญ คำสังกัดวัดพระไกรสิทธิ์ เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร
5. พระมหาเกรียงศักดิ์ ฉายา ฉนทยุตโต นามสกุล ดอนเจ็ก สังกัดวัดช่องลม ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ราชบุรี
6. พระพิรุณ ฉายา วุฑฒิมโม นามสกุล ตะเนาว์ สังกัดวัดพระพุทธบาทตากผ้า ต.มะกอก อ.ป่าซาง จ.ลำพูน
7. พระวินัย ฉายา ขนธมโม นามสกุล เกตุบุตร สังกัดวัดพระพุทธบาทตากผ้า ต.มะกอก อ.ป่าซาง จ.ลำพูน

กิจกรรมที่วัดดำเนินการในรอบปี มีดังนี้

ที่	กิจกรรม	ผู้ร่วมกิจกรรม	หมายเหตุ
1.	งานปีใหม่	200	ปฏิบัติธรรม / ทำบุญตักบาตร
2.	งานวันมาฆบูชา	150	ปฏิบัติธรรม / ทำบุญตักบาตร
3.	งานสงกรานต์	500	มีการรดน้ำพระภิกษุ / ผู้อาวโส / งานฉลอง
4.	งานบรรพชาสามเณร	150	เยาวชนปิดภาคเรียน
5.	งานวันวิสาขบูชา	150	ปฏิบัติธรรม / ทำบุญตักบาตร
6.	งานฤดูร้อน	300	การออกร้าน / จัดนิทรรศการ
7.	งานเข้าพรรษา	150	ปฏิบัติธรรม / ทำบุญตักบาตร
8.	งานวันแม่แห่งชาติ 12 สิงหาคม	200	ปฏิบัติธรรมเทอดพระเกียรติ / ทำบุญตักบาตร
9.	งานวันออกพรรษา	150	ปฏิบัติธรรม / ทำบุญตักบาตร
10.	งานทอดกฐิน / งานประจำปีของวัด	700	ชาวไทยหลายประเทศมาร่วมงาน
11.	งานวันปิยะมหาราช	200	ข้าราชการจากสถานทูตฯ นักธุรกิจ และชาวไทยร่วมกันถวายพวงมาลาสักการะพระบรมราชานุสาวรีย์ (ขนาดเท่าพระองค์จริง)
12.	งานวันพ่อแห่งชาติ 5 ธันวาคม	300	ปฏิบัติธรรมเทอดพระเกียรติ / ทำบุญตักบาตร
13.	งานการกุศลทั่วไป	500	ผ้าป่าสามัคคี, จัดงานสวดอภิธรรม
14.	งานจัดการศึกษาออกโรงเรียน	50	ทางวัดไทยฯ เป็นศูนย์ศึกษาของชาวไทย
15.	งานธรรมะทางไปรษณีย์	300	ส่งไปรษณีย์ไปตามบ้านของชาวไทยและชาวต่างประเทศที่นับถือพระพุทธศาสนา

เมื่อไปถึงสนามบินกรุงโคเปนเฮเกน

พวกเราใช้เวลาในการเดินทางจากสนามบินดอนเมืองไปถึงสนามบินโคเปนเฮเกน ใช้เวลาประมาณ 10 ชั่วโมงกว่า ๆ เป็นการบินโดยไม่แวะพักที่ไหน ซึ่งตลอดการเดินทางผมรู้สึกประทับใจในการบริการของสายการบินไทยเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งเป็นสายการบินที่ได้ชื่อว่า “บริการทุกระดับประทับใจ” และยังคงรักษาความดีมานั้นมาโดยตลอด

คณะผู้เดินทางได้เดินทางถึงสนามบินเป็นเวลาช่วงเช้าของวันใหม่ และได้พบกับคนไทยชื่อ คุณหนู ซึ่งได้ร่วมเดินทางมากับพวกเรา และเธอทราบว่าคณะของเราเป็นคณาจารย์จากมหาวิทยาลัยที่จะมาทำการสอนหนังสือให้กับคนไทยที่วัดไทยเดนมาร์กพรหมวิหาร เป็นเวลา 2 เดือน และระหว่างที่รอเจ้าหน้าที่จากทางวัดมารับนั้น คุณหนู ซึ่งเป็นเจ้าของร้านขายสินค้าทุกอย่างจากเมืองไทย ชื่อว่า ร้านเด่นใจ ได้ช่วยอำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงานกับทาง

วัดให้แก่พวกเราเป็นอย่างดี และในเวลาไม่นานนัก พระมหาสุนทร ได้เดินทางมาถึงสนามบินเพื่อรับพวกเราไปยังวัด โดยมีนายเต้ ซึ่งเป็นลูกศิษย์ของวัดเป็นโชเฟอร์ในการเดินทางมารับครั้งนี้

จิตรกรรมฝาผนังเนื่องในวันสงกรานต์

ในขณะที่ผมมาพำนักที่วัดไทยเดนมาร์กพรหมวิหารนั้น เป็นช่วงเวลาที่ตรงกับทางวัดจะจัดงานวันสงกรานต์ ซึ่งเป็นประเพณีที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี แต่ในขณะนั้นโบสถ์ของวัดอยู่ระหว่างการก่อสร้างซึ่งยังไม่เสร็จสมบูรณ์ แต่เพื่อให้เกิดความสวยงามและความเหมาะสม หลวงพ่อจึงให้ผมเขียนภาพฝาผนังด้านหลังพระประธานเป็นรูปตันโพธิ์ โดยมีแม่น้ำและภูเขาเป็นฉากหลัง พร้อมกับภาพ ด้านซ้ายเป็นรูปฤๅษี และด้านขวาเป็นรูปพระนารายณ์ ซึ่งผมก็เขียนได้เสร็จทันเวลาที่จะจัดงานสงกรานต์พอดี

งานสงกรานต์ที่วัดไทยเดนมาร์กพรหมวิหาร

พิธีงานสงกรานต์ที่วัดไทยเดนมาร์กฯ นั้น ช่วงเช้าเป็นพิธีสงฆ์ โดยทางวัดได้เชิญ ฯพณฯ เอกอัครราชทูต อติศักดิ์ ภาณุพงศ์ ซึ่งประจำกรุงโคเปนเฮเกน มาเป็นประธานในวันสงกรานต์ เมื่อเสร็จจากพิธีการทางสงฆ์แล้ว ก็เป็นการรดน้ำผู้ใหญ่ โดยพวกเราชาวไทยได้รับน้ำวันสงกรานต์กันต่อ โดยเริ่มจากการขอพรจากหลวงปู่ และคณะสงฆ์ของวัด ท่านทูตพร้อมด้วยภริยา และคุณแม่ของท่านทูต อีกทั้งชาวต่างชาติก็มาร่วมงานสงกรานต์ของคนไทยกันอย่างผสมกลมกลืน ซึ่งประเพณีสงกรานต์นี้เป็นวิถีของชาวพุทธที่ได้ปฏิบัติสืบทอดกันมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน ซึ่งเป็นรูปแบบของการสร้างขวัญและกำลังใจให้ผู้ใหญ่มอบให้แก่ผู้น้อยกว่าด้วยการให้พร ด้วยความรู้สึกที่อบอุ่นเป็นกันเอง และนุ่มนวล ในบรรยากาศแบบไทย ๆ ของเรา ถึงแม้จะอยู่ในต่างแดนก็ไม่ได้ทำให้ความรู้สึกอบอุ่นและสนุกสนานของวันสงกรานต์ลดลงไปจากใจของคนไทยเลย แต่กลับรู้สึกตรงกันข้ามที่เราชาวไทย ถึงแม้จะอยู่ ห่างไกลจากแผ่นดินเกิดของตน แต่คนไทยทุกคนก็ไม่เคยลืมวัฒนธรรมและประเพณี ของบ้านเกิดเมืองนอนของตนเอง อีกทั้งยังเป็นการผสมผสานวัฒนธรรมของแต่ละเชื้อชาติได้อีกทางหนึ่งด้วยเช่นกัน

งานสงกรานต์ปี 2545 ณ กรุงโคเปนเฮเกน

หลังจากได้ทำบุญในวันสงกรานต์กันที่วัดในช่วงเช้าเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ก็มีงานรื่นเริงที่ได้มีการจัดขึ้นที่สโมสรแห่งหนึ่งกลางกรุงโคเปนเฮเกน ซึ่งมีพื้นที่ขนาดใหญ่มากประมาณ 6 เท่าของสนามบาสเกตบอล บรรยากาศในวันนั้นก็เต็มไปด้วยความอบอุ่นแบบไทย ๆ เพราะผู้ที่มาร่วมงานส่วนใหญ่เป็นคนไทยจำนวนหลายร้อยคน แสดงถึงพลังของคนไทยอย่างแท้จริง และโต๊ะที่จัดเตรียมไว้เต็มหมดทุกโต๊ะ ทุกคนที่มาร่วมงานครั้งนี้สามารถรอยยิ้มร่วมกันได้เป็นอย่างดี

งานในครั้งนี้ผู้จัดได้จัดแบ่งเวทีไว้ 2 เวที คือ เวทีใหญ่จะใช้สำหรับการแสดงดนตรีจากนักร้องไทยที่ได้ส่งตรงมาจากประเทศสวีเดนแลนด์ เธอสามารถแสดงและร้องเพลงอยู่คนเดียวได้ตลอดงาน โดยไม่มีใครรู้สึกเบื่อ โดยเริ่มจากเพลงดังในอดีตซึ่งจะเป็นเพลงสากลที่เคยได้รับการนิยมมาในอดีต เมื่อ 20-30 ปีที่ผ่านมา แล้วต่อด้วยเพลงไทย และสุดท้ายที่สร้างความมั่นใจอย่างสุด ๆ ของพี่น้องชาวไทย ก็คือเพลงหมอลำซึ่งผมคิดว่าเธอคือศิลปินที่แท้จริง แม้ในระหว่างร้องเพลงก็จะมีเรื่องมาพูดคุยได้อยู่ตลอดเวลา ทำให้บรรยากาศในค่ำคืนวันนั้นเต็มไปด้วยความสนุกสนานรื่นเริง

จนทำให้คนไทยที่มาร่วมงานลืมไปเลยว่าที่นี่คือโคเปนเฮเกน และอีกเวทีหนึ่งคือเวทีเล็ก จะใช้เป็นเวทีสำหรับการประกวดเทพีสงกรานต์ ซึ่งผู้เข้าร่วมประกวดก็เป็นลูกหลานคนไทยที่อาศัยอยู่ในเดนมาร์ก ซึ่งคณะกรรมการตัดสินนั้น ทางผู้จัดได้มอบหมายให้คนต่างชาติทำหน้าที่เป็นผู้ตัดสินว่าใครจะได้รับตำแหน่งเทพีสงกรานต์ และการประกวดในครั้งนี้ผู้ที่ร่วมงานสามารถเชียร์ผู้ที่ตนเองชื่นชอบได้ด้วยการซื้อดอกกุหลาบมอบให้ ถือว่าเป็นการแก้ปัญหาสำหรับมุมมองในการเลือกสรรความงามในอีกรูปแบบหนึ่ง ที่ได้ให้คนต่างชาติมาเป็นกรรมการตัดสิน ทำให้เราเห็นถึงระบอบและทัศนคติในการมองผู้หญิงไทยของคณะกรรมการชาวต่างชาติ ที่ตัดสินความงามของหญิงไทยในแบบที่เป็นสากลว่าเป็นอย่างไร นอกจากนี้บรรยากาศของงานสงกรานต์กลางกรุงโคเปนเฮเกนในค่ำคืนวันนั้น เป็นภาพสะท้อนให้เห็นว่าคนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศเดนมาร์กซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนหมื่น ๆ คนนั้น ได้แสดงความสมัครสมานสามัคคี มีพลังกาย และพลังใจที่จะสามารถใช้ชีวิตอยู่ในต่างแดนได้อย่างมีความสุข และมีเอกภาพในการที่จะร่วมมือร่วมใจสร้างสรรค์กิจกรรม และสิ่งดีงามให้เกิดขึ้นได้ในดินแดนที่ตนเองอาศัยอยู่ ทั้งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และสังคมส่วนรวม และเห็นสิ่งอื่นใดทุกคนที่อาศัยอยู่ ณ ดินแดนแห่งนี้ก็ควรเคารพในเงื่อนไขกติกา มารยาท ในการพำนักอยู่ในต่างแดน เพื่อจะไม่สร้างปัญหาให้เกิดขึ้นในสังคมส่วนรวม และจะต้องให้ความรัก ความปรารถนาดีต่อประเทศนั้น ๆ เหมือนดังเป็นประเทศของตนเอง

บทบาท และหน้าที่ในการเรียนการสอน

คุณาจารย์ที่รับหน้าที่มาทำการสอนหนังสือที่วัดไทยเดนมาร์กพรหมวิหาร ได้เปิดสอนวิชาต่าง ๆ หลายวิชาด้วยกัน ประกอบด้วย การสอนภาษาไทย การแกะสลัก การรำไทย ดนตรีไทย ดนตรีสากล การทำอาหารไทย ขนมไทย และการสอนศิลปะในทุกแขนง เช่น ลายไทย วาดเส้น สีน้ำ สีน้ำมัน สีอะคริลิก สีเทียน และศิลปศึกษา ซึ่งโดยหลักการแล้วโครงการจัดตั้งศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน คงจะต้องใช้เวลา และการจัดการให้ลุล่วงโดยเป็นไปตามลำดับ ซึ่งขณะนี้เป็นการเก็บข้อมูลเพื่อนำมาจัดระบบการเรียนการสอนในโอกาสต่อไป

ในส่วนของสถาบันเอเชียแปซิฟิกศึกษา จึงได้มีโครงการอบรมระยะสั้น ซึ่งผู้เรียนสามารถมาเรียนได้ครบ 20 ชั่วโมง เมื่อเรียนสำเร็จในแต่ละวิชาาก็จะได้รับใบวุฒิบัตรตามสาขาวิชาที่เรียน และมีผู้ผ่านการอบรมรวมแล้วเป็นจำนวน

35 คน โดยได้รับใบอนุบัตรจาก ฯพณฯ ท่านเอกอัครราชทูตไทย อดีตคดี ภาณุพงศ์ โดยท่านทูตได้กล่าวให้โอวาท โดยมีใจความสรุปว่า

คนไทยจะอยู่ที่ไหน ๆ ก็ถือว่าเป็นคนไทยโดยทั้งสิ้น สถานทูตจึงเป็นสถานที่ที่จะให้ความอบอุ่น ดูแลในยามที่มีความทุกข์ หรือมีปัญหาใด ๆ ก็ตาม และในโอกาสเดียวกันนี้ ท่านทูตได้นำคำกล่าวที่ว่า

“ วัดจะมีหลักฐานเพราะบ้านช่วยบ้านจะสวย เพราะมีวัดตติณสีย บ้านกับวัดผลัดกันช่วย ก็อวยชัย ถ้ายัดกันก็บรรลยทั้งสองทาง” โดยภาษาบาลี ความว่า

“สุขา สังฆัสสะ สามัคคี” แปลว่า “ความสามัคคีนำมาซึ่งความสุขของหมู่คณะ”

ได้รับความอนุเคราะห์จาก : พระระพิน ดั่งลอย ,
แห่งวัดบึงทองหลวง

ฝากไว้ให้คนไทยในต่างแดนทุกคน ซึ่งเป็นคำกล่าวที่เหมาะสมกับสภาพของคนไทยที่อยู่ต่างแดนเป็นอย่างยิ่ง เพราะที่พึ่งทางใจแห่งสุดท้ายก็คือ วัด ที่สามารถจะช่วยให้หาทางออกได้ในยามที่เกิดปัญหาหรือจะทำบุญสร้างกุศลเพื่อเป็นการทำนุบำรุงพุทธศาสนาให้สืบทอดตลอดไป

ในส่วนของผู้ที่มาเรียนศิลปะกับผมนั้น มีอยู่ประมาณ 30 กว่าคน แต่มีผู้ได้รับอนุบัตรเพียง 9 คน เป็นพระ 1 รูป ผู้ใหญ่ 3 คน ลูกครึ่งไทยเดนมาร์ก 2 คน และเด็กชาวมออคโค 3 คน ซึ่งเป็น พี่น้องกัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

- พระมหาเกรียงศักดิ์ ฉายา จนฺทยุตโต นามสกุล ดอนเจ็ก สังกัดวัดช่องลม ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ราชบุรี พระคุณท่านเป็นผู้มีความสนใจในการเขียนภาพลายไทย และสามารถวาดลายไทยได้เป็นอย่างดี โดยการเริ่มต้นจากการเขียนลายกนกสามตัว ต่อจากนั้นพระคุณท่านก็สามารถเขียนภาพหน้านาง หนูมาน พระฤๅษี และรูปสิงห์ เป็นการสร้างสรรค์ผลงานอย่างต่อเนื่อง

- คุณกุลพรรณ ฮอลสตรอม ทำงานอยู่ที่โรงพยาบาลในเมืองโคเปนเฮเกน เป็นผู้ที่มีความสนใจในศิลปะในทุก ๆ แขนง โดยเฉพาะการเขียนภาพสีน้ำมัน ซึ่งก่อนที่จะมาอบรมครั้งนี้คุณกุลพรรณ ได้เขียนภาพโมนาลิซ่า ซึ่งเป็นผลงานของลีโอนาโด ดา วินชี ซึ่งภาพนี้คุณกุลพรรณ ได้ใช้เวลาในการเขียนมา 5 ปีแล้ว แต่ก็ยังไม่สำเร็จ การได้มาอบรมครั้งนี้ถึงแม้จะทำให้ภาพเขียนโมนาลิซ่าได้สำเร็จไปเป็นส่วนใหญ่ แต่คุณกุลพรรณ มีความประสงค์ที่จะเขียนต่อไปอีก นอกจากนั้น คุณกุลพรรณ ยังมีความสนใจในการเขียนภาพ

ด้วยสีชอล์กอีกด้วย แต่ในหลายภาพที่นำมาแสดงในวันรับอนุบัตร คือ ภาพหุ่นนิ่งแสดงออกด้วยเทคนิคการขีดสี ซึ่งเป็นผลงานที่สร้างความแปลกใหม่ให้กับคุณกุลพรรณ ในทางเลือกอีกทางหนึ่งได้เช่นกัน

- คุณปาริชาติ กระจ่างโพธิ์ เป็นเจ้าของร้านอาหารไทยชื่อว่า Thai Corner เป็นร้านของคนไทยที่ตกแต่งร้านด้วยบรรยากาศของศิลปะไทยในรูปแบบผสมผสานของแต่ละภาค เมื่อเริ่มแรกที่จะมาเข้าชั้นเรียนนั้น คุณแม่ของคุณปาริชาติ ก็เข้าใจว่าคุณปาริชาติจะมาเรียนการแกะสลักหรือการทำอาหารแต่แล้วคุณปาริชาติก็มาเลือกเรียนศิลปะ โดยเริ่มเรียนไปพร้อมกับลูก ๆ ซึ่งคุณปาริชาติจะเดินทางมาที่วัดในเวลาประมาณเที่ยงกว่า ๆ ของทุกวันอาทิตย์ พร้อมด้วยลูกสาวลูกชาย และเพื่อนของลูกอีก 3 คน ซึ่งเป็นชาวมออคโค โดยคุณปาริชาติ จะขับรถจากกรุงโคเปนเฮเกน มาด้วยตนเอง

เมื่อเด็ก ๆ มาถึงวัด อาจารย์จินดา และอาจารย์ไร่ไร จะพาเด็ก ๆ ทั้ง 5 คน ไปกราบพระพร้อมกับเรียนรู้มารยาทไทยในชั้นเบื้องต้น และพาไปรับประทานอาหารว่างก่อนที่จะเริ่มการเรียนการสอน ซึ่งกลุ่มของคุณปาริชาติ เป็นกลุ่มใหญ่ มีการเรียนผสมผสานระหว่างแม่ลูก และเพื่อน ๆ ลูก ซึ่งโดยเฉลี่ยแล้วก็จะเรียนจนถึงเวลาเย็นทุกครั้ง และจะเขียนภาพกันคนละ 2-3 ภาพ โดยเฉพาะในการเรียนทางด้านศิลปะศึกษา

สำหรับคุณปาริชาตินั้น ได้ให้ความสนใจในการเรียนด้วยสีอัสตัสเทียน (Oil Pastels) ซึ่งสามารถทำให้งานมีความโดดเด่นกว่าสีอัสตัสอื่น ๆ ที่ได้ทดลองมาแล้ว เช่น สีน้ำ เป็นต้น

- คุณมิตร จันท์เตรียม เป็นชาวเชียงใหม่ มาทำงานเป็นพ่อครัว เป็นเวลา 2 ปีแล้ว มีความสนใจในการเรียนในหลายแขนงวิชาที่เปิด ถึงแม้จะมีความสามารถทางด้านการทำอาหารที่โดดเด่นอยู่แล้ว แต่ก็ยังค้นพบความสามารถอีก 2 ด้าน ก็คือ การแกะสลักสับ และการระบายสี จึงทำให้คุณมิตร ได้รับใบอนุบัตรในครั้งนี้ถึง 3 ใบด้วยกัน คือ ด้านอาหาร ด้านแกะสลักสับ และด้านศิลปะ

คุณมิตร ได้เริ่มต้นเรียนการเขียนสีน้ำ โดยเปิดโอกาสให้แสดงออกได้ตามความรู้ และความเข้าใจ โดยใช้หุ่นนิ่งเป็นสื่อลใจ และในลำดับต่อมาได้ให้เขียนภาพหุ่นนิ่งดอกไม้ด้วยสีอะคริลิก ซึ่งคุณมิตรก็สามารถเขียนภาพได้ตามคำแนะนำ และได้มีการพัฒนาเป็นไปตามลำดับพร้อมกับการเขียนภาพทิวทัศน์ด้วยสีน้ำและการวาดเส้นลายไทย ซึ่งเป็นการนำ

ประสบการณ์แต่ละประเภทของสื่อวัสดุมาเสริมสร้างการ
แสดงออกทางศิลปะ โดยเฉพาะการนำศิลปะการระบายสี
เข้าไปใช้ในการแกะสลักได้อย่างผสมกลมกลืน สามารถทำให้
รูปแบบของการแกะสลักมีสีสันที่สวยงามแปลกตา และได้รับ
ความชื่นชมจากชาวต่างชาติ และคนไทยเป็นอย่างดี

ประเภทศิลปศึกษาเบื้องต้น

- เด็กหญิงรอนจา ปีเตอร์เซน ลูกครึ่งไทยกับเดนมาร์ก
เป็นเด็กที่มีบุคลิกที่อ่อนหวาน และเรียบร้อย

- เด็กหญิงไดนา บริด - เธอจะเป็นคนร่าเริง
สนุกสนานกับการทำงานศิลปะอยู่เสมอ

- เด็กหญิงมอนจา บริด - เธอจะมีลักษณะที่เรียบง่าย

- เด็กหญิงมาจัน บริด - เธอเป็นพี่สาวของน้อง ๆ
ทั้ง 2 คน เธอจึงมีบุคลิกที่สุ่มเรียบร้อย และคอยดูแลน้อง ๆ
อยู่เสมอ (ทั้งสามคนมีคุณพ่อเป็นเดนมาร์ก คุณแม่เป็นชาว
มอโรคโค)

- เด็กชายเรเน่ เทรเปียน แอนเดอร์เซน เป็นลูกครึ่ง
ไทยกับเดนมาร์ก เป็นเด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองมาก แต่
มีบุคลิกที่อ่อนโยน เชื้อพังผู้ใหญ่ แต่มีความคิดเป็นของ
ตนเองอยู่เสมอ

วันวิสาขบูชา ในวัดไทยเดนมาร์กพรหมวิหาร

ในการจัดงานวันวิสาขบูชาปีนั้น ตรงกับวันวิสาขบูชา
ซึ่งองค์การยูเนสโกได้จัดให้วันวิสาขบูชา เป็นวันสำคัญทาง
พุทธศาสนาของโลก จึงทำให้เป็นโอกาสอันดีที่ปีนี้ผมได้มา
พำนักอยู่ที่วัดไทยเดนมาร์กพรหมวิหารมาเป็นเวลาเกือบ 2 เดือน
และมีโอกาสได้ร่วมกิจกรรมทางศาสนาอย่างสมบูรณ์แบบ

โดยในช่วงเช้าเริ่มต้นด้วยการจัดกิจกรรมทางศาสนา คือ
การทำบุญตักบาตรเลี้ยงพระเพล เพื่อความเป็นสิริมงคลแก่ผู้
ที่มาร่วมงาน และในวันวิสาขบูชาปีนี้ ก็ถือเป็นวันพิเศษกว่าทุก
ๆ ปีที่ผ่านมา เพราะนอกจากจะมีกิจกรรมทางพุทธศาสนาแล้ว
ยังมีการรับใบวิสาขบูชาสำหรับผู้สำเร็จการอบรมหลักสูตรระยะสั้น
ซึ่งได้จัดไว้ในช่วงบ่าย บรรยายภาคของงานวันนั้นจึงเต็มไปด้วย
ความปลื้มปิติยินดีของผู้ที่มาร่วมงาน นอกจากนี้
กิจกรรมในวันวิสาขบูชายังแสดงให้เห็นถึงความเป็นพุทธ
ศาสนิกชนอย่างแท้จริง ซึ่งคนไทยทุกคนที่นับถือศาสนาพุทธ
ได้ปฏิบัติสืบทอดกันมาอย่างต่อเนื่อง และถือเป็นวันที่มีความ
สำคัญทางพุทธศาสนาอย่างยิ่งอีกวันหนึ่ง

ในช่วงเวลาที่สำคัญที่สุดของวันวิสาขบูชา ก็คือ การ

เวียนเทียน ซึ่งเริ่มในเวลา 4 โมงเย็นกว่า โดยมีหลวงพ่
สุทธิพงศ์ สุทธิวิไล กับพระมหาสุนทร สุนทรธมโม เป็น
ผู้นำ พร้อมด้วยผู้บวชชีพรหมอีก 3 ท่าน และญาติโยม
อีกประมาณ 200 คน รวมทั้งชาวต่างชาติ โดยเฉพาะคน
เดนมาร์ก กิจกรรมในวันนี้มีผู้สื่อข่าวท้องถิ่นที่สนใจได้มา
ทำข่าว และร่วมเวียนเทียนกับพวกเราอย่างพร้อมเพรียงกัน
จึงเป็นบรรยากาศของความผสมกลมกลืนระหว่างคนไทยกับ
คนเดนมาร์ก และคนชาติอื่น ๆ ที่ได้มาร่วมประกอบกิจทาง
ศาสนา เนื่องในวันวิสาขบูชาในวัดไทย ได้อย่างมีเอกภาพ
เป็นอย่างยิ่ง

คณะแพทย์ มศว เยี่ยมชมวัดไทยเดนมาร์กพรหมวิหาร

ในช่วงเวลาเย็นของวันวิสาขบูชา ภายหลังจากที่ทาง
วัดได้จัดพิธีการเวียนเทียนผ่านไปเรียบร้อยแล้ว ได้มีคณะ
คนไทยซึ่งเป็นกลุ่มใหญ่ ประกอบด้วย คณะบดีคณะศิลปกรรม
ศาสตร์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์การแพทย์สมเด็จพระ
เทพรัตนราชสุดาฯ รongคนบตีหลายท่านได้เดินทางมาจากเมือง
โคเปนเฮเกนด้วยรถรางไฟฟ้า เพื่อมาเยี่ยมชมวัดไทย
เดนมาร์กพรหมวิหาร พร้อมกับได้เข้าพบเพื่อสนทนาร่วมกับ
พระสุทธิพงศ์ สุทธิวิไล หัวหน้าพระธรรมทูต เป็นเจ้าอาวาส
ของวัด โดยเนื้อหาของสนทนาจะเป็นเรื่องสุขภาพอนามัย
ของคนไทยที่พำนักอยู่ในเดนมาร์ก ซึ่งเป็นการแสดงถึงความ
ห่วงใยในฐานะคนไทยด้วยกันที่พอจะช่วยเหลือกันได้ตาม
ความเหมาะสม ซึ่งหลวงพ่อก็ได้เล่าถึงประวัติความเป็นมา
ของการก่อตั้งวัดว่าได้ปฏิบัติกันมาอย่างไรบ้าง ซึ่งก็ได้คนไทย
ในเดนมาร์กที่ได้ให้ความร่วมมือ ความช่วยเหลือ และช่วย
ทำนุบำรุงกันมาเป็นอย่างดีโดยตลอด ต่อจากนั้นทางวัดได้
เชิญคณะแพทย์จาก มศว รับประทานอาหารเย็น ซึ่งในวัน
นั้นเป็นวันพิเศษ มีญาติโยมที่นับถือและศรัทธาในศาสนา
พุทธมาร่วมกันทำบุญอย่างมากมาย จึงทำให้มีอาหารเป็น
จำนวนมากและหลากหลาย สร้างความประทับใจต่อคณะ
แพทย์จาก มศว เป็นอย่างยิ่ง และก่อนที่คณะแพทย์จาก ม
ศว จะเดินทางกลับประเทศไทย ร้านอาหารไทยซึ่งมีคุณไมท์
เป็นเจ้าของได้จัดเลี้ยงส่งคณะแพทย์ มศว ด้วยอาหารไทย
ครบชุด ซึ่งร้านอาหารของคุณไมท์ยังคงดำรงความเป็น
เอกลักษณ์ของรสชาติอาหารไทยไว้ได้เป็นอย่างดี สร้างความ
ประทับใจให้กับคณะฯ เป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้ก็ยังเป็นการ
สร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันสืบไป

รับเสด็จสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในประเทศเดนมาร์ก

คณะอาจารย์ที่เดินทางไปสอนหนังสือที่วัดไทยเดนมาร์กพรหมวิหารในครั้งนี้ ได้มีโอกาสรับเสด็จสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี 3 ครั้งด้วยกันคือ

ครั้งที่ 1 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จมาที่ ASIA HOUSE ซึ่งเป็นบริษัทที่มีความสัมพันธ์กับประเทศไทยมายาวนาน มีสถานที่ของบริษัทที่ตั้งอยู่ในประเทศไทยที่บริเวณตรงข้ามกับโรงแรมโอเรียลเตล กรุงเทพฯ

ครั้งที่ 2 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จมาที่มหาวิทยาลัย Aarhus University ซึ่งมีคนไทยมาต้อนรับกันเป็นจำนวนมาก และแต่ละคนจะถือธงชาติไทย และธงสีม่วง ซึ่งเป็นธงสัญลักษณ์ของพระองค์ท่าน พร้อมด้วยดอกไม้หลากสีสัน และในครั้งนี้ทางวัดไทยเดนมาร์กพรหมวิหาร ได้ให้เกียรติพวกเราในการนำถวายเทวดาเดนมาร์กแด่พระองค์ด้วย

ครั้งที่ 3 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จมาที่สถานเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงโคเปนเฮเกน ซึ่งเป็นวันที่พระองค์จะได้พบกับคนไทยในเดนมาร์ก โดยทางสถานทูตได้จัดเตรียมการต้อนรับไว้บริเวณด้านหน้าของสถานทูตด้วยการสร้างปริมณียขนาดใหญ่ ประดับตกแต่งด้วยธงประจำพระองค์พร้อมด้วยดอกไม้ โดยบริเวณที่รถพระที่นั่งมาจอดจะมีลาดพระบาทสีแดง แสดงนำเสด็จขึ้นไปภายในสถานทูตได้เวลาพอสมควร จึงได้เสด็จมาที่บริเวณปริมณีย ซึ่งจะมีคนไทยมาจากทั่วทุกสารทิศของประเทศเดนมาร์ก พร้อมด้วยคนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศใกล้เคียงต่างก็มาร่วมฟังของพระองค์ท่าน ที่มีต่อประชาชนคนไทยในเดนมาร์ก โดยต่างคนต่างมีความสุขสดชื่น พร้อมด้วยการแต่งกายด้วยผ้าไหมไทยสีสันสวยงาม ตลอดทั้งบริเวณงาน

เยี่ยมคารวะท่านผู้ว่าแห่งเมือง KALUNDBORG

คณะของเราเดินทางจากวัดไทยฯ ไปเมือง KALUNDBORG ใช้เวลาประมาณ 4-5 ชั่วโมง ก็ถึง โดยได้รับการเชื้อเชิญจากคุณดวงเนตร นิลเซ็น (DUANGNET NIELSEN) ซึ่งมีสามีเป็นชาวเดนมาร์ก ชื่อ อีริก นิลเซ็น (ERIK NIELSEN) ซึ่งเป็นคุณดวงเนตร คนไทยที่เคยทำงานอยู่สถานราชการแห่งนี้ ปัจจุบันได้เปิดร้านอาหาร และขายเนื้อสัตว์ต่าง ๆ (Slagtermester) ซึ่งเป็นอาหารของชาวเดนมาร์ก เป็นกิจการขนาดใหญ่แห่งหนึ่งของเมืองนี้ ภาย

หลังจากพวกเราได้เยี่ยมชมกิจกรรมของการค้าขายเกี่ยวกับเนื้อสัตว์แล้ว คุณดวงเนตรซึ่งเป็นผู้หญิงไทยที่มีรูปร่างสูงโปร่ง ใบหน้าสวยงาม บุคลิกคล่องแคล่ว ได้พาพวกเราไปพบคุณ TOMMY DINESEN ซึ่งเป็นผู้ว่าราชการแห่งเมือง KALUNDBORG

การได้พบท่านผู้ว่าเป็นไปด้วยบรรยากาศแบบเป็นกันเอง และได้รับการต้อนรับด้วยอาหารว่าง ซึ่งมีกาแฟรสชาติพิเศษพร้อมด้วยขนมเค้ก ต่อจากนั้นก็เป็นการพูดคุยแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน โดยท่านผู้ว่าได้แสดงความรับผิดชอบและความห่วงใยประชากรของเมืองนี้ ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวน 20,000 คนเท่านั้น แต่ท่านก็ให้ความสำคัญและให้การเอาใจใส่อย่างทั่วถึง ท่านใช้ชีวิตอย่างเรียบง่าย โดยทุก ๆ คนต่างเคารพในกฎหมายของบ้านเมืองและมีจุดยืนอยู่ที่ความเสมอภาคเท่าเทียมกัน ไม่มีการแบ่งชั้นวรรณะ ทุกคนต่างทำงานกันตามหน้าที่ และตำแหน่งท่านผู้ว่านั้น จะมีการหมุนเวียนเปลี่ยนกันไปตามวาระ สังเกตได้จากภาพเขียนตามลำดับจากอดีตมาถึงปัจจุบันที่ติดอยู่บนฝาผนังของห้องรับรองอยู่โดยรอบ

เยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ HAMBURG KUNSTHALLE และ STATENS MUSEUM FOR KUNST

ถึงแม้ว่าเวลาส่วนใหญ่จะหมดไปกับการสอนหนังสือและภารกิจต่าง ๆ ภายใต้นัด แต่ผมก็ได้มีโอกาสได้ไปเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ที่สำคัญแห่งหนึ่งคือ ที่ HAMBURG KUNSTHALLE ซึ่งเป็นเมืองชายแดนของประเทศเยอรมันนี โดยพวกเราเดินทางด้วยรถยนต์ และเดินทางต่อด้วยเรือยนต์ขนาดใหญ่ สภาพบ้านเมืองที่พบเห็นมีด้านสถาปัตยกรรม ยังดำรงรูปแบบเดิมไว้ได้เป็นอย่างดี

การได้มาเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์แห่งนี้ถือเป็นการบังเอิญจริง ๆ พวกเราได้ไปเริ่มต้นที่สถานีรถไฟแห่งเมือง HAMBURG โดยเปิดโอกาสให้ทุกคนได้เที่ยวชมสภาพบ้านเมืองตามอัธยาศัย บังเอิญที่พิพิธภัณฑ์แห่งนี้อยู่ใกล้กับสถานีรถไฟ และเป็นช่วงเวลาพิพิธภัณฑ์กำลังมีการแสดงนิทรรศการในลักษณะหมุนเวียนของศิลปินที่ยิ่งใหญ่ของโลกกำลังเปิดแสดงอยู่พอดี คือ VINCENT VAN GOGH ซึ่งถือว่าการนำผลงานชุดพิเศษมาเปิดแสดงให้สาธารณชนได้ชื่นชมกัน เป็นผลงานในลักษณะภาพสเก็ตช์ หรือบางภาพอาจจะยังเขียนไม่เสร็จ โดยได้รวบรวมมาจัดแสดงไว้เป็นจำนวนพอสมควรทีเดียว ซึ่งถือเป็นภาพผลงานที่น่าสนใจและไม่เคยนำออกมาเปิดเผยให้ได้เห็นหรือได้ชื่นชมกันโดยทั่วไป นอกจากนี้ก็ยังเป็นการแสดงที่นำเสนอมุมมองในอีกด้านหนึ่ง

ของ VINCENT VAN GOGH อีกด้วย

อีกแห่งหนึ่งเป็นพิพิธภัณฑ์ที่ตั้งอยู่ใจกลางเมืองโคเปนเฮเกน เป็นอาคารรูปแบบคลาสสิก ด้านหน้าติดถนนใหญ่ มีสวนดอกไม้อยู่โดยรอบของอาคาร ภายในอาคารมีการแสดงงานที่เป็นแบบหมุนเวียนและแสดงแบบถาวร ซึ่งในช่วงที่พวกเราได้เข้าไปชมนั้น เป็นการแสดงนิทรรศการของ Granach แสดงตั้งแต่วันที่ 26 เมษายน - 8 กันยายน 2545 เนื้อหาของผลงานเป็นเรื่องราวในเทพนิยายปรัมปรา แสดงออกในลักษณะศิลปะ RENAISSANCE ถึงแม้จะมีจำนวนผลงานที่นำมาแสดงไม่มากนัก แต่ก็สร้างความประทับใจต่อคณะของเราเป็นอย่างยิ่ง

โคเปนเฮเกน หรือโคเปนเฮา

เมืองโคเปนเฮเกน หรือจะเรียกว่าโคเปนเฮา ซึ่งเป็นภาษาท้องถิ่นของเมืองนี้ ก่อกำเนิดมาจาก หมู่บ้านของคนจับปลาตั้งแต่พันกว่าปีก่อนและค่อย ๆ เติบโตมาตามลำดับกลางศตวรรษที่ 12 บิชอปแอบซาลอน ซึ่งมีตำแหน่งเป็นถึงขุนนางนายทหารชั้นผู้ใหญ่ ระดับที่ปรึกษาของพระเจ้าแผ่นดิน ได้มาตั้งมั่นอยู่ ณ สถานที่แห่งนี้ เพราะบริเวณพื้นที่เป็นอ่าวซึ่งเหมาะที่จะทำการประมงจับปลาจากย่านทะเลบอลติก ที่มักจะมาปล้นอยู่บ่อย ๆ และสามารถปราบปรามได้อยู่เสมอ จึงทำให้บ้านเมืองเจริญขึ้น และได้มีการพัฒนามาโดยลำดับ คนเดนมาร์กจึงยกย่องให้เกียรติกับท่านที่ เป็นผู้สร้างเมืองมาจากคำว่า KOBEN แปลว่า พ่อค้า กับ HAVN แปลว่า อ่าว นั่นเอง

สถานที่สำคัญในกรุงโคเปนเฮเกน

สถานที่ท่องเที่ยวในกรุงโคเปนเฮเกน มีอยู่โดยทั่วไป แต่สถานที่สำคัญ ๆ ที่คนส่วนใหญ่มักจะไม่พลาด มีอาทิเช่น

เงือกน้อย (Little Mermaid) ซึ่งเป็นเรื่องนิทานเทพนิยายอมตะของ ฮันส์ คริสเตียน แอนเดอร์สัน ซึ่งเป็นรูปหล่อทองเหลืองขนาดเท่าคนจริง เป็นรูปแบบของเงือกน้อย รูปทรงอ่อนช้อย บอบบาง ซึ่งใครได้พบเห็นแล้วจะรู้สึกถึงความน่าสงสารในโชคชะตาของเธอเป็นอย่างยิ่งจากเรื่องราวความเป็นมาของเธอ แต่ถึงกระนั้นก็ยังมิไจโรร้ายมาตัดศีรษะ ตัดแขนของเธอไปถึง 2 ครั้ง แต่ในที่สุดแล้วก็นำกลับมาตกแต่งได้เหมือนเดิม รูปปั้นเงือกน้อยนี้ปั้นโดย เอ็ดเวิร์ด อีริกเซน เมื่อปี ค.ศ. 1913 โดยนางแบบที่ให้เป็น ก็เป็นภรรยาของเขาเอง โดยมีสถิติว่าผู้เป็นแบบนั้นต้องมานั่งถึง 400 ครั้ง จึงจะสำเร็จลงได้ โดยเป็นไปตามความประสงค์ของลูกชายเจ้าของ

โรงเบียร์คาร์ลสเบอร์ก ที่ได้ชมละครเรื่องนี้แล้วเกิดความซาบซึ้งในเนื้อหา จึงทำให้เกิดแรงบันดาลใจในการสร้างรูปปั้นเงือกน้อยนี้ขึ้นมา จนถึงปัจจุบันนี้เงือกน้อยแห่งนี้ได้กลายเป็นสัญลักษณ์เมืองโคเปนเฮเกนไปแล้ว และก็ได้เป็นสัญลักษณ์ของประเทศเดนมาร์กในเวลาต่อมา

น้ำพุเกฟิออน (GEFION FOUNTAIN)

สถานที่ท่องเที่ยวแห่งนี้อยู่ในพื้นที่เดียวกับเงือกน้อย อยู่ห่างกันประมาณ 50 เมตร เป็นสถานที่ที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งของคนเดนมาร์ก เพราะถือว่าเป็นสถานที่แสดงต้นกำเนิดของประเทศ เป็นเรื่องของผู้หญิงคนหนึ่งคือ เกฟิออน (GEFION) ซึ่งเป็นผู้หญิงที่มีตำนานที่ก่อให้เกิดประเทศเดนมาร์กขึ้นมา ซึ่งกล่าวกันว่า ราชีนิเกฟิออน ได้ไปขอแผ่นดินจากษัตริย์แห่งสวีเดน ซึ่งพระองค์ก็ตกลงให้ โดยมีข้อแม้ว่าใช้เวลา 24 ชั่วโมง ที่จะพลิกแผ่นดินจากทะเลขึ้นมาได้เท่าไรก็เอาไปเลย ราชีนิเกฟิออน จึงแปลงลูกชายทั้ง 4 คน เป็นวัวรูปร่างกำยำ ทำการไถดินขึ้นมาได้สำเร็จเป็นประเทศเดนมาร์ก มาจนถึงทุกวันนี้ ปัจจุบัน ณ สถานที่แห่งนี้จึงมีรูปปั้นของราชีนิเกฟิออน พร้อมด้วยลูกชายในรูปลักษณะของวัว 4 ตัว อยู่ในท่าที่ที่กำลังไถดินด้วยความขะมักเขม้นด้วยสีหน้าที่จริงจัง เมื่อได้ชมรูปปั้นพร้อมกับการได้รับตำนานความเป็นมาของรูปปั้นดังกล่าว ทำให้ตระหนักถึงคุณค่าของแผ่นดินเกิดของแต่ละชนชาติ ต่างก็ย่อมมีความเป็นมาในรูปแบบต่าง ๆ กันไป

พิพิธภัณฑ์ฮันส์ คริสเตียน แอนเดอร์สัน

เช้าวันแรกของการเดินทางมาเมืองโอเดนส์ ที่ตั้งอยู่บนเกาะฟูน ด้วยบรรยากาศที่หนาวเหน็บอย่างที่สุด ซึ่งพวกเราทุกคนต่างก็แต่งกายกันเต็มที่มีอะไรมาใส่กันหมดทุกคน ถึงแม้ว่าวันนี้จะมีแสงแดดอ่อน ๆ ก็ตาม บริเวณด้านหน้าของทางเข้าไปในหมู่บ้านที่เป็นที่ตั้งของพิพิธภัณฑ์นั้นมีตลาดขายผักสดและผลไม้ ตั้งเรียงรายอยู่โดยรอบ ที่น่าสนใจคือ คนที่เข้ามาซื้อของในตลาดแห่งนี้จะเป็นคนอาวโสเป็นส่วนใหญ่ ต่างมาจับจ่ายผักผลไม้กันอย่างมีความสุข

จากที่ได้ชมตลาดสดกันพอสมควรแล้ว พวกเราก็เดินทางด้วยเท้าเข้าสู่บริเวณหมู่บ้านของ ฮันส์ คริสเตียน แอนเดอร์สัน ซึ่งมีลักษณะเป็นบ้านชั้นเดียวเป็นส่วนใหญ่ พร้อมกับการทาสีบ้านด้วยสีสดที่ให้ความรู้สึกอ่อนโยน เช่น สีชมพู สีเหลือง สีฟ้า สีขาว เป็นต้น ในระหว่างที่เดินชมบริเวณสองข้างทางของบ้านแล้ว เหมือนกำลังเดินอยู่ในภาพของ

หนังสือการ์ตูน เพราะมองไปทางไหนก็มีแต่ความน่ารักเต็มไปหมด แต่สภาพโดยรวมก็สะท้อนให้เห็นถึงความเก่าแก่ แต่ได้รับการดูแลเอาใจใส่มาอย่างดี

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ คริสเตียน แอนเดอร์สัน ตั้งอยู่ในบริเวณใจกลางของหมู่บ้าน ปัจจุบันได้รับการต่อเติมบางส่วนและทางราชการได้ปรับปรุงให้เป็นพิพิธภัณฑสถาน โดยภายในจะนำข้อมูลต่าง ๆ มาจัดแสดงให้เห็นถึงร่องรอยของอดีตที่ผ่านมา อาทิเช่น สมุดบันทึก หนังสือ ผลงานศิลปะรูปปั้น โดยทางเข้าไปในพิพิธภัณฑสถานจะมีผลงานจิตรกรรมที่มีแรงบันดาลใจจากผลงานของฮันส์ คริสเตียน แอนเดอร์สัน ซึ่งเป็นผลงานของจิตรกรรมเอกของโลกทางด้านป๊อปอาร์ต (Pop Art) คือ แอนดี้ วาฮอล (ANDY WARHOL) ติดตั้งอยู่ด้านขวามือทางเข้าอีกด้วย

ในส่วนของห้องที่ขายของที่ระลึก จะมีหนังสือที่แต่งโดยฮันส์ คริสเตียน แอนเดอร์สัน จัดพิมพ์ไว้อย่างสวยงาม ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมาก และโดยเฉพาะผลงานที่เกิดขึ้นในช่วงวัยซนของฮันส์ คริสเตียน แอนเดอร์สัน ก็คือ การตัดกระดาษ ซึ่งถือเป็นสัญลักษณ์อีกรูปแบบหนึ่งของเขา และเป็นจุดสำคัญต่อศิลปะในด้านการตัดกระดาษ ที่มีอิทธิพลต่อเยาวชนของคนเดนมาร์กในเวลาต่อมา

ควีน...ควีน...ควีน

ใกล้วันที่จะเดินทางกลับ ผมมีโอกาสได้พบนักเรียนไทยคนหนึ่งคือ คุณพิไลพร เพชรฤทธิ์ (PILAIORN PETHRITH) ชื่อเล่น จูน โดยผมได้รับเชิญให้ไปเยี่ยมชมสถาบันที่เธอกำลังศึกษาอยู่ คือที่ The Royal Danish Academy of Fine Art ซึ่งในขณะนั้นคุณจูน กำลังเขียนภาพขนาด 3 เมตร ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับความเป็นไทยผสมผสานกับรูปแบบสมัยใหม่ และยังได้นำผลงานที่เคยได้รับรางวัลจากการแสดงครั้งสำคัญ นำออกมาให้ผมชมด้วย ซึ่งบรรยากาศของสถานที่โอเอียง กว้างขวาง รูปแบบสถาปัตยกรรมเป็นแบบคลาสสิก ณ สถานที่แห่งนี้เคยเป็นพระราชวังเก่ามาก่อน โครงสร้างต่าง ๆ ยังคงรูปทรงเดิมไว้เป็นอย่างดี ภายหลังจากได้ชมอาคารและผลงานของคุณจูนพอสมควรแล้ว คุณจูนก็มาส่งผมที่ป้ายรถเมล์ เพื่อที่จะเดินทางมาที่สถานีรถไฟโคเปนเฮเกน ในระหว่างที่รอรถเมย์อยู่นั้นได้มีรถเก๋งคันใหญ่ พอสวมครีสน้ำเงินเข้ม วิ่งมาประมาณ 3-4 คัน คุณจูนได้ชี้ไปที่ขบวนรถดังกล่าวพร้อมกับอุทานออกมาด้วยความตื่นเต้นว่า “ควีน...ควีน...ควีน...” ในทันใดนั้นทำให้ผม

ได้มองไปที่ขบวนรถดังกล่าวด้วยความตื่นเต้นตกใจ และปลาบปลื้มใจเมื่อได้มีโอกาสได้ขึ้นชมในพระศิริโฉมของสมเด็จพระราชินี พระพักตร์ด้านข้างโดยทรงฉลองพระองค์สีบานเย็น และผมได้วิ่งไปตามขบวนรถพระที่นั่ง พร้อมกับหยิบกล้องถ่ายภาพแต่ก็ไม่ทันเสียแล้ว สิ่งที่ยังเหลืออยู่คือความทรงจำในรูปแบบและวิธีการที่เรียบง่ายแต่สง่างามสะท้อนถึงความใกล้ชิดสนิทสนมระหว่างสมเด็จพระราชินี กับประชาชนของพระองค์ได้เป็นอย่างดี

ราชวงศ์เดนมาร์ก

สมเด็จพระราชินีทรงพบพระสวามี เคาต์อองรี เดอลาบอร์ต มงเปซาร์ ซึ่งเป็นชาวฝรั่งเศส ตั้งแต่พระองค์ยังทรงเป็นเจ้าหญิง และได้อภิเษกสมรส ต่อมาท่านเคาต์ได้เป็นเจ้าชายเฮนดริก แห่งเดนมาร์ก ทรงมีโอรส 2 พระองค์

- เจ้าชายเฟรเดอริก ซึ่งเป็นรัชทายาท ปัจจุบันอายุ 33 ปี ยังไม่อภิเษกสมรส ทรงเป็นทหาร

- องค์รอง เจ้าชายโยอาคิม อายุ 32 ปี เรียนจบเกษตรฯ สมรสกับคุณอเล็กซานดรา เธอเป็นสาวยูเรเซียน เลือดผสมจีน อินเดีย อังกฤษ ออสเตรีย มีพระโอรส 1 องค์ นามว่า เจ้าชายนิโคไล

ความจงรักภักดีของพลกนิกรชาวเดนมาร์กที่มีต่อระบบกษัตริย์นั้น ยังมีความเหนียวแน่นจากอดีตมาถึงปัจจุบันไม่มีเสื่อมคลาย สมเด็จพระราชินีจึงเป็นที่รักของชาวเดนมาร์กเป็นอย่างยิ่ง พระองค์ทรงโปรดที่จะใช้ชีวิตที่เรียบง่ายและมีความถนัดในงานฝีมือ แต่สิ่งที่ทรงโปรดที่สุดคือ การวาดภาพ และมีความปรารถนาที่จะเป็นจิตรกร ถ้าพระองค์ไม่ได้ทรงงานเป็นพระราชินีอยู่

การได้มาเยือนประเทศที่อยู่ในกลุ่มสแกนดิเนเวีย โดยเฉพาะประเทศเดนมาร์ก ดินแดนแห่งความสงบราบรื่น มีระเบียบ อิศระเสรี แต่มีกฎกติกาที่มั่นคงพร้อมกับสังคมที่ให้ความเคารพในกฎระเบียบเหล่านี้อย่างมีความสุข กับการดูแลจากภาครัฐบาลที่ได้จัดระเบียบของสังคมด้วยความห่วงใยในสวัสดิภาพของชีวิตตั้งแต่เกิดจนตาย สภาพการทำมาหากินที่เปิดกว้าง เปิดโอกาสให้ทุก ๆ คนที่มีความขยันได้แสวงหาด้วยตนเอง พร้อมกับความอิสระทางความคิด และการแสดงออกในหลาย ๆ รูปแบบผสมผสานกับวัฒนธรรมอันเก่าแก่ที่มีอายุเป็นพันปีขึ้นไป แต่สามารถประสานสัมพันธ์กันได้อย่างลงตัว จึงเป็นดินแดนแห่งการหวนกลับไปหาโอกาสที่มาถึง สวัสดิ์เดนมาร์ก

ข้อมูลเฉพาะ

ประวัติศาสตร์และรัฐธรรมนูญ

ประเทศเดนมาร์กมีระบบการปกครองแบบมีกษัตริย์ อยู่ภายใต้กฎหมาย และมีนายกรัฐมนตรี มีสภาเพียงสภาเดียวเรียกว่า “Folketing” รัฐธรรมนูญของเดนมาร์กได้ตราขึ้นโดยพระบรมราชานุญาต ในปี 1953

ชาวเดนมาร์กเป็นผู้ก่อตั้งประเทศ ซึ่งเป็นพวกของสแกนดิเนเวีย Teutons (ผู้มีเชื้อชาติชาวยุโรปภาคเหนือ) ในศตวรรษที่ 6 ชาวเดนมาร์กร่วมกับพวกไวกิงส์ (Viking) (พวกโจรสลัดจากยุโรปภาคเหนือ ซึ่งเข้าปล้นฝั่งตะวันตกของยุโรปในศตวรรษที่ 8-10) เข้าโจมตีทางฝั่งตะวันตกของยุโรปเป็นเวลา 300 ปี จากศตวรรษที่ 8 เป็นต้นมา ในตอนแรกคนพวกนี้อาศัยอยู่ในชุมชนเล็ก ๆ แต่ต่อมาได้รวมกันเข้าได้ประมาณ 950 คน โดยมีกษัตริย์ Nared Bluetooth เป็นผู้นำ และเป็นผู้ซึ่งนำเอาศาสนาคริสต์นิกายลูเธอรันเข้ามาเผยแพร่ภายในประเทศ กษัตริย์ของเดนมาร์กปกครองอังกฤษ จากปี 1012-1042 และเมื่อเดนมาร์ก นอร์เว และสวีเดน ได้รวมกันในปี 1397 เดนมาร์กเป็นศูนย์กลางของอำนาจในศตวรรษที่ 17 และ 18 เดนมาร์กได้สูญเสียดินแดนเป็นอันมากให้แก่สวีเดนในการทำสงครามกันหลายครั้งหลายหน ในปี 1814 เดนมาร์กเสียนอร์เวให้แก่สวีเดนในสงคราม “Napoleonic Wars”

ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่สอง เยอรมันเข้ายึดเดนมาร์ก แต่ได้มีการต่อต้านกองทัพนาซีกันอย่างกว้างขวาง หลังสงคราม อเมริกันได้ให้ความช่วยเหลือด้านเศรษฐกิจของประเทศ โรงงานอุตสาหกรรมค่อย ๆ เจริญขึ้นเท่าเทียมกับการทำฟาร์ม ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมชั้นนำ เดนมาร์กเป็นสมาชิกของ EFTA (European Free Trade Association) ในปี 1959 และเดนมาร์กเข้าร่วมกับ EEC ในปี 1973

เศรษฐกิจ

ประมาณ 3 ใน 4 ของพื้นที่ของประเทศเป็นพื้นที่สำหรับทำฟาร์ม โรงงานอุตสาหกรรมเกือบครึ่งหนึ่งตั้งอยู่ในเมืองโคเปนเฮเกน ที่ซึ่งพลเมือง 1 ใน 4 ของประเทศอาศัยอยู่ที่นี่ ประเทศเดนมาร์กมีทรัพยากรธรรมชาติน้อย ดังนั้นจึงต้องสั่งซื้อเหล็กและเชื้อเพลิงจากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก อุตสาหกรรมโรงงานขึ้นอยู่กับการตัดไม้เหล่านี้ อย่างไรก็ตาม เดนมาร์กมีสินค้าออกที่สำคัญโดยเฉพาะอย่างยิ่งเหล็กกล้าและเครื่องจักร และเป็นประเทศที่มีชื่อเสียงเกี่ยวกับคุณภาพและความสวยงามของ สินค้าจากโรงงาน เช่น เฟอร์นิเจอร์และเครื่องเงิน แม้ว่ามีความเกี่ยวเนื่องกับการเกษตร ป่าไม้ และ

การประมงเพียง 10 เปอร์เซ็นต์ก็ตาม แต่ผลิตภัณฑ์อาหารของเดนมาร์กมีชื่อเสียงที่สุด ดินที่พังลงมาทับถมกันของเกาะทำให้การทำฟาร์มได้ผลดีที่สุด ฟาร์มส่วนใหญ่เป็นฟาร์มขนาดเล็กแต่ความพยายามและการใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์เข้าช่วยทำให้ฟาร์มของเดนมาร์กมีชื่อเสียงและเป็นฟาร์มที่เด่นเป็นสำคัญ อาชีพที่สำคัญของพลเมือง ได้แก่ การเลี้ยงหมู และวัว และผลิตภัณฑ์จากฟาร์มที่สำคัญ ได้แก่ เนยเหลว, เนยแข็ง, เบคอน และแฮม พืชที่สำคัญคือ ข้าวบาร์เลย์ ซึ่งเป็นพืชที่ผลิตได้เป็นประเทศชั้นนำของโลก

พลเมืองของเดนมาร์ก

เป็นพวกสแกนดิเนเวียเกือบทั้งหมด มีชนกลุ่มน้อยเพียงพวกเดียวเท่านั้น คือพวกที่มีเชื้อสายมาจากเยอรมัน เป็นที่เลื่องลือกันว่าชาวเดนมาร์กเป็นคนมีนิสัยชอบตามใจคนอื่น และชอบดื่มเบียร์และ สูบบุหรี่มากที่สุดในโลก

การเมืองการปกครอง

เดนมาร์กปกครองประเทศแบบสังคมนิยม แบบประชาธิปไตย มีกษัตริย์เป็นประมุข เดนมาร์กเป็นประเทศที่มีระบบประกันสังคมที่ดีเยี่ยม โดยจะให้ประชาชนจ่ายภาษีแพง แต่จะคืนให้ในบั้นปลายชีวิต ในรูปแบบของผลตอบแทนที่จัดได้อย่างเป็นระบบอย่างดี เรียกว่า Cradle-to-grave Securities

ประชาชน

โดยทั่วไปคนเดนมาร์กจะถูกเรียกว่า เดนส์ (Danes) หรือแดนิช (Danish) เดนมาร์กมีประชากรทั้งสิ้น 5.2 ล้านคน มีพื้นที่ 43,074 ตารางกิโลเมตร (16,631 ตารางไมล์) ในโคเปนเฮเกนประมาณ 1.4 ล้านคน เมืองออร์ฮุสประมาณ 254,000 คน เมืองโอดENSE ประมาณ 173,000 คน และเมืองอัลบอร์กประมาณ 155,000 คน

ศาสนา

ประชาชนส่วนใหญ่จะนับถือศาสนาคริสต์นิกายลูเธอรัน และประชากรประมาณ 90% จะอยู่ภายใต้การดูแลของรัฐบาล ในรูปแบบของการสนับสนุนทางศาสนา ภายใต้โบสถ์ของชาติเดนมาร์ก (The National Church of Denmark)

ภาษา

ประชากรของประเทศเดนมาร์ก จะเรียกภาษาของตนเองว่า ภาษาแดนิช (Danish Language) ซึ่งเป็นภาษาประจำชาติ แต่ประชากรส่วนใหญ่ก็สามารถพูดภาษาอังกฤษได้ดี รวมทั้งภาษาเยอรมันที่สามารถนำมาใช้ได้กับประชากรที่อาศัยอยู่บริเวณชายแดนที่ติดกับเยอรมันด้วย

ภูมิอากาศ

ประเทศเดนมาร์ก มีพื้นแผ่นดินติดกับคาบสมุทร จึงทำให้ภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงสูงสุด และต่ำสุดได้ในทุก ๆ ฤดูกาล โดยมีลักษณะดังนี้

ฤดูหนาว ธันวาคม ถึง กุมภาพันธ์ -5 ถึง 5 องศาเซลเซียส

ฤดูใบไม้ผลิ มีนาคม ถึง มิถุนายน 10 ถึง 15 องศาเซลเซียส

ฤดูร้อน กรกฎาคม ถึง สิงหาคม 20 ถึง 25 องศาเซลเซียส

ฤดูใบไม้ร่วง กันยายน ถึง พฤศจิกายน 10 ถึง 15 องศาเซลเซียส

วิชาและด้านศุลกากร

การเดินทางไปประเทศเดนมาร์ก ต้องขอวีซ่าที่สถานทูตเดนมาร์กประจำประเทศไทย ตั้งอยู่ เลขที่ 10 ซ. อรรถการประสิทธิ์ ถ. สารคดี กรุงเทพฯ 10120 โทร. 0-2213-2021-5

สถานทูตไทยในเดนมาร์ก

สถานเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงโคเปนเฮเกน ตั้งอยู่ที่ Norgesmindevej 18 2900 Hellerup, Copenhagen Tel. (45) 39 62 50 10, 39 62 52 57 Fax. (45) 39 62 50 59

เงินตราและธนาคาร

เงินเดนิชมีหน่วยเป็น โครน (Krone) โดย 1 โครน มี 100 เออร์ (Ore)

ธนบัตรเดนิช มี 50 โครน สีเขียว , 100 โครน สีขาวม่วง และ 50 โครน สีน้ำเงิน

เหรียญเดนิช มี 10 โครน สีทอง, 5 โครน เหรียญเงินใหญ่ และเหรียญเงินเออร์

เวลา

เวลาของประเทศเดนมาร์ก ซ้ำกว่าประเทศไทย 5 ถึง 6 ชั่วโมง ขึ้นอยู่กับฤดูกาล ก่อนเข้าหน้าร้อนประมาณอาทิตย์สุดท้ายของเดือนมีนาคม จะมีการเปลี่ยนเวลาให้เร็วขึ้นหนึ่งชั่วโมง ทำให้เวลาเดนมาร์กซ้ำกว่าเมืองไทย 5 ชั่วโมง และเช่นเดียวกัน ก่อนเข้าหน้าหนาวประมาณอาทิตย์สุดท้ายของเดือนตุลาคม จะมีการเปลี่ยนเวลาให้ช้าลงหนึ่งชั่วโมง ทำให้เวลาของประเทศเดนมาร์กซ้ำกว่าเมืองไทย 6 ชั่วโมง

บรรณานุกรม

หนังสือพิมพ์ Frederiksborg Amts Avis, ประจำเดือน 3.

May 2002 Sektion 2

Lokal Avisen Ugenyt NR. 22 Tirsdag Den 28. Maj

2002. 38 ARGANG

Billed Blade , Nr. 19 8. Maj 2002 65. Argang. Kr. 21, 00

Kalund borg Folkeblad , 1. Maj 2002 , Side. 5

Billed - og TV magasinet , uge 18 2. Maj 2002

เที่ยวรอบโลก ปีที่ 16 ฉบับที่ 191 เดือนกรกฎาคม 2541,

เดนมาร์ก-สวีเดน-ลพบุรี

เที่ยวรอบโลก ปีที่ 20 ฉบับที่ 229 เดือนกันยายน 2544

เที่ยวรอบโลก ปีที่ 20 ฉบับที่ 238 เดือนมิถุนายน 2545

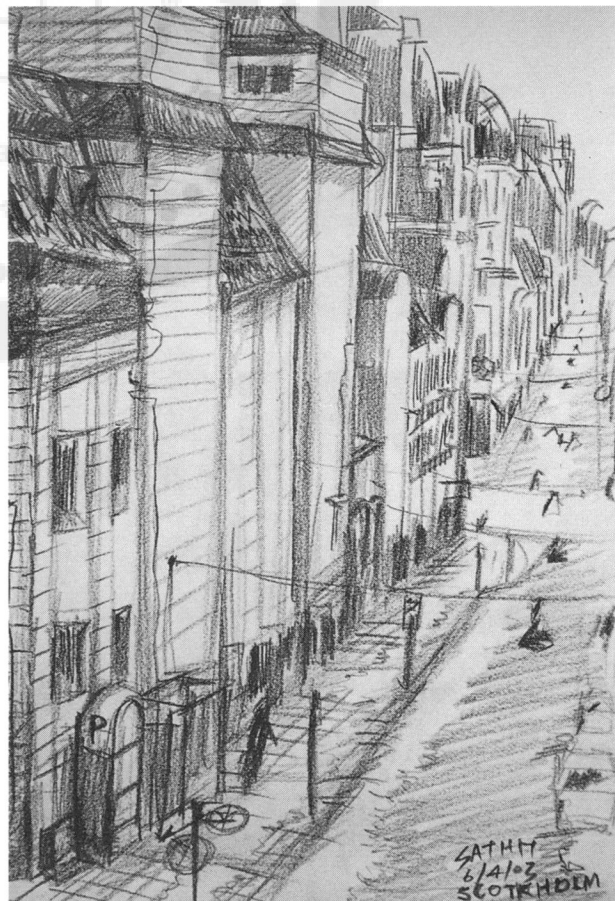
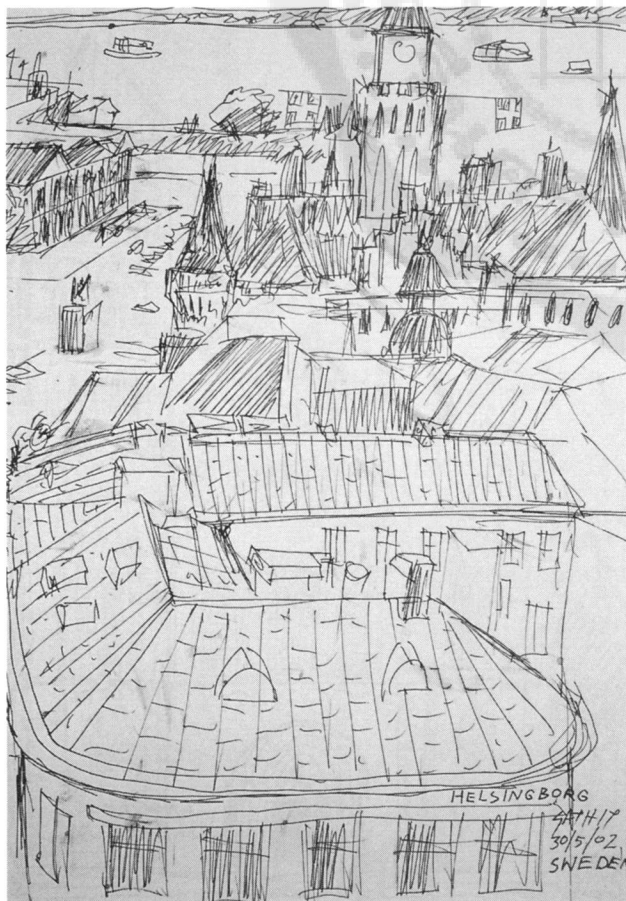
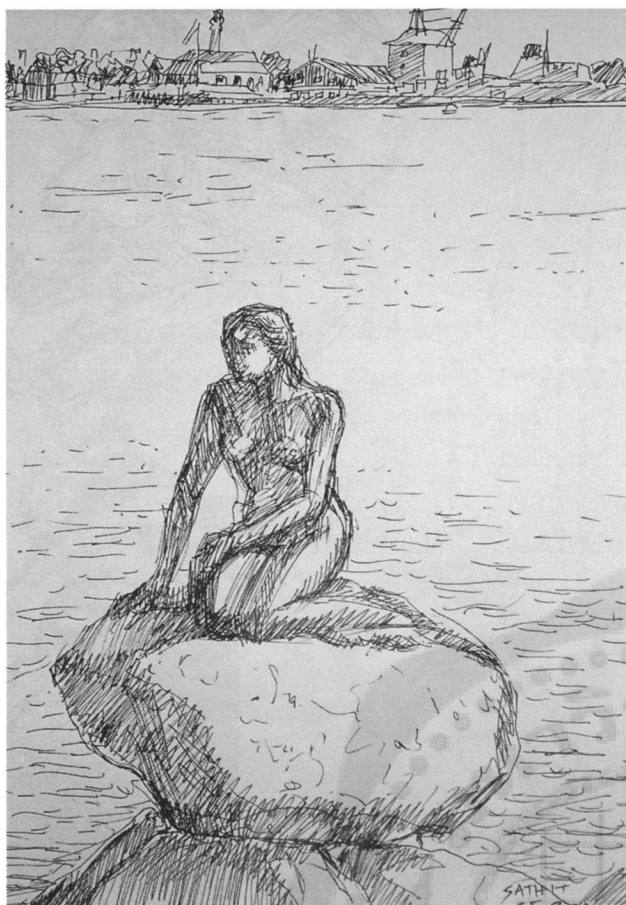
เอกสาร ประวัติ วัดไทยเดนมาร์ก พรหมวิหาร กรุงโคเปนเฮเกน

อบรม ดันภีบาล. เสริมทักษะความรู้วิชาภูมิศาสตร์และ

ประวัติศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์,

2521, หน้า 102-103.

ศูนย์การเรียนรู้ทางไกลไปรษณีย์

สาธิต ทิมวัฒนบรรเทิง*

ตามที่สถาบันเอเชียแปซิฟิกศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติจากกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ให้จัดตั้งศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน ณ วัดไทยเดนมาร์กพรหมวิหาร ตามคำเชิญของ พระสุทธิพงศ์ สุทริวโส หัวหน้าพระธรรมทูตวัดไทยเดนมาร์กพรหมวิหาร กรุงเทพฯ ให้ไปทำการสอนและส่งเสริมวัฒนธรรมไทยในประเทศเดนมาร์ก ระหว่างวันที่ 1 เมษายน - 31 พฤษภาคม 2546 ซึ่งครั้งนี้เป็นปีที่สองของการจัดการเรียนการสอน สถาบันเอเชียแปซิฟิกศึกษา จึงได้จัดตั้งคณะอาจารย์ที่จะไปทำหน้าที่สอนและเผยแพร่วัฒนธรรมไทย โดยมีรายนามคณะผู้ร่วมเดินทาง ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์กาญจนา อินทรสุณานนท์ ประธานโครงการ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรีสมร คงพันธุ์ วิทยาลัยในวัง
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพิน ทองธานี ชมรมผู้สูงอายุ
4. อาจารย์เสาวนีย์ รัตนสุวรรณ วิทยาลัยในวัง
5. อาจารย์มณีนี รัตนสุวรรณ วิทยาลัยในวัง
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษร เจริญรักษ์ สถาบันเอเชียแปซิฟิก
7. อาจารย์สุรศักดิ์ จำนงค์สาร กรรมการสถาบันเอเชียแปซิฟิกและอาจารย์คณะศิลปกรรมศาสตร์
8. คุณสินีนาถ ศรีสมร วิทยาลัยในวัง
9. นายวาทัญญู เจริญรักษ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
10. อาจารย์สาธิต ทิมวัฒนบรรเทิง กรรมการสถาบันเอเชียแปซิฟิก และอาจารย์คณะศิลปกรรมศาสตร์

บทบาทหน้าที่และบรรยากาศในการเรียนการสอน

การเปิดเรียนในรุ่นที่ 2 ของปีนี้ นอกจากจะมีวิชาชีพเดิมที่มีการเรียนการสอนในปีที่แล้ว คือ การแกะสลักผลไม้ ผัก ผลไม้ การสอนดนตรีไทย อาหารไทย และศิลปะ แล้วนั้น ในปีนี้ได้เปิดสอนวิชาชีพใหม่ ๆ เพิ่มอีก คือ วิชาการนวดฝ่าเท้า และกวดจุดรักษาโรคตามแบบแผนโบราณ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพิน ทองธานี เป็นอาสาสมัครทำการสอนวิชานี้ ซึ่งได้รับความสนใจจากพี่น้องคนไทยในเดนมาร์กเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นวิชาชีพที่สามารถนำไปใช้เป็นอาชีพ

เสริมที่จะสามารถสร้างรายได้ให้เป็นอย่างดี ถ้าผู้เรียนมีความตั้งใจและสนใจในวิชาชีพนี้เป็นอย่างแท้จริง

สำหรับบรรยากาศโดยทั่วไปของการเรียนการสอนวิชานี้จะต้องมีพิธีการไหว้ครูก่อนซึ่งสร้างความเชื่อถือให้กับผู้เรียนเป็นอย่างยิ่ง จากนั้นผู้เรียนก็จะจับคู่กันเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ซึ่งถือเป็นลักษณะเฉพาะของวิธีการเรียนการสอนในวิชาชีพนี้

ในส่วนของการสอนทำอาหารไทยนั้น ได้รับความอนุเคราะห์จาก อาจารย์ศรีสมร คงพันธุ์ จากวิทยาลัยในวัง ซึ่งเป็นอาจารย์อาวุโสที่พวกเรายกย่องให้เป็นกลุ่มของอาจารย์แม่ โดยเฉพาะอาจารย์ศรีสมร ซึ่งเป็นต้นตำรับของการทำอาหารไทยที่มีรูปแบบและวิธีการที่ถูกต้องและสมบูรณ์แบบที่สุดมาทำการสอน โดยเฉพาะการให้เกร็ดความรู้ รวมถึงเคล็ดลับและเทคนิคต่าง ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สืบสานศิลปการทำอาหารไทยโบราณ ซึ่งประเทศเดนมาร์กถือเป็นประเทศหนึ่งในกลุ่มสแกนดิเนเวีย ที่มีร้านอาหารไทยในแบบของภัตตาคารจนถึงแบบ TAKE AWAY จำนวนมาก ปัจจุบันคนเดนมาร์กมีความนิยมรับประทานอาหารไทยเพิ่มขึ้น อาจเนื่องมาจากคนเดนมาร์กที่เคยมาเมืองไทยแล้วได้มีโอกาสลิ้มลองรสชาติอาหารไทย มีความชื่นชอบในรสชาติอาหารไทย และเมื่อกลับไปประเทศเขาแล้วก็ต้องการทานอาหารไทยอีก เขาจึงนิยมทานอาหารไทยที่ร้านของคนไทย เพราะจะได้มีรสชาติแบบแท้ ๆ ของอาหารไทย ซึ่งเป็นรสชาติที่มีลักษณะโดดเด่น จากเครื่องสมุนไพรพร้อมกับความหลากหลายของอาหารที่มีให้เลือก และในปัจจุบันคนไทยในประเทศเดนมาร์กก็ได้ก่อตั้งสมาคมอาหารไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะอนุรักษ์และสืบทอดการปรุงอาหารไทยตามแบบฉบับดั้งเดิม ถึงแม้จะอยู่ห่างไกลจากประเทศไทยสักแค่ไหนขอให้พ่อครัวและแม่ครัวคนไทยทุกคนจงมีอุดมการณ์และร่วมกันสืบสานความเป็นแบบฉบับของอาหารไทยตลอดไป

โดยอาจารย์ศรีสมร คงพันธุ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านอาหารไทย ได้ให้สัมภาษณ์ในหนังสือพิมพ์มติชนฉบับวันพุธที่ 13 สิงหาคม 2546 เกี่ยวกับเรื่องอาหารไว้ว่า ‘ถูกไทยไปเมืองนอกไม่ใช่เรื่องหมู’ ความว่า “การที่จะผลิตบุคลากรไปเป็นก๊วกที่ต่างประเทศนั้น เป็นไปได้ยากมาก เพราะว่าต้องมีขั้นตอนและวิธีการที่ยุ่งยากมาก คือ 1. ต้องผ่านการทำงานจากโรงแรมชั้นหนึ่ง มีประสบการณ์ไม่ต่ำกว่า 8 ปี และได้ใบรับรองที่แนะนำมาจากโรงแรม 2. ต้องสอบผ่านกรมพัฒนาฝีมือแรงงานก่อนไม่ว่าเรียนจบแล้วจะไปได้เลย แม้แต่เรื่องการบริหารจัดการใน

* อาจารย์ประจำภาควิชาศิลปะจินตทัศน์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ต่างประเทศก็ไม่เหมือนกับประเทศไทย

แม้ว่าจะเป็นโครงการของรัฐบาล แต่กฎหมายของต่างประเทศไม่เหมือนของไทยที่จะเข้าไปประกอบอาชีพได้ง่าย ๆ

คนที่เปิดร้านได้ต้องมีเงินเป็นจำนวนมาก ทั้งที่ดิน ทั้งร้านเป็นแสนปอนด์ ยังคิดเสียใจอยู่เลยว่า จะกลายเป็นการไปหลอกเด็ก เพราะคนที่ไปเป็นก๊กในต่างประเทศจะต้องมีเจ้าของร้านอาหารติดต่อขอตัวมาเสียก่อน บางประเทศก็มีการวางเงื่อนไขว่า จะต้องผ่านการทดสอบจากกรมพัฒนาฝีมือแรงงานด้วย ไม่ว่าจะเป็นอังกฤษ เดนมาร์ก ญี่ปุ่น ฯลฯ

การสอนหลักสูตรนี้ของมหาวิทยาลัยไม่น่าจะเก็บเงินเพิ่มอีก เพราะว่ารัฐบาลได้ให้งบประมาณมาแล้ว หลักสูตรที่เรียนอยู่ยังตื่นอยู่ได้เข้าไปดูอยู่เหมือนกันแต่ไม่ได้ไปสอน เพราะว่าสอนที่กรมพัฒนาแรงงานมีคนที่มีกิจการในต่างประเทศมาเรียนบ้าง เพราะต้องการปรับปรุงตนเองให้สามารถทำอาหารไทยได้ บางครั้งเรียนแค่ 5 วัน ต้องบินกลับไปดูแลกิจการ

สำหรับเรื่องรสชาติอาหารไทยที่อยู่ในต่างประเทศก็ไม่ผิดเพี้ยน อย่างที่เมืองนอกที่ดัง ๆ เพราะว่าถูกเป็นก๊กจากกรุงเทพฯ วัตถุดิบที่ซื้อมาเป็นของไทยแทบทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นหัวปลี และใบตองที่สดกว่าบ้านเราเสียอีก

ครั้งแรกที่ฝรั่งนำอาหารไทยไปทำไม่ค่อยรู้เรื่อง แต่เดี๋ยวนี้ไม่ได้แล้ว ส่วนที่ผิดเพี้ยนเพราะว่าอาจจะคำนึงถึงปริมาณมากเกินไป จึงต้องใช้ส่วนผสมอาจจะผิดรวมกันให้ดูเยอะ ๆ คนที่จะทำให้อาหารไทยได้มาตรฐาน คนทำต้องมีความรู้เรื่องอาหาร 100% ไม่ใช่มีความรู้แค่ทำอาหารที่บ้านกินเองเท่านั้น”

10 อันดับเมนูไทย-เมนูโลก

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติร่วมกับบริษัทเดทัมกรุ๊ป โดยความร่วมมือจากสถานเอกอัครราชทูตต่าง ๆ ในการสำรวจร้านอาหารกว่า 1,500 แห่ง จากทวีปอเมริกา ยุโรป เอเชีย และออสเตรเลีย สำรวจความนิยมในอาหารไทย 10 อันดับ ที่ชาวต่างชาติทั่วโลกนิยม ดังนี้

1. ต้มยำกุ้ง ร้อยละ 99
2. แกงเขียวหวานไก่ ร้อยละ 82
3. ผัดไทย ร้อยละ 70
4. ผัดกะเพรา ร้อยละ 52
5. แกงเผ็ดเป็ดย่าง ร้อยละ 50
6. ต้มข่าไก่ ร้อยละ 47
7. ยำเนื้อย่าง ร้อยละ 45

8. หมูสะเต๊ะ ร้อยละ 43

9. ไก่ผัดเม็ดมะม่วงหิมพานต์ ร้อยละ 42

10. พะแนง ร้อยละ 39

และในตำราอาหารดาว-หวาน เล่ม 1 (พิมพ์ครั้งที่ 16) ในหน้าของคำนำจากผู้เขียนไว้ว่า

หนังสือตำราอาหารดาว-หวาน เป็นหนังสือที่รวมตำรับอาหารหลาย ๆ รสชาติเข้าด้วยกัน ซึ่งมีอาหารไทยทุกภาค นอกจากนี้ยังมีอาหารญี่ปุ่น จีน เกาหลี ซึ่งเป็นอาหารที่นิยมรวมอยู่ด้วย ตำรับอาหารแต่ละตำรับได้ทดลองทำจนได้ผล เมื่อชิมดูรสชาติอร่อยจึงได้ทำเป็นตำรับขึ้นมา

นอกจากนี้เรายังมีคำแนะนำในเรื่องเครื่องเทศ ซอส เพื่อเป็นแนวทางในการเลือกซื้อและการเก็บรักษา ตลอดจนบอกถึงลักษณะที่ดีของอาหารบางอย่างเพื่อคุณจะได้ประเมินผลงานของตนเองได้

ท้ายที่สำคัญที่สุด คือ การสุขาภิบาลอาหาร เพื่อให้อาหารที่คุณทำบรรจุเป้าหมาย คือ อร่อยถูกใจคนกิน แล้วเป็นอาหารที่มีคุณค่าถูกหลักโภชนาการ และหลักสุขาภิบาล ทำให้คนกินมีร่างกายแข็งแรง สุขภาพดี ปลอดภัยจากโรค

ในส่วนวิชาการแกะสลักผลไม้ และผักผลไม้ รวมทั้งการจัดดอกไม้ ทำการสอนโดยรองศาสตราจารย์กาญจนา อินทรสุนานนท์ เป็นอีกวิชาหนึ่งที่ผู้สนใจเรียนเป็นจำนวนมาก และได้รับความนิยมมาโดยตลอด และเป็นวิชาชีพที่ผู้เรียนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ทันทีถ้าสามารถเรียนจนครบหลักสูตร ความอ่อนช้อยงดงามของลวดลายในการแกะสลักนั้นถือเป็นการแสดงออกซึ่งความสามารถเฉพาะตัวของแต่ละคนในการเรียนรู้และฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ เช่นเดียวกับอาจารย์ผู้สอนที่ท่านได้ฝึกฝนและพัฒนาวิชาชีพการแกะสลักอย่างสม่ำเสมอด้วยความรักในวิชาชีพนี้ อีกทั้งยังเป็นการฝึกสมาธิได้เป็นอย่างดีอีกทางหนึ่ง

สำหรับการเรียนการสอนทางด้านดนตรีไทยนั้น ทำการสอนโดย อาจารย์สุรศักดิ์ จำนงค์สาร ซึ่งในปีที่ทางหลวงพ่อบริการได้ให้กลุ่มที่เรียนดนตรีไทย ซึ่งประกอบด้วย ชิม ระนาด จะเข้ ขลุ่ย ฉิ่ง เป็นต้น ย้ายสถานที่เรียนจากที่เดิมไปที่ห้องอาสนพิริ ซึ่งเป็นห้องที่มีบรรยากาศสงบเป็นระเบียบ และสวยงามที่สุดของวัดแห่งนี้ อีกทั้งยังเป็นการสร้างบรรยากาศระหว่างดนตรีไทยกับห้องพระได้อย่างประสมกลมกลืน

ในวันรับประกาศนียบัตรของผู้ที่เข้ารับการอบรมวิชาชีพต่าง ๆ นั้น ทุกสาขาวิชาต่างนำผลงานจากการอบรมมาจัดนิทรรศการ โดย ท่านเอกอัครราชทูตอิตาลี ได้ให้เกียรติมาเป็นประธานในพิธีดังกล่าว ท่านได้ชื่นชมผลงาน

ของทุกสาขาวิชาอย่างทั่วถึง และในโอกาสเดียวกันท่านได้เข้ามานั่งฟังการบรรเลงดนตรีไทยจากลูกหลานของคนไทย ซึ่งการบรรเลงดนตรีไทยในวันนั้นไม่ได้สร้างความผิดหวังให้กับท่านเลย ถึงขนาดท่านเอ่ยปากของเชิญชุดการแสดงดนตรีไทยในครั้งต่อไปจัดแสดงในโอกาสการจัดงานของทางสถานทูตต่อไป

ในส่วนของการสอนวิชาศิลปะนั้น ผมได้แบ่งลักษณะการสอนไว้ 3 ลักษณะ คือ 1. การสอนในแนวทางศิลปะไทย (THAI ART) 2. การสอนในแนวทางของศิลปะร่วมสมัย (CONTEMPORARY ART) 3. ศิลปะสำหรับเด็ก (ART FOR CHILDRENS) โดยมีผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาศิลปะ จำนวน 15 คน ซึ่งประกอบด้วยผู้เรียนในวัยต่าง ๆ ที่มาเรียนร่วมชั้นเดียวกัน โดยผมได้ทำแบบสอบถามไปยังผู้เรียนทุกคนที่จะทราบถึงอารมณ์และความรู้สึก ภายหลังจากที่ใช้เวลาเรียนรวมแล้วมากกว่า 30 ชั่วโมง ซึ่งบางท่านนั้นมีเวลาเรียนรวมแล้วถึง 95 ชั่วโมง อีกทั้งพระคุณเจ้าอีก 1 รูป ก็ได้เข้ามาร่วมเรียนในคอร์สนี้ ผมจึงขอแนะนำเสนอในเชิงวิเคราะห์ผลงานของผู้เรียนรวมทั้งความรู้สึกของผู้เข้าเรียนของแต่ละท่านดังนี้

ผลงานของพระมหาสุทนต์ ผลงานการระบายภาพสีคาลิกของพระคุณท่านนั้น เป็นการแสดงออกในลักษณะของการใช้ฝีแปรงที่รวดเร็ว มีสีสันสดใส และบางภาพอาจจะมืดครึ้ม แต่ความน่าสนใจของภาพจะอยู่ที่การกล้าตัดสินใจแบบฉับพลัน จากความคิดและจินตนาการในขณะนั้น โดยพระคุณท่านได้นำเสนอแนวความคิดไว้ว่า “โลกนี้คือละคร ตัวละครก็คือมนุษย์เราเอง แต่เราจะแสดงศิลปะแบบของเรา จะวาดภาพให้เป็นอะไรก็ได้สำหรับมนุษย์ และศิลปะจะทำให้เราเข้าใจลึกซึ้งสำหรับเรื่องที่มีมนุษย์แข่งขันมันจะสะท้อนให้เห็นความเป็นสิ่งที่เรามีในตัวเอง”

ผลงานของ คุณ CHAILAI LANGSKOV คุณไฉไล เป็นอีกผู้หนึ่งที่มีความสนใจในการเขียนภาพสีน้ำเป็นอย่างยิ่ง ภาพเขียนรูปแรกของการเรียนนั้นเป็นภาพดอกกล้วยไม้ ผมสังเกตเห็นถึงความแม่นยำของการมองเห็นละเอียดของการถ่ายทอดด้วยการวาดเส้นก่อนที่จะระบายสีน้ำในอันดับต่อไป คุณไฉไลเป็นผู้เรียนที่มีสมาธิดีเป็นอย่างยิ่ง สามารถนั่งเขียนภาพได้วันละ 8-9 ชั่วโมง ก็เคยมีอยู่บ่อย ๆ จึงทำให้มีผลงานเข้าร่วมแสดงอยู่เป็นจำนวนมากวันรับวุฒิบัตร และคุณไฉไลได้นำเสนอแนวความคิดไว้ว่า “ชีวิตของคนเราในวัน ๆ หนึ่งมีทั้งด้านมืดและสว่างสดใส ศิลปะช่วยระบายความในใจที่เราไม่สามารถจะบอกให้ใครเข้าใจได้ ลงไปในชั่วโมงนั้น และนาที่นั้นได้ แม้จะทุกข์หรือสุขก็ตาม”

และได้กล่าวไว้อีกบทหนึ่งว่า “อยากให้เรารวมกลุ่มศิลปะที่เราเคยพบกันในปีนี้นี้ร่วมกันเข้าให้เหมือนครอบครัวหนึ่งที่มีความจริงใจ รักกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เมื่อคนหนึ่งคนใดต้องการ”

คุณมันทนา รัตกลีกร ตลอดระยะเวลาของการเรียนอยู่ในชั้นเรียนนั้น คุณมันทนา ได้มีความกระตือรือร้นในการเรียนอยู่เสมอ โดยจะมีคำถามระหว่างเรียนอยู่เสมอ พร้อมกับคำแนะนำจากผู้สอนซึ่งคุณมันทณาก็สามารถเขียนภาพได้ดีขึ้นตามลำดับ คุณมันทณามีความสนใจในกระบวนการของการทำงานศิลปะ ซึ่งเป็นลักษณะพิเศษอีกอย่างหนึ่ง ที่จะนำไปสู่ความรู้และความสามารถในโอกาสต่อไป

โดยคุณมันทนา ได้แสดงแนวความคิดไว้ว่า “จำเป็นอย่างยิ่งในยุคโลกาภิวัตน์ทำให้มนุษย์โลกอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ถ้ามนุษย์ทุกคนมีความรักศิลปะ” และได้แสดงความคิดไว้อีกบทหนึ่งว่า “ศิลปะการวาดระบายสีเส้น ก็เป็นศิลปะแขนงหนึ่ง ซึ่งมีความอิสระเสรี การแสดงออกของผู้ที่มีจิตใจชอบวิชาแขนงนี้ เราจะได้ทางผลงานการแสดงออกในทางสร้างสรรค์หรือทำลาย และข้อสำคัญศิลปะช่วยรักษาสุขภาพจิตผู้ใดที่มีสุขภาพจิตที่ดีแล้วไซ้ ผู้นั้นก็ช่วยจรรโลงสังคมที่อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ศิลปะก็เหมือนอาหารทางจิตใจของมนุษย์ ซึ่งมนุษย์ทุกคนที่อยู่ภายในโลกยุคโลกาภิวัตน์หรือยุคใดก็ตาม สิ่งที่เขาได้เสียมิได้คือ บั๊จจี้ 4 เครื่องอุปโภค บริโภค ที่อยู่อาศัย อาหาร และยารักษาโรค คือ ศิลปะ-ศาสตร์”

คุณหนูเกิ โกพลรัตน์ ผลงานของคุณหนูก็เป็นผลงานที่ทำขึ้นด้วยความรัก ความมั่นใจในความรู้ความสามารถที่ตัวเองมีอยู่ การได้เข้ามาเรียนในครั้งนี้ จึงเป็นโอกาสที่คุณหนูก็จะได้นำคำแนะนำพร้อมกับการแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากเพื่อนร่วมชั้น จึงทำให้หนูก็มีความเข้าใจในตัวตนของตัวเองมากยิ่งขึ้น ผลงานการวาดภาพสีน้ำมันของหนูก็ จึงมีการก้าวหน้าขึ้นตามลำดับ พร้อมกับพลังในแห่งการสร้างสรรค์ของหนูก็ย่อมมีมากขึ้น ซึ่งก็คงจะได้เห็นผลงานของหนูในโอกาสต่อไป คุณหนูก็ได้แสดงความคิดเห็นนาทศนะไว้ว่า “มีใจชอบและรักมาตั้งแต่เด็ก แต่ไม่มีโอกาสได้เรียนต่อที่เมืองไทย”

“ทำให้ตัวเองสงบและรวมทั้งคนรอบข้างด้วย เป็นการหาทางออกที่สมควรต่อคนส่วนใหญ่ให้มีจิตใจอ่อนโยน”

“ควรจะให้ศิลปินทุกท่านที่อาศัยอยู่ในหลาย ๆ ประเทศ มีโอกาสได้แสดงงานร่วมกัน”

“ได้แสดงงานร่วมกัน พบปะกัน เพื่อต่างคนก็จะได้มี

ความคิดเห็นร่วมกัน รวมทั้งวิจารณ์กันด้วย พอพวกเราวมกันเป็นกลุ่มใหญ่ได้ ก็จะมีทั้งคนไทยเรากล้าแสดงออกมากขึ้น เมื่อรวมกันได้มันคงและมั่นใจ และจะเป็นตัวอย่างที่ดีและสมควรต่อคนรุ่นหลังให้กล้าแสดงออกสู่อินเทอร์เน็ตโดยให้เราเห็นความเป็นตัวตนที่แท้จริง ว่าเราเป็นใคร เกิดมาจากไหน คือวัฒนธรรมและสัณฐานแห่งความเป็นไทยไปสู่อินเทอร์เน็ต”

คุณกุลพรรณ ฮอล์มสทอม เป็นผู้ที่เคยเรียนการเขียนภาพสีน้ำมันมาแล้วเมื่อปีที่ผ่านมา แต่สำหรับการมาเรียนในครั้งนี้เธอมีความสนใจที่จะเรียนการเขียนภาพด้วยสีชอล์ก ด้วยการเขียนภาพคนเหมือน (PORTRAIT) ต้องขอยอมรับในความกล้าของเธอที่มีความคิดอยากจะเขียนภาพเหมือน ถึงแม้ว่าจะไม่เคยเรียนวิชากายวิภาค (ANATOMY) มาก่อนเลย แต่คุณกุลพรรณใช้วิธีการเขียนแบบติสเกลล์ของภาพ ซึ่งเธอก็สามารถเขียนภาพเหมือนได้ตามที่ตัวเองต้องการจริง ๆ โดยเฉพาะภาพพระสาทิสลักษณ์ของรัชกาลที่ 5 ที่พระองค์ทรงสวมพระมาลาเงิน และอยู่ในพระอริยาบถที่ทรงพระสำราญนั้น เป็นภาพเดียวที่หลาย ๆ คนต่างยอมรับในความสามารถของคุณกุลพรรณ และเธอได้แสดงแนวความคิดเกี่ยวกับการทำงานศิลปะไว้แบบนานาทัศนะว่า

“เพราะรักงานด้านศิลปะ”

“ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ทำให้มองโลกในแง่ดี ทำให้มีความอดทนสูง ทำให้มีความสุขุมรอบคอบขึ้น ทำให้ทำงานได้ละเอียดขึ้น เพิ่มคุณค่าให้กับตัวเอง เป็นที่รักและภูมิใจของคนใกล้ชิด”

“ข้าพเจ้ามีความเห็นว่า เป็นความคิดที่ดี ที่จะจัดให้มีกลุ่มผู้สนใจและรักการเรียนทางด้านศิลปะ เพื่อรวมตัวกัน และจัดรวบรวมผลงานที่เห็นว่าเหมาะสมที่จะนำออกแสดงในงานนิทรรศการภาพวาดที่อาจจัดให้มีขึ้นในบางโอกาส ทั้งในและนอกประเทศ”

สุนตดา (จิตรพลี) คริสเตียนเซน เป็นอีกผู้หนึ่งที่มีความมุ่งมั่นในการเรียนของศูนย์การเรียนทางไกลเป็นอย่างดี คุณสุนตดาได้มาพักที่วัดไทยเดนมาร์กครั้งละ 2-3 คืน เพื่อที่จะใช้เวลาเรียนให้มากที่สุด เธอมีความสนใจใน 3 สาขาวิชา คือ การแกะสลักสบู่ การนวด และการระบายสีน้ำ ซึ่งเธอก็สามารถเรียนได้ดี มีคุณภาพทั้ง 3 สาขาวิชา โดยเฉพาะการระบายสีน้ำนั้น คุณสุนตดาสามารถแสดงความเยือกเย็นของภาพด้วยผลงานที่แสดงออกด้วยความสงบข่มขู่ สละท่อนความรู้สึกที่มีความรักในความสันโดษ อิสระ แต่แฝงไว้ด้วยความมีระเบียบวินัย

คุณสุนตดาได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับการทำงานศิลปะไว้ว่า “เพราะรู้ว่าศิลปะเป็นงานที่ละเอียดอ่อน ประณีต ต้องใช้เวลานาน ต้องมีความอดทน ฯลฯ จึงต้องการทดสอบตัวเองว่าเราจะทำได้หรือไม่” และอีกบทหนึ่งได้กล่าวไว้ว่า “ช่วยให้ผู้ที่ได้ชมงานด้านนี้ได้ผ่อนคลายความตึงเครียด และผู้ที่ทำงานด้านนี้ได้แสดงออกถึงความคิดและจินตนาการของตนเอง”

คุณลักษณะ พันธุ์เจตน์ เป็นอีกผู้หนึ่งที่มีความประสงค์ที่จะมาเรียนการเขียนภาพสีน้ำมัน ซึ่งจากผลงานชิ้นแรกจนถึงชิ้นสุดท้าย คุณลักษณะได้แสดงให้เห็นถึงความสามารถที่ซ่อนเร้นอยู่ในตัวตนได้ชัดเจนมากที่สุด โดยเฉพาะภาพทะเล หาดทราย และท้องฟ้า เธอเขียนในแบบเรียบง่าย แต่แสดงออกในเรื่องของความเข้มข้นของสีได้เป็นอย่างดี เธอได้แสดงทัศนะต่าง ๆ เกี่ยวกับการทำงานศิลปะไว้ว่า

“เพราะใจรักในศิลปะมากค่ะ (แต่ไม่มีโอกาสได้เรียน)”

“สำหรับดิฉันศิลปะให้หลาย ๆ อย่างกับดิฉันมากค่ะ” และได้สรุปในบทสุดท้ายไว้ว่า

“ขอขอบพระคุณคุณครูทุก ๆ ท่านที่ไปช่วยให้ความรู้แก่พวกเรา ที่อยู่ต่างแดน เพราะมันมีค่าเสียยิ่งกว่าเงินทองเป็นล้าน แต่ทำอะไรไม่เป็นเลยเสียวนะคะ”

“ปล. ขอให้คุณครูทุกท่านจงมีแต่ความสุขกาย สุขใจ และมีอายุยืนนาน เป็นร้อยปี และมีความจำที่ดีตลอดไปค่ะ”

8 ชั่วโมง ที่ OSLO

เมื่อผมเดินทางไปถึงเดนมาร์กได้ประมาณ 2 วัน หลวงพ่อสุทธิพงศ์ สุทธิโธ นักรบพระธรรมทูตวัดไทยเดนมาร์ก พรหมวิหาร กรุงโคเปนเฮเกน ก็ได้ให้เราเราจำนวน 4 คน ซึ่งประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษร และลูกชาย รองศาสตราจารย์กาญจนา และผมเดินทางไปที่ทัศนศึกษา ณ ประเทศนอร์เวย์ โดยเดินทางด้วยเรือลำใหญ่มาก สาเหตุที่จะต้องไป 4 คนเท่านั้น เป็นเพราะจะมีที่นอนแบบเดียวกับรถไฟชั้น 1 ของเรา ซึ่งจะมีที่นอนเพียง 4 ที่เท่านั้น เรือออกจากท่าเรือโคเปนเฮเกนในเวลาประมาณ 5 โมงเย็น และจะไปถึงท่าเรือที่เมือง OSLO ประมาณ 9 โมงเช้า พวกเราจึงต้องนอนอยู่ในห้องทะเลสแกนดิเนเวีย กันเป็นเวลา 1 คืน

เมื่อมาถึง OSLO ซึ่งเป็นเมืองหลวงของประเทศนอร์เวย์ เป็นช่วงที่อากาศหนาวมาก บรรยากาศคึกคักเหมือนฝนจะตก ซึ่งในขณะนั้นพวกเรา 4 คน ยังไม่รู้ว่าจะไปไหนดี แต่ทันใดนั้นเองผมก็นึกถึงคนไทยที่ผมพอมองเห็นอยู่บ้างในขณะ

พวกเราอยู่กันบนเรือ ผมจึงเดินไปรอที่ทางออกเพื่อหาโอกาสได้พบกับคนไทย ในขณะที่ผู้คนกำลังเดินออกมานั้นผมได้พบคนไทยกลุ่มหนึ่ง ประมาณ 4-5 คน แต่พวกเขามีท่าทีที่ไม่ค่อยสนใจพวกเราเท่าไร สังเกตได้จากการรีบเร่งเดินทางต่อไป จึงทำให้ผมยังไม่ได้พูดคุยอะไรได้มาก เพราะพวกเราก็ต้องรีบเดินทางกันต่อ แต่ ณ ขณะนั้นผมก็ยังยืนอยู่ที่เดิมด้วยความหวังที่จะได้เจอคนไทยอีกสักคนสองคน และแล้วผมก็ได้พบกับผู้หญิงไทย 2 คน คือ คุณจิตรลดา รักษาชนย์ กับเพื่อนของเธอ คำถามแรกก็คือ คุณเป็นคนไทยหรือเปล่า ? คุณรู้จักวัดไทยในเดนมาร์กหรือไม่ ? และคุณรู้จักกับหลวงพ่อบุญพิทักษ์ หรือเปล่า ? ซึ่งคำตอบคือ คุณจิตรลดา รักษาชนย์ รู้จักและคุ้นเคยกับวัดไทยเป็นอย่างดี

คุณจิตรลดาจึงได้เชิญชวนพวกเราไปเที่ยวบ้านคุณปิ่น นามบุรี สำหรับคุณปิ่นนั้นเป็นที่ทราบกันดีว่าเป็นผู้ที่รู้จักกันดีในหมู่คนไทยด้วยกัน เป็นผู้มีจิตใจโอบอ้อมอารี จึงทำให้พวกเราได้กินอาหารไทยด้วยฝีมือการทำอาหารของคุณปิ่นในวันนั้น ซึ่งก็มีน้ำพริกปลาร้า ผักสด พร้อมด้วยไข่เจียว ช่างเป็นมื้อที่วิเศษ จริง ๆ อาหารอร่อยมาก และยังมีของหวานซึ่งคุณปิ่นทำขายในหมู่คนไทยด้วยกัน คือขนมชั้นที่มีรสชาดแบบไทย ๆ ให้พวกเราทานกันอีกด้วย

ภายหลังจากทานอาหารกันเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผมได้วาดภาพลายเส้นจำนวน 3 ภาพ คือ ภาพคุณปิ่น คุณจิตรลดา และคุณเทียนชัย นามบุรี ซึ่งเป็นลูกชายคุณปิ่น อีก 1 ภาพ รองศาสตราจารย์กาญจนา ได้มอบสบู่น้ำหอมและสติกเกอร์เรียบร้อยแล้วอีก 1 ก้อน ต่อจากนั้นคุณเทียนชัย และคุณจิตรลดา ได้นำพวกเราไปเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ที่ชื่อว่า วิเกลันด์ พาร์ค

วิเกลันด์ พาร์ค ซึ่งเป็นสวนประติมากรรมที่ยิ่งใหญ่ของกลุ่มประเทศสแกนดิเนเวียก็ได้

เยี่ยมชม วิเกลันด์พาร์ค ท่ามกลางสายฝน

พวกเรานั่งรถไฟจากสถานีรถไฟที่อยู่ใกล้บ้านคุณปิ่นใช้เวลาประมาณ 15 นาที ต่อจากนั้นก็เดินด้วยเท้าท่ามกลางสายฝนที่ตกพริ้ว ๆ อยู่ตลอดเวลา แต่ด้วยความอยากจะได้เห็นสถานที่แห่งนี้ ซึ่งได้ทราบถึงกิตติศัพท์ของสถานที่แห่งนี้มานานแล้ว วันนี้ได้มีโอกาสมาถึงตัวเมือง OSLO ซึ่งเป็นเมืองหลวงแล้ว ถึงอย่างไรก็ต้องมาเยี่ยมชมให้ได้

เมื่อกลุ่มของพวกเราคนไทยซึ่งมาด้วยกัน 6 คน เดินทางมาถึงและได้มายืนหน้าประตูทางเข้า ซึ่งฝนก็ยังตกอยู่ และมีลมแรงอยู่เป็นระยะ ๆ มองจากประตูทางเข้าไปประมาณ 8-9 ร้อยเมตร ก็จะเห็นต้นเสาหิน ที่แกะสลักเป็น

ประติมากรรมตั้งอยู่โดดเด่น ซึ่งกลุ่มของพวกเราส่วนหนึ่งขอเข้าไปเยี่ยมชมร้านของที่ระลึก ส่วนผมและคุณเทียนชัย ได้เดินไปตามทางของสวนประติมากรรม

บริเวณที่ผมได้เยี่ยมชมแห่งแรกของสถานที่นี้คือบริเวณที่เป็นประติมากรรมลอยตัวเป็นลักษณะโดดเด่นเฉพาะตน เป็นเนื้อหาของรูปเปลือยของมนุษย์ทุกเพศ ตั้งแต่เด็กไปจนถึงผู้ใหญ่ แต่มีรูปปั้นอยู่รูปหนึ่งเป็นรูปเด็กยืนร้องไห้อ้าปากกว้าง ท่าทางที่แสดงความโกรธหรือไม่พอใจอะไรบางอย่าง เป็นอาการที่สะท้อนอารมณ์ได้เป็นอย่างดี จึงทำให้รูปปั้นรูปนี้ถูกขโมยไป แต่ก็สามารถนำกลับมาคืนได้ในที่สุดจึงทำให้รูปเด็กร้องไห้เป็นรูปปั้นที่ได้รับความสนใจเป็นพิเศษ ด้วยอารมณ์ของรูปปั้นและเรื่องราวที่เกิดขึ้น

เดินต่อไปในบริเวณใกล้เคียงก็จะเป็นรูปปั้นที่มีลักษณะของรูปกลุ่มคนยืนอยู่กับต้นไม้สถานที่แห่งนี้ถูกเรียกว่า มนุษย์กับต้นไม้ หรือเรียกว่า ต้นไม้แห่งชีวิต (TREE OF LIFE) เป็นการให้ความหมายสะท้อนถึงความสัมพันธ์ระหว่างธรรมชาติกับมนุษย์ ตั้งแต่เกิดจนถึงตาย โดยรูปปั้นตั้งอยู่เป็นกลุ่ม ๆ รอบ ๆ น้ำพุที่ตั้งอยู่ตรงกลาง

จากบริเวณจุดของน้ำพุจะเป็นสถานที่โดดเด่นที่สุดที่เรียกว่า Monolith Plateau สาเหตุที่เรียกว่า Monolith เพราะเป็นการสลักเรื่องราวต่าง ๆ อยู่บนหินก้อนเดียว ซึ่งเป็นหินที่นำมาจากยอดเขา Iddefjordan ในประเทศนอร์เวย์ สูง 14 เมตร น้ำหนัก 180 ตัน ซึ่งศิลปินได้บรรจุแกะสลักเป็นรูปของคนที่มีร่างกายเปลือยเปล่า มีลักษณะเกลียวพันกันอยู่โดยรอบของต้นเสา ซึ่งเป็นผู้คนในวัยต่าง ๆ ที่ต่างก็มีชีวิตผูกพันและก็ต้องร่วงหล่นไปตามกาลเวลา

ผลงานของ กุสตาฟ วิเกลันด์ ที่ติดตั้งอยู่ในวิเกลันด์พาร์ค บริเวณลานประติมากรรม จึงเป็นเรื่องราวบอกเล่าให้เห็นถึงวัฏจักรของมนุษย์ที่อาศัยอยู่บนโลกใบนี้ ถึงแม้จะต่างกันในเรื่องของชาติ ศาสนา หรือความเชื่อใด ๆ ก็ตาม ในยามที่ร่างกายเปลือยเปล่าแล้ว มนุษย์ก็ไม่มีอะไรที่ต่างกันเลย นอกจากความไม่ต่างกันในเรื่องของเรือนร่างแล้ว อารมณ์ชีวิตจิตใจของมนุษย์ก็ไม่ได้แตกต่างกัน เช่นเดียวกับผลงานที่ปรากฏจึงเป็นภาพสะท้อนที่ศิลปินต้องการที่จะสื่อให้ผู้ชมได้ตระหนักถึงความเป็นจริงของชีวิตมนุษย์ที่ไม่อาจจะมาจากมุมไหนของโลกใบนี้ เราต่างมีความเหมือนกัน

ในการนำเสนอจากผลงานดังกล่าวจะเห็นได้ว่าศิลปินไม่ได้ใช้วิถีทางการเสียสติ หากถาง เย้ยหยัน หรือประชดประชัน แต่เป็นการนำเสนอในลักษณะของความจริงที่สามารถสัมผัสได้ด้วยตนเอง หรือจากสภาพของสังคมโดยทั่วไป

จึงเป็นมุมมองที่ให้ข้อคิดและสังขรณ์บางอย่าง โดยใช้สถานที่และศิลปะเป็นสื่อในการนำเสนอ

ไปทอดผ้าป่าที่สต็อกโฮล์ม

ภายหลังจากกลับมาจากนอร์เวย์ได้ 2 คืน พวกเราประกอบด้วยผม อาจารย์สุรศักดิ์ ผู้ช่วย ศาสตราจารย์สุพิน ทองธานี และนายทัญญู เจริญรักษ์ ก็จะต้องเดินทางไปเมืองสต็อกโฮล์มกับหลวงพ่อกับหลวงพี่สุนทร ด้วยกัน พวกเราเดินทางไปครั้งนี้จึงมีสถานภาพเป็นเด็กวัดที่จะต้องร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่พระจากวัดไทยเดนมาร์กพรหมวิหาร ได้ถูกนิมนต์มา

คณะของเราออกเดินทางจากวัดแต่เช้ามืดเช่นเคย เพื่อมากิจนิมนต์ในงานศพของหญิงไทยคนหนึ่งที่เคยชีวิต และได้ทำพิธีสมณสาสน์ในลักษณะ 2 วัฒนธรรม โดยช่วงเช้าเป็นพิธีทางพุทธ โดยหลวงพ่อกุศลพิทักษ์ กับพระมหาสุนทร เป็นผู้สวดทำพิธีทางสงฆ์ โดยมีสามเณรสองคนพร้อมลูกชาย ซึ่งเป็นลูกครึ่งไทย-สวีเดน และญาติได้เข้ามานั่งพับเพียบฟังพระสวดจนจบพิธี ต่อจากนั้นก็เป็นการถวายภัตตาหารเพล พร้อมกับกรวดน้ำทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้กับผู้ตาย ซึ่งเป็นกระบวนการสุดท้ายในทางพุทธศาสนาของเรา

ในช่วงบ่ายผู้มีเกียรติที่มาร่วมงานได้เดินทางไปสู่สถานที่โดยได้เข้าไปอยู่ในห้องที่จัดไว้ เพื่อประกอบพิธีทางศาสนา ซึ่งสถานที่แห่งนี้เป็นการออกแบบให้ตัวอาคารซึ่งมีขนาด 5-8 เมตร แทรกตัวอยู่ใต้ดิน ซึ่งผมสันนิษฐานว่าเพื่อเป็นการแก้ปัญหาเรื่องของลม เพราะสังเกตได้จากการยืนรออยู่ภายนอกนั้นจะมีลมแรงอยู่ตลอดเวลา และเป็นช่วงที่อากาศหนาวมากด้วย

เมื่อเข้ามาภายในห้องทุกคนต่างก็นั่งกันอย่างเรียบร้อย บรรยากาศเงียบสนิท พิธีกรรมต่าง ๆ ใช้เวลาไม่นานนัก ต่อจากนั้นก็เคลื่อนศพออกจากห้องที่ทำพิธีเพื่อนำไปยังหลุมฝังศพที่ได้จัดเตรียมไว้แล้ว โดยญาติและเพื่อน ๆ ต่างถือดอกไม้เดินตามกันมา เมื่อนำหีบศพลงในหลุมเรียบร้อยแล้ว คณะของเราก็เดินทางมุ่งสู่กรุงสต็อกโฮล์มต่อไป

สถาปัตยกรรมจากอดีตที่สต็อกโฮล์ม

สภาพบ้านเมืองของกรุงสต็อกโฮล์ม เป็นรูปแบบสถาปัตยกรรมที่เก่าแก่อยู่เป็นส่วนใหญ่ มีลักษณะเป็นเมืองแห่งการอนุรักษ์ โดยเฉพาะสถานที่ที่เป็นที่สำหรับมอราชวัลโนเบล ตัวอาคารเป็นรูปทรงสมัยโกธิก ซึ่งเป็นแห่งตรงตั้งอยู่บนริมฝั่งแม่น้ำ ยอดหลังคาเป็นรูปทรงปลายแหลม ทำด้วย

แผ่นโลหะสีทอง เป็นสถานที่สร้างความศรัทธาและน่าเชื่อถือ ต่อเมืองสต็อกโฮล์มได้เป็นอย่างดี ริมฝั่งแม่น้ำในบางช่วงจะเป็นภูเขาขนาดสูงไม่มากนัก และมีอาคารต่าง ๆ ตั้งอยู่ในลักษณะลดหลั่นกันลงมา แม่น้ำในบางช่วงก็จะแบ่งตัวกลายเป็นน้ำแข็ง ซึ่งผู้คนสามารถเดินลงไปได้ โดยภาพรวมของตัวเมืองสต็อกโฮล์มจึงเหมือนเมืองแห่งเทพนิยาย เพราะอาคารส่วนใหญ่จะมีลักษณะทางศิลปะร่วมสมัยเดียวกัน พร้อมกับบรรยากาศแห่งความเงียบและหนาวเย็นจึงเป็นความรู้สึกที่อาจจะแตกต่างจากหลายสถานที่ที่ผ่านมา

โดยนิตยสาร SUMMER 35 : SAMUI CARNIVAL ประจำเดือนกรกฎาคม 2003 ได้กล่าวถึงเมืองสต็อกโฮล์มไว้ว่า

“ได้เวลารู้จักสต็อกโฮล์มแล้ว”

STOCKHOLM เป็นเมืองหลวงที่มีสมรภูมิอันดีทางการค้า และติดต่อคมนาคมทางเรือและทางทหาร ประกอบด้วยเกาะเล็กเกาะน้อย 24,000 เกาะ อยู่ในหมู่เกาะอันเป็นภูมิทัศน์โดดเด่นที่เรียกว่า ARCHIPELAGO (กลุ่มของเกาะที่วางตัวกระจุกกระจายในทะเล) กันขวางเกาะไว้จากทะเล เปิดตัวเมืองสต็อกโฮล์ม ซึ่งได้รับฉายาว่า เวนิสแห่งยุโรปเหนือ สร้างอยู่บนเกาะ 14 เกาะ รายล้อมด้วยน้ำใสของทะเลสาบมาลารัน (LAKE MALAREN) และ SALTSJON อ่าวเล็กจากทะเลบอลติก มีพลเมืองกว่า 1.5 ล้านคน อาศัยอยู่ในเขต GREATER STOCKHOLM โดยกว่า 15% เป็นพวกผู้อพยพที่ทำให้เมืองนี้คึกคักด้วยคนนานาชาติ

เข้าไป-เย็นกลับ กับประเทศเยอรมัน

ในช่วงของวันหยุดของพวกเราในปีนี้เป็นวันจันทร์ ซึ่งในหนึ่งสัปดาห์ของการสอนทางวัดจะให้พวกเราหยุดพักผ่อนหนึ่งวัน แต่การหยุดพักผ่อนของพวกเรานั้นไม่ได้หมายความว่าให้หยุดอยู่เฉย ๆ แต่ทางวัดได้จัดโปรแกรมให้ไปทัศนศึกษาตามสถานที่ต่าง ๆ ใกล้และไกลตามความเหมาะสม ซึ่งในครั้งนี้ทางหลวงพ่อกับหลวงพี่สุนทรได้จัดโปรแกรมไว้ให้พวกเราไปทัศนศึกษาที่เมืองมิวนิค ประเทศเยอรมัน โดยใช้เวลาในการเดินทางประมาณ 5 ชั่วโมง จึงทำให้พวกเราต้องออกเดินทางกันตั้งแต่ตีห้า เพื่อให้ไปถึงมิวนิคในเวลาเที่ยง

สถานที่ต่าง ๆ ที่ผมได้ไปชมในแต่ละแห่งก็มีความงดงามแตกต่างกันไป แต่มีสถานที่อยู่แห่งหนึ่งที่สร้างความสะเทือนใจเป็นอย่างยิ่งก็คือ พิพิธภัณฑ์กำแพงเบอร์ลิน ซึ่งเป็นซากปรักหักพังของตัวกำแพงที่ยังทิ้งร่องรอยบางส่วนไว้ให้เห็น เพื่อเป็นอนุสรณ์เตือนสติต่อคนรุ่นหลังให้เห็นถึงความ

แต่กร้าวของคนชาติเดียวกัน จากปัญหาของความขัดแย้งในอดีตที่ผ่านมา โดยมีภาพถ่ายเรื่องราวของสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นลักษณะการเล่าเรื่องด้วยภาพและเป็นภาพขาวดำให้ความรู้สึกในการชมได้ดีเป็นอย่างยิ่ง ในขณะที่กำลังเดินชมอยู่นั้นผมได้สังเกตเห็นผู้ชมบางคนมีอาการเศร้าโศกเสียใจบางคนก็ร้องไห้ จึงเป็นอีกมุมมองหนึ่งที่น่าสนใจสำหรับการมาเยี่ยมชมครั้งนี้

จากเดนมาร์ก ไปไอร์แลนด์

ภายหลังจากการอบรมวิชาชีพอันการเรียนทางไกลวัดไทยเดนมาร์กเรียบร้อยแล้ว ทางคณะคณาจารย์จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับเชิญจากทางวัดไทยในไอร์แลนด์ ซึ่งเป็นวัดที่หลวงพ่อดุสิตพงศ์ สุทธิวิโส เป็นผู้ร่วมก่อสร้างขึ้นมา โดยมีพระมหาประสิทธิ์ เป็นเจ้าอาวาสอยู่ในปัจจุบัน

คณะของเราเดินทางด้วยเครื่องบินจากเดนมาร์กไปไอร์แลนด์ ใช้เวลาประมาณ 3 ชั่วโมงกว่า และถึงที่นั่นในช่วงเวลาเย็น เป็นการเดินทางที่ค่อนข้างจะสร้างความตื่นเต้นอยู่เป็นอย่างมาก เพราะ ไอร์แลนด์เป็นดินแดนที่อยู่ไกลมาก และมีแผ่นดินเป็นเกาะ เมื่อคณะเดินทางไปถึงที่สนามบินก็ได้รับการต้อนรับอย่างอบอุ่นจากพี่น้องคนไทย และต่างนำรถส่วนตัวมารอรับพวกเราซึ่งมีประมาณเกือบ 10 คัน มีรถหลายรุ่น หลายแบบ และมีมากกว่าคณะที่เดินทางไป คณะของเราแต่ละคนจึงมีโอกาเลือกรถคันไหนก็ได้ตามใจชอบ สนามบินอยู่ห่างจากตัวเมืองลิเกอริก ประมาณ 50 กิโลเมตร ระหว่างทางจากสนามบินไปตัวเมืองจะเห็นบรรยากาศทั้งสองข้างทางเต็มไปด้วยร่องรอยของภูเขาไฟระเบิด ซึ่งที่เห็นนั้นเป็นซากของลาวาอยู่ตามริมทางเต็มไปด้วยหิน และสังเกตได้ว่าไม่มีการตกแต่งใด ๆ เลย ทุกอย่างที่เกิดขึ้นยังคงดำรงอยู่อย่างนั้น และขณะที่รถแล่นไปเรื่อย ๆ นั้น มองออกไปตามสองฝั่งของเส้นทาง มีความรู้สึกที่กำลังนั่งอยู่บนโลกพระจันทร์ เพราะจะมองไม่เห็นทิวทัศน์ที่เป็นสีเขียวเลย ในบางช่วงที่เป็นพื้นที่ราบมองออกไปไกลลิบจะเห็นลาวากับภูเขา จึงเป็นบรรยากาศของความเว้งว่างและโดดเดี่ยว จะมีบางช่วงที่มีหมู่บ้านอยู่บ้าง ลักษณะของบ้านเรือนจะมีลักษณะแบบสำเร็จรูป รูปทรงส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นกล่อง ๆ เป็นบล็อก ๆ มีสีสันสดใสตัดกับธรรมชาติโดยรอบที่มีสีเขียวคลุ่มเครือก็ได้สร้างความแปลกตาแปลกใจไปอีกแบบ

วัดไทยกลางใจเมืองลิเกอริก

วัดไทยไอร์แลนด์ตั้งอยู่ย่านดาวทาวน์ ใจกลางเมืองลิ

เกอริก ซึ่งเป็นเมืองหลวง โดยทางวัดได้ทำการเช่าสถานที่แห่งหนึ่ง ซึ่งอยู่บนอาคาร 4 ชั้น โดยวัดไทยอยู่ชั้นบนสุด มีพื้นที่ประมาณ 10 x 12 เมตร มีห้องอาสนพิธี เป็นห้องประกอบกิจทางศาสนา ห้องครัว ห้องพระ ซึ่งอาจมองดูคับแคบไปบ้าง แต่ก็ไม่ใช่เป็นอุปสรรคต่อแรงศรัทธาของชาวพุทธที่จะมาประกอบศาสนากิจมาโดยตลอด 5-6 ปี ที่ผ่านมา

ทางรัฐบาลของประเทศไอร์แลนด์ได้สร้างกฎระเบียบไว้ 1 อย่าง สำหรับผู้นับถือศาสนาต่าง ๆ ที่จะต้องระบุในหนังสือว่าตนเองนั้นนับถือศาสนาอะไร เช่น คริสต์ พุทธ หรือ อิสลาม ฯลฯ และเมื่อระบุลงไปในห้องชื่อของทางราชการแล้ว รายได้ของบุคคลนั้น ๆ ก็จะถูกตัดเงินส่วนหนึ่งให้กับศาสนานั้น เพื่อเป็นการทำนุบำรุงศาสนาของตนให้ดำรงต่อไป แต่ถ้าไม่กรอกลงไปว่าเป็นศาสนาอะไร เงินที่ถูกตัดออกไปนั้นก็จะมอบให้กับมหาวิทยาลัยต่อไป

ในช่วงที่คณะของพวกเราเดินทางไปไอร์แลนด์นั้น อยู่ในช่วงที่ทางวัดได้ทำการซื้อบ้านแห่งหนึ่ง ซึ่งอยู่ห่างออกจากตัวเมืองไปประมาณ 7-8 กิโลเมตร เพื่อเป็นวัดแห่งใหม่ของพี่น้องชาวไทยในไอร์แลนด์ ที่จะได้ใช้เป็นสถานที่ประกอบกิจทางศาสนาต่อไป สถานที่แห่งใหม่นี้เป็นอาคาร 2 ชั้น 5 ห้องนอน 3 ห้องน้ำ มีโรงรถ มีสนามหญ้า และต้นไม้ใหญ่อยู่โดยรอบ ตั้งอยู่ในบริเวณของหมู่บ้านที่เป็นที่พักอาศัย

ศูนย์เรียนทางไกล ณ วัดไทยไอร์แลนด์

ถึงแม้ระยะเวลาในการพำนักอยู่ในไอร์แลนด์ของพวกเราจะมีประมาณ 2 สัปดาห์กว่า แต่ด้วยความสนใจของพี่น้องชาวไทยในการที่จะมาเรียนวิชาชีพเพื่อเป็นวิชาความรู้ที่จะนำไปประกอบอาชีพได้แล้ว ยังเป็นโอกาสที่ดีที่จะรวมกลุ่มคนไทยด้วยกันโดยมีวัดเป็นศูนย์กลางของการแลกเปลี่ยนในหลายสิ่งหลายอย่าง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อเยาวชนไทยเป็นอย่างยิ่ง เพราะกิจกรรมดังกล่าวเปิดโอกาสให้คนไทยทุกเพศทุกวัยได้เข้ามาร่วมกิจกรรมที่ทางคณะของเราได้จัดเตรียมไปเปิดสอน เหมือนอย่างที่ได้เปิดการเรียนการสอนมาแล้วจากวัดไทยเดนมาร์กพรหมวิหาร และด้วยข้อจำกัดในเรื่องระยะเวลาของการจัดกิจกรรมทางวัดจึงได้จัดให้เริ่มเรียนกันตั้งแต่วิชาปลายโมงจนถึง 3 พุ้ม และในส่วนของวิชาศิลปะนั้นก็ได้รับความสนใจจากคนไทยและคนไอร์แลนด์ โดยมีผู้สมัครเรียนประมาณ 20 กว่าคน แต่มีผู้ผ่านการอบรม 7 คน โดยมีความแตกต่างของผลงานดังนี้

คุณเพชร ดีลักษณะ (Petcharee Deluxsana) หรือคุณอ้อย

เมื่อเริ่มเข้ามาเรียนนั้น คุณเพชร ก็ได้เลือกเรียนวิชาแกะสลักผักและผลไม้ แต่เมื่อได้เรียนไปแล้วระยะหนึ่ง เธอไม่สามารถเรียนต่อไปได้ อาจเป็นเพราะอุปนิสัยที่เป็นคนใจร้อนทำอะไรจะรวดเร็วอยู่เสมอ เธอจึงหันมาลองเรียนสีน้ำ โดยได้เขียนภาพแรกเป็นภาพทิวทัศน์ ซึ่งในวันแรกของการเรียนสีน้ำนั้น คุณเพชรสามารถเขียนภาพได้ถึง 3 ภาพ โดยแต่ละภาพได้แสดงทักษะความแม่นยำในการ ปาดป้ายพู่กันได้อย่างคล่องแคล่ว ซึ่งทำให้ผมแปลกใจเป็นอย่างมากว่าทำไมถึงเขียนภาพได้รวดเร็วและมีคุณภาพได้เป็นอย่างดี ผมจึงให้คำแนะนำและให้เธอมาเรียนเพื่อฝึกฝนทักษะความชำนาญให้มากยิ่งขึ้น และได้ทราบต่อมาว่าคุณเพชรนั้นมีความสนใจในการเขียนภาพสีน้ำมานานแล้ว โดยได้มีอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เก็บสะสมอยู่ที่บ้านไว้เป็นจำนวนหนึ่ง เช่น กระดาษ สีน้ำ พู่กัน จึงทำให้บรรยากาศการเรียนของคุณเพชรก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว

คุณสมาน สายขำ (Saman Saikham)

ในการเข้ามาเรียนในวิชาศิลปะของคุณสมานนั้น ก็ด้วยเหตุบังเอิญ ซึ่งความตั้งใจเริ่มแรกนั้นเขาได้สมัครเข้ามาเรียนทางด้านงานออกแบบโฆษณา แต่ก็ไม่สามารถเรียนต่อจนสำเร็จได้ จึงมานั่งฝึกเขียนภาพกับผมอยู่ระยะหนึ่ง สิ่งที่ผมได้มองเห็นลักษณะเด่นของคุณสมานก็คือ ความเพียรพยายาม ซึ่งคุณสมานสามารถนั่งเขียนภาพในลักษณะของคนที่ไม่มีความรู้พื้นฐานใด ๆ เลย บางครั้งใช้เวลา 5-6 ชั่วโมง จึงทำให้ผมนึกถึงศิลปะกลุ่มนาอิว ที่มีโครงสร้างจากใจที่รักที่จะสร้างสรรค์งานแต่ไม่ได้เคยเรียนมาก่อนเลย แต่คุณสมานก็สามารถเขียนภาพตามรูปแบบที่ตัวเองถนัดได้หลายภาพ ซึ่งก็มีความน่าสนใจไปอีกแบบหนึ่ง

Josef H.Gunnlaugsson

คุณโจเซฟ เป็นชาวไอซ์แลนด์โดยกำเนิด ปัจจุบันได้ภรรยาเป็นคนไทย และเคยมาเที่ยวเมืองไทยหลายครั้ง ปัจจุบันทำงานโฆษณา เขามีความสามารถในการถ่ายภาพในระดับมืออาชีพ รักชีวิตการเดินทางท่องเที่ยว แสวงหาสิ่งแปลกใหม่แก่ชีวิตอยู่เสมอ

คุณโจเซฟ เป็นผู้ที่มาขอสมัครเรียนศิลปะกับผมเป็นคนแรก เมื่อเราได้พบหน้ากันที่วัดไทยแห่งใหม่ของเมืองลิกอร์วิก ผมก็แปลกใจอยู่เหมือนกันว่าทำไมเขาจึงมีความตั้งใจที่จะมาเรียนการเขียนภาพด้วยความมั่นใจเป็นอย่างยิ่งถึงแม้ว่าเขาจะไม่เคยเรียนทางด้านศิลปะมาก่อนเลย แต่

อย่างไรเขาก็มีความรู้ความเข้าใจในการถ่ายภาพมาเป็นอย่างดี จึงทำให้การเขียนภาพด้วยสื่อคาลิกของเขาก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว โดยได้รับการวิจารณ์ผลงานมาโดยตลอด ซึ่งเขาก็สามารถสร้างสรรค์ผลงานได้เป็นที่น่าพอใจในระดับหนึ่งทีเดียว นอกจากนี้ก็ยังมีอีกหลายคนที่มีความสามารถตามความถนัดเฉพาะของแต่ละคน อาทิเช่น คุณ Yatawee Angthong เธอเป็นเด็กสาวจากเมืองไทย จบการศึกษาระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยเอกชนที่มีชื่อของเมืองไทย เธอสามารถเขียนภาพลายไทยได้อย่างเหลือเชื่อ เธอจึงน่าจะเป็นผู้เขียนภาพศิลปะไทยรับใช้วัดไทยในโอกาสต่อไป ๆ ไปได้เป็นอย่างดี

นอกจากนั้นก็เป็นศิลปะเด็ก มีผู้ได้รับวุฒิบัตร 3 คน คือ Iris OSK Hafsteinsdo เธอเป็นลูกครึ่ง มีความสนใจทำงานศิลปะด้วยความอิสระ ไร้ขอบเขต Nina Gujrun Gunnlangsd เธอเป็นลูกครึ่ง เป็นเด็กสาวที่มีท่าทางเรียบร้อยอ่อนโยน เธอชอบระบายสีลงบนรูปหล่อปูนปลาสเตอร์ ด้วยอารมณ์ที่นุ่มนวล สุดท้ายเป็นเด็กชายลูกครึ่ง คือ อันดรี เฮนริสัน (Andri Henrysson) ซึ่งเป็นเด็กที่สุภาพ เรียบร้อย แต่แสดงออกทางศิลปะด้วยอารมณ์ที่เปิดกว้างมีจินตนาการกว้างไกล ตามความรู้สึกที่เกิดขึ้นในขณะนั้น

การได้มาทำการสอนที่วัดไทยในไอซ์แลนด์ ประเทศไอซ์แลนด์ในครั้งนี้ จึงเป็นส่วนหนึ่งในการนำร่องเพื่อสำรวจความต้องการของคนไทยในต่างแดน และใช้เวลาว่างส่วนหนึ่งมาฝึกฝนทักษะ และแสวงหาความรู้ความสามารถเฉพาะตน เพื่อเป็นการส่งเสริมพัฒนาร่างกายและจิตใจให้มีความพร้อมที่จะไปประกอบอาชีพ หรือนำไปใช้ในชีวิตประจำวันตามโอกาสอันสมควร

จึงขอขอบพระคุณ ท่านพระคุณเจ้าสุทธิพงศ์ สุทธิวิไล หัวหน้าพระธรรมทูตวัดไทยเดนมาร์ก พรหมวิหาร พระมหาสุนทร สุนทรธมโม และ พระมหาประสิทธิ์ สิริธโร ที่ได้อำนวยความสะดวกแก่คณะของเราทั้งในด้านที่พัก อาหาร และการเดินทาง ซึ่งทำให้โครงการการศึกษาออกโรงเรียนที่โด่งดังกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ครั้งนี้ ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดียิ่ง ขอกราบขอบพระคุณ

บรรณานุกรม

นิตยสาร SUMMER 35 : SAMUI CARNIVAL. (2003, กรกฎาคม).

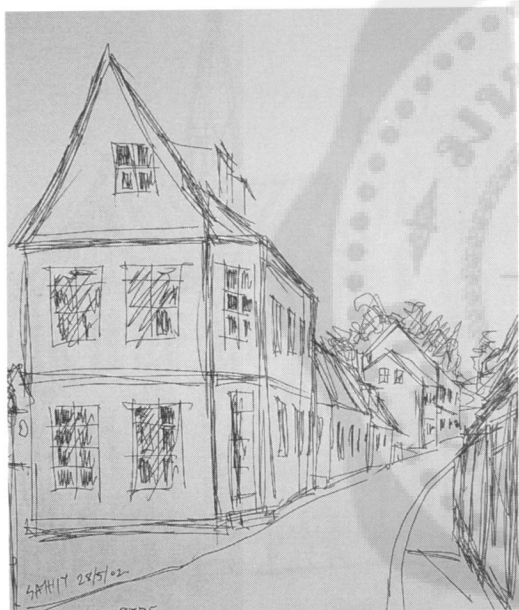
“ได้เวลารู้จักสต็อกโฮล์มแล้ว.” หน้า 24-25

มิลา. (2538, 15 กันยายน). ดิจน. หน้า 298-301.

ศรีสมร คงพันธุ์ และ มณี สุวรรณผ่อง. (2546). ตำราอาหาร
ควา-หวาน เล่ม 1. พิมพ์ครั้งที่ 16. กรุงเทพฯ : สำนัก
พิมพ์แสงแดด.

ศรีสมร คงพันธุ์. (2546, 13 สิงหาคม). “ถูกไทยไปเมือง
นอก...ไม่ใช่เรื่องหมู.” มติชนรายวัน. หน้า 17.

อบรม สันติภิบาล. (2521). เสริมทักษะความรู้ชาวมุสลิม
และประวัติศาสตร์ ของทวีปยุโรป ทวีปแอฟริกา ทวีปอเมริกาเหนือ
ทวีปอเมริกาใต้. กรุงเทพฯ : โอเดียน
สโตร์.

GLOBAL VILLAGE (DSF)

สาธิต ทิมวัฒนบรรเทิง*

ด้วยสถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองดูไบ และสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงอาบูดาบี ได้ร่วมกันจัดงานหมู่บ้านไทยในงาน Global Village, Dubai Shopping Festival 2002 (DSF) ที่เมืองดูไบ สาธารณรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ระหว่างวันที่ 1-31 มีนาคม 2545 เพื่อเป็นการส่งเสริมการค้า วัฒนธรรม และการท่องเที่ยวไทย เช่นเดียวกับที่เคยดำเนินการในช่วง 3 ปี ที่ผ่านมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งงาน DSF 2001 ระหว่างวันที่ 1-31 มีนาคม นั้น ได้รับความร่วมมือจากสถาบันเอเชียแปซิฟิกศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นอย่างดี โดยท่านผู้อำนวยการสถาบันฯ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พลัปลี คงชนะ ได้จัดนำคณะอาจารย์และนิสิตจำนวน 10 คน ไปร่วมแสดงนาฏศิลป์พร้อมกับการจัดนิทรรศการกลางแจ้ง และการสาธิตการเขียนภาพศิลปะไทย อันเป็นการเผยแพร่ภาพลักษณ์ของศิลปกรรมไทยในต่างแดน ซึ่งทำให้บรรยากาศในหมู่บ้านไทยเป็นที่น่าสนใจ ได้รับการต้อนรับและความสนใจจากชาวต่างชาติเป็นอย่างดี

โดยมีประเทศเข้าร่วมในกิจกรรมการสร้างหมู่บ้านเหมือนกับปีที่ผ่านมา โดยทางเจ้าภาพผู้จัดได้ตั้งรางวัลไว้ 4 รางวัล เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้แก่หมู่บ้านต่าง ๆ ของแต่ละประเทศ โดยผลของการตัดสินเป็นดังนี้

รางวัลประเภทหมู่บ้านยอดเยี่ยม (Best Pavilion) ได้แก่ ประเทศอินเดีย ประเทศอินเดียให้ความสำคัญกับพื้นที่ในการสร้างหมู่บ้านเป็นอย่างมาก จากการสร้างหมู่บ้าน 3 ปีที่ผ่านมา ประเทศอินเดียจะใช้พื้นที่มากที่สุด มีการก่อสร้างรูปทรงทางสถาปัตยกรรมในรูปแบบของอินเดีย เป็นรูปแบบการจำลองสถานที่สำคัญ ๆ ในประเทศมาก่อสร้างให้ใกล้เคียงความจริง ในส่วนของร้านค้าก็จะให้ความสำคัญกับสินค้าเป็นอย่างยิ่ง สินค้าส่วนใหญ่จะเป็นของพื้นเมืองที่มีรูปแบบเฉพาะ มีลักษณะเป็นศิลปะประจำชาติอยู่โดยทั่วไป และเสน่ห์อีกอย่างหนึ่งก็คงอยู่ที่การให้ความสำคัญกับนาฏศิลป์ที่มีการแสดงอย่างเป็นระบบ โดยจะแสดงเป็นช่วง ๆ ตามที่เวลากำหนด แต่ก็มีการจัดแสดงโชว์รอบพิเศษ เป็นการเดินพร้อมกับเต้นรำไปรอบ ๆ หมู่บ้าน เพื่อสร้างบรรยากาศให้งานมีความครื้นเครงและน่าสนใจอยู่โดยตลอด

รางวัลประเภทสืบทอดมรดก (Heritage) ได้แก่

ประเทศอิหร่าน ประเทศอิหร่านก็เป็นประเทศหนึ่งที่ยึดสร้างหมู่บ้านได้ยิ่งใหญ่อลังการ มีรูปแบบที่โดดเด่น โดยจะให้ความสำคัญกับการตกแต่งด้วยศิลปะในแบบเปอร์เซีย ซึ่งต้องยอมรับว่าหมู่บ้านของอิหร่านได้ให้ความสำคัญกับสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ อาทิเช่น พรม โดยจะสังเกตเห็นได้ว่าอิหร่านเป็นประเทศเดียวที่ทำพรมมาปูทั่วบริเวณหมู่บ้านโดยไม่ต้องกลัวความสกปรกเลอะเทอะจากรอยเท้าของหมู่คนที่เข้ามาเยี่ยมชมวันละเป็นหมื่น ๆ คน สินค้าที่นำมาจำหน่ายนั้นก็จะเป็นสินค้าพื้นเมืองแต่จะมีพิเศษกว่าหมู่บ้านอื่นก็คือ ร้านขายหนังสือ และร้านขายภาพเขียน (Gallery) ซึ่งมีอยู่หลายร้านด้วยกัน นอกจากนี้ก็มีความพิเศษกว่าหมู่บ้านอื่นก็คือ มีมุมกระจายเสียงตามสาย โดยการนำดาราภาพยนตร์พร้อมด้วยนักพากย์เสียงในรูปแบบของเสียงต่าง ๆ มาบันทึกทำรายการที่จะสื่อบันเทิงด้วยภาษาฟาร์ซี หรือแม้จะเป็นการอ่านบทกวีจากศิลปินเอกประจำประเทศ ซึ่งประเทศอิหร่านนั้นก็ยังมีศิลปินทางด้านกายกรรมที่มียุทธศาสตร์ของโลกอยู่หลายคน และบนเวทีก็มีการจัดการแสดงดนตรีในลักษณะดนตรีประจำชาติพร้อมกับลีลาการเต้นรำตามแบบฉบับของอิหร่านแสดงอยู่เสมอ

การเข้าไปเยี่ยมชมหมู่บ้านอิหร่านจึงเป็นเสมือนการเดินทางเข้าไปในห้วงของการย้อนเวลาไปหาอดีต ที่ทางผู้จัดได้สรรหาสิ่งละอันพันละน้อยมาร้อยรวมนั้นให้ผู้ชมได้ระลึกนึกถึงความร่ำรวยทางวัฒนธรรมที่จะสะท้อนถึงความยิ่งใหญ่ในอดีตของศิลปกรรมแห่งเปอร์เซีย

รางวัลทางด้านวัฒนธรรม (Culture) เป็นของประเทศซีเรีย (Syria) หมู่บ้านของประเทศซีเรียซึ่งอยู่ตรงข้ามกับหมู่บ้านอิหร่าน สิ่งที่มีความแตกต่างกันอย่างยิ่งก็คือรูปแบบการแสดงของหมู่บ้านซีเรีย นั้น จะตั้งเวทีไว้ด้านหน้าของหมู่บ้านและเป็นเวทีที่ทันสมัย ใช้พื้นที่กว้างขวางมาก การแสดงที่ทางหมู่บ้านซีเรียจัดนำมาแสดงนั้นได้รับความสนใจจากประชาชนเป็นอย่างยิ่งเป็นการนำรูปแบบการแสดงในชุดต่าง ๆ ที่มีทั้งความอ่อนช้อยและความรุนแรงผสมผสานกันอย่างกลมกลืน และใช้คนเป็นจำนวนมากมาแสดงในชุดต่าง ๆ และที่สำคัญเป็นอย่างยิ่งก็คือรูปแบบของอาคารสิ่งก่อสร้างจะเป็นลักษณะจำลองจากของจริงมาจัดตั้งไว้อย่างงดงามพร้อมด้วยแสงสีที่ได้รับการตกแต่งดูแลเป็นอย่างดี สินค้าที่นำมาจำหน่ายก็จะเป็นสินค้าที่มีรูปแบบของการอนุรักษ์ศิลปะประจำชาติได้เป็นอย่างดี

รางวัลประเภทการจัดการดีเยี่ยม ได้แก่ ประเทศไทย

* อาจารย์ประจำภาควิชาศิลปะจินตทัศน์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ถึงแม้ว่าการสร้างหมู่บ้านไทยในปีนี้ จะเป็นลักษณะการสร้างในรูปแบบศาลาจตุรมุข โดยมีรูปทรงอาคารทางศิลปะไทยโอบล้อมอยู่โดยรอบพร้อมกับประตูทางเข้ามีลักษณะรูปทรงสามเหลี่ยมมีการแกะสลักรูปลายไทยด้วยคนไทยที่มีฝีมืออยู่บ้าง ถ้าดูโดยรวมแล้วก็สวยงามดี อีกทั้งการแสดงนาฏศิลป์ไทยจาก มศว ประสานมิตร ก็เป็นที่ติดตามตึงใจแก่ผู้ชมเสมอมา มีประชาชนมารอคอยชมในแต่ละรอบอยู่เสมอ

แต่รางวัลที่หมู่บ้านไทยได้รับในครั้งนี้เป็นภาระสะท้อนให้เห็นถึงการจืดจางของการค้าขายของบรรดาแม่ค้าและพ่อค้าที่ค่อนข้างจะยุ่งยากสับสน เพราะหมู่บ้านของเรามีร้านค้าถึง 80 กว่าร้าน แต่ละร้านก็ขายของแตกต่างกันไป แต่ทางกงสุลใหญ่ประจำเมืองดูไบ ซึ่งเป็นผู้ประสานงานระหว่างพ่อค้าและแม่ค้ากับทางราชการของทางดูไบก็สามารถจัดระบบได้เรียบร้อย จึงได้รับการยกย่องโดย ได้รับรางวัลดังกล่าว ฉะนั้นการให้รางวัลในลักษณะของความโดดเด่น เฉพาะด้าน จึงเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่แต่ละชาติของหมู่บ้านที่จะค้นคิดและหาเทคนิควิธีการในการนำเสนอรูปแบบใหม่ ๆ ในโอกาสต่อไป

เจ้าเลบานอนเอ๋ย

ในขณะที่คณะนาฏศิลป์ไทยจาก มศว ประสานมิตรของเราออกแสดงอยู่บนเวทีของในหมู่บ้านไทยนั้นจะได้รับความสนใจจากต่างชาติอยู่เสมอ หลังจากแสดงเสร็จแล้วก็จะมีความสนใจเข้ามาขอเล่นเครื่องดนตรีไทยหรือไม่ก็จะขอถ่ายรูปด้วยเสมอ จากทุกชาติทุกภาษาและทุกเพศทุกวัย เป็นบรรยากาศที่เกิดขึ้นและเห็นอยู่ทุกวัน จึงเป็นเหตุผลหนึ่งที่คณะของเราจึงไม่เคยหยุดการแสดงเลยแม้แต่ครั้งเดียวตลอดระยะเวลา 1 เดือน ที่อยู่ที่นั่น มีอยู่ครั้งหนึ่งมีเจ้าหนุ่ม 2-3 คน จากประเทศเลบานอน ได้เข้ามาขอถ่ายรูปและเล่นเครื่องดนตรีไทย ขณะเดียวกันก็ชื่นชมในความสวยงามงดงามในกิริยามารยาทของคณะนาฏศิลป์ของเราคนหนึ่งที่เราเรียกเธอว่า “ไชนี่ซ” เหตุผลเป็นเพราะว่าหน้าตาเธอจะ

ละม้ายคล้าย คนจีนเธอจะมีใบหน้าในลักษณะที่คนไทยเห็นแล้วมักจะบอกว่าเธอเป็นคนที่มีหน้าตาแบบปากนิด จมูกน้อย แตวม ๗ แล้วก็ลงตัว ซึ่งใบหน้าของเธอดูจะเป็นภาพที่ขัดแย้งกับผู้คนฝั่งตะวันออกกลางเป็นอย่างยิ่งเพราะของเขาจะคุ่มคายนและคมเข้มไปหมดกันทั้งเมือง

เจ้าหนุ่มเลบานอน 2-3 คน ได้เข้ามาขอเบอร์โทรศัพท์พร้อมกับเสนอตัวว่าจะพาไปกินข้าวและไปท่องเที่ยวแต่ทาง “ไชนี่ซ” ของเราก็ตอบกลับไปว่าถ้าจะให้ไปด้วยก็ได้แต่ต้องพาพวกเราไปกันทั้งหมดถึงจะตอบตกลง จึงทำให้เจ้าหนุ่มเลบานอนลี้เลแต่ก็ยังติดตามชื่นชมการแสดงอยู่เสมอพร้อมกับการโทรมาคุยด้วย แต่การโทรก็เชื่อว่าเขาถึงตัว “ไชนี่ซ” ได้โดยตรง ซึ่งจะต้องผ่านการพิจารณาตามขั้นตอนกันก่อน จนในที่สุดเจ้าเลบานอนก็หายหน้าไปพร้อมกับการโทรศัพท์แต่อย่างไรก็ตามมิตรภาพในการเป็นเพื่อนมนุษย์ก็คงมีสืบไป

เจ้าปีเตอร์ผู้อาสา

ตลอดระยะเวลา 1 เดือน ที่พวกเราดำเนินชีวิตอยู่ในดูไบ คุณปีเตอร์ ซึ่งเป็นชาวอิหร่านที่มาทำธุรกิจในเมืองดูไบได้เข้ามามีส่วนร่วมอยู่ในคณะของเรามาโดยตลอด ด้วยการอุทิศตนให้การสิ่งต่าง ๆ อยู่เสมอ เช่น ผลไม้ อาหารและรถรับส่ง ซึ่งพวกเราก็แปลกใจและประทับใจในเมตตาริจาคของคุณปีเตอร์ เป็นอย่างยิ่ง หลายครั้งที่พวกเราได้มีโอกาสพูดคุยในลักษณะเปิดใจจึงได้ทราบว่า คุณปีเตอร์มีความสำนึกในบุญคุณของแผ่นดินไทยและคนไทยที่ได้เปิดโอกาสให้เขาเป็นเจ้าของธุรกิจห้างสรรพสินค้า 3-4 แห่ง อยู่ในดูไบขณะนี้ เพราะสินค้าส่วนใหญ่ที่ได้นำเข้ามาจากประเทศไทยและขอสำคัญประเทศไทยเป็นประเทศแรกที่นำเขาเข้ามาทำธุรกิจการค้าข้ามชาติ เขาจึงฝังใจในสิ่งนี้เป็นอย่างยิ่ง

ฉะนั้นถ้าเมื่อไหร่เขามีโอกาสที่จะช่วยเหลือหรือตอบแทนบุญคุณของแผ่นดินไทยแล้วเขาก็จะไม่ลังเลหรือรอช้าเลย ซึ่งเขาก็ปฏิบัติตนในลักษณะเช่นนี้มาโดยตลอด จึงให้คุณปีเตอร์เป็นที่รักของคณะของเรากันทุกคน

นิทรรศการท้าวพระพุทธรศาสนา ในมุมมองของศิลปินไทย

สืบเนื่องจากทางวัดไทยเดนมาร์กพรหมวิหาร กรุงโคเปนเฮเกน จะมีวาระครบ 1 รอบ (12 ปี) ในวันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2545 นี้ ทางวัดจึงมีความประสงค์ให้ผมเดินทางไปร่วมงาน โดยผมได้ไปจัดนิทรรศการในเนื้อหาของผลงานเป็นเรื่องเกี่ยวกับประวัติของพระพุทธรเจ้า และผลงานเชิงสร้างสรรค์มีเนื้อหาเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมไทย โดยผมได้นำผลงานขนาด 10 เมตร ระบายด้วยสีอะคริลิกและผลงานภาพสีน้ำมันรูปใบหน้าของพระพุทธรูป ขนาด 100 x 80 ซม. จำนวน 3 รูป ภาพที่มีขนาดยาว 10 เมตร นั้น เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับศิลปะและวัฒนธรรมที่เคยไปแสดงที่ประเทศสหรัฐอเมริกาและสาธารณรัฐอาหรับเอมิเรตส์มาแล้ว และครั้งนี้ได้มีการเขียนตกแต่งเพิ่มเติมจนเป็นที่พอใจ โดยได้นำไปแสดงกลางแจ้งบริเวณด้านหน้าทางเข้าของวัด พร้อมด้วยผลงานของนิสิตสาขาศิลปจินตทัศน์รุ่น 1 ปี 2 และทัศนศิลป์รุ่นสุดท้าย ปี 3 คณะศิลปกรรมศาสตร์ โดยนำแรงบันดาลใจมาจากผลงานภาพพุทธประวัติของศิลปินไทย 3 ท่าน คือ พระเทวา ภินิมิต คำนวน ชานันโท และ สนั่น รัตนะจิตรกรเอกของประเทศเป็นสิ่งที่สนใจในการเล่าเรื่องความเป็นมาของพระพุทธรเจ้า ซึ่งนิสิตจะยึดรูปแบบของการจัดวางองค์ประกอบพร้อมด้วยรูปแบบในการนำเสนอจากภาพในอดีตไว้อย่างมั่นคง แต่ปรุงแต่งสีสันได้ตามรสนิยมของตนเองจึงทำให้ภาพผลงาน ภาพพุทธประวัติมีสีสันและชีวิตชีวา สอดคล้องกับช่วงและวัยของเยาวชนไทย ที่มีความซึบซับในสพระธรรมคำสั่งสอนได้อย่างไม่รู้ตัว

12 ตุลาคม วันเกิดวัดไทยเดนมาร์กพรหมวิหาร

สำหรับกิจกรรมที่ทางวัดได้จัดเตรียมมาประจำทุกปี นอกจากจะมีการทำบุญเลี้ยงพระกันแล้วก็จะเป็นกิจกรรมที่ยิ่งใหญ่อีกกิจกรรมหนึ่ง ก็คือ กิจกรรมการแข่งขันฟุตบอลของเยาวชนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศสแกนดิเนเวีย โดยเดินทางมาจากทั่วทุกสารทิศ และมี

ประมาณ 300 คน ที่เข้ามาพักในวัดวันนั้น ซึ่งทางวัดได้จัดเตรียมที่พักและอาหารไว้ต้อนรับเป็นอย่างดีตลอดทั้งกลางวันและกลางคืน ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวหลวงพ่อก็มีความประสงค์ที่จะให้เยาวชนไทยได้มีโอกาสเข้ามาในวัด โดยทุกคนที่เป็นเด็กไทยหรือลูกครึ่งเมื่อเดินทางมาถึงบริเวณวัดแล้ว กิจกรรมแรกที่ทุกคนจะต้องทำก็คือการเข้าไปกราบพระพุทธรูป ไหว้พระ และสนทนากับหลวงพ่อกันทั่วถึงทุกคน ประเทศที่เยาวชนไทยอาศัยอยู่ อาทิเช่น เยอรมัน สวีเดน นอร์เวย์ เป็นต้น โดยแต่ละกลุ่มที่มาเข้าร่วมกิจกรรมนั้นจะเหมารถบัสหรือรถตู้กันมา ในแต่ละรุ่นอาจมีหลายคนที่เคยรู้จักกันมาก่อน และอาจมีคนใหม่เข้ามาบ้าง หมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกันไป แต่เมื่อถึงวันเกิดของวัด คือวันที่ 12 ตุลาคม เยาวชนไทยที่สแกนดิเนเวีย ก็จะต้องเดินทางมาที่วัดไทยเดนมาร์กพรหมวิหาร เพื่อมาพบปะสังสรรค์และร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น เล่นเกมส์ และแข่งขันฟุตบอล เพราะจะเป็นสื่อกลางในการสร้างความสัมพันธ์ได้เป็นอย่างดี

ในวันสุดท้ายของการแข่งขัน คณะกรรมการของวัดก็จะจัดกิจกรรมสังสรรค์ในบรรยากาศแบบไทย ๆ โดยมีวงดนตรีจากเยาวชนไทยมาร้องเพลงไทย เพลงลูกกรุง เพลงลูกทุ่ง และหมอลำ และที่ขาดไม่ได้คือ นาฏศิลป์ไทย พร้อมด้วยอาหารไทย ซึ่งจะเน้นหนักไปทางส้มตำ น้ำตก ต้มยำ และเครื่องดื่มครบครัน ตามสไตล์แบบไทย ๆ

การเดินทางมาในครั้งนี้ถือว่าคุ้มค่าอย่างยิ่งและได้ประสบการณ์ที่ครบทุกรส นอกจากจะได้บุญแล้วยังเป็นการสร้างความเข้มแข็งของคนไทยในต่างแดนที่จะต้องผนึกกำลังกันไว้เพื่อความมั่นคง และความสามารถที่อยู่บนพื้นฐานความเคารพและให้เกียรติต่อบ้านเมืองของเขาที่เราได้เข้าไปมีส่วนในการพัฒนาให้มีความสุขสงบร่วมกันสืบไป

.....

ประสบการณ์กับศิลปินจีน คุณโหลลี่

สาริต ทิมวัฒนบรรเทิง*

เมื่อ พ.ศ. 2529 ของเช้าวันหนึ่ง ผมเดินทางมาถึงภาควิชาศิลปะและวัฒนธรรม และได้พบกับอาจารย์อารี สุทธิพันธุ์ อาจารย์ได้ถามผมว่า วันนี้ว่างไหม ทำอะไรหรือเปล่า ผมก็ตอบไปว่า ว่างครับ อาจารย์จะให้ผมทำอะไรครับ อาจารย์อารี ก็บอกว่า มีชาวต่างชาติ คนหนึ่งจะเข้ามาและจะศึกษาศิลปะกับภาควิชาของเรา อาจารย์จะให้ผมนำเขาไปด้วยจะไปไหนก็ได้ในวันนี้นี้ตามแต่ผมจะพาไป ซึ่งในวันนั้นผมมีธุระที่จะต้องไปโรงเรียนเพาะช่างอยู่พอดี การเดินทางจึงได้เริ่มขึ้นโดยผมได้พาโหลลี่ไปขึ้นรถประจำทางทางด้านถนนเพชรบุรีตัดใหม่ การเดินทางของเราทั้งสองเป็นไปอย่างรวดเร็วและเร่งรีบเมื่อไปถึงตลาดพาหุรัดผมก็จะข้ามถนนด้วยความรีบเร่งเช่นเคยในระหว่างนั้นคุณโหลลี่ได้พูดขึ้นมาว่า “ไม่ต้องรีบก็ได้” ทำให้ผมรู้ว่าเขาพูดภาษาไทยได้ และจากนั้นมาก็สื่อสารกันด้วยภาษาไทยตลอดการเดินทาง ซึ่งก่อนหน้านี้เราไม่ได้มีการพูดอะไรกันใช้วิธีพยักหน้ากันมาโดยตลอด

การแสดงนิทรรศการเดี่ยวของโหลลี่

ตลอดระยะเวลา 1 ปี คุณโหลลี่ ได้มีโอกาสเข้าชั้นเรียนในวิชาสีน้ำกับอาจารย์อารี สุทธิพันธุ์ คุณโหลลี่

ได้เดินทางไปจังหวัดต่าง ๆ ของประเทศไทย เพื่อหาประสบการณ์พร้อมกับการสร้างสรรค์ผลงานสีน้ำขึ้นมาได้จำนวนหนึ่ง โดยมีแรงบันดาลใจที่จะนำผลงานเข้าร่วมการจัดแสดงนิทรรศการ ณ ห้างเซ็นทรัลลาดพร้าว เดือนสิงหาคม ของปี พ.ศ. 2530 การจัดนิทรรศการดังกล่าวได้รับการสนับสนุนจาก อาจารย์วิรุณ ตั้งเจริญ กับ อาจารย์อำนาจ เย็นสบาย โดยท่านทั้งสองเป็นผู้ประสานงานในส่วนต่าง ๆ และได้เชิญประธานหอการค้าจีน (ตำแหน่งในขณะนั้น) คือ พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ มาเป็นประธานเปิดงาน (ในระยะต่อมา พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ก็ได้เป็นนายกรัฐมนตรี) ทำให้งานแสดงครั้งนี้ประสบผลสำเร็จเป็นอย่างยิ่ง นอกจากคุณโหลลี่จะได้มีโอกาสนำผลงานออกแสดงในงานนิทรรศการครั้งนี้แล้ว ผลงานของคุณโหลลี่ ก็ได้รับความสนใจและมีผู้ซื้อผลงานไปเป็นจำนวนมาก ทำให้คุณโหลลี่ สามารถซื้อเครื่องใช้ไฟฟ้ากลับไปเมืองจีนจำนวนหลายชิ้นด้วยกัน

เมื่ออยู่ครบ 1 ปี ถึงเวลาที่จะต้องเดินทางกลับบ้านแล้ว คุณโหลลี่ ได้ชวนอาจารย์อารีทิพย์ อาจารย์เกริก ยุ้นพันธ์ ให้เดินทางไปด้วยพวกเรา ก็ตอบตกลง พวกเราเดินทางไปอย่างประหยัดโดยใช้รถไฟเป็นพาหนะในการเดินทางขณะที่อยู่ในเมืองจีนโดยตลอด ได้รับความประทับใจและความสัมพันธ์อันดีต่อกันตลอดมา

* อาจารย์ประจำภาควิชาศิลปะจีนทัศนศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พุทธศาสนาเถรวาทแบบลังกาวงศ์

สาริต ทิมวัฒนบรรเทิง*

250 ปีสยามวงศ์

เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2546 ฯพณฯ ท่านนายกรัฐมนตรี ชินวัตร ได้ไปเยือนประเทศศรีลังกา ด้วยความสัมพันธ์อันดีที่มีกันมาช้านานระหว่างประเทศไทยกับประเทศศรีลังกา ซึ่งในอดีตนับตั้งแต่สมัยสุโขทัย ประเทศไทยได้นำเอาพุทธศาสนาเข้ามาในประเทศ และเราก็คงปกปักรักษาพุทธศาสนาให้สืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน จึงทำให้พุทธศาสนามีอิทธิพลต่อชีวิตและจิตใจของคนไทยมาเป็นเวลาช้านาน จนถือเป็นสายเลือดของคนไทยก็ว่าได้ อาจเป็นเพราะว่าพุทธศาสนามีความเหมาะสมกับวิถีชีวิตของคนไทย และด้วยเหตุนี้หรือไม่ที่ทำให้การเผยแพร่ของศาสนาอื่นในประเทศไทยไม่ได้รับการยอมรับ และไม่สามารถเปลี่ยนแปลงการนับถือศรัทธาพุทธศาสนาของคนไทยไปได้

ดร.สุรเกียรติ์ เสถียรไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศ ได้พูดถึงการที่ท่านนายกฯ ไปเยือนศรีลังกาในครั้งนี้ว่า มีเหตุผล 2-3 ประการ คือ ประการแรก ศรีลังกอยากแสดงความชื่นชมประเทศไทยที่รับเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสันติภาพศรีลังกาขึ้นที่กรุงเทพฯ ซึ่งมีการจัดประชุมไปแล้ว 2-3 ครั้ง และจะเป็นเจ้าภาพให้ตลอดไป ประการที่สอง ไทยทำแพ็คเกจให้ความช่วยเหลือศรีลังกา เป็นเวลา 3 ปี และประการสุดท้าย คือ ศรีลังกอยากให้ความสำคัญกับการฉลองความสัมพันธ์ทาง พุทธศาสนา นิยาย “สยามวงศ์” ในประเทศศรีลังกา ซึ่งมีอายุครบ 250 ปี(หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับประจำวันศุกร์ที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2546, หมายเหตุประเทศไทย คอลัมน์ลมเปลี่ยนทิศ)

ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับศรีลังกาได้เริ่มมาเมื่อ 800 ปี ตั้งแต่สมัยสุโขทัย ไทยเราได้เกิดปัญหาทางพุทธศาสนา จึงต้องให้พระจากศรีลังกามาทำการบวชให้ประเทศไทยจึงมีการสืบทอดพระพุทธรูปมาจนถึงทุกวันนี้ และเรียกการมาสืบทอดพุทธศาสนาว่า “ลังกาวงศ์”

ต่อมาในสมัยของพระเจ้าอู่ทองบรมโกศ ศรี

ลังกา ก็ประสบปัญหาทางพุทธศาสนา คือการขาดแคลนพระในการบวช ประเทศไทยจึงได้ส่งคณะสงฆ์ไปทำการบวชให้พี่น้องชาวศรีลังกา ซึ่งอยู่ในสมัยอยุธยา จึงทำให้พุทธศาสนามีการสืบทอดมาถึงจนทุกวันนี้ ชาวศรีลังกาเรียกคณะสงฆ์จากประเทศไทยว่า “สยามวงศ์”

พระที่เดินทางไปเผยแผ่พุทธศาสนาให้กับชาวศรีลังกาเป็นคณะสงฆ์จาก “วัดธรรมมาราม” จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจากวันนั้นจนถึงวันนี้ไทยกับศรีลังกาก็ยังคงมีความสัมพันธ์อันดีกันมาโดยตลอด รัฐบาลศรีลังกาจึงได้มอบเงินจำนวน 3 ล้านบาทไทย และรัฐบาลไทยได้มอบให้ทางวัดธรรมมาราม 1 ล้านบาท เพื่อเป็นการสืบสานความสัมพันธ์ทางพุทธศาสนาสืบไป และในโอกาสเดียวกันทางศรีลังกาได้ส่งต้นโพธิ์ ซึ่งเป็นหน่อจากต้นโพธิ์ต้นที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้ มีอายุเก่าแก่สองพันปีมาปลูกไว้ที่วัดธรรมมาราม เพื่อฉลองครบรอบ 250 ปี ความสัมพันธ์ระหว่าง “สยามวงศ์” กับ “ลังกาวงศ์”(หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับประจำวันศุกร์ที่ 15 สิงหาคม 2546, หมายเหตุประเทศไทย คอลัมน์ลมเปลี่ยนทิศ)

ฐาภรณ์ พานิช ได้กล่าวไว้ใน ไทย-ศรีลังกา ถิ่นกัลยาณมิตร สัมพันธ์ไมตรีแน่นแฟ้นทางพุทธศาสนา

ตั้งแต่ไทยเริ่มตั้งอาณาจักรของตนเองในสุวรรณภูมิ คือ อาณาจักรสุโขทัย พระเจ้าแผ่นดินและประชาชนได้หันมานับถือพุทธศาสนาเถรวาทแบบลังกาวงศ์ จนสามารถประดิษฐานได้มั่นคง และเจริญรุ่งเรืองมาถึงปัจจุบัน กล่าวได้ว่า ในช่วงประมาณ 400 ปี คือ ต้นพุทธศตวรรษที่ 18 ถึงพุทธศตวรรษที่ 21 ความสัมพันธ์ลังกา-ไทย ในด้านพระพุทธรูปศาสนาเปรียบเสมือนความสัมพันธ์ด้านเดียวคือลังกาเป็นฝ่ายให้และไทยเป็นฝ่ายรับ กระแสธารอารยธรรมทางพุทธศาสนาหลังไหลจากลังกามาสู่ไทยเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งชนชาติไทยทั้งหลายต่างรับลัทธิเถรวาทแบบลังกาวงศ์ด้วยความยินดี และมองลังกาด้วยความชื่นชม ถือเป็นต้นแบบและแหล่งอารยธรรมทางพุทธศาสนาที่ไทยควรเจริญรอยตาม แต่ทุกสิ่งทุกอย่างย่อมเป็นอนิจจัง พุทธศาสนาในลังกาเริ่มประสบปัญหาเสื่อมลงในราวกลางพุทธศตวรรษที่ 21 เกิดภาวะศึกทั้งจากภายนอก

* อาจารย์ประจำภาควิชาศิลปะจินตทัศน์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

และภายใน นอกจากจะแตกแยกเพราะผู้นำซึ่งความเป็นใหญ่แล้ว ยังต้องตกอยู่ในอำนาจอิทธิพลของอาณานิคมตะวันตก ที่พยายามขยายคริสต์ศาสนาในลังกาด้วย ทำให้กษัตริย์และผู้นำลังกาไม่มีทรัพยากรและเวลาอุทิศให้เพื่อการศาสนา ตลอดจนพุทธศิปะต้องเสื่อมลงจนถึงต่ำสุดและสูญสิ้นสมณวงศ์อีกครั้งหนึ่ง เหตุการณ์นี้เป็นโอกาสให้ไทยได้เริ่มก่อกลลังกาทางด้านพุทธศาสนาเป็นต้นมา กระแสธารอารยธรรมเริ่มไหลกลับโดยไทยเริ่มเป็นฝ่ายให้และลังกาเป็นฝ่ายรับการก่อกลที่สำคัญคือการที่ไทยส่งสมณจาริกไปทำการอุปสมบทให้ชาวลังกาเป็นการต่อสมณวงศ์ และเริ่มประดิษฐานสยามวงศ์ในลังกาที่ยั่งยืนมาจนถึงทุกวันนี้

ความรุ่งเรืองในอดีตของพระพุทธศาสนาในลังกา

ฐานุร พานิช ได้กล่าวไว้ในไทย-ศรีลังกา กัลยาณมิตร สัมพันธ์ไมตรีแน่นแฟ้นทางพุทธศาสนาไว้ว่า ในช่วงกลางพุทธศตวรรษที่ 10 หลวงจันพาเหียนได้เดินทางไปถึงเมืองอนูราชปุระและได้บันทึกไว้ในจดหมายเหตุว่า ลังกามีพระภิกษุสงฆ์มาก เฉพาะที่อภัยคีรีวิหารมีพระภิกษุ 5 พันรูป และที่มหาวิหารมีพระภิกษุ 3 พันรูป แสดงให้เห็นว่าลังกาในสมัยนั้นเป็นศูนย์กลางสำคัญทางพุทธศาสนาและการศึกษา พระพุทธศาสนาแห่งหนึ่ง แต่หลังจากที่เมืองหลวงลังกาย้ายจากเมืองอนูราชปุระไปอยู่ที่เมืองโปโลนนารุวะในช่วงพุทธศตวรรษที่ 13 เมืองอนูราชปุระลดความสำคัญลง

ต่อจากนั้นมาจนถึงพุทธศตวรรษที่ 17 กล่าวได้ว่า พุทธศาสนาในลังกาอยู่ในยุคเสื่อม เนื่องจากการรุกรานจากการรุกรานที่มาจากอินเดียตอนใต้ รวมทั้งการแย่งอำนาจกันเองในหมู่ผู้นำสิงหล และพวกทมิฬได้กลับมามีอำนาจในลังกา พุทธศาสนาเสื่อมถอยจนหมดสิ้นสมณวงศ์ ส่วนภิกษุสงฆ์ได้สูญสิ้นไปก่อนหน้านี้แล้ว ในราวปี พ.ศ. 1614 พระเจ้าวิชยพาหุที่ 1 ทรงปราบพวกทมิฬได้และกลับไปครองเมืองหลวงที่โปโลนนารุวะ เมื่อทรงจัดการฝ่ายการทหาร การเมืองแล้ว จึงมีพระราชประสงค์จะฟื้นฟูพระพุทธศาสนาและภิกษุสงฆ์ แต่ไม่สามารถหาภิกษุสงฆ์เพื่อประกอบพิธีอุปสมบทได้ การจะประกอบพิธีบรรพชาอุปสมบทหรือพิธีกรรมอื่น ๆ จะต้องมีการอุปสมบทของคณะสงฆ์คือ ไม่น้อยกว่า 4 รูปขึ้นไป ดังนั้นหากมีพระภิกษุไม่ถึง 4 รูป จะไม่

สามารถบรรพชาอุปสมบทใครเป็นพระภิกษุใหม่ได้ ในสมัยนั้นจึงคงมีเหลือแต่สามเณร ซึ่งแม้จะอายุมากหรือชราแล้วก็ยังคงเป็นเพียงสามเณรอยู่ จึงต้องอาราธนาพระสงฆ์จากพม่าทางตอนใต้ ได้คณะสงฆ์ 20 รูป ไปบรรพชาอุปสมบทให้แก่ชาวสิงหล ซึ่งนับเป็นครั้งแรกที่ลังกาสิ้นสมณวงศ์ จนต้องไปนิมนต์ให้พระสงฆ์จากประเทศอื่นมาอุปสมบทและทำให้ลังกามีสังฆมณฑลอีก

อีกประมาณ 50 ปีต่อมา ลังกาได้กษัตริย์ที่มีอำนาจมากคือ พระเจ้าปราชญ์พหุมหาราช (พ.ศ. 1696 - 1729) ทรงสามารถรวบรวมลังกาเป็นอันหนึ่งอันเดียวอีกครั้งหนึ่ง และทรงยกทัพไปปราบพวกทมิฬในชมพูทวีปได้เป็นเมืองขึ้น และในประวัติศาสตร์ยังเชื่อว่าทรงยกทัพไปตีพม่าได้

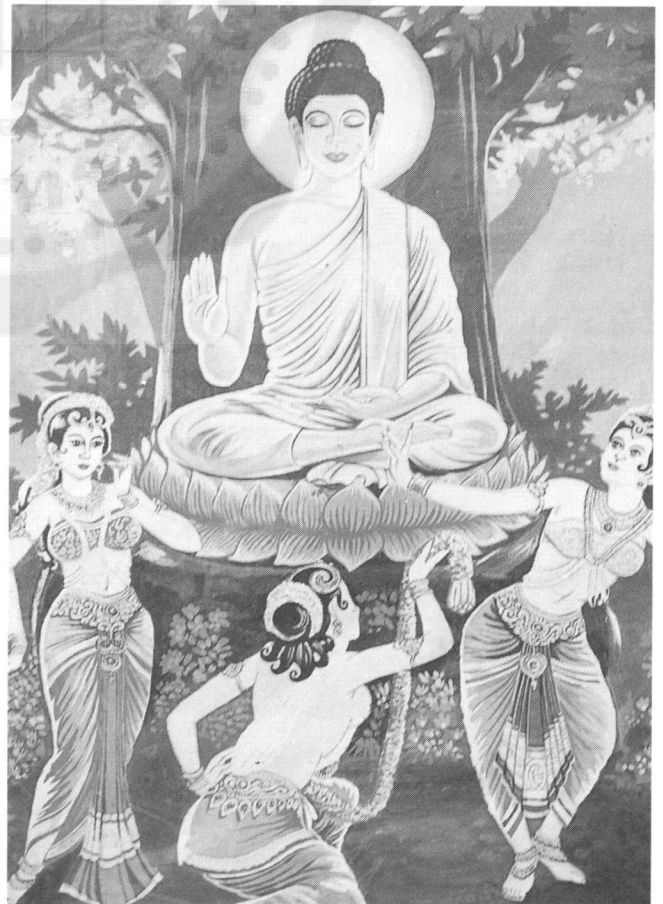
ในด้านศาสนานั้น โปรดให้มีการทำสังคายนาพระธรรมวินัย รวบรวมพระสงฆ์ต่าง ๆ เข้าเป็นนิคายเดียวกัน ลัทธิพระธรรมวินัยจากการสังคายนาครั้งนี้เองที่แพร่หลายมาทางประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมทั้งกรุงสุโขทัย ซึ่งพระธรรมวินัยสายเถรวาทจากสมัยนั้นยังคงยั่งยืนในประเทศไทยอยู่ในทุกวันนี้ ประวัติศาสตร์จารึกว่า ทั้งเขมร พม่า รามัญ และสยามในสมัยนั้นได้ส่งพระสงฆ์ไปบวชแปลงในลังกา และนำพระธรรมวินัยแบบลังกาวงศ์กลับมาประเทศตน ดังศิลาจารึกสมัยสุโขทัยได้บันทึกเรื่องการส่งพระสงฆ์ไทยไปลังกาไว้ด้วย

ในเวลาต่อมาพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ โปรดให้คณะสงฆ์จากไทย โดยพระอุมาลี เป็นผู้นำเดินทางมายังกรุงแคนดี้ ตามคำแนะนำของสามเณรสรณังกรต่อพระเจ้าแผ่นดินศรีลังกา ในการส่งราชทูตไปขอพระสงฆ์จากกรุงศรีอยุธยา เพื่อมาทำการอุปสมบทให้แก่ชาวสิงหล

เอกสารอ้างอิง

- ฐากูร พานิช. (2545). ไทย - ศรีลังกา กัลยาณมิตร : สัมพันธไมตรีแน่นแฟ้นทางพุทธศาสนา. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)
- เที่ยวรอบโลก, (วารสาร). อายุบวร “ศรีลังกา” ยามสันติภาพเยือน. หน้า 104-106. ฉบับที่ 253 เดือนกันยายน 2546.
- หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ. คอลัมน์ ลมเปลี่ยนทิศ : หมายเหตุประเทศไทย. ฉบับประจำวันศุกร์ที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2546.
- ศรีลังกาแอร์ไลน์. (แผ่นพับ). แดนสวรรค์ ศรีลังกา.

ศรีลังกาศาสนากับธรรมชาติ

สาธิต ทิมวัฒนบรรเทิง*

ตามที่สถาบันเอเชียแปซิฟิกศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้จัดโครงการความร่วมมือทางวิชาการและวัฒนธรรม ระหว่างสถาบันเอเชียแปซิฟิกศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กับประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา ระหว่างวันที่ 5-11 กันยายน 2546 ณ ประเทศศรีลังกา เพื่อเป็นการสนับสนุนให้มีการวิจัยแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับประเทศศรีลังกาในด้านต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้มีการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับประเทศและวัฒนธรรมของศรีลังกา แก่นักวิชาการไทย และเพื่อสนับสนุนความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนชาวไทยกับศรีลังกาเพื่อร่วมกันสร้างสันติสุขให้เกิดขึ้นในภูมิภาค โดยมีผู้ร่วมเดินทาง จำนวน 11 คน

ยามเช้าไหว้พระที่วัดกัลยาณินิหาร ณ กรุงโคลัมโบ

พวกเราออกเดินทางจากที่พักเพื่อไปให้ถึงวัดกัลยาณินิหารในยามเช้าเพราะเป็นช่วงเวลาที่บ้านจะออกมาทำบุญไหว้พระกันอย่างพร้อมเพรียง ณ สถานที่แห่งนี้ สมเด็จพระเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ได้เคยเสด็จมานมัสการพระบรมสารีริกธาตุ และพระเจดีย์ทรงระฆัง ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญของวัด โดยชาวบ้านส่วนใหญ่ที่ออกมาทำบุญจะแต่งชุดขาว วิธีการไหว้พระของชาวศรีลังกาจะนำดอกไม้ซึ่งเป็นดอกบัวที่เด็ดก้านออกแล้วดลกลีบของดอกให้บานออกแล้วจึงนำไปถวายพระ โดยจะนำไปวางไว้บริเวณด้านหน้าของพระพุทธรูป ในบางสถานที่อาจจะมีดอกบัวกองรวมกันอยู่เป็นจำนวนมาก ส่วนสถานที่สำหรับจุดเทียนนั้นจะมีสถานที่เฉพาะ มีลักษณะเรียงกันเป็นชั้น ๆ มีความยาวประมาณ 2-3 เมตร ซึ่งการออกแบบในลักษณะดังกล่าวน่าจะมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันอันตรายที่อาจเกิดจากการจุดเทียน ส่วนร้านขายดอกบัวนั้นมีอยู่ประมาณ 4-5 ร้าน โดยจะขายเฉพาะดอกบัวเท่านั้น ไม่มีดอกไม้ชนิดอื่นปะปน และข้อสำคัญของการเข้าไปในบริเวณวัดคือทุกคนจะต้องถอดรองเท้า ทำให้พวกเราหลายคนต้องค่อย ๆ เดินไปบนพื้นถนนโดยรอบของวัด

แต่ก็ได้รับความรู้สึกแปลกไปอีกแบบ

เดินทางลงใต้ไปเมืองกอล (GALLE)

การเดินทางจากเมืองโคลัมโบด้วยรถมินิบัสขนาด 10 กว่าที่นั่ง บรรยากาศในการเดินทางคล้ายกับการเดินทางจากกรุงเทพฯ ไปจังหวัดระนอง เพราะสองข้างทางจะเต็มไปด้วยต้นไม้ที่ร่มรื่น ถนนมีลักษณะขนาบคู่ไปกับชายทะเล ทะเลของศรีลังกาจะมีคลื่นลมค่อนข้างแรงถึงแรงมาก สร้างความรู้สึกตื่นเต้นระทึกในบางขณะ โดยเฉพาะต้นมะพร้าวเวลาโดนลมจะลู่ไปตามแรงลมเป็นระยะ ๆ ลักษณะของบ้านเรือนปลูกสร้างกันอย่างเรียบง่ายมีให้เห็นอยู่โดยตลอด แต่สิ่งหนึ่งที่สร้างความแปลกตาแปลกใจให้ผมเป็นอย่างมาก คือตลอดเส้นทางที่รถแล่นผ่านแทบจะทุก ๆ 5 นาที จะพบเห็นที่ประดิษฐานของพระพุทธรูป เพื่อเป็นสถานที่สำหรับการประกอบกิจทางศาสนาของคนศรีลังกา ซึ่งโดยส่วนใหญ่เป็นสถานที่ทางพุทธศาสนา แต่ก็มีสถานที่ของคริสต์ศาสนา และมุสลิมให้เห็นอยู่บ้างโดยจะสังเกตเห็นว่าสถานที่ทางศาสนาจะมีมากกว่าร้านค้าหรือสถานที่อื่น ๆ เปรียบเสมือนเซเวนอีเลฟเว่น หรือห้างโลตัส ที่เกิดขึ้นในบ้านเราทุกวันนี้และมีอยู่เต็มบ้านเต็มเมืองไปหมด แต่สิ่งเหล่านี้ถือเป็นสิ่งที่ประชาชนควรให้ความเคารพบูชา จะเป็นการนำของไปถวายหรือจะเป็นเพียงการยกมือไหว้ ก็ถือว่าได้ทำการสักการะเพื่อเป็นการเตือนสติในการดำเนินชีวิตให้ตนเองตลอดไป

คณะของเราใช้เวลาเดินทางประมาณ 4-5 ชั่วโมงก็ถึงที่พักโดยระหว่างทางก็มีการพักเพื่อดื่มชา ซึ่งเป็นสิ่งที่คนศรีลังกากระทำเป็นประจำและมีความภาคภูมิใจเป็นอย่างยิ่ง พวกเราได้พักโรงแรมที่มีบรรยากาศย้อนอดีต ลักษณะอาคารเป็นรูปทรงตึกผสมไม้ในสไตล์ของชาวตะวันตก ซึ่งเป็นการผสมผสานวัฒนธรรมตะวันตกกับตะวันออก ภายในห้องจะมีกลิ่นของดอกไม้ประจำท้องถิ่น โดยจะนำกลีบดอกไม้มาจัดวางลงบนผ้าปูที่นอนที่มีการจับเป็นกลีบพองาม แล้วคลุมด้วยกระโจมคล้ายมุ้งบ้านเรา ภายในห้องจะไม่ติดแอร์ และมองเห็นต้นมะพร้าวที่อยู่บริเวณชายหาดมีขนาดสูงมาก บ่งบอกถึงอายุและความเป็นมาได้เป็นอย่างดี

ในช่วงเช้าพวกเราได้ไปเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ของชาวพื้นเมือง ซึ่งเป็นร่อยรอยจากอดีตโดยเฉพาะสภาพ

* อาจารย์ประจำภาควิชาศิลปะจินตทัศน์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อาคารและสิ่งก่อสร้างสะท้อนให้เห็นถึงความยิ่งใหญ่ในอดีตที่ชาวต่างชาติเข้ามาปกครองเป็นเวลาหลาย 100 ปี ซึ่งสถานที่แห่งนี้เคยเป็นเมืองท่าที่สำคัญเมื่อ 100 ปีก่อน ปัจจุบันยังคงรับส่งสินค้า และเป็นท่าจอดเรือ มีป้อมปราการรวมถึงสถาปัตยกรรมที่สร้างสมัยอาณาจักรของชาวต่างชาติ และมีบรรยากาศของชาวต่างชาติในศตวรรษที่ 17-18 นอกเหนือจากผ้าลูกไม้ อัญมณี และงานแกะสลักไม้

เดินทางสู่รัตนปุระ

รัตนปุระเป็นดินแดนแห่งอัญมณี มีร้านขายเพชรพลอยอยู่โดยทั่วไป จึงทำให้ทางผู้จัดการด้านการท่องเที่ยวจึงได้นำพวกเราไปเยี่ยมชมสถานที่ที่เป็นแหล่งผลิต ชมกรรมวิธีในการตกแต่งและเจียรไนเพชรพลอย ซึ่งทำเป็นอุตสาหกรรมที่มีขนาดเล็กไปจนถึงขนาดใหญ่ ซึ่งโดยส่วนตัวแล้ว ผมไม่ได้สนใจในสิ่งเหล่านี้มากนัก แต่ก็ถือว่าเป็นโอกาสที่ดีที่ได้มาถึงถิ่นของเพชรนิลจินดาที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นของดีมีคุณค่า

สิทธิยา : สิ่งมหัศจรรย์ของศรีลังกา

สิทธิยา เป็นสถานที่อีกแห่งหนึ่งที่สร้างความทึ่งต่อผู้ชมเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นสถานที่ที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ แต่เมื่อเกิดขึ้นมาบนโลกใบนี้แล้วก็มีมนุษย์ไปปรุงแต่งให้สถานที่แห่งนี้ กลายเป็น **“ป้อมปราการระฟ้า”** ซึ่งสร้างโดยกษัตริย์กัลปาสสมัยศตวรรษที่ 5 ซึ่งรู้จักกันดีในนามของ ไล้อ่อน รีด หรือแทนคิลลารัซซีห์ และบนยอดของแท่นหินได้เคยเป็นปราสาทราชวังอันยิ่งใหญ่ มีสวนดอกไม้พร้อมด้วยสระว่ายน้ำ และบริเวณทางขึ้นจะพบกับภาพวาดสีน้ำของชาวสิงหลเป็นภาพนางอัปสร ขนาดเท่าคนจริง ระหว่างการเดินทางขึ้นไปบนเขาของสิทธิยา นั้น เส้นทางจะเป็นลักษณะทางตรงแนวราบ และทางตรงสูงชัน โดยเฉพาะการที่จะเข้าไปชมภาพเขียนนั้นจะต้องใช้บันไดวนขึ้นไปจึงจะมองเห็นภาพวาดนางอัปสร ผมจึงเกิดข้อสงสัยว่าศิลปินในอดีตเขาทำอย่างไรจึงจะขึ้นไปเขียนภาพที่หน้าผาสูงชันนี้ได้ และในการเขียนภาพของเหล่านางอัปสร (นางฟ้า) หรือจะเป็นเจ้าหญิง หรือพระราชินีในสมัยพระเจ้ากัสสปะ ราว 1,500 ปีมาแล้ว เป็นสถานที่ที่ได้รับการยอมรับกันว่าเป็นผลงานชิ้นเอก

ที่ได้รับการยอมรับในความวิจิตรงดงามทั้งในหมู่ชนชาวสิงหล และชาวต่างชาติมาโดยตลอด ซึ่งเป็นศิลปะของชาวสิงหลโบราณ ที่ใช้วิธีการเขียนด้วยสีน้ำบนผนังและเพดาน เป็นการเขียนภาพในขณะที่พื้นที่สำหรับเขียนภาพยังหมาด ๆ อยู่ เรียกว่า **“เฟรสโก” (FRESCO)**

แคนดี้ดินแดนเทศกาล “เป-รา-แห-ระ”

คณะของเราเดินทางมาถึงเมืองแคนดี้ก็เป็นเวลามืดค่ำมากแล้ว ทุกคนอ่อนเพลียกันมากและจะต้องรีบเข้านอน เพราะเรามีนัดกันตั้งแต่ตี 5 ของเช้าวันใหม่เพื่อที่จะเดินทางไปวัดที่ประดิษฐานพระเขี้ยวแก้ว ซึ่งทางวัดได้จัดเตรียมการต้อนรับคณะของเราเป็นพิเศษ เพราะการชมพระเขี้ยวแก้วนั้น โดยปกติแล้วจะต้องเป็นช่วงเทศกาลตามที่กำหนดไว้ แต่การที่คณะของเราได้มีโอกาสเข้าชมครั้งนี้ถือเป็นโอกาสพิเศษเป็นอย่างยิ่ง

พวกเรามาถึงหน้าวัดเวลาประมาณ 6 โมงเช้า ทุกคนได้ซื้อดอกไม้เพื่อจัดเตรียมไปถวายพระ โดยไม่มีรูปและเทียน มีเพียงดอกไม้อย่างเดียว การเข้าไปในสถานที่ศักดิ์สิทธิ์นั้นทุกคนจะต้องถอดรองเท้าไว้ด้านหน้า เมื่อเข้าไปในสถานที่เก็บพระเขี้ยวแก้ว จะมีชายชาวสิงหล 2 คน นุ่งผ้าสีขาว เนื้อละเอียด ไม่สวมเสื้อ ยืนอยู่ คนที่ยืนด้านหน้าจะเป่าปี่ ส่วนอีกคนหนึ่งจะตีกลอง เพื่อเป็นการสร้างบรรยากาศให้ดูขลังและน่าเกรงขามมากยิ่งขึ้น เมื่อเข้าไปในสถานที่เก็บพระเขี้ยวแก้ว สิ่งแรกที่เราได้เห็นคือ โลหะสีทองรูปทรงเจดีย์ ลวดลายแพรวพราวพร้อมกับเพชรนิลจินดาประดับอยู่โดยรอบ ภายในนั้นจะบรรจุพระเขี้ยวแก้วของพระพุทธเจ้าไว้ แต่จะไม่มีการเปิดให้ชม ซึ่งคนส่วนใหญ่ที่เข้ามากราบไหว้บูชาจะสามารถเข้ามาใกล้สุดได้เพียงเท่านั้น

สำหรับเมืองแคนดี้จะมีเทศกาลใหญ่ของพุทธศาสนา คือ การจัดชบวนแห่พระเขี้ยวแก้วอันยิ่งใหญ่ตระการตา ตามประเพณีของชาวศรีลังกา ซึ่งเรียกเทศกาลนี้ว่า **“เป-รา-แห-ระ”** ประกอบด้วยช้าง 3 เชือก ประดับอาภรณ์หลากสี และดินแดนแห่งนี้เป็นที่มั่นสุดท้ายของกษัตริย์สิงหล ก่อนการยกดินแดนให้กับจักรวรรพอังกฤษในปี ค.ศ.1815 แคนดี้จึงเป็นเมืองที่แสดงให้เห็นถึงอิทธิพลของพุทธศาสนาในศรีลังกาที่ได้สืบทอดเป็นแบบอย่างของผู้ที่นับถือพุทธศาสนาให้ดำรงสืบไป เมืองแคนดี้จึงมีวัดวาอารามให้เห็นกันอยู่ทั่วไป เพื่อเป็นการตอกย้ำว่าพุทธศาสนาจะดำรงคงอยู่

ในศรีลังกาตลอดไป

พระอุบาลี ณ วัดมัลลวัตตะ

ในสมัยที่กรุงศรีอยุธยา กำลังรุ่งเรืองอยู่นั้น เป็นช่วงที่ประเทศศรีลังกาขาดแคลนพระสงฆ์ที่จะทำหน้าที่ในการอุปถัมภ์ ทางศรีลังกาจึงได้ขอความช่วยเหลือมายังกรุงศรีอยุธยา และทางเราก็ได้ส่งพระสงฆ์ไทยไปหลายรูปแต่ที่จำพรรษาอยู่ยาวนานที่สุด และไม่ยอมกลับกรุงศรีอยุธยาเลยก็คือ พระอุบาลีแห่งวัดมัลลวัตตะ ซึ่งทำให้ท่านมีชื่อเสียงในนามของคณะสงฆ์ไทยมาจนถึงทุกวันนี้

อนูราธอปุระ นมัสการพระศรีมหาโพธิ์

เมืองอนูราธอปุระ เป็นเมืองที่มีเจดีย์รูปทรงกลม ผ่าครึ่งอยู่ด้วยกัน 3 แห่ง คือ แห่งแรกคือ รุวันเวลี มีเส้นผ่าศูนย์กลางยาวถึง 300 ฟุต และอายุสืบไปในสมัยศตวรรษที่ 2 ก่อนคริสตกาล แห่งที่สองคือ เจตวันนาราม มีเส้นผ่าศูนย์กลางยาว 370 ฟุต และสามคือที่รูปะราม ซึ่งประดิษฐานอัฐิพระรากขวัญของพระพุทธเจ้า

ต่อมาสถาปัตยกรรมทางพุทธศาสนาในประเทศต่าง ๆ ได้นำเอารูปแบบของเจดีย์ดังกล่าวมา ดัดแปลงให้เหมาะสมกับลักษณะและอุปนิสัยของชนชาตินั้น ๆ โดยเฉพาะประเทศไทยเราก็ได้รับอิทธิพลรูปทรงเจดีย์มาจากศรีลังกา แต่เราได้ดัดแปลงรูปทรงที่ดูกว้างและป้อม ๆ ให้ดูเรียวผอมขลุ่ยมากยิ่งขึ้น ตามรสนิยมของคนไทยที่มีความอ่อนช้อยแต่ให้ความรู้สึกที่สูงและเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น

กิจกรรมทางพุทธศาสนาจึงเน้นกิจกรรมที่เป็นการสร้าง ความกลมเกลียวต่อมวลชนเป็นอย่างยิ่ง จากสภาพบ้านเมืองที่สวຍงามและเต็มไปด้วยธรรมชาติ กิจกรรมทางพุทธศาสนาจึงเป็นส่วนในการขับเคลื่อนวิถีการดำรงชีวิตและเป็นกิจกรรมเดียวที่โดดเด่นที่สุดของคนศรีลังกา

พระศรีมหาโพธิ์ กล่าวกันว่าเป็นต้นกิ่งออกมาจากกิ่งต้นไม้ที่พระพุทธเจ้าทรงตรัสรู้ ปลุกขึ้นเมื่อ 2250 ปีก่อน และนับเป็นต้นไม้แห่งประวัติศาสตร์ที่เก่าแก่ที่สุดในโลก นอกจากนี้ศรีลังกายังเป็นดินแดนแห่งต้นไม้อายุยืนยาว 100 ถึง 1,000 ปี อยู่เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะที่สวนพฤกษชาติของเมืองโคลัมโบที่สมเด็จพระเจ้าฟ้าจุฬาภรณฯ ได้ทรงไปทรงปลูกต้นไม้ไว้ ณ

ที่แห่งนี้ ก็เต็มไปด้วยต้นไม้ขนาดมหึมาชนิดอยากที่จะพรรณาถึงความยิ่งใหญ่อลังการที่ต้นไม้แต่ละต้นได้ผ่านกาลเวลามาจนถึงทุกวันนี้ได้

ดัมบุลลา พระพุทธรูป 150 องค์

ดัมบุลลา เป็นสถานที่ที่ตั้งอยู่บนเขาสูงตระหง่าน 500 ฟุต บนฐานกว้าง 1 ไมล์ การเดินขึ้นไปนมัสการบนเขาแห่งนี้ถือเป็นความเพียรพยายามอย่างหนึ่งของผู้ที่นับถือพุทธศาสนาที่จะต้องมีความศรัทธาที่จะขึ้นไปกราบสิ่งอันเป็นที่เคารพนับถือในทางพุทธศาสนาของเรา

ในระหว่างที่กำลังเดินขึ้นไปนั้นทำให้นึกถึงการเดินขึ้นไปบนเขาวังของจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งในระหว่างที่เดินนั้นอาจจะเหนื่อยหอบอยู่บ้าง แต่เมื่อขึ้นไปถึงแล้วก็จะพบกับความสดชื่น และอากาศอันบริสุทธิ์ อีกทั้งยังได้เข้าไปกราบพระซึ่งอยู่ในแต่ละถ้ำ ที่มีความแตกต่างกันไป ซึ่งสถานที่แห่งนี้เป็นสถานที่อันทรงคุณค่าอีกแห่งหนึ่ง แสดงถึงพลังแห่งความศรัทธาในพุทธศาสนาอย่างแรงกล้า สังเกตได้จากภายในถ้ำแรกมีพระพุทธรูปปางไสยาสน์ ยาว 47 ฟุต แกะสลักมาจากแท่นหิน และบริเวณโดยรอบก็จะเป็นรูปปั้นของพระพุทธเจ้า พร้อมด้วยภาพเขียนจิตรกรรมฝาผนังและบนเพดานด้านบน ซึ่งเขียนด้วยสีน้ำมีอายุในศตวรรษที่ 15-18 สำหรับในถ้ำที่ 2 นั้น มีพระพุทธรูปขนาดเท่าคนจริงประดิษฐานอยู่ถึง 150 องค์ พร้อมกับยังมีพระพุทธรูปอื่น ๆ อยู่รายรอบ พร้อมด้วยภาพเขียนจิตรกรรมฝาผนังในรูปแบบของศิลปศรีลังกา ในการระบายสีจะใช้สีแดงเป็นสีหลัก มีสีเหลือง และสีเขียวลดน้อยตามลำดับ เนื้อหาของภาพเป็นลักษณะการเล่าเรื่อง เหตุการณ์ในอดีตอันยิ่งใหญ่ของพระพุทธเจ้า และสถานที่สำคัญในประวัติศาสตร์ของชาวสิงหล สิ่งที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่งคือคุณภาพของภาพเขียนโดยภาพรวมแล้วยังอยู่ในสภาพที่สวยงามอยู่

ระหว่างที่เดินลงจากเขาก็จะเห็นประชาชนชาวศรีลังกาต่างก็เดินทางมาอย่างไม่ขาดสาย และโดยเฉพาะคนแก่จะแต่งกายแบบพื้นบ้าน ตั้งแต่การห่มผ้าที่เรียบกริบเสื้อผ้านี้ดูคล้ายชุดสำหรับสีด้นสดใสดูโดดเด่นสะท้อนถึงความรักความศรัทธาที่ทำให้เกิดความอบอุ่นทางใจได้เป็นอย่างดี ทำให้ผู้พบเห็นมีความสุขและสัมผัสได้ถึงความมั่นคงในวิถีชีวิตของคนศรีลังกาเป็นอย่างยิ่ง

ช่วงที่จะเดินทางกลับประเทศไทย คณะของเรา ได้มีโอกาสไปใช้บริการนวดด้วยยาสมุนไพร ประเทศศรีลังกาถือว่าเป็นอีกประเทศหนึ่งที่เต็มไปด้วยยาสมุนไพร เมื่อไปถึงสถานที่ดังกล่าวจะมีเจ้าหน้าที่นำพวกเราไปเดินชมต้นไม้ที่เป็นยาสมุนไพรแต่ละชนิดกันพอสังเขป และต่อจากนั้นก็จะเป็นการบริการการนวดในลักษณะ จับเส้น พนักงานทั้งหมดเป็นผู้ชาย ในการนวดจะใช้เวลาคนละประมาณ 20 นาที ก็เสร็จเรียบร้อยโดยไม่ต้องใช้ห้องอะไรเลย ระหว่างที่นั่งฟังบรรยายอยู่นั้น พนักงานก็สามารถเข้ามานวดได้ทันที ต่อจากนั้นก็จะเป็นการแนะนำยาสมุนไพรในประเภทต่าง ๆ ลูกค้าส่วนใหญ่จะเป็นผู้หญิง สรรพคุณของยาสมุนไพรก็คงจะเป็นลักษณะใช้แล้วจะทำให้สุขภาพดีขึ้น

การมาประเทศศรีลังกาในครั้งนี้จึงเป็นประสบการณ์ที่แปลกไปอีกลักษณะหนึ่ง เพราะโดยภาพรวมแล้วกิจกรรมส่วนใหญ่ก็จะเป็นการไปวัด และไหว้พระ แม้แต่คนที่ง้อถิ่นเมื่อทำงานเสร็จแล้วก็สามารถไปไหว้พระได้ทันทีเพราะสถานที่ที่จะทำพิธีไหว้มนั้น ช่างหาถ่ายเหลือเกินไม่ได้ใหญ่โตเหมือนวัดทั่ว ๆ ไป เหมือนในประเทศไทยขณะนี้ไปไหนมาไหนก็จะเจอแต่เซเวนอีเลฟเว่น แต่ถ้าไปศรีลังกาก็จะพบแต่สถานที่สำหรับเคารพกราบไหว้ได้เช่นเดียวกัน

4 กุมภาพันธ์ วันชาติศรีลังกา ฉลองเอกราชปีที่ 56

วันที่ 4 กุมภาพันธ์ของทุกปี คือวันที่มีความหมายอย่างยิ่ง สำหรับประชาชนชาวศรีลังกา เนื่องด้วยเป็นวันสำคัญแห่งการจัดงานเฉลิมฉลองวันชาติ ซึ่งปีนี้เวียนมาบรรจบครบรอบเป็นปีที่ 56

หากจะกล่าวถึงประเทศศรีลังกา ซึ่งภูมิประเทศมีลักษณะเป็นเกาะ ตั้งอยู่ในมหาสมุทรอินเดีย บนพื้นที่ของประเทศที่มีทั้งสิ้น 65,610 ตารางกิโลเมตร ณ ที่แห่งนี้มีหลายสิ่งหลายอย่างที่น่าสนใจ ไม่ว่าจะเป็นชายหาดที่สวยงาม ป่าไม้อันเขียวชอุ่ม โบราณสถานที่สำคัญ ๆ และเหนือกว่าสิ่งอื่นใด ประชาชนที่อาศัยอยู่บนเกาะแห่งนี้มีความเป็นมิตรกับทุก ๆ คน

เป็นเวลานานหลายศตวรรษที่นักท่องเที่ยวและนักสำรวจรู้จักประเทศศรีลังกาดีในนาม “ไข่มุกแห่งมหาสมุทรอินเดีย” หรือ “เกาะสวรรค์แห่งตะวันออก” ไม่น่าแปลกใจเลยว่า ทำไมศรีลังกาจึงได้รับสมญานามดังกล่าว หากได้มาสัมผัสถึงสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศอันร่มรื่นของประเศนี้แล้ว

ย้อนหลังประวัติศาสตร์ไป 6 ศตวรรษก่อนคริสตกาล เกาะแห่งนี้ก็คลาคล่ำไปด้วยโบราณสถานอันล้ำค่า วัดวาอารามและศาสนสถานต่าง ๆ มากมาย ตั้งแต่นครอนูราธปุระ อันวิจิตรงดงามเมื่อ 2,500 ปีก่อน วัดภายในถ้ำแห่งนครดัมบุลละ พระราชวังบนยอดผาแห่งนครสิริกิริยะ และพระพุทธรูปสูงระฟ้าไปโผนารูวะแห่งนครแคนดี้ รวมไปถึงป้อมปราการแห่งกอลล์

ประเทศศรีลังกามีอารยธรรมโบราณและวัฒนธรรมอันล้ำค่าที่ฝังรากลึก และองค์การยูเนสโก ก็ได้กำหนดให้โบราณสถานบางแห่งของประเทศ เช่น เมืองอนูราธปุระ เมืองโปโรนเนรุวะ และเมืองสิริกิริยา เป็นมรดกโลกอีกด้วย นอกจากนี้ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านชลประทานยังชื่นชมต่อระบบเครือข่ายชลประทานในโบราณสถานเหล่านี้ซึ่งสามารถเทียบได้กับระบบที่ทันสมัยในปัจจุบันเลยทีเดียว

สำหรับ ๗ พฤษภาคม เอส ปาลิฮัคคาร่า เอกอัครราชทูตศรีลังกาประจำประเทศไทย

เนื่องในโอกาสครบรอบปีที่ 56 ของการจัดงานฉลองวันชาติศรีลังกา นับเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงการพัฒนา

ความสัมพันธ์ ระหว่างไทยและศรีลังกาได้เป็นอย่างดี

จากการฉลองวันครบรอบ 250 ปีแห่งการสถาปนา ราชอาณาจักรสยามวงศ์ในศรีลังกาในปีที่ผ่านมา นับเป็นก้าวที่สำคัญของปฏิสัมพันธ์ทางด้านสังคมและวัฒนธรรมที่มีมาช้านานระหว่างประชาชน ทั้งสองประเทศ และการเดินทางเยือนศรีลังกาเป็นครั้งแรกของนายกรัฐมนตรีของไทยก็เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2546 เช่นกัน เมื่อ ๗ พฤษภาคม ดร.ทักษิณ ชินวัตร และผู้แทนระดับสูงเดินทางเยือนศรีลังกาในเดือนสิงหาคมที่ผ่านมา และคาดว่าในปีหน้าเจ้าหน้าที่ระดับสูงจากศรีลังกาจะเดินทางมาเยือนไทยด้วยเช่นกัน ซึ่งผลจากการเดินทางเยือนซึ่งกันและกันของเจ้าหน้าที่ระดับสูงในระดับทวิภาคี ทำให้เศรษฐกิจของทั้งสองประเทศถือเป็นช่วงที่เกิดความร่วมมือกันอย่างเต็มที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคเอกชน จำนวนคนไทยที่เดินทางไปศรีลังกาเพิ่มขึ้นเกือบเท่าตัวในปีที่แล้ว มีตัวแทนภาคธุรกิจและเจ้าหน้าที่ระดับสูงของรัฐหลายท่านที่ช่วยผลักดันให้เกิดความร่วมมือกันในด้านต่าง ๆ เช่น การเกษตร การประมง ด้านสารสนเทศ และเทคโนโลยีชีวภาพ เป็นต้น ยังผลให้มีความคืบหน้าในการกำหนดข้อตกลงทวิภาคีในเรื่องดังกล่าว รวมไปถึงการส่งเสริมการลงทุนด้วยเช่นกัน

ขณะเดียวกัน ประชาชนชาวศรีลังกาในกรุงเทพฯ ก็ นับเป็นตัวกลางสำคัญในการเชื่อมสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับประชาชน และธุรกิจกับธุรกิจในปีที่ผ่านมานี้ และหอการค้าไทย-ศรีลังกา ซึ่งเพิ่งจัดตั้งขึ้นจะคอยให้การสนับสนุนการริเริ่มธุรกิจของภาคเอกชน บริษัทของไทยหลาย ๆ บริษัทได้เริ่มต้นการเจรจาธุรกิจร่วมกับบริษัทคู่ค้าของศรีลังกา เพื่อเจรจาเรื่องการลงทุนในด้านการประมงและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนด้านการลงทุน

ในวาระสำคัญซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ฉันมิตรและความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ดีต่อกันนี้ ข้าพเจ้ารู้สึกซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ รวมไปถึงพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ ตลอดจนปวงชนชาวไทยและรัฐบาลแห่งประเทศไทย

ข้าพเจ้าเชื่อมั่นว่ามิตรภาพและความสัมพันธ์อันใกล้ชิดที่คงอยู่ระหว่างประเทศของเราทั้งสองมานานนับศตวรรษ จะแนบแน่นยิ่งขึ้นในปีต่อ ๆ ไป

(จาก หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ฉบับประจำวันพุธที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2547. หน้า 6)

ครูสอนศิลป์: ศิลปิน นักปฏิจรูป

สาริต ทิมวัฒนบรรเทิง*

เมื่อสมัยที่ผมยังเรียนอยู่ที่โรงเรียนเพาะช่างประมาณปี พ.ศ. 2522 ผมได้รับรู้ข่าวสารของอาจารย์อารี สุทธิพันธุ์ จากอาจารย์วันดี งามสันติกุล กับอาจารย์ธนา เหมวงษา ในช่วงที่อาจารย์ทั้งสองท่านเพิ่งจบการศึกษาจากภาควิชาศิลปะวัฒนธรรม คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-วิโรฒ ประสานมิตร อาจารย์ทั้งสองท่านได้กล่าวถึงคุณสมบัติในด้านวิชาการในการเรียนการสอน การชักจูงจิตใจให้ผู้เรียนเกิดการใฝ่รู้และแสวงหา รวมทั้งการค้นคว้า พร้อมกับการติดตามซึ่งเป็นข้อมูลกับผมและเพื่อน ๆ มาในระดับหนึ่ง ทำให้ผมและเพื่อน ๆ ที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรปม. ซึ่งได้ผ่านการศึกษาก่อนที่โรงเรียนเพาะช่างมาแล้วเป็นเวลา 6 ปี เกิดความสนใจจึงเป็นแรงจูงใจให้ผมและเพื่อน ๆ อีก 4-5 คน ได้มาสมัครเรียนในระดับปริญญาตรีหลักสูตร 2 ปี ครึ่ง ของภาคสมทบในขณะนั้น

การเรียนในระบบของภาคสมทบจะเริ่มเรียนในเวลา 5 โมงเย็น ซึ่งผมก็จะเดินทางมาทางถนนเพชรบุรีตัดใหม่ เดินเข้าซอยเล็ก ๆ เพื่อมาข้ามเรือข้ามฟาก ซึ่งในขณะนั้นยังไม่มี การสร้างสะพานลอยข้ามเหมือนทุกวันนี้ วิธีนั่งเรือนั้นจะต้องใช้ความสามารถเฉพาะตัวในการทรงตัวระหว่างที่อยู่บนเรือ ซึ่งทุก ๆ คนจะต้องร่วมด้วยช่วยกันประคับประคองให้คนที่แจวเรือนั้นพาผู้โดยสารไปถึงฝั่งด้วยความปลอดภัย เพราะในขณะที่ผู้โดยสารอยู่บนเรือที่มีคนแจวเป็นผู้หญิงวัยกลางคนเป็นผู้คัดท้ายเรือนั้น สิ่งทีสร้างคามตื่นเต้นอยู่เสมอก็คือ เรือหางยาวซึ่งจะแล่นผ่านมาเมื่อไรไม่มีใครรู้ ซึ่งจะทำให้เกิดคลื่นแรงและนานมากกว่าที่น้ำในคลองแสนแสบจะสงบนิ่งซึ่ง น้ำในคลองขณะนั้นมีกลิ่นเน่าเหม็น สีนํ้าหมองคล้ำมาก การจ่ายเงินให้แก่คนแจวเรือ จะใช้วิธีในลักษณะช่วยเหลือตัวเอง คือ ผู้โดยสารถ้าจะลงเรือก็สามารถจ่ายเงินได้ทันที โดยใช้วิธีโยนเงินคนละ 50 สตางค์ ลงไปในขันหรือตะกร้าสาน ซึ่งคนแจวนั้นจะไม่ได้แตะเงินเลยผู้แจวจะทำหน้าที่แจวเรืออย่างเดียว

ในเวลาต่อมาก็ได้มีการสร้างสะพานลอยข้ามคลองแสนแสบโดยได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากภาคเอกชน ซึ่งทำให้การเดินทางสะดวกและปลอดภัยมากยิ่งขึ้น และน้ำในคลองก็สะอาดขึ้น พร้อมกับสังคม บ้านเรือนของคนที่อยู่ริมคลองแสนแสบก็สะอาดสดใสมากยิ่งขึ้นตามกระแสของการ

รณรงค์เพื่อรักษาสีสิ่งแวดล้อม จากการจัดการของภาครัฐและเอกชนที่ได้ตระหนักถึงมลพิษที่จะทำให้คนในสังคมร่วมอยู่อย่างมีความสุขด้วยกัน

การเรียนตามหลักสูตรศิลปศึกษานั้นจะมีการเรียนในด้านวิชาการและปฏิบัติการ มีวิชาที่เรียนจากในภาควิชาศิลปะและวัฒนธรรม และการร่วมเรียนกับทางภาควิชาอื่น ๆ เช่น จิตรวิทยา สังคม ปรัชญา ฯลฯ ในส่วนของในภาควิชาศิลปะและวัฒนธรรมนั้น มีวิชาที่เปิดสอน อาทิเช่น วิชาการระบายสีน้ำสอนโดย อาจารย์อารี สุทธิพันธุ์ วิชาประวัติศาสตร์ศิลป์สอนโดย อาจารย์วิรุณ ตั้งเจริญ วิชาวาดเขียนสอนโดย อาจารย์สุพจน์ โตนวน วิชา เซรามิกส์สอนโดย อาจารย์สมศักดิ์ ขวาลวัลย์ และวิชาออกแบบสอนโดยอาจารย์ วินัย โสมดี เป็นต้น

วิชาที่สร้างความฮือฮา แก่พวกผมและเพื่อน ๆ ในชั้นเรียนในขณะนั้นเป็นอย่างมากก็คือวิชาการระบายสีน้ำ ซึ่งสอนโดย อาจารย์อารี สุทธิพันธุ์ การได้มาสัมผัสได้ฟังคำบรรยายให้เข้าใจถึงกระบวนการสร้างผลงานพร้อมกับการให้ความสำคัญกับการเลือกวัสดุอุปกรณ์ในการนำเสนออันถือว่าเป็นสิ่งสำคัญมากที่สุดโดยเฉพาะการนำเสนอเทคนิคการเขียนสีน้ำในลักษณะต่าง ๆ เช่น การระบายแบบเคลือบ (GLAZED) การระบายแบบเปียกบนเปียก (Wet on Wet) การระบายแบบเปียกบนแห้ง (Wet on dry) และการระบายแบบแห้งบนแห้ง (Dry on Dry) พร้อมกับการนำเสนอให้เกิดการแสวงหาในเทคนิคอื่น ๆ ต่อไป

ซึ่งการได้มาศึกษาในระดับนี้นั้น ได้สร้างมิติใหม่ให้แก่ผู้เรียนเป็นอย่างมากจากที่ผู้เรียนคุ้นเคยกับการระบายสีมาอย่างทีตณณัด ใครที่เคยฝึกฝนมาอย่างไรรักจะทำอยู่อย่างนั้นจะไม่ยอมเปิดใจที่จะรับสิ่งใหม่ ๆ จึงเป็นจุดหัวเลี้ยวหัวต่อของการพัฒนาทางความคิดและจินตนาการที่จะนำไปสู่การเรียนรู้ในสิ่งใหม่ ๆ

ลักษณะการเรียนการสอนขณะนั้น สิ่งที่อาจารย์อารี สุทธิพันธุ์ ให้ผู้เรียนทุกคนตระหนักเป็นอย่างยิ่งก็คือ ความพร้อมของการเรียน ในการเรียนศิลปะที่ตื้นนั้นจะต้องมีความพร้อมในทุก ๆ ด้าน เช่น การมีวินัยในการเรียน สังเกตได้จากอาจารย์จะเข้าสอนก่อนเวลาเสมอคือจะมาก่อนผู้เรียนเป็นการปฏิบัติที่เสมอต้นเสมอปลายมาโดยตลอดตั้งแต่ผมรู้จักอาจารย์มาจนถึงทุกวันนี้ ซึ่งเมื่อ 2 เดือนที่ผ่านมา ผมมีโอกาสได้พบอาจารย์ที่หน้าลิฟต์ของตึก 16 คณะศิลปกรรมศาสตร์ ของเช้าวันหนึ่ง ซึ่งอาจารย์กำลังจัดเตรียมอุปกรณ์

* อาจารย์ประจำภาควิชาศิลปะจิตทัศน์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ต่าง ๆ เพื่อที่จะไปสอนนิสิตรุ่นแรกของสาขาวิชาศิลปจิตทัศน์ ผมจึงอาสาช่วยอาจารย์ขนสัมภาระไปที่ชั้น 16 เมื่อไปถึงชั้น 16 ยังไม่มีใครมาเลย ห้องว่างเปล่าไม่มีผู้คน ซึ่งขณะนั้น ก็ยังไม่ถึงเวลาที่จะสอนแต่อาจารย์ก็มาถึงห้องเรียนก่อนเวลา พร้อมกับพลังไฟแห่งศิลปะที่อยากถ่ายทอดให้แก่ลูกศิษย์ และในเวลาต่อมา นิสิตก็มาขึ้นพร้อมหน้า ถึงแม้ว่าจะเป็นวิชาที่เริ่มทำการสอนในเวลา 8.00 น. แต่อาจารย์อารี สุทธิพันธุ์ ก็สามารถทำให้ นิสิตมาเข้าเรียนได้ในทุก ๆ ชั่วโมงของการเรียน วิชาการระบายสีน้ำเบื้องต้น

ลักษณะเด่นอีกอย่างหนึ่งคือ การสร้างสรรค์ให้ผู้เรียน เกิดอารมณ์ร่วมและคล้อยตาม ด้วยการบรรยายในลักษณะ บูรณาการ คือ การนำความรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ มาผสมผสาน เกื้อกูลต่อกันได้ในการเรียนการสอนของอาจารย์อารี สุทธิพันธุ์ ทุกครั้งที่เข้าชั้นเรียนอาจารย์จะจัดเตรียมเอกสารมาแจกให้แก่ ผู้เรียนทุกครั้ง จะเป็นเอกสารที่อาจารย์เขียนขึ้นเองหรือจะเป็นหนังสือดี ๆ ที่อาจารย์อ่านมาแล้วเห็นว่ามันน่าสนใจ และ จะเป็นประโยชน์ต่อลูกศิษย์ได้ อาจารย์ก็จะนำมาแจกเพื่อให้เกิดการเผยแพร่ในโอกาสต่อไป

นอกจากจะเตรียมอุปกรณ์กับข้อมูลต่าง ๆ ด้วยการ แจกข่าวสารอยู่เสมอแล้ว ในการสอนวิชาการระบายสีน้ำอาจารย์ ยังทำหน้าที่ในการสาธิตในเนื้อหาที่นั้น ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้ เห็นและเข้าใจถึงเทคนิคและวิธีการอย่างช้า ๆ ตามขั้นตอน พร้อมกับสอดแทรกความรู้รอบตัวและการใช้ชีวิตในสังคม ปัจจุบัน รวมทั้งการสร้างขวัญและกำลังใจให้เกิดความมุ่งมั่น ความเพียรพยายาม การช่วยเหลือตนเอง พร้อมกับจะมี กิจกรรมเชิงท้าทายให้ผู้เรียนอยากรู้ อยากเห็น อยู่เสมอ ซึ่งเป็นบุคลิกเฉพาะตัวของอาจารย์ไม่ว่าจะสอนในระดับไหนก็ตาม ผู้ที่ได้มีโอกาสเข้ามาเป็นลูกศิษย์เรียนในชั้นโดยมีอาจารย์เป็นผู้สอน จะมีความประทับใจในบทบาทและเนื้อหาที่แตกต่าง กันออกไป

ความสามารถเฉพาะตัวของอาจารย์อีกอย่างหนึ่งก็คือ การใช้ภาษาเขียนที่เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษใน ระหว่างบรรยาย ถ้ามีส่วนไหนที่สำคัญอาจารย์ก็จะเน้นโดยใช้ภาษาไทยและมีภาษาอังกฤษกำกับอยู่ในวงเล็บด้วยเสมอ ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีการสื่อสารทั้ง 2 ภาษา เพื่อให้เกิดความเข้าใจไปพร้อม ๆ กัน เป็นลักษณะการสอนแบบ ร่วมสมัย สามารถถ่ายทอดให้ผู้เรียนเข้าใจได้มากยิ่งขึ้น รวมไปถึงการแต่งตำราเพื่อเป็นองค์ความรู้ที่จะได้นำไปเป็นต้นแบบของการถ่ายทอด ซึ่งอาจารย์ได้เป็นผู้แต่งเรียบเรียงขึ้น มาหลายเล่มด้วยกัน แต่เล่มที่สร้างความคลาสสิกต่อวงการ

ศิลปกรรมไทยเป็นอย่างยิ่ง ผมคิดว่าเป็น หนังสือศิลปนิยม ที่ ต้นฉบับ (Original) เป็นปกสีน้ำตาล ซึ่งใคร ๆ ที่เรียนวิชา ศิลปนิยมก็ต้องผ่านเล่มนี้มาด้วยกันทั้งสิ้น แม้ในปัจจุบัน จะมาทำในรูปแบบที่ปรับปรุงใหม่แล้วก็ตาม ยังมีหนังสือที่น่า สนใจอีกหลายเล่ม เช่น ศิลปะกับมนุษย์ การระบายสีน้ำ เป็นต้น

จึงถือว่า อาจารย์อารี สุทธิพันธุ์ เป็นแบบฉบับของ ครูผู้มีความพร้อมในทุก ๆ ด้าน ดังนี้

1. การเตรียมการสอน เกือบจะทุกครั้งของการเข้าชั้น เรียน อาจารย์จะเตรียมการสอนมาเสมอสังเกตได้จากการ แจกเอกสาร ซึ่งเป็นสิ่งที่อาจารย์ได้เรียบเรียงขึ้นมา และ เนื้อหาสิ่งอื่นใด คือการมาก่อนเวลาเสมอ

2. การสอนในภาคทฤษฎี จะเป็นผู้จุดประกายให้ผู้ เรียนเกิดอารมณ์ในเชิงท้าทายพร้อมกับการสร้างปมปริศนา เพื่อนำไปสู่การค้นคว้าและการสร้างบรรยากาศด้วยการปฏิ สัมพันธ์ อาจารย์จะบรรยายเรื่องต่าง ๆ เป็นตอน ๆ ไป แต่ สามารถนำมาอยู่ในเรื่องเดียวกันได้ โดยใช้สถานการณ์และ เหตุการณ์รอบด้านเป็นตัวขับเคลื่อนเพื่อให้เกิดบรรยากาศ แห่งการร่วมสมัย

3. การสอนภาคปฏิบัติ อาจารย์อารี สุทธิพันธุ์ จะให้ ความสำคัญของกระบวนการสร้างสรรค์มากกว่าความรู้ลึก หรือการใช้จิตวิญญาณเป็นตัวนำเสนอ ผู้เรียนจะต้องบอกได้ อธิบายได้ ถึงความเป็นมาในการสร้างสรรค์งานศิลปะ จะ ต้องอธิบายได้อย่างมีระบบโดยยึดหลักของเหตุและผลเป็นที่ ตั้งในการคิดและการกระทำ แต่ในที่สุดของกระบวนการ ถ่ายทอดก็จะนำไปสู่ความเป็นตัวตนของผู้เรียนที่จะต้อง แสวงหาลักษณะเฉพาะตัว (Personal Technical) ซึ่งเป็น จุดสูงสุดของความปรารถนาในการเรียนแสวงหาความเป็นตัว ตนของตนเองให้ชัดเจน

4. ในระหว่างการสอนจะใช้วิธีสร้างสถานการณ์เพื่อ ฝึกความอดทน ความคิด การกล้าแสดงออก เพื่อเป็นการ เตรียมความพร้อมไปสู่การนำไปใช้ในชีวิตจริง เมื่อจบไปแล้ว จะต้องไปต่อสู้บนเวทีชีวิต ซึ่งผู้เรียนทุกคนจะต้องไปเผชิญ ด้วยตนเอง แต่โดยส่วนตัวของอาจารย์แล้วเมื่อสอนเสร็จจาก บทเรียนก็ถือว่าจบแล้ว ต่อจากนั้นก็จะเป็นหน้าที่ของผู้เรียน ที่จะนำไปคิดสังเคราะห์ด้วยตนเองว่า สิ่งไหนควรจะนำไปใช้ ไปพัฒนาให้เหมาะสมแก่ตนเองและสังคมต่อไป

ความสำคัญของอุปกรณ์การเรียนการสอน อาจารย์ จะเป็นผู้สอนที่พิถีพิถันกับการนำวัสดุอุปกรณ์มาใช้ในการ ปฏิบัติงานเป็นอย่างยิ่ง สังเกตได้จากอุปกรณ์ส่วนตัวของ

อาจารย์เอง โดยเฉพาะอุปกรณ์การเขียนสีน้ำ ผมคิดว่าเป็นสิ่งที่ดีที่สุดของผู้สอนวิชาการเขียนสีน้ำ เพราะของอาจารย์มีครบทุกอย่าง และมีเป็นจำนวนมาก ซึ่งบางชิ้นอาจารย์ก็ซื้อมาด้วยตนเอง แต่โดยส่วนใหญ่ลูกศิษย์จะซื้อจากต่างประเทศมาฝาก จึงทำให้อุปกรณ์ของอาจารย์เป็นอุปกรณ์ที่ได้มาจากทั่วโลก และมีหลายรูปแบบ โดยเฉพาะพู่กัน ซึ่งอาจารย์จะให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง รูปทรงพู่กันของอาจารย์มีอยู่ทุกขนาด ขนแปรงของพู่กันก็มีทั้งขนสัตว์และขนในลอน แบบที่ปลายแหลม หรือแบบประเภทรูปทรงตุม ๆ ไว้ใช้สำหรับซุบน้ำ หรือจะเป็นแบบหน้ากว้างมาก ๆ ซึ่งเหมาะสำหรับใช้ในการเคลือบ และยังมีอีกมากสุดที่จะพรรณนา จานสีที่นำมาใช้ก็จะมีขนาดใหญ่และกว้าง ภาชนะใส่น้ำจะมีรูปแบบเฉพาะ และต้องมีจำนวน 2 ชิ้นขึ้นไป รวมไปถึงอื่น ๆ อีกอีกปาดะ และที่ขาดไม่ได้คือกระเป๋าสานใบใหญ่ 2-3 ใบ ที่รวมทุกสิ่งทุกอย่างไว้ในนั้น แต่ที่เด่นที่สุดก็คือ ต้นแบบของการซึ่งกระดาดให้เรียบที่สุดได้นั้น จะต้องผ่านการเรียนการสอนมาจากอาจารย์เท่านั้น เป็นระยะเวลายาวนานมาแล้วที่อาจารย์เป็นผู้นำเสนอนิเทศการซึ่งกระดาดที่เป็นแบบฉบับสากลของโลก ที่เขาทำกันในสไตล์ (Style) แบบนี้ มีอาจารย์แต่เพียงผู้เดียวที่เป็นต้นฉบับของเมืองไทยก็ว่าได้

กล่าวโดยภาพรวมแล้ว บทบาทการเป็นครูสอนศิลปะของ อาจารย์อารี สุทธิพันธุ์ จึงเป็นคุณครูที่มีความพร้อมด้วยประการทั้งปวง แต่สิ่งที่ยิ่งใหญ่ที่สุดคือ อาจารย์เป็นครูที่อยู่ในใจของลูกศิษย์ ถึงแม้ว่าประสบการณ์แห่งการได้สัมผัสความสุข สุข ผิดหวัง เจ็บใจ ดีใจ จะผ่านพ้นมานานแสนนาน แต่สิ่งที่อาจารย์ได้มอบให้แก่ลูกศิษย์นั้น แต่ด้วยจิตวิญญาณที่สะสมอยู่ในตัวตนของลูกศิษย์นั้น ย่อมเป็นผลผลิตจากการบ่มเพาะอันยาวนานของอาจารย์ แต่ก็ไม่มีคำว่าสาย เพราะถึงตอนนี้แล้วดอกไม้แต่ละดอกที่เกิดจากการบ่มเพาะของอาจารย์ และกำลังเบ่งบานเพื่อที่จะได้เป็นประโยชน์ต่อสังคมและตนเองสืบไป

ประวัติการศึกษาและผลงาน

ชื่อ - นามสกุล : นายสาธิต ทิมวัฒนบรรเทิง

เกิด : 11 ตุลาคม 2499

การศึกษา :

2517 - 2522	โรงเรียนเพาะช่าง (ปวช. ปวส. ปม.)
2523 - 2525	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กศ.บ. (ศิลปศึกษา)
2529 - 2532	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กศ.ม. (ศิลปศึกษา)

ตำแหน่งปัจจุบัน : หัวหน้าสาขาวิชาศิลปะจินตทัศน์ คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การศึกษาเพิ่มเติม :

2540	SHOT - TERM INTENSIVE TRAINING IN VISUAL ART AND ART DEUCATION PROJECT ILLINOIS STATE UNIVERSITY (ISU) ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นเวลา 3 เดือน
2541	ประกาศนียบัตรการอบรมมัคคุเทศก์ทั่วไป (ต่างประเทศ) รุ่นที่ 25 มหาวิทยาลัยศิลปากร

การแสดงผลงานเดี่ยว :

ครั้งที่ 1	:	(2530) ชุด “มิตรภาพเพื่อสันติภาพ” (FRIENDSHIP FOR PEACE) ณ ห้อง แดงนิทรรศการ AUA กรุงเทพฯ
ครั้งที่ 2	:	(2532) ชุด “ธรรมชาติหลากหลายสี” (COLORFUL NATURE) ณ โรงแรมแลนด์มาร์ค กรุงเทพฯ
ครั้งที่ 3	:	(2535) ชุด “สีน้ำหลากหลายสี” (COLORFUL WATER COLORS) ณ ART IMAGE กรุงเทพฯ
ครั้งที่ 4	:	(2540) ชุด “สีสันแห่งแผ่นดินสยาม” (COLORFUL OF SIAM) ณ ILLINOIS STATE UNIVERSITY U.S.A.
ครั้งที่ 5	:	(2540) ชุด “NUDE IS BEAUTIFUL” ณ มณฑลพิธีพหลาซ่า กรุงเทพฯ

การแสดงผลงานและประสบการณ์ทางศิลป์ :

2519 - 2522	:	- นิทรรศการผลงานนักศึกษา เนื่องในวันไหว้ครู เพาะช่าง - นิทรรศการผลงานนักศึกษา เนื่องในวันเกิดเพาะช่าง - นิทรรศการศิลปะร่วมสมัยของธนาคารกสิกรไทย
2523	:	- นิทรรศการศิลปกรรมเยาวชนเอเชียในประเทศฮ่องกง และ 9 ประเทศในเอเชีย - นิทรรศการศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 25 - นิทรรศการผลงานนักศึกษา เนื่องในวันเกิดเพาะช่าง - นิทรรศการศิลปกรรมร่วมสมัยของธนาคารกสิกรไทย

- 2524 : - นิทรรศการศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 27
- 2525 : - เขียนภาพเทิดพระเกียรติราชวงศ์จักรี เนื่องในการสมโภช
กรุงรัตนโกสินทร์ครบรอบ 200 ปี และกระทรวงศึกษาธิการ
- เขียนภาพเทิดพระเกียรติราชวงศ์จักรี เนื่องในการสมโภช
กรุงรัตนโกสินทร์ครบรอบ 200 ปี และกระทรวงศึกษาธิการ
- นิทรรศการผลงานนักศึกษา ที่หอสมุด มศว. ประสานมิตร
- นิทรรศการจิตรกรรมบัวหลวง ครั้งที่ 6
- นิทรรศการศิลปกรรมของธนาคารแห่งประเทศไทย
- นิทรรศการศิลปกรรม ร.ศ. 200 หอศิลป์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 2526 : - นิทรรศการศิลปกรรมร่วมสมัยของธนาคารกสิกรไทย
- นิทรรศการเทิดพระเกียรติสมเด็จพระเทพฯ เนื่องในวันคล้ายวันพระราชสมภพ
ธนาคารศรีนครลำปางใหญ่
- นิทรรศการศิลปกรรมร่วมสมัย เนื่องในงานเทศกาลพญา ครั้งที่ 1
ณ โรงแรมมณเฑียรพญา
- นิทรรศการจิตรกรรมคนหนุ่มของกลุ่มตะวัน ครั้งที่ 1 ณ โรงแรมมณเฑียร กรุงเทพฯ
- 2527 : - จิตรกรรมคนหนุ่มกลุ่มตะวัน ครั้งพิเศษ ณ โรงแรมแกรนด์พาเลซ พญา
- นิทรรศการ “กลุ่มตะวัน ครั้งที่ 2 “รอยฝันของคนหนุ่ม”
(THE DREAM OF THE YOUTH) ณ โรงแรมรอยัลล่อคิด กรุงเทพฯ
- นิทรรศการศิลปกรรม ครบรอบ 10 ปี ณ หอศิลป์ พีระศรี
- 2527 (ต่อ) : - นิทรรศการของชมรมค่ายอาสาพัฒนาของคณะสถาปัตยกรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 2528 : - การแสดงภาพเขียนสีน้ำ ที่สมาคมห้องสมุดเนลสันแอส์
- เข้าร่วมโครงการมิตรภาพแห่งศตวรรษที่ 21 ที่ประเทศญี่ปุ่น
- 2529 : - การแสดงนิทรรศการผลงานเดี่ยว ชุด “มิตรภาพเพื่อสันติภาพ”
(Friendship for Peace) ณ ห้องแสดงนิทรรศการ AUA กรุงเทพฯ
- 2530 : - นิทรรศการประกวดจิตรกรรมเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ณ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย
- ศึกษาดูงาน ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน
- นิทรรศการสุนทรียภาพเฉลิมพระเกียรติ ณ หอศิลป์ผ่านฟ้า
- 2531 : - นิทรรศการวันสมเด็จพระเทพฯ ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- 2533 : - นิทรรศการของกลุ่มตะวัน ครั้งที่ 3 ชุด “ป่าสวญ...น้ำใส...ตะวันฝัน”
ณ โรงแรมมณเฑียร กรุงเทพฯ
- 2534 : - นิทรรศการ 16 ศิลปิน SARA JAME'S
- งานแสดงศิลปกรรม 16 ศิลปิน “ART MOTIF 16” บริเวณแกรนด์ฮอลล์
ชั้น 1 ธนิยะพลาซ่า
- ศึกษาดูงาน ณ ฝรั่งเศส เนเธอร์แลนด์ อิตาลี
- 2535 : - การแสดงศิลปกรรมกลุ่มธรรม ชุด “ศิลปะส่องโลก” ณ หอศิลป์ผ่านฟ้า ศูนย์สังคีตศิลป์
- นิทรรศการทัศนศิลป์ เกียรติคุณ 60 ปี อารี สุทธิพันธุ์ ณ โรงแรมมณเฑียร กรุงเทพฯ
- 2536 : - นิทรรศการครบรอบ 25 ปี โรงแรมมณเฑียร ณ โรงแรมมณเฑียร
- นิทรรศการครบรอบ 80 ปี เพาะช่าง ณ WORLD TRADE CENTRE
- งานแสดงศิลปกรรม “ART MOTIF” ครั้งที่ 2 ณ บริเวณแกรนด์ฮอลล์ ชั้น 12 ธนิยะพลาซ่า

- งานแสดงศิลปกรรม “ART OF SWING” ณ โรงแรมแชงกรี-ลา
- นิทรรศการจิตรกรรมเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ณ โรงแรมอิมพีเรียลควีนส์ปาร์ค
- 2537 : - นิทรรศการ “มหกรรมจิตรกรรมสีน้ำ” ณ โรงแรมมณเฑียร กรุงเทพฯ
- นิทรรศการ “เข้าฝัน ปันรัก” 16 ปี มูลนิธิดวงประทีป ณ โรงแรมอมารี กรุงเทพฯ
- 2538 : - นิทรรศการเปิดหอศิลป์เพาะช่าง กรุงเทพฯ
- นิทรรศการทัศนศิลป์ศิลปกรรม ณ โรงแรมมณเฑียร กรุงเทพฯ
- เข้าร่วมโครงการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทยของภาควิชาดุริยางคศาสตร์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา
- นิทรรศการ “ART WATER COLOUR '95 : BANGKOK” พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ (เจ้าฟ้า) กรุงเทพฯ
- นิทรรศการจิตรกรรมกลุ่ม “สี่เหลี่ยม” ณ PLACE OF ART กรุงเทพฯ
- นิทรรศการ “เข้าฝัน ปันรัก 38” ณ โรงแรมอมารีวอเตอร์เกต กรุงเทพฯ
- 2539 : - นิทรรศการจิตรกรรม กลุ่มก้อนกรวด “บันไดดีด้วยสี่สอย” ณ โรงแรมอิมพีเรียล กรุงเทพฯ
- นิทรรศการจิตรกรรม ชุด “ศิลปินชั้นครู” ณ บางกอกแกลลอรี กรุงเทพฯ
- มหกรรมศิลปะเฉลิมพระเกียรติ กาญจนานิกเชก ฉลองสิริราชสมบัติ ครบ 50 ปี ณ ศูนย์สรรพสินค้าซีคอนสแควร์ กรุงเทพฯ
- 2541 : - มหกรรมสีน้ำนานาชาติแห่งเอเชีย ครั้งที่ 13 ณ จุลดิศ หาดใหญ่พลาซ่า จ. สงขลา
- 2543 : - นิทรรศการศิลปกรรมระหว่างชาติ ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ
- 2544 : - นิทรรศการกลางแจ้ง ณ เมืองคูไบ ประเทศสหรัฐอเมริกา หับ เอมิเรตส์
- 2546 : - มหกรรมสีน้ำแห่งประเทศไทย เดอะสลิสม แกลลอรี
- ร้อยสีน้ำร้อยน้ำใจ 73ปี อารี สุทธิพันธุ์ ซีคอน สแควร์ กรุงเทพฯ

ผลงานทางวิชาการ :

บทความ

- 2535 : - “อดีต ปัจจุบัน และอนาคตของทัศนศิลป์” เกียรติคุณ 60 ปี อารี สุทธิพันธุ์
- 2536 : - การจัดการธุรกิจกับศิลปะ FINE ARTS JOURNAL : SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY ปีที่ 1 ฉบับที่ 2
- 2537 : - ลัทธิโฟลด์-อิมเพรสชันนิสม์ MUTATION
- 2540 : - SHOT - TERM TRAINING สาธิต ทิวัฒน์บรรเทิง หมอชาวบ้าน ปีที่ 19 ฉบับที่ 222
- 2543 : - “แต้มสี สีลาแม่น้ำโขง” LAOS : LAND PEOPLE AND CULTURE
- 2544 : - อิหร่าน : ภูมิลักษณะ ประชาชน และวัฒนธรรม
- การแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมไทย - อิหร่าน
- ระเบียบภาพ
- เล่าเรื่องด้วยภาพ
- เขียนภาพนอกสถานที่กับภาพเขียนสุสานท่านเอกอัครราชทูต
- HI-CLASS REPORT เรื่อง และภาพ
- ONE WORLD ONE FAMILY ONE FESTIVAL

NAME : SATHIT THIMWATBUNTHONGE
DATE OF BIRTH : October 11, 1956
 Bangkok, Thailand.

EDUCATIONAL BACKGROUND :

- Certificate (Fine Arts)
 Poh-Chang College of Art & Crafts. Bangkok, Thailand.
- B.Ed. (Art Education)
- M.Ed. (Art Education)
 Srinakharinwirot University, Bangkok, Thailand.
- 1997 : SHOT - TERM INTENSIVE TRAINING IN VISUAL ART AND ART DEUCATION
 PROJECT ILLINOIS STATE UNIVERSITY (ISU) AT U.S.A. For 3 mounts
- 1998 : DIPLOMA OF TOURISM AUTHORITY OF THAILAND and SILPAKORN UNIVERSITY
 Completed the Basic Course for Tourist Guide Number 25 and has successfully passed the examinations.

ADDRESS : 77/419 Chollada Village Saimai Road Bang Khan Bangkok, Thailand 10220.

POSITION : Lecturer
 Department of Imagine Arts,
 Faculty of Fine Arts,
 Srinakharinwirot University,
 Sukhumvit 23, Bangkok 10110, Thailand. Tel. 664-1000 Room No. 5101, 260-0123, Fax. 260-0123

EXHIBITION :

- 1977 : Students Art Exhibition
 Poh-Chang College of Arts & Crafts, Bangkok, Thailand.
- 1980 : Art Exhibition
 - "Young Art in Asia now" Hong Kong. Twenty-Fifth National Art Exhibition Thailand
 - Contemporary Art Exhibition Thai Farmers Bank Bangkok, Thailand.
- 1982 :
 - twenty-sevenths National Art Exhibition Bangkok, Thailand.
 - Co-painting Project for Ministry of Education on the Occasion of Commemoration in Honour of the Chakri Dynasty in Commemoration of Rattanakosin Bicentennial Bangkok, Thailand.
 - Contemporary Art Exhibition Bank of Thailand Bangkok, Thailand.
- 1983 :
 - Contemporary Art Exhibition Thai Farmers Bank Bangkok, Thailand.
 - The First Young Thai Artists Painting Exhibition by the Sampson Group Montien Hotel Bangkok, Thailand.
- 1984 :
 - The Young Thai Artists Painting Exhibition by The Sampson Group, Palace Hotel, Pattaya Cholburi, Thailand.
 - Inovated Artist, Bhirasri Festival Bhirasri Institute Bangkok, Thailand.
- 1985 :
 - Art Exhibition The Neilson Hays Library Bangkok, Thailand.
- 1987 :
 - Art Exhibition Competition in Honour of His Majesty King Bumipol Cultural Centre of Thailand, Bangkok, Thailand.
 - Esthetic Art Exhibition in Honour of His Majesty The King Bumipol Bangkok Bank, Art Gallery Bangkok, Thailand.
- 1988 :
 - Art Exhibition Honour of The Crown Princess Sirinthon Cultural Centre of Thailand Bangkok, Thailand.
- 1990 :
 - Art Exhibition Thailand.
- 1991 :
 - Art Exhibition Sixteen Artists Sara Jame's Hall Bangkok, Thailand.
 - Art Exhibition
 "Art Motif 16" by Sixteen Artists Taneeya Plaza Bangkok, Thailand.
- 1992 :
 - "Two-World Art", 7th Art Exhibition by The Dharma Group jointly with Twenty-Nine Artists Bangkok Bank Bangkok, Thailand.
 - Visual Art Exhibition in Honour of Aree Suthipant's Sixtieth Birthday Monthien Hotel Bangkok, Thailand.

- 1993 :
 - Art Exhibition
 "Commenorate the Monthien Hotel's Anniversary" Monthien Hotel Bangkok, Thailand.
 - Art Exhibition
 Commemorate the Poh-Chang College of Arts And Crafts's 80th Anniversary World Trade Center Bangkok, Thailand.
 - "Art of Motif" Exhibition Taneeya Plaza Bangkok, Thailand.
 - Art of Swing" Exhibition Shangrila Hotel Bangkok, Thailand.
 - Art Exhibition Honour of King Chulalongkorn Imperial Queen's Park Hotel Bangkok, Thailand.
- 1994 :
 - Art Exhibition
 Festival of Watercolours" Monthien Hotel Bangkok, Thailand.
 - Art Exhibition
 "Hired Dream-Shared Love" the Duang Prateep's 16th anniversary Amari Hotel
- 1996 :
 - Art Exhibition
 "Sharing Future Imagination With Fine Colour" Imperial Hotel Bangkok, Thailand.
 - Art exhibition
 "Master Artists" Bangkok Gallery Bangkok, Thailand
 - Seacon Square Art Exposition Exhibition Seacon Square Bangkok, Thailand.
- August 1996 :
 - Art Exhibition
 "In Harmony with Art and Soul for AIDS" Montien Hotel Bangkok, Thailand.

ONE MAN SHOW :

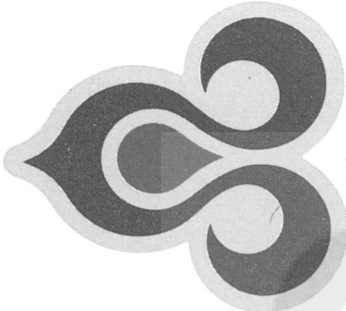
- 1986 :
 - Art Exhibition
 "Friendship for Peace" American University Alumni Association Auditorium Bangkok, Thailand.
- 1989 :
 - Art Exhibition
 "Colorful Nature" Landmark Gallery Bangkok, Thailand.
- 1992 :
 - Art Exhibition
 "Colorful Water Colors" Art Image Bangkok, Thailand.
- 1997 :
 - Art Exhibition
 "Colorful of Siam" At ILLINOIS STATE UNIVERSITY U.S.A.
- 1997 :
 - Art Exhibition
 "Nude is Beautiful" Montien Hotel Bangkok, Thailand.

CULTURAL TOUR :

- May 1986 : The Friendship Program for the 21st Century Japan.
- October 1995 : Cultural Tour : Visited several University in the U.S.A including Illinois State University with the Graduate Students in Ethnomusicology of the Thai Music Department, Faculty of Fine Arts, Srinakharinwirot University Painting with Thai Music.
- 1997 : SHOT - TERM TRAINING , At Illinois State University U.S.A.
- July 1998 : Study for Kong River's community Project, The Republic of Laos Population Democratic.
- July 1998 :
 - Art Exhibition
 "Expression of Freedom Jasmine Fine Art" Singapore
- October 1999 : Thai Dance & Cultural Project for The 72nd Birthday of His Majesty King Bhumibol Adulyadej of Thailand in the Massachusetts, U.S.A.
- August 2000 : Study about the cultural and visited to The Republic of Islamic Iran
- February 2001 :
 - "Co-operate for Human Resource Development and Establish for Peace between Thai and The Kingdom of Kambodia" Project that concern about to trip by mobile physician unit at Kambodia.
 - Expression of Thai Cultural and information about Thailand for
 "Dubai Shopping Festival 2001 Fair" At Dubai, The Republic of Arab Emirate

ขอขอบคุณ

คุณบุญชัย เบญจรงค์กุล
 ดร.ปราจีน เขียมลำเนา
 ศาสตราจารย์ ดร.วิรุณ ตั้งเจริญ
 คุณนวลศรี หล้าอารมณ์
 ดร.ชุมพล พรประภา
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์อำนาจ เย็นสบาย
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 คณะศิลปกรรมศาสตร์
 บริษัทเอช.เอช.เค อินเตอร์เทรด จำกัด
 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
 การบินไทย
 คุณวัฒน์ จิราธิวัฒน์
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์พลับพลึง คงชนะ
 อาจารย์สันติ สายพุดมิกสิกร
 เดอะสโกลมแกลลอเรีย
 บริษัท พรินต์โพร จำกัด
 คุณนิพนธ์ มนตรีพิสุทธิ์
 คุณปราโมทย์ กิจจำนงค์พันธุ์
 คุณสุชุม เกษรสิทธิ์

 Thai
Smooth as silk

S.P. INTERNATIONAL
GROUP OF COMPANIES

จัดจำหน่ายโดย
HHK
INTERTRADE
CO., LTD.

บริษัท เอช.เอช.เค. อินเตอร์เทรด จำกัด 69/10 ม.7 ช.ทองปาน 1 ก.ท่าข้าม บางขุนเทียน กทม. 10150
โทร. 0-2895-7200 โทรสาร. 0-2895-7206
www.hhkint.com E-mail : cservice@hhkint.com

THAILAND

*Gateway to
the Future*

The 25th
Bangkok
International
Motor Show

26 March - 4 April 2004

Organized by:

Royal Automobile
Association of Thailand

The Thai Automotive
Industry Association

Grand Prix
International Co., Ltd.

Bangkok International
Motor Show Co., Ltd.

Ministry of
Industry

Tourism Authority of
Thailand

Society of Automotive
Engineers of Thailand

Thai Auto-parts
Manufacturers
Association

Thai Airways International

Esso (Thailand) Public
Company Limited

Total Access
Communication P.C.